ΟΙ ΝΕΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ κ. Κωνστ. Τσάτσος, Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας

(Φωτογραφία Ἡνωμένων Φωτορεπόρτερ)

ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Στὴν τρομερὴ ἐπίθεσι κατὰ τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς, πάλι οἱ Ἕλληνες ἀντιστέκονται πρῶτοι.

Ἐμεῖς ἐδῶ, δουλεύουμε καὶ νικοῦμε

Ἡ Ραδιοφωνικὴ Ὁμιλία τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. Κ. ΤΣΑΤΣΟΥ, κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Νεότητος.

Μεθαύριο θὰ γιορτάσωμε τὴν 25ην Μαρτίου, τὴν μέρα κατὰ τὴν ὁποίαν ἔχομε χρέος ὅλοι νὰ στρέψωμε μὲ κατάνυξι τὰ βλέμματά μας πρὸς τὸ ἀπέραντο παρελθόν μας. Ὑπάρχουν Ἔθνη ἀρχαιότερα. Κανένα ὅμως δὲν παρουσιάζει μία τόσον ἀδιάσπαστη ἱστορικὴ συνέχεια, κανένα δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ μιὰ τόσο μόνιμη παρουσία στὸ προσκήνιο τῆς ἱστορίας. Ἂν ἐξαιρέσῃ κανεὶς — καὶ τοῦτο σχετικὰ—τοὺς τρισήμισυ αἰῶνες τῆς δουλείας, ἐπὶ τριανταπέντε καὶ πλέον αἰῶνες, ὅπου ἦταν τὸ ἐπίκεντρο τοῦ πολιτισμοῦ, ἐκεῖ ἦταν παρὸν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος: Στὴν τέχνη, στὴν ποίησι, στὴν φιλοσοφία, στὴν πολιτική, στὸν πόλεμο γιὰ τὴν ἐλευθερία τῶν λαῶν, παντοῦ ὁ Ἕλλην στὴν πρώτη γραμμὴ καὶ συχνὰ στὴν κορυφαία θέσι. Θὰ ἔλεγε κανείς: ἕνας τέτοιος λαὸς θὰ ἔκυπτε κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῶν προγόνων του, θὰ ἔλεγε ὅτι ἕνας τέτοιος λαός, ἀφοῦ ἔδωσε ὅ,τι εἶχε νὰ δώσῃ στὴν πρόοδο τῆς ἀνθρωπότητος, τώρα ἐξαντλήθηκε πιὰ καὶ ζῇ μόνο ἀπὸ τὴν δόξα τοῦ μεγάλου του παρελθόντος.

Ὄχι, χίλιες φορὲς ὄχι. Μιὰ τέτοια στροφὴ τῆς ἱστορίας μας δὲν θὰ ἦταν Ἑλληνική. Εἴμαστε λαὸς ποὺ πιστεύει στὴν ἀθανασία του, ποὺ πιστεύει καὶ πραγματοποιεῖ ἐπὶ αἰῶνες τὴν ἀστείρευτη ἀνανέωσί του, λαὸς ποὺ προσαρμόζεται χάρις στὸν πλοῦτο καὶ τὴν ποικιλία τῶν ἀρετῶν του, σ' ὅλους τοὺς καιροὺς τῆς ἱστορίας. Ξίμαστε λαὸς σήμερα ἀνανεωμένος μὲ ὅλη τὴ ζωτικότητα τῆς νεότητος καὶ μαζὺ μὲ ὅλη τὴν καλλιέργεια τῆς ἀρχαιότητός του. Τὸ παρελθὸν γιὰ μᾶς δὲν εἶναι ἕτοιμη τροφὴ καὶ ὑπεροπτικὸς ρεμβασμός, ἀλλὰ παράδειγμα καὶ κίνητρο γιὰ νέες δημιουργίες. Εἴμαστε μέσα στὴν ἱστορία τοῦ νέου κόσμου μιὰ νέα ἀρχή, μιὰ νέα ζωή, μόνο ποὺ φέρνομε στὴ νέα τούτη ζωὴ τὴν ἀνεκτίμητη προῖκα ποὺ ἀπεργάσθηκαν οἱ λαμπρότεροι αἰῶνες.

Σήμερα περισσότερο παρὰ ποτὲ τούτη ἡ ἀλήθεια φανερώνεται Στὴν τρομερὴ ἐπίθεσι κατὰ τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς πάλι οἱ Ἕλληνες ἀντιστέκονται πρῶτοι.

Πάλι αὐτοὶ προσφέρουν τὸ αἷμα τους χωρὶς μέτρο. Τοποθετημένοι ἀπὸ τὴ μοῖρα στὰ σύνορα τοῦ ἐλευθέρου κόσμου, αὐτοὶ γίνονται πάλι δημιουργοὶ σκαπανεῖς τοῦ πολιτισμοῦ, αὐτοὶ μάχονται γιὰ νὰ διατηρηθῇ ἄσβυστη ἡ δάδα ποὺ πρὶν ἀπὸ εἴκοσι πέντε αἰῶνες τὴν πρωτάναψαν οἱ πατέρες των.

Τὸ ἔργο τους τὸ βαρὺ τὸ ἐπιτελοῦνε σεμνὰ καὶ σιωπηλὰ καθὼς τοὺς ταιριάζει.

Ἀλλὰ σήμερα ἂς γίνῃ μιὰ ἐξαίρεσι μοναδική.

Σήμερα τὰ νειᾶτα τὰ Ἑλληνικὰ ἂς ποῦν ὑπερήφανα πρὸς ὅλον τὸν κόσμο, πῶς μάχονται καὶ πῶς ἐργάζονται, ἂς ποῦν καὶ ἂς δείξουν μὲ ἔργα ὅτι εἶναι ἄξιοι τῶν προγόνων τους ποὺ ὅλοι τιμοῦν καὶ πῶς ἀρχίζουν ἡρωϊκὰ καὶ ἀκάματα τὸν νέον ὑψωμὸ γιὰ νὰ καταλάβῃ ἡ Πατρίδα τους πάλιν ἐπαξίως μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ τιμημένες θέσεις μέσα στὴν κοινότητα τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν.

Πρὸς ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, πρὸς ὅλους τοὺς φίλους τῆς Ἑλλάδος, σήμερα βροντοφωνοῦν τὰ Ἑλληνικὰ νειᾶτα:

«Λαοὶ τῆς οἰκουμένης, ἀδέλφια καὶ φίλοι, ἐμεῖς ἐδῶ, νύχτα μέρα, δουλεύουμε καὶ νικοῦμε».

ΤΟ ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ

ΖΩΗΣ ΑΡ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

«Εἰς τὴν μικρὰν ἀλλὰ ἔνδοξον Ἑλλάδα μας ἔτυχε ὁ κλῆρος πάλι νὰ κρατήσῃ ψηλὰ τὸ δένδρο τῆς λευθεριᾶς καὶ νὰ φωνάξῃ σ' ὅλο τὸν κόσμο ὅτι ἡ Ἑλλάδα ποτὲ δὲν πεθαίνει.

Πολλοὶ ἐχθροὶ τῆς Ἑλλάδος μας ἀπὸ τὰ παλαιὰ χρόνια μὲ τὶς ἐπιδρομές τους νόμιζαν ὅτι μποροῦσαν νὰ ἐπιβάλλουν τὴν θέλησή τους εἰς τὸν ἑλληνικὸ λαὸ ποὺ συνήθισε νὰ ζῇ ἐλεύθερος.

Ἔτσι καὶ τώρα μιὰ χούφτα ἀνθρώπων ποὺ δὲν εἶναι Ἕλληνες καὶ τοὺς ὑποστηρίζουν λαοὶ ποὺ θέλουν νὰ σκλαβώσουν τὸν Ἑλληνικὸ λαό, πληρωμένοι καὶ ποτισμένοι μὲ τὸ σλαυϊκὸ δηλητήριο, ὕψωσαν τὸ ἀνάστημά τους στὴν πληγωμένη ἀπὸ τὸν πόλεμο Ἑλλάδα μας καὶ μὲ τὰ βρωμερὰ χέρια τους πῆραν τὸ ὅπλο καὶ ἄρχισαν ἕνα σκληρὸ ἀγώνα χτυπώντας ἀλύπητα τὴν Πατρίδα, τὴν θρησκεία καὶ τὴν οἰκογένεια. Βαμμένα τὰ χέρια τους ἀπὸ τὸ ματωμένο τους μαχαῖρι ἐξακολουθοῦν νὰ χτυποῦν ἀδιάκριτα καὶ ἀλύπητα σφάζοντας χωρὶς νὰ σεβασθοῦν γέροντας, νέους, ἄνδρες, γυναῖκες, παπάδες, παιδιὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς γονεῖς καὶ τὰ ἀδέλφια τους ἀκόμα. Μὰ δὲν σταματᾶ ὡς ἐδῶ ἡ κακοῦργα ψυχή τους, ἀλλὰ κάνουν καὶ κάτι χειρότερο ποὺ δὲν τὸ ἔγραψε ποτὲ ἡ ἱστορία. Ἁρπάζουν ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάννας τους τὰ μικρὰ παιδάκια καὶ τὰ βρέφη ἀκόμα γιὰ νὰ τὰ κάνουν δευτέρους γενιτσάρους. Τὰ παιδάκια ποὺ χωρίζονται ἀπὸ τὶς μάννες τους σπαράζουν ἀπὸ τὸ κλάμα καὶ οἱ μάννες ἄλλες πνίγουν τὰ δάκρυά τους μπροστὰ στὸ μαχαῖρι, στὸ αὐτόματο καὶ στὴν χειροβομβίδα τοῦ κακούργου Ἑλληνοσλαυοκομμουνιστοῦ, καὶ ἄλλες, οἱ πιὸ γενναῖες πέφτουν σφαγμένες μπροστὰ στὰ πόδια τους.

Καὶ γίνεται ὅλο αὐτὸ τὸ παιδομάζωμα κατὰ διαταγὴ καὶ γιὰ τὸ χατῆρι τοῦ ἀφέντη τους. Καὶ τὰ πᾶνε ποῦ τὰ παιδάκια αὐτά; Ἐκεῖ ποὺ δὲν θ' ἀκοῦν τὴν γλῶσσα τους ἀλλὰ σλαυϊκά, καὶ θὰ τὰ βάλουν ἀργότερα νὰ γίνουν καὶ αὐτοὶ προδόται.

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ ξεχνοῦν ὅτι μέσα στὰ παιδάκια αὐτὰ ἡ ψυχή τους εἶναι Ἑλληνικὴ καὶ ὅσο καὶ ἂν θελήσουν νὰ τὰ κάμουν προδότας θὰ εἶναι πάντα Ἕλληνες καὶ θὰ φωνάζουν ἡ Ἑλλάδα ποτὲ δὲν πεθαίνει.

Φρίκη καὶ καταστροφὴ στὸ πέρασμά τους. Καμένες ἐκκλησιές, καμένα σπίτια, καμένα σχολειά.

Ὁ παππᾶς σταυρωμένος στὸ δένδρο.

Ὁ δάσκαλος βγαλμένα τὰ μάτια. Σκοτωμένοι δεξιὰ καὶ ἀριστερά.

Γιατί; Γιατὶ εἶπαν ὅτι εἶναι Ἕλληνες καὶ ἡ Ἑλλάδα ποτὲ δὲν πεθαίνει.

Ἐκεῖ διαβάζει ὁ παπᾶς, ἐκεῖ πηγαίνουν τὰ παιδιὰ καὶ ὁ δάσκαλος τοὺς λέγει ὅτι εἶναι καὶ εἶναι Ἕλληνες καὶ τραγουδοῦν ὅλα μαζί:

Ἡ Ἑλλάδα ποτὲ δὲν πεθαίνει.

ΖΩΗ ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

Μαθήτρια Στ΄ τάξεως
Α΄ Δημοτικοῦ Σχολείου

Δράμα, 6 Μαρτίου 1949.

Ο ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

3ον ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΝ

Τοῦ κ. Κ. ΑΜΑΝΤΟΥ, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου

Τὸ φιλελεύθερον ἑλληνικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον παρὰ τὴν Ρωμαϊκὴν προέλευσιν τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους, ἐπεκράτησε εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἀνατολῆς, συνετέλεσε καὶ εἰς τὴν διάσωσιν τῶν χειρογράφων τῶν ἀρχαίων συγγραφέων. Χωρὶς αὐτὴν τὴν ὑπηρεσίαν ἡ νεωτέρα Εὐρώπη δὲν θὰ ἐγνώριζε τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, δὲν θὰ ἀνεγεννᾶτο δι' αὐτῆς τόσον εὔκολα.

Μεγάλοι κληρικοὶ τοῦ Βυζαντίου, ὅπως ὁ ἐκ Πατρῶν Ἀρχιεπίσκοπος Καισαρείας Ἀρέθας, μ' ἐνθουσιασμὸ συνέλεγαν ἀρχαῖα συγγράμματα καὶ ἔκαμναν ὡραῖα ἀντίγραφα διὰ νὰ τὰ περισώσουν. Ὅταν οἱ Ἄραβες κατέλαβον τὴν Συρίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον, κατεστράφησαν πολλὰ χειρόγραφα ποὺ εὑρίσκοντο εἰς μοναστήρια καὶ βιβλιοθήκας, ἐφονεύθησαν δὲ ἢ ἔγιναν δυστυχῶς πρόσφυγες πολλοὶ Ἕλληνες σοφοί. Δι' αὐτὸ βλέπομεν κατὰ τὸν ἔβδομον καὶ ὄγδοον αἰῶνα παρακμὴν τῶν γραμμάτων, ὀλιγωτέρους σοφούς. Ἔπρεπε νὰ ἀναφανῇ ἡ μεγάλη μορφὴ τοῦ Φωτίου, τὸν ἔνατον αἰῶνα, διὰ νὰ φωτίσῃ τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὴν ἀνθρωπότητα. Ὁ Φώτιος ἐφρόντισε νὰ περισυλλέξῃ πανταχόθεν ὅσα ἠδυνήθη ἀρχαῖα χειρόγραφα καὶ νὰ γράψῃ παρατηρήσεις περὶ τῆς ἀξίας τῶν συγγραφέων εἰς τὸ περίφημον βιβλίον «Μυριόβιβλος». Ὁ ἴδιος συνέστησε τὴν ἀνίδρυσιν ἢ ἀνακαίνισιν τοῦ Πανεπιστημίου Κωνσταντινουπόλεως καὶ διὰ τούτου καὶ διὰ τῶν μαθητῶν του ἔφερε τὴν Ἀναγέννησιν τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων εἰς τὴν Ἀνατολήν. Συνήθως κρίνομεν τὸν Φώτιον μόνον ἀπὸ τὸν πρωτεύοντα ρόλον ποὺ εἶχε εἰς τὸ ζήτημα τοῦ Σχίσματος, ἀλλ' ἀνεκτίμητη εἶναι καὶ ἡ ὑπηρεσία ποὺ προσέφερεν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα διὰ τῆς συλλογῆς καὶ κριτικῆς Ἑλληνικῶν χειρογράφων.

Ἔκτοτε ἐμφανίζονται μεγάλοι σοφοί, ἱστορικοί, νομικοί, πολιτικοί, κληρικοί. Καὶ Αὐτοκράτορες ἀκόμη ὅπως ὁ Λέων ὁ Σοφός, ὁ ὁποῖος ἦτο μαθητὴς τοῦ Φωτίου καὶ ἔπειτα ὁ Κωνσταντῖνος Πορφυρογέννητος ἀσχολοῦνται μὲ τὰ Γράμματα καὶ προστατεύουν σοφοὺς ἄνδρας. Δὲν ἔχει σημασίαν ὅτι ὁ Λέων Σοφὸς καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Πορφυρογέννητος δὲν ἠσχολήθησαν μὲ τὰ ἀρχαῖα γράμματα. Ἡ ἐγκυκλοπαιδική των μόρφωσις, ἡ ὁποία ἐστηρίζετο εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν παιδείαν, ἐπέτρεψεν εἰς αὐτοὺς νὰ γράψουν καὶ οἱ ἴδιοι καὶ νὰ εὕρουν καὶ καταλλήλους ἄνδρας νὰ γράψουν χρήσιμα ἔργα διὰ τὸ Κράτος. Τότε ἐγράφη τὸ περίφημο στρατιωτικὸ βιβλίο, «Τὰ τακτικά», τὸ ὁποῖον ἀσχολεῖται μὲ τὴν στρατιωτικὴν ὀργάνωσιν τοῦ Βυζαντίου. Ἐπὶ Αὐτοκράτορος Πορφυρογεννήτου ἐγράφη βιβλίον περὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Βυζαντίου πολύτιμον διὰ τὰς πληροφορίας ποὺ μᾶς δίδει. Ὁ Κωνσταντῖνος Πορφυρογέννητος προστατεύει τοὺς σοφούς, καλεῖ καὶ φοιτητὰς ἀκόμη εἰς τὸ τραπέζι του, συζητεῖ καὶ ἐνθαρρύνει μουσικοὺς καὶ καλλιτέχνας. Ὅλος αὐτὸς ὁ ἐνθουσιασμὸς ὑπὲρ τῶν γραμμάτων ὀφείλεται εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ Μεγάλου Φωτίου. Τὴν ἀναγέννηση τῶν Γραμμάτων διὰ Φωτίου ἐνίσχυσεν ἄλλος μεγάλος σοφός, ὁ Μιχαὴλ Ψελλός, τὸν ΙΙον αἰῶνα. Ὁ Ψελλὸς ἠδύνατο νὰ γράφῃ ἐκ τοῦ προχείρου δι' οἱονδήποτε θέμα, ἐγνώριζε τὴν ἀρχαίαν φιλοσοφίαν, τὴν μυθολογίαν, τὴν ἱστορίαν καὶ κατέπλησσε τοὺς ἀκροατάς του μὲ τὴν πολυμέρειάν του. Ἔτσι ἐπεβλήθη εἰς ἱκανοὺς βασιλεῖς καὶ διετέλεσεν ἐπὶ τόσα ἔτη πρωθυπουργὸς καὶ πολιτικὸς σύμβουλος ἀπαραίτητος. Περίφημος εἶναι ἡ ἱστορία ποὺ ἔγραψε διὰ τὴν ἐποχήν του, καὶ ἡ ἐπίδρασίς του διήρκεσεν ἐπὶ αἰῶνας.

Ἡ καλλιέργεια λοιπὸν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ποὺ ἐγίνετο εἰς τὰ μοναστήρια, ὁσάκις μάλιστα ἐνισχύετο ὑπὸ μεγάλων σοφῶν, ὅπως ἦτο ὁ Φώτιος καὶ ὁ Ψελλός, ἐβοήθησεν ὥστε νὰ ἔχῃ τὸ Βυζάντιον ἱστοριογράφους καλοὺς ἐπὶ 1000 χρόνια. Καὶ βέβαια οἱ ἱστορικοὶ τοῦ Βυζαντίου ὅσο καὶ ἂν προσπαθοῦν νὰ μιμηθοῦν τοὺς ἀρχαίους δὲν ἠμπόρεσαν νὰ γράψουν περὶ προσώπων καὶ πραγμάτων μὲ τὴν ἀντικειμενικότητα καὶ φιλαλήθεια τοῦ Θουκυδίδου. Δὲν εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ παραβάλωμεν τοὺς ἱστορικοὺς τοῦ Βυζαντίου πρὸς τὸν Θουκυδίδη, ὁ ὁποῖος εἶναι μοναδικὸς εἰς τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν. Ἀρκεῖ ὅτι οἱ Ἕλληνες ἱστορικοὶ τοῦ Βυζαντίου εἶναι ἀπείρως ἀνώτεροι ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους τοῦ Μεσαίωνος.

Εἰς ἄλλα τμήματα τῆς λογοτεχνίας, ὁ Ἑλληνισμὸς τοῦ Βυζαντίου κατώρθωσε πολλά, μόνον ποὺ δὲ ἠμπορέσαμε ἀκόμη νὰ τὰ μελετήσωμεν. Ἡ ἐπιγραμματικὴ ποίησις ἡ ὁποία ἐκαλλιεργεῖτο πάντοτε εἰς τὸ Βυζάντιον (εἰς τὴν ὁποίαν φαίνεται ἐπίσης πολὺ καλὰ ἡ ἀρχαία ἐπίδρασις), ἔχει νὰ δείξῃ ἐπιγράμματα ἐφάμιλλα πρὸς τὰ καλύτερα ἀρχαῖα. Ὅταν μελετηθοῦν θὰ ἰδῇ ὁ κόσμος μὲ εὐχάριστον ἔκπληξιν ὅτι τὸ Βυζάντιον περικλείει ἀμέτρητους πνευματικοὺς θησαυροὺς ἀκριβῶς διότι ἦτο ἑλληνικόν.

Καὶ ἀφοῦ ὁμιλοῦμε περὶ ποιήσεως, γιατὶ νὰ λησμονήσωμεν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ποίησιν; Οἱ Ἕλληνες ποὺ ἐμαρτύρησαν ὑπὲρ τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐπίστευσαν εἰλικρινῶς εἰς αὐτὸν καὶ τὰ εἰλικρινῆ θρησκευτικά των αἰσθήματα ἐξεδηλώθησαν εἰς τὴν ἀτελεύτητον ἐκκλησιαστικὴν ποίησιν, ἡ ὁποία χιλιόχρονη καὶ αὐτὴ ἔδωκε τόσους ὀνομαστοὺς ὑμνογράφους ὅπως τὸν Ρωμανόν. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἑλληνικὴ ποίησις δεικνύει τὸν πλοῦτον τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Κανένα ἄλλο ἔθνος δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ τόσον πλουσίαν καὶ ὑψηλὴν θρησκευτικὴν ποίησιν.

Ὁ Ἑλληνισμὸς τοῦ Βυζαντίου δὲν ἐδημιούργησε μόνον μεγάλην πνευματικὴν ἐργασίαν, ἐν μέρει—ὄχι βέβαια καθ' ὁλοκληρίαν—ἐφάμιλλον πρὸς τὴν ἀρχαίαν, δὲν ἐδημιούργησε μόνον ἀπέραντον καὶ μοναδικὴν χριστιανικὴν φιλολογίαν, ἀλλ' ἐβοήθησε δι' αὐτῆς τὸν φωτισμὸν τόσων λαῶν, Σλαύων, Ἀρμενίων, Σύρων καὶ ἄλλων. Καὶ οἱ Λατῖνοι ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς, ὅπως π. χ. ὁ περίφημος Ἱερώνυμος καὶ ἄλλοι, ὑπέστησαν τὴν πνευματικὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τῶν χριστιανῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀνατολῆς. Καὶ ὅταν πλέον ἡ βάρβαρος Ἀσία διέλυσε τὸ Βυζαντινὸν Κράτος τὸ 1453, οἱ Ἕλληνες ἐπρόφθασαν νὰ μεταφέρουν πολλὰ χειρόγραφα ἑλληνικὰ εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ Γαλλίαν καὶ νὰ διδάξουν εἰς τὰ ἐκεῖ Πανεπιστήμια τὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ γράμματα. Αὐτὴ εἶναι ἡ τελευταία ὑπηρεσία τῶν Βυζαντινῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα. Ἀφοῦ παρέλαβαν οἱ Εὐρωπαῖοι τῆς Δύσεως τὰ ἑλληνικὰ γράμματα, τὰ ἐκαλλιέργησαν μὲ εὐλάβειαν ἀπεριόριστον, ὥστε σήμερα δὲν ὑπάρχει λαὸς πολιτισμένος, ὁ ὁποῖος νὰ ἀδιαφορῇ πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα. Καὶ αὐτοὶ οἱ Ἀσιᾶται καλλιεργοῦν σήμερα τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ ἠμποροῦμε νὰ εἰποῦμε ὅτι μόνον δι' αὐτῶν θὰ φθάσουν κάποτε εἰς ἀνώτερο πολιτισμό.

Ὅλη ἡ χριστιανικὴ καὶ λοιπὴ πνευματικὴ ἐργασία τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλληνισμοῦ ὀφείλεται, ὅπως εἴπαμε, εἰς τὴν ἐπίδρασιν, εἰς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ. Δι' αὐτὸ οἱ συγγραφεῖς μιμοῦνται μὲ σχολαστικισμὸ μάλιστα τὴν γλῶσσα τῶν ἀρχαίων συγγραφέων,

Γεννᾶται ὅμως τὸ ἐρώτημα: Δὲν ὑπάρχει ποίησις λαϊκή, ἀνεξάρτητος ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους, ὅπως ὑπάρχει εἰς τὴν νέαν Ἑλλάδα ἡ δημοτικὴ ποίησις, διὰ τὴν ὁποίαν πολλοὶ λαοὶ θὰ ἔκαυχῶντο ἂν τὴν εἶχαν. Λαὸς μὲ τόσην πνευματικὴν ἀκμὴν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μὴν ἔχῃ καὶ τὴν δημοτικήν του ποίησιν, λυρικήν, σατυρικήν, ἡρωϊκήν. Δυστυχῶς αὐτὴ δὲν ἐγράφετο, διότι ὅπως εἴδαμε, οἱ σοφοὶ ποὺ ἔγραψαν εὑρίσκοντο ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ δὲν ἐπρόσεχαν τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ. Ἡ ἡρωϊκὴ ὅμως ποίησις τοῦ λαοῦ, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ λησμονηθῇ ἐπεβλήθη καὶ ἐπέζησε.

Οἱ τόσοι ἀγῶνες τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐναντίον τῶν βαρβάρων τῆς Ἀσίας, οἱ ὁποῖοι ἦσαν καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐχθροί, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ δημιουργήσουν ἡρωϊκὴν λαϊκὴν ποίησιν. Πρέπει νὰ δεχθῶμεν ὅτι οἱ ἀγῶνες τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τῶν Περσῶν, Ἀράβων καὶ τόσων ἄλλων ὑμνήθησαν ἀπὸ τὴν λαϊκὴν Μοῦσαν, ἡ ὁποία γνωρίζει νὰ ἐκτιμᾷ τὸν ἡρωϊσμό, καὶ εὐχαρίστως τραγουδεῖ «Τὰ κλέα ἀνδρῶν». Δυστυχῶς ἕνεκα τῆς ἀρχαϊζούσης ὑπὸ γλωσσικὴν ἔποψιν χριστιανικῆς καὶ λοιπῆς φιλολογίας τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλληνισμοῦ μολὶς ἀπηχήσεις τινὲς τῆς ἡρωϊκῆς δημοτικῆς ποιήσεως τοῦ Βυζαντίου ἐγράφησαν, μόλις ἐσώθησαν ὀλίγα χειρόγραφα ποὺ περιέχουν τὰ λε-

[Συνεχεια εἰς τὴν 20 σελίδα]

[1.5]

Αἱ ἐθελοντικαὶ ὑπηρεσίαι τῆς Νεολαίας

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗΝ ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΝ

Τοῦ κ. ΧΑΡΡΥ ΡΕΕ ('Αποκλειστικότης τῶν «Νέων τῆς 'Ελλάδος» διὰ τὴν 'Ελλάδα)

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου ἐλάχιστοι νέοι εἶχαν τὴν εὐκαιρίαν ἢ τὴν διάθεσιν νὰ διέλθουν κανονικὲς διακοπές. 'Η γενικὴ τάσις ἦτο πρὸς τὰς ἐθνικὰς ὑπηρεσίας καὶ ἐὰν ἡ πρὸς τὴν χώραν ὑπηρεσία ἠμποροῦσε νὰ συνδυασθῇ μὲ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ περιβάλλοντος καὶ μ' ἕνα μικρὸ χρηματικὸν κέρδος, αὐτὸ ἀρκοῦσε γιὰ νὰ περάσῃ ἕνας νέος τὶς διακοπές του. Αὐτὴ ἦταν ἡ ἰδέα ποὺ ἐνέπνευσε τὰ 1000 περίπου πρῶτα μέλη τῆς 'Εθελοντικῆς 'Υπηρεσίας τῆς Νεολαίας, τὰ ὁποῖα ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἑβδομάδας κατὰ τὸ θέρος τῶν πολεμικῶν ἐτῶν 1943, 1944 καὶ 1945, μετέβαλλαν προσκαίρως ἐπάγγελμα, καὶ ὅσοι εἰργάζοντο εἰς τὰ ἀνθρακωρυχεῖα ἐπῆγαν στὴν ὕπαιθρον γιὰ νὰ βοηθήσουν τὸν θερισμὸν καὶ ὅσοι εἰργάζοντο στὰ ὑφαντουργεῖα ἢ ἄλλα ἐργοστάσια ἐπῆγαν νὰ βοηθήσουν σὲ ἄλλες ἀγροτικὲς ἀσχολίες.

'Η ὀργάνωσις ὅλων αὐτῶν τῶν ἐθελοντῶν, καὶ ἡ ἐξερεύνησις κατασκηνώσεων δι' αὐτοὺς εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Μεγάλης Βρεταννίας εἶχεν ἀναληφθῆ ἀπὸ μίαν κεντρικὴ ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένην ἀπὸ 3 μέλη. 'Ο κυριώτερος σκοπὸς τῆς ὀργανώσεως ὑπῆρξεν νὰ παρασχεθῇ ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς νέους νὰ βοηθήσουν τὴν ἐθνικὴν προσπάθειαν ἐπὶ τρεῖς περίπου ἑβδομάδας κατ' ἔτος μέσα εἰς ἕνα νέον περιβάλλον, μίαν νέαν ἐργασίαν, μὲ νέους συντρόφους. 'Απώτερος σκοπὸς ἦτο ἡ ἐπαφὴ καὶ συνάφεια τῶν νέων πρὸς προαγωγὴν τοῦ αἰσθήματος τῆς φιλίας.

Μέχρι τοῦ θέρους τοῦ 1945 αἱ 'Εθελοντικαὶ 'Υπηρεσίαι τῆς Νεολαίας εἶχαν ὀργανώσει 70 κατασκηνώσεις, καὶ πλέον τῶν 15000 ἐθελοντῶν μεταξὺ 15 καὶ 20 ἐτῶν, κυρίως προερχόμενοι ἀπὸ ἐργοστάσια καὶ σχολεῖα, εἶχαν γίνει μέλη τῆς ὀργανώσεως, καὶ διῆλθον τὰς διακοπάς των εἰς τὰς κατασκηνώσεις. Πολλαὶ ἀπὸ αὐτὰς τὰς κατασκηνώσεις ἦσαν προσωριναί, καὶ εἶχον ἐγκατασταθῆ πλησίον τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας. Μία μόνιμος κατασκήνωσις ποὺ εἶχεν ἐγκατασταθῆ εἰς τὴν περιοχὴν τῶν λιμνῶν πσρέμεινεν ἀνοικτὴ ἐπὶ 4 ἔτη, μὲ μόνιμον προσωπικὸν καὶ συνεχὲς ρεῦμα ἐπισκεπτῶν.

'Επισκέψεις εἰς κατασκηνώσεις τοῦ 'Εξωτερικοῦ:

Μετὰ τὸν τερματισμὸν τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ἤρχισαν νὰ συρρέουν εἰς τὰς κατασκηνώσεις τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἐπισκέπται ἀπὸ ἄλλας χώρας, καὶ ταὐτοχρόνως ἡ ὀργάνωσις ἐφρόντισε νὰ ἀποστείλῃ παιδιὰ καὶ κορίτσια ἀπὸ τὰ μέλη του νὰ ὑπάγουν νὰ ἐργασθοῦν ἐπί τι χρονικὸν διάστημα εἰς κατασκηνώσεις ἐργασίας εἰς χώρας τῆς 'Ηπειρωτικῆς Εὐρώπης. Μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 1948 1000 περίπου ἐπισκέπται ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶχαν ἐπισκεφθῆ τὰς Βρεταννικὰς κατασκηνώσεις καὶ 500 ἐκ τῶν μελῶν των εἶχαν μεταβῆ νὰ διέλθουν τὰς διακοπάς των εἰς κατασκηνώσεις χωρῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Εἰς τὴν Μεγάλην Βρεταννίαν τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν μελῶν τῶν κατασκηνώσεων αὐτῶν παρακινεῖται νὰ προσέλθῃ εἰς αὐτάς, ἀπὸ φίλους καὶ συναδέλφους ποὺ εἶχαν ἤδη λάβει μέρος εἰς μίαν τοιαύτην κατασκήνωσιν. Ἐπίσης γίνονται ἀπ' εὐθείας προσκλήσεις πρὸς συμμετοχήν, εἴτε διὰ τῶν ἐφημερίδων, ἢ δι' ἐντύπων καὶ ἐπιγραφῶν. Τὸν χειμῶνα γίνονται συγκεντρώσεις τῶν μελῶν τῶν κατασκηνώσεων κατὰ τὰς ὁποίας συζητοῦνται διάφορα σχετικὰ ζητήματα, προτείνονται διάφοραι βελτιώσεις καὶ προσελκύονται νέα μέλη.

Αἱ 'Εθελοντικαὶ 'Υπηρεσίαι τῆς Νεολαίας εἶναι ὑπερήφανοι διὰ τὸ ἔργον ποὺ ἔχουν ἐπιτελέσει καὶ ἰδίως διότι ἀνεκάλυψαν τὴν ὕπαρξιν παρεμφερῶν ὀργανώσεων εἰς τὰς χώρας ποὺ ἐπισκέπτονται τὰ μέλη των. Οὕτω ἐπιτυγχάνεται ἡ ἀνταλλαγὴ μελῶν καὶ ἡ ἐπαφὴ τῶν νέων τῆς Μεγάλης Βρεταννίας μὲ τοὺς νέους τῶν ἀντιστοίχων ὀργανώσεων τῶν ἄλλων χωρῶν, καὶ ἡ μετ' αὐτῶν συνεργασία ὑπὸ τόσον διαφορετικὰς συνθήκας ἐργασίας.

'Η Οἰκονομικὴ 'Επιχορήγησις

Εἶναι ἀξιοσημείωτον τὸ ἔργον ποὺ κατώρθωσε νὰ ἐπιτελέσῃ κατὰ τὰ ἔτη αὐτὰ αὐτὴ ἡ μικρὰ ἐπιτροπὴ ἀλλὰ μὲ ἕνα τόσον περιορισμένον προσωπικὸν καὶ μὲ τόσον πενιχρὰ οἰκονομικὰ μέσα ἡ ὀργάνωσις δὲν θὰ ἠμποροῦσε νὰ ἐξελιχθῇ ὅσον ἔπρεπε. Εὐτυχῶς ἦλθεν ἀρωγὸς διὰ τὴν ἀνάπτυξίν της ὁ Λόρδος Δήμαρχος τοῦ Λονδίνου, ὁ ὁποῖος διέθεσεν ὑπὲρ αὐτῆς ποσὸν ἀνώτερον τῶν 3000 λιρῶν στερλινῶν ἐκ τοῦ Ταμείου Βοηθείας πρὸς τὰ παιδιά. 'Η ἐπιτροπὴ βοηθείας πρὸς τὰ παιδιὰ τοῦ ΟΗΕ εἶχε ζητήσει ὅπως τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ διατεθῇ διὰ τὴν ὀργάνωσιν κατασκηνώσεων εἰς τὴν Γαλλίαν κατὰ τὸ 1949, αἱ ὁποῖαι θὰ ἱδρυθοῦν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος. Κυβερνητικαὶ ἐπιχορηγήσεις ἐδόθησαν διὰ τὴν ἐνθάρρυναιν τῆς κοινωνικῆς καὶ ψυχαγωγικῆς δράσεώς των, ἄλλοι πόροι τῆς ὀργανώσεως προέρχονται ἀπὸ προαιρετικὰς εἰσφοράς.

'Απὸ τὴν πεῖραν ποὺ ἀπεκόμισαν κατὰ τὰ ἔτη τοῦ πολέμου, οἱ ἐθελονταὶ τῶν 'Υπηρεσιῶν τῆς Νεολαίας ἀντελήφθησαν ὅτι ἡ συναναστροφὴ νέων προερχομένων ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς χώρας ὠφελεῖ περισσότερον μέσα εἰς μίαν ἁπλῆν καὶ ἀνεπίσημον ἀτμόσφαιραν, ὡς φυσικὴ συνέπεια τῆς ἐκτελουμένης ἀπὸ κοινοῦ ἐργασίας. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ προκειμένου περὶ νέων προερχομένων ἐκ διαφόρων χωρῶν.

Τὸ ἐμπόδιον τῆς γλώσσης εἶναι ἀσήμαντον συγκρινόμενον μὲ τὰ ἐμπόδια ποὺ ἐγείρουν αἱ διαφοραὶ τῶν ἠθῶν καὶ τῶν προκαταλήψεων τῶν σχετικῶν μὲ τὰ καθημερινὰ ἔθιμα καὶ ἰδέας, ποὺ πράγματι χωρίζουν μίαν ὁμάδα ἀπὸ τὴν ἄλλην. Καὶ ἀκριβῶς ὅπως κατὰ τὸ διάστημα τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου κατερρίφθησαν οἱ ταξικοὶ καὶ τοπικοὶ φραγμοί, οὕτω καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης οἱ φραγμοὶ τῶν ἐθνικῶν συνόρων καταπίπτουν ὅταν οἱ ἐθελονταὶ τῶν 'Υπηρεσιῶν τῆς Νεολαίας περνοῦν τὰς διακοπάς των διάγοντες καὶ ἐργαζόμενοι μαζὶ μὲ νέους ἐξ ἄλλων χωρῶν.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΣΤΗΝ Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ

'Η συνεχῶς αὐξανομένη φροντὶς διὰ τὴν ὑλικήν, πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν εὐημερίαν τῆς νεολαίας τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ ἡ μεγάλη ἀνάπτυξις τὴν ὁποίαν προσέβαλε ἡ ὑπὲρ τῆς νεολαίας κίνησις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ὀφείλονται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ ἐπέδειξαν σχετικῶς ὁ ἀποθανὼν Βασιλεὺς Γεώργιος Ε' καὶ ἡ Βασίλισσα Μαίρη. 'Η τελευταία αὐτὴ ἐξέλεξε τὸ θέμα τοῦτο ὡς καταλληλότερον διὰ τὸν ἑορτασμὸν τοῦ ἀργυροῦ ἰωβιλαίου της. 'Ακριβῶς πρὸ 14 ἐτῶν, τὸν Μάρτιον τοῦ 1935, ἱδρύθη τὸ Συμβούλιον διὰ τὸν ἑορτασμὸν τοῦ ἰωβιλαίου τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Ε', καὶ ἔκτοτε ὁ θεσμὸς αὐτὸς συνεισέφερεν ὑπὲρ τῶν ὀργανώσεων νεολαίας τῆς Μεγ. Βρεταννίας χρηματικὰ ποσὰ ἀνερχόμενα συνολικῶς εἰς 750.000 λίρας στερλίνας περίπου. 'Ως ἀνεγνωρισμένη ἀρχὴ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς νεολαίας, τὸ Συμβούλιον αὐτό, ἐν ἐπιγνώσει τῆς ἀνάγκης διεξαγωγῆς περαιτέρω ἐρευνῶν ἐπὶ τῶν διαφόρων προβλημάτων, ἀπεφάσισεν ἤδη, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Δουκὸς τοῦ Γκλωστερ, νὰ συστήσῃ μίαν μόνιμον συμβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν ζητημάτων ποὺ ἀφοροῦν τὴν νεολαίαν, μὲ μίαν μόνιμον γραμματείαν. Σκοπὸς τῆς 'Επιτροπῆς θὰ εἶναι ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ κατεύθυνσις τῶν ἐρευνῶν ποὺ ἀφοροῦν ζητήματα σχετικὰ μὲ τὴν εὐημερίαν τῆς νέας γενεᾶς καὶ ἰδίως τῶν ἐφήβων. 'Επίσης θὰ συνιστᾷ ἕνα συμβουλευτικὸν σῶμα τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ Συμβουλίου, θὰ προβαίνῃ εἰς συστάσεις ἐπὶ ζητημάτων ποὺ θὰ ἐδημιουργοῦντο συνεπείᾳ τῶν ἐρευνῶν αὐτῶν. 'Η συγκρότησις τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τὰ ὀνόματα τῶν μελῶν θὰ ἀνακοινωθοῦνε συντόμως. Αὐτὴ θὰ περιλαμβάνῃ ἀντιπροσώπους ἀπὸ θρησκευτικὰς καὶ συνδικαλιστικὰς ὀργανώσεις, ἀπὸ τὴν βιομηχανίαν, τὰ πανεπιστήμια καὶ ἄλλα ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα, καθὼς καὶ ἀπὸ ἱδρύματα ἀσχολούμενα μὲ κοινωνικὰς ἐρεύνας, ὡς ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὰς σχετικὰς κυβερνητικὰς ὑπηρεσίας.

δόθη ἐφέτος ἰδιάζουσα λαμπρότης, μᾶς φωτίζει καὶ μᾶς ἐμπνέει. Ζῇ πρὸ ἡμῶν σήμερον ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός, ζοῦν οἱ ἥρωες τοῦ 1912 καὶ 1913 καὶ συνεχίζουν τὸ ἔργον των οἱ ἥρωες τοῦ 1940 καὶ 1941. 'Η δὲ ὑπέρμαχος Στρατηγός, ἡ ὁποία κατὰ τὴν ἁγίαν καὶ πανσεβάσμιον ταύτην ἡμέραν ἐδέχθη παρὰ τοῦ 'Αγγέλου τὴν μεγάλην ἀγγελίαν τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς 'Ανθρωπότητος, εὐλογεῖ ὡς ηὐλόγησε πάντοτε, τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας μας, συμπαρίσταται εἰς τὰς προσπαθείας καὶ χειραγωγεῖ ἡμᾶς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς κατισχύσεως κατὰ τῶν ἐπιβουλευομένων τὴν ἐλευθερίαν μας, εἰς τὴν ὁδὸν τῆς Νίκης.

Ὁ Βυζαντινὸς Ἑλληνισμός

[Συνέχεια ἐκ τῆς 6ης σελίδος]

γόμενα «Ἀκριτικὰ ποιήματα».

Ἀκρῖται ἐλέγοντο οἱ στρατιῶται οἱ φρουροῦντες τὰ σύνορα τοῦ Βυζαντίου, οἱ ὁποῖοι πρῶτοι ἤρχοντο εἰς σύγκρουσιν πρὸς τοὺς ἐχθρούς, ποὺ ἤθελαν νὰ εἰσβάλουν εἰς τὸ Βυζαντινὸν κράτος. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἀκρίτας ἔγιναν ὀνομαστοὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν των, ὅπως πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἥρωας τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν. Σιγὰ—σιγὰ ἐδημιουργήθη ἕνας τύπος ἡρωϊκός, ὁ Διγενὴς Ἀκρίτας, ὁ ὁποῖος εἶναι διὰ τὸν Βυζαντινὸν Ἑλληνισμόν, ὅ,τι εἶναι ὁ Ἡρακλῆς διὰ τὸν ἀρχαῖον. "Οπως ὁ Ἡρακλῆς σὲ μικρὴ ἡλικία ἀρχίζει τοὺς ἄθλους του, ἔτσι καὶ ὁ Διγενὴς σὲ ἡλικία 12 χρονῶν κυνηγᾶ λιοντάρια καὶ ἄλλα θηρία. "Επειτα μονομαχεῖ μὲ τοὺς ἀνδρειωμένους, πολεμᾶ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Χριστιανισμοῦ, τοὺς "Αραβας.

Τὴν εὐγενικὴ Ἀκριτικὴ ποίησι ποὺ μᾶς περιέσωσαν ὀλίγα Βυζαντινὰ χειρόγραφα, τὴν συνεπλήρωσε κατὰ τρόπον συμβολικὸ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς καὶ ἀφοῦ διελύθη τὸ Βυζαντινὸν κράτος. Διότι ἡ ἀκριτικὴ ποίησις, ζεῖ ἕως σήμερα. Εἶναι χιλιόχρονη καὶ αὐτὴ καὶ ἔκαμε ἕνα ξένο σοφὸ νὰ εἰπῇ ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς μόνος ἔχει τὸ προνόμιο νὰ διατηρῇ μέχρι σήμερον τοὺς θησαυροὺς τῶν Μεσαιωνικῶν του τραγουδιῶν. Κανεὶς ἄλλος εὐρωπαϊκὸς λαὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ καυχηθῇ ὅτι κατέχει τόσον παλαιὰν ἡρωϊκὴν ποίησιν, ὅπως εἶναι ἡ Ἀκριτικὴ ἑλληνική, ἡ ὁποία ἐνθυμίζεται ἀκόμη καὶ σήμερον τὰ ὀνόματα γενναίων Αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου, τοῦ Νικηφόρου Φωκᾶ καὶ τοῦ Τσιμισκῆ, ἢ ἡρώων ὅπως τοῦ Κωνσταντίνου ἢ Ἀνδρονίκου Δούκα. Καὶ δὲν διετήρησεν μόνον τὴν ἀνάμνησιν τῆς ἀκριτικῆς ποιήσεως, ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὸν ἕνατον αἰῶνα, ἀλλὰ καὶ τὴν συνεπλήρωσε διότι παρουσιάζει τὸν Διγενῆ νὰ ἀγωνίζεται πρὸς τὸν ἴδιο τὸ Χάρο.

«Ἐφτὰ φορὲς τὸν ἔβαλε ὁ νιὸς τὸν
[Χάρο κάτω!»

Δὲν ἦτο ὅμως θεὸς ὁ Διγενῆς καὶ δι' αὐτὸ ἀφοῦ ἐπολέμησε καὶ ἐνίκησε ἑφτὰ φορὲς ὕστερα ἐνικήθηκε καὶ αὐτός. Αὐτὸ εἶναι τὸ κήρυγμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων μέχρι σήμερον. Νὰ ἀγωνίζεται μέχρι θανάτου. Ὁ θάνατός του συγκλονίζει τὸ πᾶν.

«Ὁ Διγενῆς ψυχομαχεῖ κι' ἡ γῆ
[τόνε τρομάσει,
βροντᾶ κι' ἀστράφτει ὁ οὐρανὸς καὶ
[σειέτ' Ἀπάνω ὁ κόσμος.
Κι' ὁ Κάτω κόσμος ἄνοιξε καὶ τρί-
[ζουν τὰ θεμέλια!»

Τὰ Ἀκριτικὰ τραγούδια εἶναι γνωστὰ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, περισσότερον εἰς τὴν Ἀνατολικήν, εἰς τὸν Πόντον καὶ τὴν Κύπρο. Πρέπει νὰ καταγγείλω τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Ἀκριτικὴ ποίησις δὲν διδάσκεται ὅσο πρέπει εἰς τὸ σχολεῖον, δὲν εἶναι γνωστὴ ὅσον πρέπει εἰς τοὺς λεγομένους ἡγετικοὺς κύκλους τοῦ "Εθνους. "Οσοι μιλοῦν περὶ Βυζαντινισμοῦ χωρὶς νὰ καταλαβαίνουν τί ἦτο Βυζάντιον ἂς φροντίσουν νὰ γνωρίσουν τὴν Ἀκριτικήν μας ποίησιν διὰ τὴν ὁποίαν πολλὰ μεγάλα ἔθνη θὰ ἦσαν ὑπερήφανα ἂν τὴν εἶχαν.

Πῶς εἶδαν καὶ πῶς βλέπουν οἱ ξένοι τὴν Ἑλλάδα

Ο ΣΑΤΩΜΠΡΙΑΝ ΣΤΟ ΜΩΡΗΑ

Τοῦ κ. Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ

Στὸ προηγούμενο σημειωμά μας, ἀφήσαμε τὸ καράβι ποὺ ἐπέβαινε ὁ Σατωμπριὰν νὰ πλέει πρὸς τὸ Μωρηά. Τὸ καράβι αὐτό, διέσχισε τὰ νερὰ τῆς Ἀδριατικῆς, βράχηκε στὰ κύματα τοῦ Ἰονίου, μὰ δὲν ἔπιασε σὲ κανένα ἀπὸ τὰ Ἑπτάνησα. "Ηδη ὅμως ἡ θαλασία ἀτμόσφαιρα τῆς Ἑλλάδος, ἔκαμε τὸν Σατωμπριὰν νὰ σημειώσει τὰ ἑξῆς στὸ ἡμερολόγιό του: «Λίγο ἢ πολύ, τὸ κλῖμα ἐπιδρᾶ ἐπὶ τοῦ γούστου τῶν λαῶν. Στὴν Ἑλλάδα παραδείγματος χάριν, ὅλα εἶναι ἡδονικά, γλυκά, γεμάτα ἀπὸ γαλήνη μέσα στὴ φύση ἢ στὰ κείμενα τῶν ἀρχαίων συγγραφέων. "Ετσι καταλαβαίνουμε γιατὶ εἶναι τόσο τέλειες οἱ ἀναλογίες τοῦ Παρθενῶνος, καὶ γιατὶ ἡ ἀρχαία γλυπτικὴ εἶναι τόσο λίγο ταραγμένη, τόσο ἤρεμη, τόσο ἁπλῆ. Τὸ νοιώθει αὐτό, ὅποιος δεῖ τὰ χαριτωμένα τοπία τῶν Ἀθηνῶν, τῆς Κορίνθου, τῆς Ἰωνίας. Εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν τῶν Μουσῶν, ἡ φύσις τείνει ν' ἀναγάγει τὸ πνεῦμα στὸν ἔρωτα τῶν ὁμοιομόρφων καὶ ἁρμονικῶν πραγμάτων».

"Ενα μῆνα περίπου χρειάστηκε ὁ Σατωμπριὰν γιὰ νὰ φτάσει ἀπὸ τὸ Παρίσι μπροστὰ στὴ Μεθώνη τῆς Πελοποννήσου. Ἐπὶ τέλους τὸ καράβι του ἄραξε μπροστὰ στὸ λιμάνι αὐτό, κι' ὁ Σατωμπριὰν πάτησε τὸ πόδι του στὴ γῆ ποὺ τόσο λαχταροῦσε νὰ γνωρίσει. Μὰ ἂς μᾶς μιλήσει καλύτερα ὁ ἴδιος: «Μπῆκα στὴ βάρκα τοῦ καραβιοῦ μὲ τὸν καπετάνιο γιὰ νὰ πιάσουμε στεριά. Πλησιάζαμε στὴν ἀκτή, κι' ἤμουν ἕτοιμος νὰ πεταχτῶ στὴν ἔρημη ἀκρογιαλιὰ καὶ νὰ χαιρετήσω τὴν πατρίδα τῆς τέχνης καὶ τοῦ πνεύματος, ὅταν μᾶς φώναξαν ἀπὸ μιὰ πύλη τῆς πόλεως. Γυρίσαμε τὴν πλώρη μας πρὸς τὸ φρούριο τῆς Μεθώνης. Διακρίναμε ἀπὸ μακρυὰ στὴν κορυφὴ ἑνὸς βράχου ἁρματωμένους γενιτσάρους καὶ μερικοὺς Τούρκους ποὺ τοὺς εἶχε τραβήξει ἐκεῖ ἡ περιέργεια. Μόλις φτάσαμε σὲ ἀπόσταση φωνῆς, μᾶς φώναξαν Ἰταλικά: Μπὲν Βενοῦτι, δηλαδή, καλῶς ἤλθατε. Σὰ νἄμουν ἀληθινὸς "Ελληνας, ἔδωσα σημασία στὴν καλοσημαδιὰ αὐτὴ ποὺ ἄκουσα στὴν ἀκρογιαλιὰ τῆς Μεσσηνίας. Οἱ Τοῦρκοι ρίχτηκαν στὸ νερὸ γιὰ νὰ τραβήξουν τὴ βάρκα μας στὴ στεριά, καὶ μᾶς βοηθήσανε νὰ πηδήσουμε στὸ βράχο. Μιλοῦσαν ὅλοι μαζὶ καὶ κάναν χίλιες ἐρωτήσεις στὸν καπετάνιο, μιλώντας του Ἑλληνικὰ καὶ Τούρκικα. Μπήκαμε στὴν πόλη ἀπὸ τὴν μισοερειπωμένη πύλη της. Τοῦρκοι παντοῦ. Καθόνταν μπρὸς στὶς πόρτες τους μὲ σταυρωμένα πόδια, κάπνιζαν τὶς πίπες τους, πίναν τὸν καφέ τους, κι' ἀντίθετα μὲ τὴν ἰδέα ποὺ εἶχα γιὰ τὸ λιγομίλητο καὶ τὴν σιωπὴ τῶν Τούρκων, μιλούσαν ὅλοι μαζί, γελοῦσαν καὶ κάναν μεγάλο θόρυβο. Πήγαμε στὸν Ἁγᾶ, ποὺ ἦταν ξαπλωμένος σ' ἕνα εἶδος κρεβατιοῦ ἑκστρατείας, σ' ἕνα ὑπόστεγο. Μᾶς δέχτηκε μὲ ἀρκετὴ ἐγκαρδιότητα. Τοῦ ἐξηγήσαμε τὸν σκοπὸ τοῦ ταξειδιοῦ μας. Ἀπάντησε πὼς θὰ μοῦ ἔδινε ἄλογα καὶ ἕναν Γενίτσαρο γιὰ νὰ μὲ πάει ὡς τὴν Κορώνη, ὅπου ἐκεῖ βρισκόταν ὁ Γάλλος πρόξενος κύριος Βιάλ. Μοῦ εἶπε ἀκόμη, ὅτι μπορῶ ἄνετα νὰ διασχίσω τὸν Μωρηᾶ, γιατὶ οἱ δρόμοι ἦταν ἐλεύθεροι ἀπὸ τοὺς ληστάς, τοὺς ὁποίους εἶχαν ξεκαθαρίσει. "Εστειλα τὸν ὑπηρέτη μου μὲ τὸ καράβι νὰ μὲ περιμένει στὴ Σμύρνη, ζώστηκα μὲ μιὰ ζώνη ὅπου ἔβαλα ὅλο μου τὸ χρυσάφι, ὡπλίστηκα ἀπὸ τὴν κεφαλὴ ὡς τὰ νύχια, πῆρα στὴν ὑπηρεσία μου ἕναν Μιλανέζο ποὺ τὸν λέγανε Γιωσὲφ καὶ ποὺ δέχτηκε νὰ μοῦ κάνει τὸν διερμηνέα ἐπὶ πληρωμῇ ἐπειδὴ ἤξερε λίγα ἑλληνικά, ἀποχαιρέτησα τὸν καπετάνιο καὶ μπῆκα μὲ τὸν Γιωσὲφ στὸ καΐκι. Ὁ ἄνεμος ἦταν δυνατὸς κι' ἐνάντιος. Δυὸ φορὲς κοντέψαμε νὰ ναυαγήσουμε, καὶ κάναμε ἕξη ὧρες νὰ φθάσουμε στὸ λιμάνι. "Ενας γέρος Τοῦρκος μ' ἄσπρα γένια καὶ ζωηρὰ μάτια χωσμένα κάτω ἀπὸ πυκνὰ βλέφαρα, δείχνοντας μακρυὰ κάτασπρα δόντια, πότε σιωπηλὸς καὶ πότε βγάζοντας στριγγιὲς φωνές, κρατοῦσε τὸ τιμόνι. Ὁ γέρος αὐτός, παριστοῦσε ἀρκετὰ καλὰ τὸν Καιρὸ νὰ περνᾶ μὲ τὴ βάρκα του ἕναν ταξειδιώτη στὶς ἔρημες ἀκρογιαλιὲς τῆς Ἑλλάδος».

Τὸν Σατωμπριάν, τὸν φιλοξένησε στὴ Μεθώνη ὁ Γερμανὸς ὑποπρόξενος. Καὶ μετὰ ἀπὸ λίγο, ξεκίνησαν μὲ ἄλογα γιὰ τὴν Κορώνη. Ἀπὸ δῶ ἀρχίζει ἡ κοπιώδης ἔφιππος διαδρομὴ τοῦ Μωρηᾶ. Μεγάλες διαδρομές, περάσματα ἀπὸ πρωτόγονα χάνια, ἀλλαγὲς ἀλόγων, λιτὰ δεῖπνα μέσα σὲ καλύβια, αὐτὸς εἶναι ὁ κύριος τύπος τοῦ ταξειδιοῦ ποὺ ἔφερνε τὸν Σατωμπριὰν προσκυνητὴ στὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς ἀναζήτησιν τῶν ἰχνῶν τοῦ ἀρχαίου μεγαλείου. Πρῶτος μεγάλος σταθμός του, θὰ ἦταν ἡ Σπάρτη, ἡ Σπάρτη ἡ πατρὶς τοῦ Μενελάου καὶ τῆς Ἑλένης, ἡ Σπάρτη τοῦ Λυκούργου καὶ τοῦ "Αγη, ἡ Σπάρτη μὲ τὸν Εὐρώτα καὶ τοὺς κύκνους του, ποὺ πλημμύριζαν μὲ ἀρχαιοπρεπῆ ὁράματα τὴ ρωμαντικὴ φαντασία τοῦ Σατωμπριάν. "Ομως, τοῦ κάκου ἀναζητεῖ ὁ Σατωμπριὰν τὴν ἀρχαία Σπάρτη, ἡ μνήμη της ἔχει χαθεῖ πιὰ ἀπὸ τὴ σκέψη τῶν ἀνθρώπων ποὺ κατοικοῦσαν τότε τὴν Πελοπόννησο. "Ετσι, φτάνει στὸ Μιστρᾶ, νομίζοντας ὅτι αὐτὸς εἶναι ἡ ἀρχαία Σπάρτη. Ὁ Τσιτσερόνε του, ἀγνοώντας τὰ πάντα, τὸν βεβαιώνει ὅτι ὁ Μιστρᾶς εἶναι ἡ ἀρχαία Σπάρτη, κι' ἔτσι τοῦ περιπλέκει τὴν ἄγνοια. Τὰ ἀρχαῖα ὀνόματα ἔχουν σβύσει, κανεὶς δὲν ξέρει πιὰ σήμερα ποιὸς ποταμὸς εἶναι ὁ Εὐρώτας. Κι' ὁ Σατωμπριὰν συμβουλευόμενος τὸ τεράστιο ἀπόθεμα τῶν γνώσεών του, ἀγωνίζεται πιὰ μόνος του ν' ἀνακαλύψει τὴν τοποθεσία καὶ τ' ἀπομεινάρια τῆς ἀρχαίας Σπάρτης. Μᾶς περιγράφει λεπτομερῶς τὶς ἀναζητήσεις του, μελετάει τοὺς τόπους ἀπ' ὅπου περνάει συγκρίνοντάς τους μὲ τὶς ἀρχαιολογικές του γνώσεις. "Ας ἀπολαύσουμε τώ-

Ἡ Ἑλλάς, ὅπως καὶ ἡ φύσις, θὰ διαφεύγῃ πάντοτε τὶς κακὲς ἡμέρες...

ΑΝΩ ΣΧΩΜΕΝ!...

Τοῦ κ. ΤΑΚΗ ΜΠΑΡΛΑ

Ἑπτακόσιες χιλιάδες ἄνθρωποι ὅλοι — ἀποτελοῦσαν τὴν Ἑλλάδα, ὅταν πῆραν τὴν ἐκπληκτικὴ ἀπόφασι ν' ἀποτινάξουν τὸ ζυγὸ τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Πόσους ὁπλοφόρους μποροῦσαν νὰ βγάλουν; Μιὰ φούχτα. Καὶ μὲ τί ὁπλισμό; Διαβᾶστε τ' ἀπομνημονεύματα τοῦ Φωτάκου, τοῦ γραμματέως τοῦ Κολοκοτρώνη, νὰ δῆτε: Κοντάρια καὶ σοῦβλες! Καὶ ἐπὶ πλέον κάτι σκουρομαχαῖρες ποὺ δὲν κολλοῦσαν οὔτε στὸ ξύλο, πολὺ λιγώτερο στὸ ἀνθρώπινο σῶμα. Καὶ μὲ τί πυρομαχικό; Μὲ μερικὰ βαρέλια μπαροῦτι, ποὺ εἶχε φέρει ὁ Παπαφλέσσας ἀπὸ τὶς συνεισφορὲς τῶν Ἑλλήνων τῆς Σμύρνης, καὶ μὲ τὴν ἐλαχίστη παραγωγὴ τῶν μπαρουτόμυλων τῆς Δημητσάνας. Καὶ μὲ τὶς διπλωματικὲς προϋποθέσεις; Ὅλη τὴν Εὐρώπη ἐναντίον τους. Καὶ ὅμως σήκωσαν τὴ σημαία, μ' ἕνα θάρρος ὑπεράνθρωπο. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἀντλοῦσαν; Ἀπὸ δυὸ δυνάμεις ἀκαταμάχητες: Ἀπὸ τὴν αἰώνια ἰδέα τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἀπὸ τὴν αἰώνια ἰδέα τῆς δικαιοσύνης. Ὅταν ὁ γέρος τοῦ Μωρηᾶ προσεφώνησε τὰ παλληκάρια, γιὰ πρώτη φορά, μὲ τὴ μαγικὴ λέξι:

Ἕλληνες!...

Ἐξύπνησε, διὰ μιᾶς, μέσα τους ἱστορία τριῶν χιλιάδων χρόνων, γεμάτη ἀπὸ κατορθώματα ἑκατὸ φορὲς δοξασμένα. Γιατὶ πάντα ἦτανε νίκες περίλαμπρες τῆς ὑπερψυχίας ἐναντίον τῆς ὑπεροπλίας. Νίκες τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου, τῆς ὑψηλῆς συνειδήσεως, ἐναντίον τοῦ ψυχροτέρου τῶν τεράτων — τῆς ὑλικῆς βίας. Καὶ τὸ θαῦμα ἔγινε...

Αὐτὸ τὸ θαῦμα εἶναι καθημερινὸ μέσα στὶς πάμφωτες σελίδες τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας. Τὸ γνώρισαν οἱ Πέρσαι στὸ Μαραθῶνα καὶ στὰ νερὰ τῆς Σαλαμῖνος. Τὸ γνώρισαν οἱ Ἄραβες, ὅταν τὸ μαῦρο τους κῦμα ἔσπασε μὲ ἀφροὺς αἱμάτων ἀπάνω στὰ τείχη τοῦ Βυζαντίου. Τὸ γνώρισαν οἱ πρόσφατοι ἐχθροὶ τῆς Ἑλλάδος στὴν Τζουμαγιὰ καὶ τὴν Κρέσνα. Τὸ γνώρισαν οἱ Κένταυροι καὶ οἱ Λύκοι τοῦ Μουσσολίνι στὰ χιλιοδοξασμένα βουνὰ τῆς Ἠπείρου. Καὶ σὲ λίγο θὰ τὸ γνωρίσουν αὐτὸ τὸ θαῦμα, σὲ ὅλη τὴν αἴγλη του, καὶ οἱ σημερινοὶ ξενοπουλημένοι ἐπιδρομεῖς. Ἐγγυᾶται γι' αὐτὸ τὸ ὑπέροχο πνεῦμα τοῦ λαοῦ, ποὺ ξέρει ὅτι μάχεται γιὰ τὰ εὐγενέστερα ἰδανικὰ τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ συνοψίζονται σὲ μιὰ λέξι: Ἑλλάς. Αὐτὴ μιλάει καὶ πάλι στὰ στήθη τῶν γενναίων μαχητῶν μὲ τοὺς θρύλους της καὶ μὲ τὴν ἱστορία τῶν αἰώνων, μὲ τὸ φῶς ποὺ κατηύγασε τὴν ἀνθρωπότητα καὶ στὶς πιὸ σκοτεινὲς περιόδους της, μὲ τὸ ἠθικό μεγαλεῖο της, μὲ τὴν ἀκατάβλητη ψυχή της, ποὺ ἔγινε πάντα τὸ προζύμι ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων ἀναγεννήσεων.

Ἀλλ' ἂς ξαναγυρίσουμε στὴ μεγάλη ἐποποιΐα τοῦ 1821, στὴν ὁποία χρωστοῦμε τὴν ὑπόστασί μας ὡς Ἔθνους ἐλευθέρου. Ἡ τόλμη τῆς γενεᾶς ἐκείνης ἔφθασε πολλὲς φορὲς στὰ ἀκρότατα ὅρια τῆς ἀνθρωπίνης ἀνδρείας. Ἀλλὰ τὸ θαυμαστότερο εἶναι πῶς ἀνεπτύχθη ἡ ἀνδρεία αὐτή. Ἂς θυμηθοῦμε τὴν ἀπόγνωσι ὅπου ἐβύθισε τὸ ἔθνος ἡ ἅλωσις τῆς Βασιλίδος τῶν Πόλεων, μὲ τοὺς μεγαλειώδεις τρούλλους, τοὺς χειροποιήτους ἐκείνους οὐρανούς, ποὺ εἶχαν ἀντιλαλήσει τρόπαια ἐννεακοσίων ἐτῶν, δόξες ἑβδομήντα Βασιλέων. Ὁ μακρότατος καὶ περιπαθέστατος θρῆνος, τὸ περίφημο Ἀνακάλημα, ἀναγγέλλει τὴ φοβερὴ εἴδησι σὰ θρῦλο μακρουνό, κατὰ τρόπο ἀληθινὰ ἐξαίσιο:

Καράβιν ἑκατέβαινε στὰ μέρη τῆς Τε-
[νέδου
καὶ κάτεργον τὸ ἀπάντησε, στέκει κι'
[ἀναρωτᾶτο:
—Καράβι, πόθεν ἔρχεσαι καὶ πόθεν
[κατεβαίνεις;
—Ἔρχομ' ἀπὸ τ' ἀνάθεμα κι' ἀπ' τὸ
[βαρὺ τὸ σκότος,
ἀπὸ τὴν Πόλην ἔρχομαι τὴν ἀστραπο-
[καμένην.
Ἐγὼ γομάρι δὲν βαστῶ, μόνο μαντᾶτα
[φέρνω.

Ἡ ἀπελπισμένη αὐτὴ κραυγὴ ποὺ ἐξαγγέλλει ἐπάνω ἀπὸ τὰ κύματα τὸ τέλος τῆς μεσαιωνικῆς Ἑλλάδος, θυμίζει μιὰ ἄλλη ἀπρόσωπη κραυγὴ ποὺ ἀνήγγελε καὶ ἐκείνη ἐπάνω ἀπὸ τὰ κύματα τὸ τέλος τῆς Ἑλλάδος τῆς παλαιᾶς, φωνάζοντας τρεῖς φορὲς στὸν καραβοκύρη: «Ἀπάγγειλον, ὅτι Πὰν ὁ μέγας τέθνηκεν».

Ἀλλὰ τὸ μικρὸ καὶ ἀπηλπισμένο ἔθνος δὲν ἀπέβαλε τὴν ἱστορική του συνείδησι. Ἀπεναντίας τὴν ἐδυνάμωσε. Κι' ὄχι μόνο δὲν ἐλιγοψύχησε, ἀλλὰ βρῆκε μέσα στὴν ἴδια τὴν ψυχή του τὴ δύναμη νὰ ξεσηκωθῇ καὶ νὰ κλονίσῃ ἐκ θεμελίων μιὰ στρατιωτικὴ αὐτοκρατορία, νὰ παρακούσῃ καὶ νὰ περιφρονήσῃ τὴν ὁμόφωνη προσταγὴ τῆς Εὐρώπης, καὶ νὰ βροντοφωνάξῃ στοὺς φίλους ταὐτοχρόνως καὶ στοὺς ἐχθροὺς του ὅτι ὁ μέγας Πὰν τῆς παραδόσεως, ποὺ ἔτρεπε σὲ φυγὴ τοὺς βαρβάρους, ὅτι ὁ Ἕλλην Πὰν δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ ζεῖ καὶ θὰ ζῇ αἰωνίως.

Μέσα στὰ στήθη τῶν ραγιάδων ἐζοῦσε ἡ πίστις σὲ μιὰ ἰδέα. Αὐτὴ ὑπῆρξε τὸ μοναδικὸ καὶ ἀπροσμάχητο ὅπλο τους. Ἡ σπίθα της ἐκουφόκαιγεν ἕως τότε βουβά, συμπυκνωμένη μέσα στὸ κελλί, μέσα στὸ κρυφὸ σχολειό, σὰν ἀποκάλυψις. Καὶ μιὰ μέρα ἀπὸ τὴ σπίθα αὐτὴ ξεπετάχτηκε φλόγα πανύψηλη ἡ Φιλικὴ Ἑταιρεία, Εὐαγγελίστρια τῆς Ἐθνικῆς Ἀναστάσεως. Αὐτὴ ἑτοίμασε τὸ Ἔθνος γιὰ τὸ μεγάλο τόλμημα. Αὐτὴ ἔγινε τὸ προζύμι τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος. Αὐτὴ τέλος τὸν προετοίμασε καὶ τὸν ἔκαμε ἀναπόφευκτο. Καὶ τὸ ἀπίστευτο εἶναι, ὅτι ἡ ἐκπληκτικὴ αὐτὴ μυστικὴ ἑταιρεία δὲν ἦταν ἔργο τῶν γραμματισμένων τοῦ Ἔθνους, αὐτοὶ ἦρθαν ἀργότερα. Ἦταν ἔμπνευσις τοῦ λαοῦ, ἀνθρώπων πρακτικῶν καὶ ἐμπόρων, ποὺ ἔπρεπε νὰ θέλουν τὴν ἡσυχίαν καὶ νὰ τρέμουν τὴν ἀναστάτωσι. Τί τύποι ἀπρόοπτοι καὶ μεγάλοι αὐτὸς ὁ Σκουφᾶς, ὁ Ξάνθος, ὁ Τσακάλωφ, ὁ Ἀναγνωστόπουλος, καὶ μάλιστα ὁ πρῶτος ἀπ' αὐτούς, ποὺ συνέλαβε τὴν ἰδέα! Ἕνας ἁπλὸς Ἠπειρώτης κατασκευαστὴς σκούφων — ἀπὸ 'κεῖ καὶ τὸ ὄνομά του — ποὺ ἀποφάσισε ἕνα καλὸ πρωῒ νὰ ἐξεγείρῃ καὶ νὰ νεκραναστήσῃ τὸ ἔθνος. Καὶ αὐτὸ δὲν ἦταν ἀκόμη τίποτε. Τί σθένος ψυχῆς χρειάσθηκε, γιὰ νὰ μὴν ὑποχωρήσῃ στὰ πρῶτα του βήματα μπροστὰ στὶς τεράστιες δυσκολίες ποὺ ἀπαντοῦσε, τὶς σχεδὸν ἀνυπέρβλητες! Αὐτὸς ὁ ἁπλοϊκὸς σκουφᾶς κράτησε μὲ τὰ δόντια—μὲ τὴν ἀδάμαστη αἰσιοδοξία καὶ τὴν ἡρωϊκὴ καρτερία του — τὴν ἑταιρεία νὰ μὴ διαλυθῇ ἐπάνω στὶς στιγμὲς δραματικῶν ἀπογοητεύσεων. Καὶ ὁ Ξάνθος; Ἕνας ἀτυχήσας ἔμπορος, ποὺ ξέχασε τοὺς ἀτομικούς του καϋμούς, γιὰ νὰ βάλῃ μέσα στὴν καρδιά του τὸν πόνο τοῦ ἔθνους. Καὶ ὁ Τσακάλωφ, ἕνας ἐκπατρισμένος ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα φριχτὸ ἐπεισόδιο μὲ τὸν Ἀλῆ Πασᾶ, ποὺ ἔπνιξε μέσα του καὶ δισταγμοὺς καὶ πίκρες καὶ φυσικὴ ἀπαισιοδοξία, γιὰ νὰ γίνῃ ἀπὸ τοὺς πρώτους ἀποστόλους τῆς ἐπαναστατικῆς ἰδέας. Καὶ ὁ Ἀναγνωστόπουλος; Μιὰ ζωντανὴ φλόγα ποὺ δὲν εὕρισκε ἡσυχία οὔτε στιγμή, ἕνας φτωχός, φτωχότατος ἄνθρωπος, ποὺ ἀφιέρωσε τὰ καλλίτερα χρόνια τῆς ζωῆς του σὲ μιὰν ἀσκητικὴ καὶ φανατικὴ προσήλωσι στὴν Ἰδέα. Τύποι κολοσσιαῖοι, ἀπίθανοι, ποὺ ἀλώνιζαν, μὲ τὸν τρόμο τῆς ἀστυνομίας τῶν ἀντιδραστικῶν κρατῶν, ὅλες τὶς χῶρες, ἀπὸ τὶς ρωσσικὲς στέππες ὡς τὶς ἀκτὲς τοῦ Βοσπόρου, γιὰ ν' ἁπλώσουν σιγὰ-σιγὰ τὰ δίχτυα τους σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη, σ' ὅλες τὶς ἑλληνικὲς παροικίες, παντοῦ, ὅπου χτυποῦσε καρδιὰ ἑλληνική, ὡς αὐτὴ τὴν Ἀσία κι' ὡς αὐτὲς τὶς ὄχθες τοῦ Νείλου. Ἔτσι κατάφεραν, λίγοι ἀποφασιστικοὶ κι' ἐμπνευσμένοι ἄνθρωποι, νὰ κινήσουν τὸ ἔθνος στὸν μεγάλο ἀγῶνα καὶ νὰ τὸ δοῦν ἐλεύθερο, νὰ δοῦν ἐνσαρκωμένους τοὺς πόθους καὶ τὰ ὄνειρα ὁλοκλήρων γενεῶν. Οἱ ἄμαχοι ραγιάδες βγήκανε λιοντάρια. Μέσα σὲ λίγες βδομάδες τοὺς εἶδεν ὁ κόσμος, ἔκπληκτος, πολιορκητὰς καὶ πορθητὰς κάστρων, ὅπως τῆς Τριπόλεως καὶ τοῦ Ναυπλίου. Καὶ νικητὰς ἰσχυρῶν στρατιῶν, ὅπως τοῦ Δράμαλη. Μόλις εἶχεν ἀρχίσει ἡ μάχη στὰ Δερβενάκια, ποὺ ὑπῆρξεν ὁ τάφος του, ὁ Κολοκοτρώνης εἶδεν ἀντίκρυ του ἕνα τσομπανάκο, ποὺ στεκότανε παράμερα μελαγχολικός.

—Γιατὶ δὲν πᾶς καὶ σὺ νὰ πολεμήσῃς βρὲ Ἕλληνα; τὸν ρώτησε.

—Δὲν ἔχω ἅρματα τοῦ ἀπεκρίθη ὁ νεαρὸς βοσκός.

—Καὶ ἡ ἀγκλίτσα ὅπλο εἶναι; μωρέ! Σύρε νὰ σκοτώσῃς μ' αὐτὴν ἕναν ἐχθρό, νὰ πάρῃς τ' ἅρματά του καὶ νὰ μπῇς στὴ μάχη!

Τὸ βράδι τῆς ἴδιας ἡμέρας τὸν εἶδε μὲ καρυοφύλι καὶ γιαταγάνι, μπαρουτοκαπνισμένο, ματωμένο καὶ νικητή.

Τὸ μυστικὸ καντήλι τῆς πίστεως ἐκείνης διετηρήθη ἔκτοτε ἄσβυστο στὰ βάθη τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Καὶ ἀνέδωσε στὸ μεταξὺ νέες φλόγες. Ὑπῆρξαν

[1.0]

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΓΕΩΡΓΟΙ

Τοῦ κ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, Πρυτάνεως Ἀνωτ. Γεωπονικῆς Σχολῆς

Ὁ Βασιλεύς, ὅταν ἦτανε ἀκόμα Διάδοχος, θέλοντας νὰ ἐργασθῇ γιὰ τὸ καλὸ τῆς Πατρίδος, προσκάλεσε μερικοὺς ἐπιστήμονας καὶ ἄλλα ἱκανὰ πρόσωπα εἰς τὰ ὁποῖα ἀνέθεσεν ὑπὸ τὴν Προεδρίαν Του καὶ τὴν πραγματικὴν ἀρχηγίαν Του νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν.

Πρόθυμα προσεφέρθησαν νὰ βοηθήσουν τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἄλλοι μὲ τὰς γνώσεις των καὶ ἄλλοι μὲ τὴν οἰκονομικήν των ἐνίσχυσι. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπετελέσθη ἕνα κεφάλαιον, εἰς τὸ ὁποῖον πολλοὶ προσφέρουν εὐχαρίστως καὶ πρῶτος ὁ Βασιλεύς, σημαντικὰ ποσὰ κατ' ἔτος, ὥστε ἡ βοήθεια τσῦ Ἱδρύματος νὰ εἶναι ὄχι μόνον πνευματικὴ ἀλλὰ καὶ ὑλική. Ἔτσι ἔγινε τὸ Ἐθνικὸν Ἵδρυμα,

Ἰδιαιτέρως χάριν τῶν γεωργῶν καὶ τῆς γεωργίας μας ὁ Βασιλεὺς προσεκάλεσε πολλούς, οἱ ὁποῖοι μποροῦν νὰ ἐργασθοῦν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν εἴτε διὰ τῆς ἐπιστήμης των εἴτε διὰ τῶν πρακτικῶν γνώσεών των καὶ συνέστησε τὴν γεωργικὴν ἐπιτροπήν, ἡ ὁποία ἐργάζεται τακτικῶς καὶ ὑποδεικνύει πολλοὺς τρόπους βοηθείας τῶν γεωργῶν καὶ διάδοσιν εἰς αὐτοὺς τῶν γεωργικῶν γνώσεων.

Οὕτω τὸ Ἵδρυμα ἐσύστησε ἢ ἐβοήθησε εἰς τὴν λειτουργίαν πρακτικῶν γεωργικῶν σχολείων, ὠργάνωσε καὶ ὀργανώνει πρακτικὰ μαθήματα περιωρισμένου χρονικοῦ διαστήματος καὶ εἰδικῶν γνώσεων, ὅπως π. χ. μελισσοκομίας, κλάδευμα τῆς ἐληᾶς καὶ ἄλλα. Ἐπίσης ὀργανώνει λέσχας ἀγροτοπαίδων, εἰς τὰς ὁποίας τὰ παιδιὰ τῶν ἀγροτῶν θὰ διασκεδάζουν καὶ θὰ μαθαίνουν τὰς γεωργικὰς ἐργασίας.

Ἐν γένει τὸ Ἵδρυμα βοηθεῖ τὸ μεγάλο ἔργον τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἰδίως εἰς τὰς πλευράς, εἰς τὰς ὁποίας ἕνεκα τῶν λογιστικῶν ὑποχρεώσεων, τῶν συνυφασμένων μὲ κάθε κρατικὴ ὑπηρεσία, αἱ δυσκολίαι τῆς διαχειρίσεως, ἐμποδίζουν τὴν εὔκολη λύσι ἀπαραιτήτων πολλάκις γεωργικῶν ὑποθέσεων.

Τὸ Ἐθνικὸν Ἵδρυμα ὡς ἰδιωτικόν, ἔχει τὴν εὐκολίαν τῆς ταχείας ἐκτελέσεως τοῦ προγράμματος, τὸ ὁποῖον ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ κρίνῃ πρέπον καὶ ἐξοδεύει τὰ ἀναγαῖα ποσὰ χωρὶς τυπικοὺς περιορισμούς.

Τελευταίως ἡ γεωργικὴ ἐπιτροπὴ παρετήρησε ὅτι μία τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν δυσκολιῶν τῶν γεωργῶν προέρχεται ἐκ τῆς ἀγνοίας τῶν διατυπώσεων διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεών των.

Διὰ τοῦτο ἡ γεωργικὴ ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισε νὰ ἱδρύσῃ κεντρικὸν γραφεῖον εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις ἕδραν τοῦ Ἱδρύματος, ὁδὸς Φιλελλήνων καὶ Παραρτήματα εἰς διάφορα κέντρα τῆς Ἑλλάδος, νὰ ὀργανώσῃ δὲ ὑπηρεσίαν ἐθελοντῶν καὶ ὑπαλλήλων εἰς ὅλον τὸ κράτος καὶ εἰ δυνατὸν εἰς ὅλα τὰ μεγάλα χωριὰ μὲ τὸν σκοπὸν νὰ διευκολύνῃ τὸν γεωργὸν εἰς τὰς ὑποθέσεις του.

Μεταξὺ τῶν σκοπῶν τοῦ γραφείου τούτου θὰ εἶναι καὶ ἡ λύσις ἀπορίων περὶ τῶν φυτῶν των καταλλήλων διὰ τὴν κάθε περιοχὴν ὡς καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς καλλιεργείας των. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τὸ γραφεῖον μόλις λάβῃ ἐπιστολὴν γεωργοῦ θὰ ἀπαντᾷ ἀπ' εὐθείας ἢ θὰ λαμβάνῃ πρῶτα πληροφορίας ἁρμοδίου εἰδικοῦ, ἁρμοδίας δημοσίας ὑπηρεσίας ἢ Ἱδρύματος, θὰ παρακολουθῇ δὲ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ αἰτήματος τούτου τοῦ γεωργοῦ, μέχρις ὅτου λάβῃ οὗτος τὴν χρήσιμη εἰς αὐτὸν ἀπάντησιν.

Θὰ δέχεται αἰτήσεις τῶν γεωργῶν γραμμένες σὰν ἐπιστολὲς (χωρὶς χαρτόσημο), διὰ τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ θὰ φροντίζῃ καὶ θὰ κάμνῃ τὴν καταλληλη ἀλληλογραφία μέχρις ὅτου περατωθῇ ἡ ὑπόθεσις.

Οἱ γεωργοὶ θὰ μποροῦν νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸν Ἵδρυμα τὴν ὑπόδειξιν τοῦ τρόπου προμηθείας εἴτε ἀπὸ τὰς καατικὰς ὑπηρεσίας, εἴτε ἀπὸ ἰδιώτας προμηθευτὰς οἱωνδήποτε ἀντικειμένων ἀναγκαίων εἰς αὐτούς,

Εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς ὑπηρεσίας ταύτης περιλαμβάνεται καὶ ἡ διευκόλυνσις τῆς προμηθείας ζώων ἀπὸ τῆς γαλακτοφόρου ἀγελάδος μέχρι τῆς βασιλίσσης τῶν μελισσῶν. Τὸ Ἵδρυμα θὰ ἀναλάβῃ ἐπίσης τὴν προμήθειαν τῶν εἰδῶν αὐτῶν εἴτε θὰ βάζῃ τὸν γεωργὸν εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸ ἁρμόδιον δημόσιον ἵδρυμα ἢ ἄλλον κατάλληλον ὀργανισμὸν ἢ ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν.

Καὶ ἡ προμήθεια δένδρων, διαφόρων φυτῶν καὶ σπόρων περιλαμβάνεται εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς.

Ὅπως γνωρίζωμεν τὰ ἀγροκήπια δημόσια ἢ ἰδιωτικὰ εὑρίσκονται εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος πολλάκις πολὺ ἀπομεμακρυσμένα τοῦ μέρους, εἰς τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ χρησιμοποιηθοῦν τὰ δένδρα. Ὁ γεωργός, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ προμηθευθῇ τοιαῦτα δένδρα θὰ γράψῃ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ἱδρυμα, τοῦτο θὰ τοῦ ἀπαντήσῃ ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ προμηθευθῇ τὰ δένδρα αὐτὰ ἀπὸ τὸ τάδε ἀγροκήπιον καὶ μὲ ποίαν τιμήν. Τὴν ἀξίαν αὐτὴν πρέπει νὰ καταθέσῃ ὁ γεωργὸς εἰς τὸ τοπικὸν παράρτημα τοῦ Ἱδρύματος. Διὰ τηλεγραφήματα δὲ θὰ εἰδοποιῆται τὸ κέντρον, θὰ διαβιβάζῃ τὴν παραγγελίαν εἰς τὸ ἀγροκήπιον, τὸ ὁποῖον θὰ λαμβάνῃ ὁδηγίας ποῦ πρέπει νὰ παραδώσῃ τὰ δένδρα. Ἐκεῖθεν ἀπὸ παράρτημα σὲ παράρτημα τοῦ Ἱδρύματος θὰ φθάνουν τὰ δένδρα εἰς χεῖρας τοῦ γεωργοῦ.

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ πρόσωπα τῶν ἐπαρχιακῶν παραρτημάτων, τὰ ὁποῖα θὰ βοηθοῦν διὰ τὴν προμήθειαν καὶ μεταφορὰν τῶν προϊόντων τούτων, θὰ ἐκλεχθοῦν μεταξὺ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θὰ θεωροῦν χαρὰν των καὶ τιμήν των νὰ ἐργασθοῦν ὑπὲρ τῆς γεωργίας καὶ τῶν γεωργῶν τῆς πατρίδος των.

Ἐν γένει θὰ καταβάλλεται προσπάθεια διὰ τὴν χρησιμοποίησιν ὅλων τῶν μέσων, τὰ ὁποῖα διαθέτει τὸ κράτος ἢ ἄλλαι ὀργανώσεις καὶ ἱδρύματα χάριν τῆς γεωργίας καὶ τῶν γεωργῶν.

Ἐννοεῖται ὅτι τὸ Ἵδρυμα δὲν σκέπτεται νὰ ἀντικαταστήσῃ σὲ τίποτε τὸ κράτος ἀλλὰ νὰ τὸ ὑποβοηθήσῃ καὶ σὰν φίλος τοῦ γεωργοῦ, ὁ ὁποῖος ξέρει πῶς γίνονται οἱ δουλειές, νὰ τὸν διαφωτίζῃ καὶ νὰ τὸν βοηθῇ.

Γι' αὐτὸ ἡ ἀλληλογραφία τοῦ Ἱδρύματος καὶ τῶν γεωργῶν θὰ εἶναι φιλικὴ καὶ ὄχι τυπική. Δὲν θὰ χρειάζεται χαρτόσημα οὔτε «λαμβάνω τὴν τιμὴν» ὅπως συνηθίζεται νὰ γράφουν εἰς τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας. Ἴσως κατορθωθῇ ἀργότερα νὰ καταργηθῇ καὶ τὸ γραμματόσημο εἰς τὰς ἐπιστολὰς ποὺ θὰ στέλνουν οἱ γεωργοὶ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ἵδρυμα.

Ἡ ἐπιγραφὴ τῶν ἐπιστολῶν θὰ εἶναι: Ἐθνικὸν Ἵδρυμα, ὁδὸς Φιλελλήνων... Ἀθῆναι.

Εἰς ἄλλο σημειωμά μας θὰ δώσουμε καὶ ἄλλες ἐξηγήσεις στοὺς γεωργοὺς γιὰ ἄλλες δουλειὲς ποὺ θὰ ἀναλάβῃ τὸ Ἐθνικὸν Ἵδρυμα, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι πολὺ εὐχαριστημένο διὰ κάθε δουλειὰ γεωργοῦ, τὴν ὁποίαν θὰ τοῦ τελειώνῃ.

βέβαια ἡμέρες κακές, ποὺ ἐτρεμόσβυσε κάτω ἀπὸ τὴν πνοὴ τῶν κακῶν ἀνέμων. Ἀλλὰ τὸ βαθὺ σκότος, ποὺ ἀπειλεῖ κάποτε νὰ καλύψῃ τὴν ἑλληνικὴ γῆ, διασχίζεται πάντοτε ἀπὸ τὴ γλυκειά του μαρμαρυγή. Ἡ Ἑλλάς, αἰωνία ὅπως ἡ φύσις, θὰ διαφεύγῃ πάντοτε γελαστὴ σὰν τὴ φύσι, τὶς κακὲς ἡμέρες, τοὺς κακοὺς ἀνέμους καὶ τὶς καταστρεπτικές των δυνάμεις. Οἱ σκιὲς τῶν καλλιμαρτύρων θὰ ὁδηγήσουν καὶ πάλιν τὸ δρόμο μας. Καὶ τὸ φῶς ποὺ ἐξέπεμψεν ἡ ὑψηλή των ἐκείνη θυσία, θὰ ἀναλάμψῃ καὶ πάλιν. Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας... πρὸς τὸ ἅγιον καὶ ἀνέσπερον αὐτὸ φῶς!

Ἡ Νεολαία μας στὴν ἑβδομάδα «Ἐργασία & Νίκη»

Ἡ Ἐθνικὴ Ἑβδομάδα «Διὰ τὴν Ἐργασία καὶ Νίκη» ἔδωσε μιὰ λαμπρὰ εὐκαιρία ν' ἀποδειχθῇ μὲ τὸν πιὸ εὐτυχῆ τρόπον, ἡ βαθειὰ καὶ ἀκατάλυτη πίστι τῶν Νέων τῆς χώρας μας πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐθνικὸ καθεστώς. Αὐτὴ ἡ ἐνθουσιώδης συμμετοχὴ τοῦ συνόλου τῶν Νέων μας στὸν ἑορτασμὸ τῆς Ἐθνικῆς Ἑβδομάδος, ἐδημιούργησε πραγματικὸ ἐθνικὸ συναγερμὸ τοῦ λαοῦ τῶν μετόπισθεν.

Θὰ ἠθέλαμε νὰ προσέξουν ἰδιαιτέρως τὸ γεγονὸς αὐτὸ οἱ ἁρμόδιοι διαχειριστὲς τῆς πολεμικῆς μας ὑποθέσεως, γιὰ νὰ κάμουν πλατειὰ χρῆσι, στὸν ἀγῶνα ποὺ διεξάγουν, τοῦ πολυτίμου στοιχείου τῆς Νεολαίας μας.

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου:

Ἀντ. Ξάνθης

Μέτωνος 2 — Πειραιῶς 52

ΠΑΡΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΚΑΙ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ
ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΑ ΕΛΑΣΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΤΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΗΜΗΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

LEE TIRE & RUBBER COMPAGNY

ΕΛΑΣΤΙΚΑ **LEE** ΑΕΡΟΘΑΛΑΜΟΙ

ΠΑΛΙΝ! Τὸ ὄνομα ποὺ ἐγγυᾶται
ΑΣΦΑΛΕΙΑ - ΠΟΙΟΤΗΤΑ - ΑΝΤΟΧΗΝ

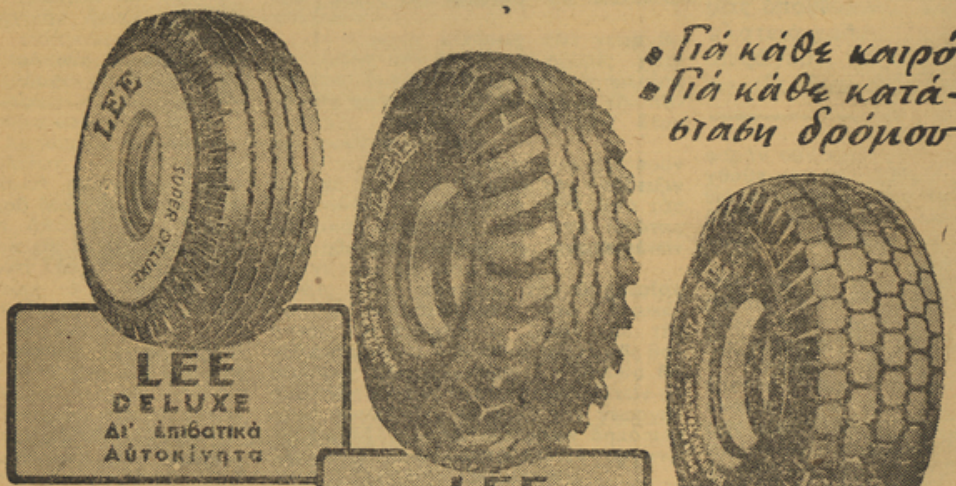

• Γιά κάθε καιρό
• Γιά κάθε κατάσταση δρόμου

LEE
DELUXE
Δι' ἐπιβατικὰ Αὐτοκίνητα

LEE
RURAL SERVICE
Διὰ μικρὰ ὀχήματα καὶ τρακτέρ

LEE
SUPER DELUXE
HIGHWAY TRACTION
Διὰ βαρέα φορτηγά

LEE Double-life RAYON Cord

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΜΙΛΤΙΑΔΟΥ 4 – ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ: 35-978 καὶ 26-714

Πρατήριον Ἀθηνῶν: Πλούτωνος 10 καὶ Αἰόλου

Τηλ. 26.714

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΠΩΛΗΣΕΩΝ:

ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Σεπτέμβριος 1949 [2.1]

ΠΩΣ ΜΑΣ ΒΛΕΠΟΥΝ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ κ Κ. ΤΣΑΤΣΟΣ ΟΜΙΛΕΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΝ

Ὁ συνεργάτης μας δοκ. Χ. Ἀθανίτης, μετὰ τὸν ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν κ. Π. Κανελλόπουλο, τοῦ ὁποίου τὰς γνώμας διὰ τὸ συντελούμενον εἰς Μακρόνησον ἐθνικὸν ἔργον ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος μᾶς, ἐπεσκέφθη τὸν ὑπουργὸν τῆς Παιδείας κ. Κ. Τσάτσον διὰ νὰ ἀκούσῃ τὰς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὴν πρώτην γνωριμίαν ποὺ εἶχε ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀπὸ τὴν Μακρόνησον τῆς ὁποίας τὸ ἔργον τόσον ἐξετίμησεν ὅπως κατεφάνη καὶ ἀπὸ τὴν δευτέραν του ἐπίσκεψιν στὸ νησί μας.

←Μέσα εἰς τὴν παραζάλην τοῦ φανατισμοῦ ποὺ γεννᾶ κάθε σκληρὸς ἀγών, ἐχρειάσθηκε πολὺ χρόνος γιὰ νὰ καταλάβουν οἱ πολλοί, ὅτι εἶναι πολὺ ἐπωφελέστερο, ἰδίως ὅταν συγκρούωνται ὁμοεθνεῖς, νὰ κερδίζεται ἕνας ἀντίπαλος, ἂν μπορῇ νὰ κερδηθῇ, παρὰ νὰ ἐξοντώνεται. Πρὸ πάντων ὅταν ὁ ἀντίπαλος αὐτὸς δὲν εἶναι φύσει ἀντίπαλος, ἀλλὰ μοιραῖο δημιούργημα τῶν περιστάσεων. Ἀντίπαλος κατὰ λάθος, ποὺ δὲν χρειάζεται παρὰ λίγο φῶς, γιὰ νὰ δῇ τὴν πραγματικότητα καὶ νὰ γίνῃ φίλος καὶ σύμμαχος.

Ἐχρειάσθηκε καιρὸς γιὰ νὰ καταλάβουν οἱ πολλοί, ὅτι ἦταν τόσο ἀντίθετη μὲ τὴν φύση τῶν πραγμάτων ἡ προσχώρησις τῶν Ἑλλήνων στὸν κομμουνισμό, ὥστε ἡ ἐπιστροφή τους πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἦταν εὔκολα κατορθωτή, ἂν βρίσκονταν πρόσφορος δρόμος. Ὁ δρόμος αὐτὸς βρέθηκε σὲ λίγους μῆνες στὴ Μακρόνησο. Ποιὸς θὰ τὸ ἔλεγε ὅτι οἱ φανατικώτεροι ἀντίπαλοι τοῦ ἔργου τῆς Μακρονήσου δὲν ἦταν οἱ ἀδιάλλακτοι, ἀλλὰ οἱ διαλακτικοί, ἐκεῖνοι ποὺ εἶχαν ὡς πρόγραμμα — πρόγραμμα ἄλλωστε σωστό — νὰ ἐλκύσουν πρὸς τὴν ἐθνικὴ παράταξη τοὺς παραστρατημένους καὶ νὰ τοὺς ξανακερδίσουν γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἐχρειάσθηκε πολὺς καιρὸς γιὰ νὰ καταλάβουν αὐτοὶ ἀκριβῶς, ὅτι ἡ Μακρόνησος ἦταν τόπος ὄχι μαρτυρίου, ἀλλὰ κατευνασμοῦ, ὄχι τόπος ἀντεκδικήσεως ἑνὸς φανατισμένου δυναμικοῦ κράτους, ἀλλὰ ἕνας τόπος ψυχοθεραπείας ποὺ προσφέρει μὲ τὴ μεγαλύτερη ἠπιότητα ἕνα κράτος δημοκρατικό.

Ὅταν στὸ σχολεῖο ὁ καθηγητὴς ἀναγκάζει τὸν μαθητὴ νὰ μάθῃ τὴν ἄλγεβρά του ἢ τὴν γραμματική του, κανεὶς δὲν ὀνομάζει τὸν ἐξαναγκασμὸ αὐτὸ βία. Τὸ ἴδιο συμβαίνει στὴ Μακρόνησο. Διδάσκεται ἡ ἀλήθεια καὶ οἱ τρόφιμοί της πρέπει νὰ τὴν μάθουν. Διδάσκεται μιὰ ἀλήθεια ἁπλή, γιατὶ καὶ οἱ περισσότεροι τρόφιμοί της εἶναι καὶ αὐτοὶ ἁπλοί. Καὶ ἐπειδὴ τὸ ψέμμα ποὺ τοὺς εἶχε δηλητηριάσει εἶναι εὔκολο νὰ ἀποκαλυφθῇ, ἐπειδὴ εἶναι ρηχὸ καὶ ἀντίθετο μὲ τὴ φύση τοῦ Ἕλληνος, ἡ ἁπλὴ διδαχὴ τῆς Μακρονήσου ἀποδείχθηκε ἱκανὴ νὰ τὸ ἐξοβελίσῃ σὲ σύντομο διάστημα καὶ νὰ βάλῃ κάποια τάξη στὶς ἔννοιες καὶ στὶς συνειδήσεις.

Ἔτσι πέρασαν λίγοι μῆνες καὶ ἀναγκάσθησαν ὅλοι νὰ ὁμολογήσουν ὅτι τὸ ἔργο τῆς Μακρονήσου ἀποτελεῖ μίαν ἐθνικὴ εὐεργεσία. Ἕνα ἔργο θετικὸ καὶ δημιουργικὸ ἀπέναντι τῆς ἐπικρατούσης ἀρνητικότητος, ἕνα ἔργο κατευναστικὸ ἀπέναντι τῆς ἐπικρατούσης φανατικῆς ἀδιαλλαξίας. Ἀλλοῦ ἡ ἀμείλικτος κατάδιωξις ἦτο μία πρόσκαιρος ἀνάγκη δι' ἀπολύτως ὁρισμένας περιστάσεις. Ἀλλὰ δὲν ἦτο ποτὲ τὸ μόνον, οὔτε τὸ γενικῶς προσφορώτερον μέσον κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ. Ἀπέναντίας ἦτο καὶ μέσον ἐξάψεως τοῦ φανατισμοῦ του. Οἱ τουφεκισμοὶ εἶναι συχνὰ ἀναγκαῖοι. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι κάθε τουφεκισμένος γεννᾶ καὶ τοὺς ἐκδικητάς του. Εἰς τὴν Μακρόνησον τὴν καταδίωξιν ὑποκαθιστᾶ ἡ ἀγωγή, ἡ ἕξις, ἡ θεραπεία. Αὐτὴ εἶναι μία σὺν τοῖς πρόσκαιρος καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις πρόσφορος μέθοδος. Εἶναι ἡ μόνιμος καὶ συνεχῶς δημιουργικὴ μέθοδος, ἐκείνη ποὺ δὲν γεννᾶ ἐκδικητάς, ἀλλὰ φίλους, ἐκείνη ποὺ δὲν ἐλαττώνει μόνον τοὺς ἐχθροὺς τῆς Ἑλλάδος ἀλλὰ ποὺ ταυτοχρόνως αὐξάνει ἀντιστοίχως τὰ τέκνα της.

Οἱ τρόφιμοι τῆς Μακρονήσου ἀποδίδονται συντόμως εἰς τὴν μεγάλην ἑλληνικὴν οἰκογένειαν, ὅπου ἐλεύθεροι συζητοῦν, κινοῦνται καὶ ἐργάζονται. Ἐὰν ἡ Μακρόνησος ἦτο μία κόλασις βίας, θὰ ἐπέστρεφαν ὅλοι εἰς τὰς παλαιάς των πεποιθήσεις, πιὸ φανατισμένοι ἀπὸ πρίν. Συμβαίνει ὅμως τὸ ἀντίθετον. Διατηροῦν τὰς πεποιθήσεις ποὺ ἀπέκτησαν εἰς τὴν Μακρόνησον καὶ γίνονται πρότυπα Ἑλλήνων στρατιωτῶν καὶ πολιτῶν. Αὐτὸ ἀποτελεῖ τὴν δικαίωσιν τῆς χρησιμοποιηθείσης ἐκπαιδευτικῆς μεθόδου. Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι δὲν πρόκειται περὶ μεθόδου βίας, ἀλλὰ ἀντιθέτως περὶ μεθόδου πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ἐλευθερίας εἰς νέους ποὺ εἶχαν ψυχικῶς ὑποδουλωθῇ εἰς ξένα δόγματα. Αὐτὸ ἀκόμα ἀποδεικνύει τὴν ποιότητα τοῦ "Ἕλληνος,, ὁ ὁποῖος ἀποβάλλει μὲ εὐκολίαν τὰς πλάνας καὶ ἐπανεντάσσεται μὲ ἀπαράμιλλον εὐλυγισίαν εἰς τὸν κόσμον ὅπου φύσει ἀνήκει.

Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐφαρμοζομένης εἰς τὴν Μακρόνησον μεθόδου εἶναι διὰ τοὺς γνωρίζοντας τὸν κομμουνιστικὸν ἰὸν, τὸ πλέον εὐοίωνον σημεῖον τῆς προσφάτου ἱστορίας μας, ἡ σαφεστέρα ἔνδειξις ὅτι ἡ φυλή μας εἶναι ποιοτικῶς ὑπερτέρα τῶν συνθημάτων καὶ τῶν τεχνασμάτων τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ τοῦ σλαυϊσμοῦ καὶ ὅτι ἂν ἠμπορῇ νὰ πέσῃ θῦμα μιᾶς φανερᾶς ἐπιθέσεως, δὲν πρόκειται ὅμως νὰ πέσῃ θῦμα τοῦ πειρασμοῦ χαμηλῆς ποιότητος ποὺ ἐπισείει ὁ κομμουνισμὸς καὶ ποὺ δι' αὐτοῦ κατακτᾶ τόσους ἄλλους λαούς.

Μὲ αὐτὴν τὴν αἰσιόδοξον σκέψιν φεύγει κανεὶς κάθε φορὰ ἀπὸ τὴν Μακρόνησον, τὴν γενέτειραν τόσων καλῶν καὶ τιμίων Ἑλλήνων.

Τὸ ἔργο ποὺ συντελεῖται ἐκεῖ, ὅσον καὶ ἂν ἔχῃ ἐπαινεθῇ, δὲν νομίζομεν ὅτι ἔχει κατανοηθῇ εἰς ὅλην του τὴν ἔκτασιν καὶ δὲν νομίζομεν ὅτι ἔχει βοηθηθῇ, ὅσον θὰ ἔπρεπε, διὰ νὰ ἀποδώσῃ ἀκόμη περισσότερα ἀπὸ ὅσα ἀποδίδει. Χρειάζεται καὶ ὑλικὴ βοήθεια, χρειάζεται καὶ βοήθεια ἠθική, ἰδίᾳ ἀπὸ μέρους τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας τοῦ τόπου. Ἡ Μακρόνησος εἶναι πρὸ παντὸς ἕνα μεγάλο ἐκπαιδευτήριο καὶ γυρεύει νὰ στηριχθῇ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον. Ζητεῖ μίαν πνοὴν ἀνθρωπιᾶς, στοργῆς καὶ φιλίας, τὰς ὁποίας καλοῦνται νὰ δώσουν ὅσοι ὁρμεμφύτως τὰς αἰσθάνονται διὰ τὰ παραστρατημένα τέκνα τῆς Ἑλλάδος.

Στούς Ἥρωες τούς Ζωντανούς

Τιμὴ σὲ σᾶς ποὺ πέσατε
στῆς Νίκης τὸ γιορτάσι
τὸ χάσιμό σας τὸ τρανὸ
κανεὶς δὲ θὰ ξεχάσει.
Ἐσεῖς δὲν ἐπεθάνατε
στοῦ πόνου τὸ κρεββάτι
ἀλλὰ στῆς μάχης τὸ καπνὸ
ποὺ πέφτοντας σᾶς ἅρπαξε
τῆς Λευτεριᾶς ξεφτέρι
γιὰ νὰ σᾶς γράφει ἄσβηστα
στῆς Δόξας τῆς ἀγέραστης
Τ' ΑΘΑΝΑΤΟ δεφτέρι.

ΣΩΤΗΡΑΣ ΛΟΥΗΣ

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Κ. Τσάτσος καθ' ἣν στιγμὴν δίδει τὴν συνέντευξίν του εἰς τὸν συνεργάτην μας.

Τὸ εὐθυμογράφημά μας

ΤΟ ΚΟΛΠΟ

ΤΟΥ ΣΠ. ΔΕΜΕΝΑΓΑ

Τὴν τελευταία φορὰ ποὺ γύρισα ἀπὸ μιὰ «τετραήμερον» ἤμουνα σὲ κακὰ χάλια. Μούτρα κατεβασμένα, ὕφος σκυθρωπό, μάτι γλαρό, μὲ λίγα λόγια ἔμοιαζα σὰν «τεθλιμμένος συγγενής».

—Βάζω στοίχημα πὼς εἶσαι στενοχωρημένος! μοῦ εἶπε ὁ δεκανέας ὁ Κλαμπατσίμπαλος μόλις μὲ εἶδε.

—Ὄχι! τοῦ ἀπήντησα κι' ἄφησα ἕνα ἀναστεναγμὸ ποὺ ράγισαν κι' οἱ πέτρες γύρω μου.

—Βρὲ δὲν τ' ἀφίνεις αὐτά! ἐσὺ κάτι ἔχεις! Βάζω στοίχημα πὼς εἶναι γυναῖκα στὴ μέση!

—Ε! ναί! τοῦ εἶπα, αὐτὸ εἶναι! ἡ Κούλα!...

—Ποιὰ Κούλα;

—Δὲν τὴν ξέρεις κὺρ-δεκανέα τὴ Κούλα!... Κι' ἔφερα ἀμέσως στὸ μυαλό μου τὸ ὥμορφο αὐτὸ πλασματάκι. Ψηλὴ μὲ γαλανὰ μάτια, μακρυὲς βλεφαρίδες καὶ μ' ενα σῶμα φτιαγμένο στὸ πειὸ μοντέρνο καλούπι τοῦ Θεοῦ. Τὴν εἶχα γνωρίσει στὴ τελευταία μου ἔξοδο. Βγήκαμε μάλιστα μαζὶ τρεῖς φορὲς ἔξω. Ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ διαπιστώσει μιὰ γυναῖκα τὰ προτερήματα καὶ τὰ ἐλαττώματα τοῦ φίλου της. Κι' ἐγὼ εἶχα ἕνα φυσερὸ ἐλάττωμα. Εἶχα δηλαδὴ στο πορτοφόλι μου ἕνα δεκαχίλιαρο ὅλο κι' ὅλο γιὰ νὰ περάσω τὶς 4 μέρες τῆς ἀδείας μου. Ἔτσι καὶ τὶς τρεῖς φορὲς που βγήκαμε ἔξω μὲ τὴ Κούλα τὴν περάσαμε μὲ ρωμαντικοὺς περιπάτους καὶ μὲ δυὸ «ἔβγες», ποὺ πῆρα στὸ πρῶτο μας ραντεβοῦ. Αὐτὸ ὅμως φαίνεται πὼς δὲν εἶχε καὶ τόσο εὐχάριστη ἐπίδρασι στὶς σχέσεις μας. Στὸ τρίτο ραντεβοῦ χωρίσαμε μουδιασμένοι καὶ ὅταν ἔφυγα ἀπὸ τὴν Ἀθήνα γιὰ τὸ τάγμα ἤμουνα «τσιμπιμένος» στὰ γερά, ὅπως θέλεγε ἕνας ἐρωτευμένος ψαρᾶς, ἐνῶ ἡ Κούλα ἑτοιμαζότανε νὰ «κόψει ρόδα μυρωμένα», ὅπως θέλεγε ἕνας ἐρωτευμένος ποιητής.

—Καὶ γι' αὐτὸ στενοχωριέσαι; μοῦπε ὁ δεκανέας ὅταν τοῦ ἐξήγησα τὰ γεγονότα.

—Γι' αὐτό! ἀπήντησα καὶ ἄφησα τρεῖς ἀναστεναγμοὺς κολλητούς.

—Βρὲ δὲν εἶσαι καλά!

—Καὶ τί θὲς νὰ κάνω; τὸν ρώτησα. Καὶ ὁ Κλαμπατσίμπαλος ἀφοῦ σκέφτηκε λίγο ἄφησε μιὰ φωνή.

—Τὸ βρήκα! πάει στοίχημα; (τὴ φράσι αὐτὴ τὴ μεταχειριζόμαστε συχνα).

—Ποιό; Τί;

—Νά! πρέπει νὰ κινήσεις τὸ θαυμασμὸ στὴ κοπέλλα, ὥστε νὰ μὴ τὶς κάνει ἐντύπωσι τὸ ἰσχνό σου πορτοφόλι! καὶ συγχρόνως ἔσκυψε στ' αὐτὶ καὶ μοῦ ἐξήγησε τὸν τρόπο.

—Ὡραῖο τὸ κόλπο! εἶπα ἐνθουσιασμένος. Δυὸ ἑβδομάδες μελετούσαμε τὸ σχεδιο ποὺ τὸ καταστρώσαμε σ' ὅλες του τὶς λεπτομέρειες καὶ τὴν τρίτη ἑβδομάδα μὲ μιὰ καινούργια «τετραήμερον» στὸ χέρι ἔφτανα στὴν Ἀθήνα. Τράβηξα κατ' εὐθεῖαν στὸ φίλο μου τὸ Κλέαρχο.

—Ἀμὰν Κλέαρχε! μὲ σώνεις! τοῦ εἶπα.

—Δανεικά; καὶ κατσούφιασε.

—Ὄχι! δὲν ποόκειται γι' αὐτό! ἁπλῶς θέλω νὰ μ' ἀφήσεις νὰ σὲ δείρω!

Ὁ Κλέαρχος ἔμεινε μ' ἀνοιχτὸ στόμα.

—Νὰ μὲ δείρεις;

—Δηλαδὴ... συνεπλήρωσα θὰ προσποιηθῆς ὅτι σὲ δέρνω γιὰ νὰ φανῶ ἥρως στὰ μάτια τῆς Κούλας! καὶ τοῦ ἐξήγησα ὁλόκληρο τὸ «κόλπο», ὅπως τὸ εἴχαμε σχεδιάσει μὲ τὸν Κλαμπατσίμπαλο. Θὰ εὕρισκα δηλαδὴ ἕνα τρόπο νὰ παρεξηγηθῶ μὲ τὸν Κλέαρχο, θὰ ὡρμοῦσα ἐπάνω του, θὰ τὸν ἔριχνα κάτω κι' ἐνῶ ἐκεῖνος ἠττημένος θὰ ἔφευγε, ἐγὼ ὑπερήφανος καὶ νικητὴς θὰ ἀποσποῦσα τὸ θαυμασμὸ τῆς Κούλας ποὺ βέβαια θὰ ἦτανε παροῦσα σὲ ὅλη αὐτὴ τὴ σκηνή. Ὁ Κλέαρχος δέχτηκε πρόθυμα νὰ μὲ βοηθήσει μὲ τὴν προϋπόθεσι ὅτι θὰ ἀνέθετε αὐτὴ τὴ δουλειὰ σὲ δυὸ φίλους του, που θὰ ἀνελάμβαναν νὰ παίξουν τὸ ρόλο τῶν «ἠττημένων» στὸ προσποιητὸ αὐτὸ ἀγώνα.

—Μὰ δὲν τοὺς ξέρω! τοῦ εἶπα.

—Σὲ ξέρουν αὐτοί! μᾶς ἔχουν δεῖ στὸ καφενεῖο πολλὲς φορὲς μαζί!

Ἔτσι μείναμε σύμφωνοι τὴν ἄλλη μέρα νὰ γίνει τὸ «κόλπο». Ἐγὼ θὰ ἔπερνα τὴν Κούλα νὰ πηγαίναμε περίπατο σ' ἕνα ἐρημικὸ μέρος, οἱ ἄλλοι θὰ πέταγαν κουδέντα γιὰ τὸ κορίτσι, ἐγὼ θὰ παραξηγιόμουνα καὶ ἡ ὑπόθεσις θὰ ἐξελίσσετο ἔτσι ὅπως τὴν εἴχαμε σχεδιάσει. Κατάφερα λοιπὸν νὰ ἀποσπάσω ἀκόμα ἕνα ραντεβοῦ ἀπὸ τὴν Κούλα, φόρεσα πολιτικὰ καὶ τὴν ὡρισμένη ὥρα βρισκόμαστε στὸ συμπεφωνημένο σημεῖο. Λίγο πιὸ πέρα εἶδα δύο ποὺ συζητοῦσαν. «Αὐτοὶ εἶναι!» σκέφθηκα καὶ τράβηξα τὴ Κούλα πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἐπιδεικτικά. Δὲν εἶχα προσπεράσει καλὰ-καλὰ κι' ἄκουσα τὸν ἕνα νὰ λέει.

—Ἐ! ρὲ μάννα μου ἕνας ντερβίσης!

—Καὶ τὸ κοκκαλάκι της τρώγεται! συνεπλήρωσε ὁ ἄλλος. Γύρισα ἀμέσως ἀπειλητικά.

—Τί κάνεις; μὲ ρώτησε ἡ Κούλα. Ἐγὼ ὅμως τράβηξα κατ' εὐθεῖαν ἐπάνω τους.

—Τί εἴπατε ρὲ γιὰ τὸ κορίτσι; τοὺς ρώτησα.

—Γιατὶ δηλαδὴ παραξηγήθηκες;

—Ἂν παραξηγήθηκα; Θὰ σᾶς φάω τὸ μάτι! τοὺς εἶπα μὲ δυνατὴ φωνή.

—Ἄ! πάγαινε ρέ! μοῦ εἶπε ὁ ἕνας, νὰ μὴ σὲ κάνουμε ἀλοιφὴ γιὰ τοὺς κάλους!

Αὐτὸ περίμενα. Ἔπεσα μὲ ὁρμὴ κι' ἅρπαξα τὸν ἕνα ἀπὸ τὸ γιακᾶ, βέβαιος πὼς μὲ τὴ πρώτη προσποιητὴ γροθιὰ θὰ ἔπεφτε κάτω, ἐνῶ ὁ ἄλλος θὰ τὸ ἔβαζε στὰ πόδια. Ἔτσι ἦταν σχέδιο. Ἀλλὰ τὰ πράγματα ἐξελίχθησαν διαφορετικά. Πρῶτα-πρῶτα μοῦ ἦλθε μιὰ γροθιὰ στὸ ἀριστερὸ μάτι καὶ μιὰ στὴ μύτη. Μὲ πήρανε τὸ αἷματα. Ἔπειτα ἔφαγα μιὲ στὸ σαγόνι καὶ ξαπλώθηκα κάτω φαρδὺς-πλατύς. Ὅταν συνῆλθα εἶδα τὴ Κούλα νὰ μὲ σκουπίζει μ' ἕνα βρεμένο μαντήλι. Σηκώθηκα καὶ ἀμίλητοι πήραμε τὸ δρόμο. Μόλις βγήκαμε σ' ἕνα κεντρικὸ μέρος μίλησε ἡ Κούλα. «Στάσου!» μοῦ εἶπε. Στάθηκα.

—Δὲν εἶσαι μόνο φτωχός! εἶσαι καὶ κουτός! ἔπειτα συνεπλήρωσε:

—Τὰ βάζουνε μὲ δυὸ ἄνδρες βρὲ ἠλίθιε; κι' ἔφυγε κουνώντας τὸ κεφάλι. Τράβηξα τὲ

(Συνέχεια στὴ σελ. 28)

— Τὴν περάσαμε μὲ ρωμαντικοὺς περιπάτους καὶ δύο «Ἔβγες»....

Οἱ περιπέτειες τοῦ Ἀναξίμανδρου

ΣΥΜΜΟΡΙΤΕΣ

Τοὺς κατσαπλιάδας
ποὺ ὁ Στρατός μας
τοὺς «ἐχερίκωσεν»
Ὼ! μὰ τὸν Δία!
τοὺς πῆρ' ὁ διάβολος
καὶ τοὺς... ἐσήκωσεν.

Ἤγουν τὰς θέσεις των
ἐπὶ τοῦ Γράμμου
δὲν ἐκρατήσαντο
ἀπεναντίας
φυγόντες ἔξαλλοι
...ἐπατηρήσαντο.

Πρὸς δὲ συγχρόνως
καὶ εἰς τὸ Βίτσιον
τοὺς ἐσμπαράλιασον
ἦγουν τουτέστιν
λίαν ἐνδόξως
τοὺς... ἐτσουβάλιασον

Καὶ ἀνεδείχθησαν
δρομεῖς ταχύτητος
εἰς τὸν ἀγῶνα
καθ' ὃ διήνυσον
εἰς μίαν νύκταν
Γράμμου—Αὐλῶνα.

Καὶ εὑρεθέντες
εἰς τὴν Μεσόγειον
τὸ «Νόστρουμ μάρε»
—Τώρα τί γίνεται
εἶπον στὸν Χότζα
—Ρὲ σύ κουμπάρε;

Κακεῖνος ἔξαλλος
ὀρῶν στὰ σύνορα
ρωμηοὺς φανδάρους
εὐθὺς ἐστράτευσεν
κατεπειγόντως
ἑπτὰ... γαϊδάρους.

Καὶ βλέπων τούτους
ζῶα τουτέστιν
ἄκρως δυσκίνητα
Θὰ ἔχω! εἶπεν
ἑπτὰ ἐν ὅλῳ
...μηχανοκίνητα.

Καὶ τέλος δείξας
δώδεκα βάρκας
τῇ παραλίᾳ
Ἰδού! ὁ στόλος
εἶπεν ἀντίκα
—Τρέμε... Ἀγγλία!!

Ο ΑΝΑΞΙΜΑΝΔΡΟΣ
(Διὰ τὸ πιστὸν ΔΕΜ.)

ΓΙΑΤΙ ΓΡΑΦΤΗΚΕ ΤΟΥΤΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

[3.1]

Χωρὶς μέρος 1949

«Κάνε πάντα ὅσο μπορεῖς τὸ καλό. Πρὸ πάντων ἀγάπα τὴν Ἐλευθερία. Καὶ ἕνα θρόνο ἂν σοῦ δώσουν ἀκόμα, ποτὲ μὴν προδώσεις τὴν ἀλήθεια.»

Μπετόβεν

Τὸ βιβλίο τοῦτο δὲν γράφτηκε γιὰ νὰ διαφημίσει ἢ νὰ κακολογήσει μὲ κλειστὰ μάτια τὴ Μακρόνησο. Ὅσοι ἀφηγοῦνται περιστατικὰ καὶ γεγονότα ἐδῶ μέσα, δὲν εἶναι οὔτε δεύτερα, οὔτε τρίτα πρόσωπα. Ὅλοι ζῆσαν ἐκεῖ. Γευτήκανε, γνωρίζουνε, θυμοῦνται.

Τὸ βιβλίο τοῦτο δὲν ἔρχεται νὰ καταδικάσει ἐκ τῶν προτέρων μιὰ μερίδα καὶ νὰ βγάλει ἀσπροπρόσωπη μιὰ ἄλλη.

Δὲν ξεκίνησε μὲ πρόθεση νὰ στιγματίσει βασανιστὲς καὶ νὰ ἡρωοποιήσει θύματα.

Στοὺς ἥρωες καὶ στοὺς βασανιστὲς εἶναι οἱ πράξεις ποὺ μιλᾶνε.

Ἀπὸ τὴν ἵδρυση τῶν ἀναμορφωτηρίων ἔχουνε περάσει δέκα ὀχτὼ χρόνια. Εἶναι ἀρκετὰ γιὰ νὰ μποροῦμε νὰ σηκώσουμε σήμερα, ἀπαλλαγμένοι ἀπὸ κάθε ψυχικὸ βρασμὸ καὶ σκοπιμότητα, ἔστω καὶ πάνω ἀπὸ τὰ ἐρείπια, τὸ πέπλο ποὺ σκεπάζει τὴ Μακρόνησο.

Νὰ κοιτάξουμε καὶ τὰ δυό της πρόσωπα. Μὰ πιὸ πολὺ τὸ ἄγνωστο. Ἐκεῖνο τὸ πρόσωπο ποὺ τὸ γνωρίσανε καὶ τὸ θυμοῦνται ἀκόμα μόνο ἐκεῖνοι ποὺ τὸ ζήσανε.

Ναί. Ὑπάρχει καὶ τὸ δεύτερο πρόσωπο. Τὸ πραγματικό. Σ' αὐτὸ βρίσκεται ἀποκρυσταλλωμένη ἡ ἰδέα ποὺ γέννησε, ἀνάθρεψε καὶ γκρέμισε

τὴ Μακρόνησο. Τὸ πρόσωπο ποὺ τόσο πολὺ ἔγινε ἀντικείμενο σκληρῶν δημοσίων συζητήσεων. Ποὺ συγκλόνισε τὸν ἔξω κόσμο καὶ σχολιάστηκε πολύ. Τὸ πρόσωπο ποὺ ἀμφισβητήθηκε. Ποὺ σκόπιμα «ἑρμηνεύτηκε» ἢ παρερμηνεύτηκε. Ποὺ μερικοὶ τὸ κρύψανε. Καὶ ἄλλοι τὸ δικαιολογήσανε. Τὸ πρόσωπο, ποὺ ὁρισμένοι δὲν καταδέχτηκαν ἢ φοβήθηκαν νὰ πᾶνε νὰ τὸ ἰδοῦνε. Ἐνῶ ἄλλοι τρέξανε νὰ τὸ καταδικάσουν ἐπίσημα ἢ ἀνεπίσημα ὅταν εἶχε πεθάνει πιά.

Ἂν τὸ «πείραμα» τῶν ἀναμορφωτηρίων κείτεται σήμερα σὲ ἄμορφα ἐρείπια πάνω στὰ γυμνὰ βράχια τῆς Μακρονήσου, τὸ πτῶμα του δὲν ἔπαψε νὰ μυρίζει. Καὶ πρέπει κάποτε νὰ θαφτεῖ.

Καλὴ ἢ ἄσχημη, αὐτὴ εἶναι ἡ ἁπλή, ἡ γυμνὴ ἀλήθεια. Καὶ δὲ λέγεται γιὰ νὰ βρίσει ἢ νὰ ταπεινώσει ἐκείνους ποὺ γιὰ λογαριασμό τους ὑπῆρξε καὶ παραμένει πικρὴ καὶ δυσάρεστη.

Ἡ ἀλήθεια, ὅσο καὶ νὰ τὴν καταπνίγουμε, δὲν μπορεῖ νὰ κρυφτεῖ γιὰ πάντα.

Τὸ βιβλίο τοῦτο εἶναι ἕνα ἡμερολόγιο. Εἶναι μιὰ συλλογὴ μὲ βιώματα. Μὲ ζωντανὰ περιστατικά, ποὺ συνθέτουν μιὰ τραγωδία. Καὶ ποὺ δὲ γίνεται νὰ μείνει στὴν ἀφάνεια. Ἔχει μιὰ θέση στὴν ἐθνική μας ἱστορία. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀρνηθεῖ.

Ὁ συγγραφέας δὲν παρακινήθηκε ἀπὸ τὴ φιλοδοξία νὰ προσθέσει, σώνει καὶ καλά, μιὰ σελίδα στὴν Ἱστορία τοῦ Ἔθνους.

Τρία χρόνια στὴ Μακρόνησο, πόνεσε κι ἔκλαψε μαζὶ μὲ τὶς δεκάδες χιλιάδες τοὺς φαντάρους, τοὺς ἀξιωματικούς, τοὺς ἐξορίστους καὶ τοὺς φυλακισμένους ποὺ πέρασαν ἀπὸ τὰ ἀναμορφωτήρια.

Ἔζησε, εἶδε ἀπὸ κοντά, ἄκουσε, σημείωσε.

Κι ὅταν ἡ περιπέτεια κάποτε σταμάτησε, ξαναδούλεψε ὅσα στοιχεῖα ὑπομονετικὰ καὶ μὲ λαχτάρα συγκέντρωσε ἐκείνη τὴν ἐποχή.

Ξέθαψε καὶ ξανακοίταξε τὰ γραφτά του, ὅσα σημειώματα εἶχανε σωθεῖ. Ἔτρεξε σὲ κάθε πηγὴ ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ φωτίσει ἀκόμα πιὸ πολὺ τὸ ἀπέραντο τοῦτο θέμα, συγκέντρωσε νέο, ἄγνωστο ἢ ξεχασμένο ὑλικό.

Συζήτησε πάλι καὶ πάλι, ἄκουσε, ρώτησε, συμβουλεύτηκε.

Ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια δύσκολη καὶ κουραστικὴ δουλειὰ γεννήθηκε τοῦτο τὸ βιβλίο. Ἕνα βιβλίο ποὺ τὸ γράψανε ὅλοι ἐκεῖνοι. Οἱ σκοτωμένοι καὶ οἱ ζωντανοὶ τῆς Μακρονήσου.

Νίκος Μάργαρης

[3.3]

10. ΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ ΤΑΓΜΑ

«...Τὸ ἔργο ποὺ συντελεῖται ἐκεῖ, ὅσον καὶ ἂν ἔχῃ ἐπαινεθῇ, δὲν νομίζομεν ὅτι ἔχει κατανοηθῇ εἰς ὅλην του τὴν ἔκτασιν καὶ δὲν νομίζομεν ὅτι ἔχει βοηθηθῇ, ὅσον θὰ ἔπρεπε, διὰ νὰ ἀποδώσῃ ἀκόμη περισσότερα ἀπὸ ὅσα ἀποδίδει. Χρειάζεται καὶ ὑλικὴ βοήθεια, χρειάζεται καὶ βοήθεια ἠθική, ἰδίᾳ ἀπὸ μέρους τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας τοῦ τόπου. Ἡ Μακρόνησος εἶναι πρὸ παντὸς ἕνα μεγάλο ἐκπαιδευτήριο καὶ γυρεύει νὰ στηριχθῇ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον. Ζητεῖ μίαν πνοὴν ἀνθρωπιᾶς, στοργῆς καὶ φιλίας, τὰς ὁποίας καλοῦνται νὰ δώσουν ὅσοι ὁρμεμφύτως τὰς αἰσθάνονται διὰ τὰ παραστρατημένα τέκνα τῆς Ἑλλάδος».

Κ. Τσάτσος, Ὑπουρ. Παιδείας

(«Σκαπανεὺς» Ὀκτώβριος 1949)

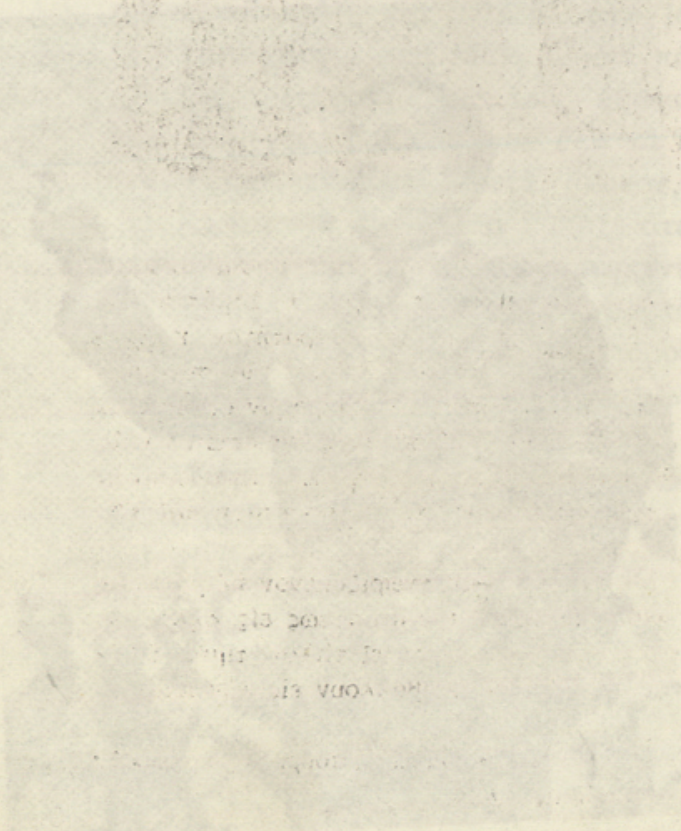

[3.5]

«...Θεωρῶ καθῆκον μου νὰ ἐξάρω τὴν ἐμπνευσμένην πρωτοβουλίαν τοῦ προκατόχου μου ὑπουργοῦ κ. Στράτου καὶ τοῦ τότε Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐπιτελείου ἀντιστρατήγου κ. Βεντήρη, οἱ ὁποῖοι ἵδρυσαν καὶ εἰς πεῖσμα ὅλων τῶν συκοφαντιῶν καὶ ἀντιδράσεων ὠργάνωσαν τὸ ὑπέροχον αὐτὸ σχολεῖον ἐθνικῆς μετανοίας καὶ ἀναβαπτίσεως τῶν ἀσώτων υἱῶν τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ τὴν διοικητικὴν καὶ ἐκπαιδευτικὴν ἱκανότητα τοῦ συνταγματάρχου κ. Μπαϊρακτάρη καὶ τῶν ἀμέσων βοηθῶν του.

Τὸ ἔργον τῆς Μακρονήσου, ἀναγνωριζόμενον ἤδη διεθνῶς ὡς παράδειγμα καὶ πρότυπον ἄξιον μιμήσεως εἰς ὅλας τὰς ἐλευθέρας χώρας τοῦ κόσμου, ἀποτελεῖ τίτλον τιμῆς δι' ὅλους οἱ ὁποῖοι συνέβαλαν καὶ συμβάλλουν εἰς τὴν πραγματοποίησίν του».

Π. Κανελλόπουλος, Ὑπουρ. Στρατιωτικῶν
(«Σκαπανεὺς» Σεπτέμβριος 1949)

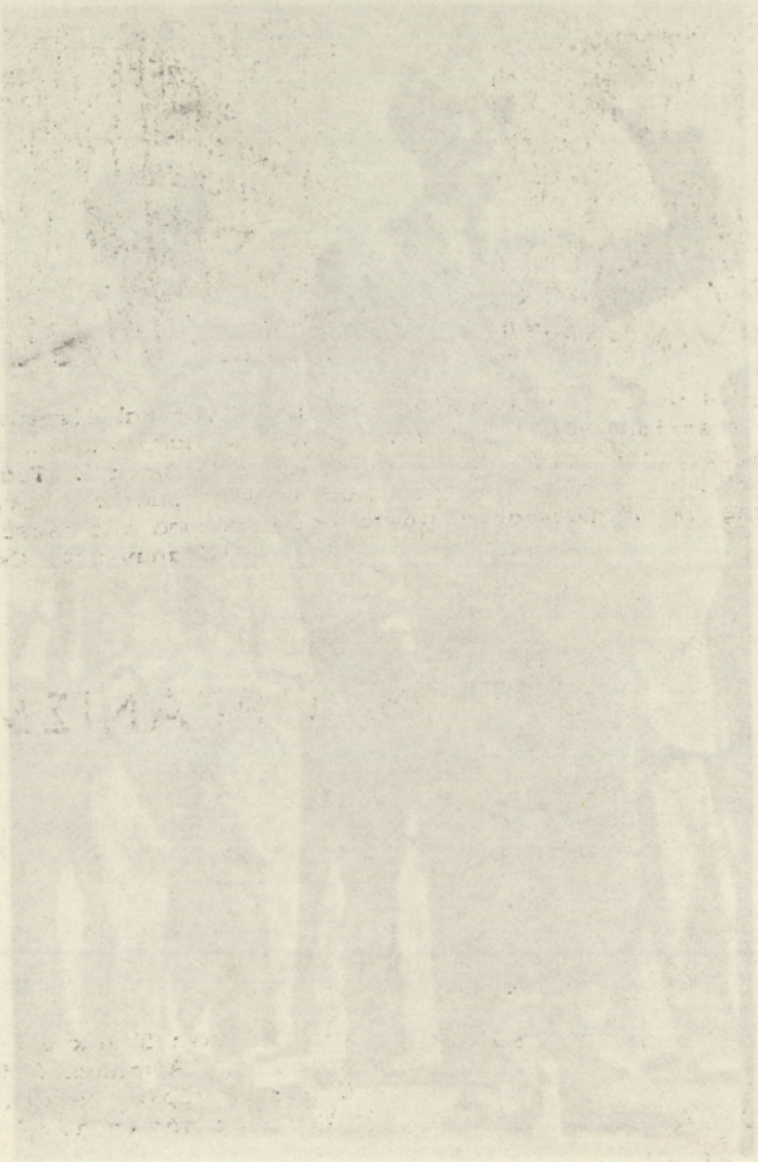

«Ἐκλεκτοὶ ξένοι: Ἡ γνωστὴ δημοσιογράφος, κοινωνιολόγος καὶ ἐξερευνήτρια, κ. Ροζίτα Φόρμπς... ἐπεσκέφθη τὴν 14ην Σεπτεμβρίου τὴν Μακρόνησον... γενομένη ἀντικείμενον θερμῶν ἐκδηλώσεων». Δεξιά, ὁ ὑπουργὸς Παιδείας Κ. Τσάτσος στὴ Μακρόνησο, ὁμιλῶν διὰ τὸ «ἀδούλωτον τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος». Κοντά του ὁ Διευθυντὴς τῆς ΒΧΙ Μπαϊρακτάρης. Φόντο ἡ ἀστερόεσσα τῆς Ἀμερικῆς.
(«Σκαπανεύς», Ὀκτ. 1949)

28. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

Καὶ ἄλλη ἐκλεκτὴ ξένη κυρία «ἐπὶ τῶν ὤμων» καμαρώνει. Ἀριστερά, ὁ διοικητὴς τοῦ Α΄ΕΤΟ ταγματάρχης Ἀντώνης Βασιλόπουλος κι αὐτὸς ἐπὶ τῶν ὤμων.

Ὁ ἐκ τῶν ἱδρυτῶν τῆς Μακρονήσου ὑποστράτηγος Κ. Βεντήρης, Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Στρατοῦ (1949) σὲ μιὰ ἐπιθεώρηση τῶν «στρατιωτικῶν μονάδων» Μακρονήσου, στὶς 12 Μαΐου 1949.

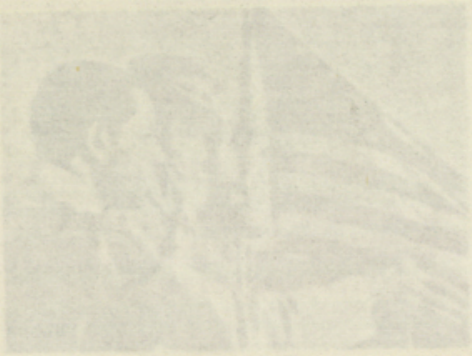

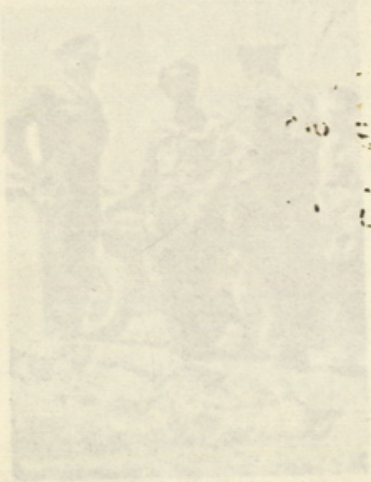

[4.1]

"Σχολική Ζωή"
περιοδικό
Χωρίς ημ.

Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

1. Σ' ἕναν κόσμο ποὺ περνάει ταυτόχρονα μιὰν οἰκονομική, μιὰ κοινωνικὴ καὶ μιὰ πνευματικὴ κρίση εἶναι φυσικὸ νὰ δοκιμάζεται καὶ ἡ παιδεία. Ἀπὸ αὐτὴ τὴν παγκόσμια μοῖρα δὲν μπορεῖ νὰ ἐξαιρεθῆ ἡ Ἑλλάς. Οἱ ζωντανοὶ ὅμως λαοὶ γιὰ ν' ἀντιδράσουν καὶ νὰ βγοῦν ἀπὸ αὐτὴν τὴν κρίση ψάχνουν νὰ βροῦν τὰ βαθύτερά της αἴτια καὶ τὰ προσφορώτερα μέσα θεραπείας. Τοῦτο τὸ χρέος τὸ ἔχομε καὶ ἐμεῖς σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς, πρὸ παντὸς στὸν τομέα τῆς παιδείας ποὺ γιὰ τὸ μέλλον τουλάχιστον, εἶναι ὁ πιὸ κρίσιμος.

Σὲ κάθε τόπο, σὲ κάθε τομέα καὶ ἡ οἰκονομική, καὶ ἡ κοινωνικὴ καὶ ἡ πνευματικὴ κρίση ἔχουν τὴν ἰδιοτυπία τους ποὺ εἶναι ἀνάγκη νὰ καθορισθῆ καὶ νὰ μελετηθῆ. Στὸν τομέα τῆς ἑλληνικῆς παιδείας εἶναι ἀνάγκη νὰ προσδιορίσωμε ποιὰ εἶναι τὰ συγκεκριμένα αἴτια τοῦ κακοῦ καὶ ποιὰ τὰ συγκεκριμένα μέσα θεραπείας.

1. Τὸ ἑλληνικὸ σχολεῖο δὲν δίνει οὔτε τὶς γνώσεις, οὔτε τὸ ἦθος ποὺ θὰ θέλαμε νὰ δώση. Καὶ γενικώτερα τὸ σχολεῖο δὲν ἐπηρεάζει τὸ παιδί, ὅσο θὰ ἔπρεπε. Γι' αὐτὰ φταῖνε πολλοὶ παράγοντες. Δὲν φταίει μόνο ὁ δάσκαλος, οὔτε μόνο τὸ σύστημα, οὔτε μόνο ἡ πολιτεία. Φταίει καὶ τὸ σπίτι.

2. Τὸ σπίτι εἶναι τὸ μεγάλο, τὸ πρῶτο σχολεῖο κάθε παιδιοῦ, Ὅταν τὸ παιδὶ ἀκούει στὸ σπίτι του μόνο λόγους ποὺ ἀνατρέπουν ὅ,τι μαθαίνει στὸ σχολεῖο, ὅταν τὸ παιδὶ μαθαίνει στὸ σπίτι νὰ δυσπιστῆ ἢ νὰ εἰρωνεύεται ὅ,τι τοῦ διδάσκει ὁ δάσκαλος, ὅταν ὁ τρόπος ζωῆς τοῦ σπιτιοῦ ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὰ διδάγματα τοῦ σχολείου, τότε τὸ σχολεῖο, ὅσο καλὸ καὶ ἂν εἶναι, δὲν μπορεῖ νὰ ἀντιδράση ἀποτελεσματικά. Χάνει τὸ παιδὶ καὶ τὸ ἔργο του τὸ παιδευτικὸ ματαιώνεται. Ἂς φαντασθοῦμε ἕνα σπίτι ὅπου τὸ παιδί, ἀπὸ τὶς κουβέντες, ἀπὸ τὴν ὅλη νοοτροπία τῶν γονέων του σχηματίζει τὴν ἐντύπωση, ὅτι τὸ σπουδαῖο δὲν εἶναι νὰ μάθη γράμματα, ἀλλὰ νὰ πάρη ὅπως—ὅπως ἕνα χαρτὶ γιὰ νὰ τὸν διορίση ἀργότερα τὸ κόμμα του σὲ κάποια δημόσια θέση: Ποῦ θὰ βρῆ τὸ παιδὶ τὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴν πίστη ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ αὐξήση πραγματικὰ τὶς γνώσεις του;

Ἂς ὁμολογήσωμε μὲ εἰλικρίνεια ὅτι πολὺ συχνὰ σήμερα στὸ ἑλληνικὸ σπίτι βασιλεύει αὐτὴ ἡ καταστρεπτικὴ νοοτροπία: ἡ περιφρόνηση τῆς πραγματικῆς μόρφωσης καὶ ἡ ἀποθέωση τοῦ χαρτιοῦ. Ἡ φτώχια εἶναι βέβαια μιὰ αἰτία αὐτῆς τῆς νοοτροπίας. Ἀλλὰ φτωχοί, καὶ μάλιστα περισσότερο φτωχοὶ δὲν εἴμαστε ἀπὸ τὸ Εἰκοσιένα οἱ Ἕλληνες, καὶ ὅμως αὐτὸς ὁ τρόπος τοῦ σκέπτεσθαι δὲν ἦταν τόσο διαδομένος. Γι' αὐτὸ νομίζω, πὼς πλάϊ στὸν οἰκονομικὸ παράγοντα κάποιος ἠθικὸς παράγοντας ἔχει προστεθῆ ποὺ προκαλεῖ αὐτὴν τὴν ἐπιδείνωση. Ἕνας γενι-

[4.2]

κὸς ἠθικὸς ἐκπεσμὸς ἐκτρέφει αὐτὴν τὴν νοοτροπία, μιὰ γενικώτερη περιφρόνηση τῶν ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν ἀξιῶν τῆς ζωῆς. Ὄχι διότι ἡ ζωὴ εἶναι πιὸ δύσκολη τώρα, ἀλλὰ γιατὶ τὴν θέλομε πιὸ εὔκολη ἐμεῖς γι' αὐτὸ περιφρονεῖται ἡ γνώση καὶ ὑπερτιμᾶται τὸ μέσο τῆς τεχνιτῆς ἀναρρίχησης, τὸ «χαρτί».

Τὴ μάχη ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ γενικοῦ ἠθικοῦ ξεπεσμοῦ, ποὺ καταστρέφει καὶ τὸ ἔργον τοῦ σχολείου, δὲν μπορεῖ νὰ τὴν δώση μόνος ὁ δάσκαλος. Ἐκκλησία, πολιτεία τύπος καὶ κοινωνία πρέπει νὰ συστρατευθοῦν γιὰ νὰ ἀνοίξουν τὸ δρόμο στὸ δάσκαλο. Ἀπὸ ποῦ πρέπει νὰ γίνη ἡ ἀρχή; Ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχουν ἀκόμη οἱ περισσότερες ἠθικὲς δυνάμεις. Καὶ ἐπειδὴ εἶναι σκόρπιες σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς, μερικὰ σκόρπια ἄτομα θὰ πρέπει νὰ γίνουν οἱ πρωτοπόροι σὲ αὐτὴ τὴ μάχη.

Σὲ αὐτοὺς τοὺς πρωτοπόρους πρέπει νὰ συγκαταλέγωνται καὶ οἱ δάσκαλοι. Ὁ δάσκαλος δὲν εἶναι μόνο δάσκαλος τοῦ παιδιοῦ, εἶναι καὶ δάσκαλος τῶν γονέων τοῦ παιδιοῦ, ὁλόκληρου τοῦ σπιτιοῦ του. Ἔχω ὑπ' ὄψη τὶς ἀξιόλογες προσπάθειες πολλῶν ἐκπαιδευτικῶν σὲ αὐτὸν τὸν τομέα, ἀλλὰ εἴμαστε πολὺ μακριὰ ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὴν γενικότητα ποὺ πρέπει νὰ προσλάβη αὐτὸς ὁ ἀγώνας καὶ ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα ποὺ ἐπιδιώκει.

3. Παράλληλα χρειάζεται ἕνας ἐπιτυχέστερος καθορισμὸς τοῦ περιεχομένου τῶν γνώσεων. Ἔχομε τὶς γνώσεις ποὺ πρέπει νὰ ἀποκτήση ἀνάλογα μὲ τὸν πνευματικὸ καὶ τὸν ἐπαγγελματικὸ προσανατολισμό του. Πρέπει δὲ σὲ κάθε περίπτωση οἱ γνώσεις ποὺ θὰ ἀποκτήθη τὸ παιδὶ νὰ εἶναι οἱ πιὸ κατάλληλες γιὰ τὴ θέση ποὺ πρόκειται νὰ καταλάβη στὴν κοινωνία. Στὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχει ἀντιστοιχία μεταξὺ τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν μορφωτικῶν ἀποδόσεων τοῦ σχολείου. Ὁ νόμος τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως δὲν λειτουργεῖ κανονικὰ μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν παραγόντων καὶ αὐτὸ προκαλεῖ μιὰ δυσαρμονία κοινωνίας καὶ σχολείου. Πρὸ παντὸς διαπιστώνομε ἕνα μεγάλο κενὸ στὴν πρακτική, τὴν τεχνική, τὴν ἐπαγγελματικὴ μόρφωση τῶν παιδιῶν. Ξέρω τὶς ὑλικὲς δυσκολίες τῆς τεχνικῆς καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς μόρφωσης, ἀλλὰ δὲν ξέρω καὶ τομέα οἰκονομικῶς παραγωγικότερο ἀπὸ αὐτὸν καὶ πιὸ συνυφασμένο μὲ τὴν οἰκονομικὴ ἀξιοποίηση τοῦ τόπου. Ξέρω ἐπίσης ὅτι κοντὰ στὶς ὑλικὲς δυσκολίες ἔχομε καὶ τὴν ἔλλειψη εἰδικὰ καταρτισμένου διδακτικοῦ προσωπικοῦ. Ἀλλὰ δὲν παραδέχομαι πὼς καὶ αὐτὴ ἡ δυσκολία δὲν μπορεῖ νὰ ὑπερνικηθῆ σὲ λίγα χρόνια, ὅταν γίνη συνείδηση τῆς ἡγεσίας μας, ὅτι εἶναι ἄμεση καὶ ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη νὰ ἀποκτήσωμε τὸ ταχύτερο ἕνα δίκτυο ἐπαγγελματικῶν σχολείων γιὰ ὅλο τὸ λαό. Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο νομίζω, ὅτι πρέπει γλήγορα νὰ καταστῆ συνείδησις ὅλων ὅσοι ἀσχολοῦνται μὲ τὸ ζήτημα αὐτό. : ὅτι ἡ ἐπαγγελατικὴ ἐκπαίδευση εἶναι, κατὰ κύριο λόγο, παιδείας καὶ ὅτι πρέπει διοικητικὰ νὰ ὑπάρχη στὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας. Ἡ διασπορὰ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσης σὲ διάφορες ὑπηρεσίες ποὺ στεροῦνται τελείως ἀπὸ ὁποιαδήποτε παιδαγωγικὴ κατάρτιση εἶναι μία ἀπὸ τὶς κυριώτερες αἰτίες τῆς κακοδαιμονίας τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσις στὴν Ἑλλάδα.

4. Οἱ θεωρητικὲς σπουδὲς πρέπει νὰ περιορισθοῦν σὲ αὐτοὺς ποὺ ἔχουν πραγματικὴ κλίση γι' αὐτές. Λίγους ἀναλόγως χρειάζεται ὁ τόπος μας μὲ τέτοια ἀνώτερη θεωρητικὴ κατάρτιση, λίγοι εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν πραγματικὴ κλίση γι' αὐτές. Ἕνας κλειστὸς ἀριθμὸς παιδιῶν θὰ ἀκολουθῆ γυμναστικὲς σπουδὲς ἕνας ἀκόμη πιὸ περιωρισμένος ἀριθ-

μὸς θὰ φθάνη στὸ Πανεπιστήμιο. Μὲ διαγωνισμὸ θὰ μπαίνη τὸ παιδὶ στὶς μέσες θεωρητικὲς σχολές, μὲ διαγωνισμὸ θὰ μπαίνη στὶς ἀνώτατες Σχολές. Ἔτσι κανένας δὲν θὰ ἀδικῆται καὶ πρὸ παντὸς δὲν θὰ ἀδικῆται ὁ τόπος, ποὺ σήμερα στενάζει κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ἄχρηστων ἀποφοίτων τῶν γυμνασίων καὶ τῶν ἄχρηστων συχνὰ ἀποφοίτων τοῦ Πανεπιστημίου. Ἄχρηστων καὶ διότι ἡ κοινωνία δὲν ἔχει τὶς δυνατότητες νὰ τοὺς ἀπορροφήση καὶ διότι δὲν ἔχουν τὶς γνώσεις ποὺ ἀντιστοιχοῦν στὰ χαρτιά τους καὶ στὶς ἀξιώσεις του.

Τὸ θέμα τοῦ προγράμματος θὰ μὲ παρέσυρε σὲ λεπτομέρειες ποὺ δὲν θέλω νὰ θίξω ἐδῶ. Τὸ πρόγραμμα εἶναι ἡ ἔκφραση εἰς τὰ καθ' ἕκαστον τῶν σκοπῶν κάθε ἀναβαθμοῦ τῆς παιδείας γι' αὐτοὺς μοῦ δόθηκε ἀφορμὴ νὰ διατυπώσω τὶς σκέψεις μου ἀλλοῦ. *

Δὲν θὰ διστάσω ὅμως νὰ τονίσω κάτι ποὺ εἶναι μιὰ κοινοτυπία, ἀλλὰ ποὺ δὲν παύει νὰ εἶναι θεμελιώδης ἀρχὴ κάθε προγράμματος, κάθε ἐκπαιδευτικῆς προσπάθειας. Ἡ μόρφωση τοῦ χαρακτῆρος ἂν δὲν ἔχει προέχουσα, ἔχει πάντως ἴση σημασία μὲ τὴν διανοητικὴ μόρφωση τοῦ παιδιοῦ. Σὲ κρίσιμες ἠθικὰ ἐποχὲς σὰν τὴ δική μας, ἡ ἠθικὴ καλλιέργεια πρέπει νὰ προτάσσεται....Καλὸς ἄνθρωπος καὶ καλὸς πολίτης πρέπει νὰ εἶναι ὁ μαθητής. Χωρὶς αὐτό, τὰ γράμματα εἶναι ζημιά, ὄχι ὠφέλεια.

Ἡ ἠθικὴ διδασκαλία πρέπει νὰ γίνεται σὲ ὅλα τὰ μαθήματα ἀπὸ ὅλους τοὺς δασκάλους, πρέπει νὰ γίνεται σὲ κάθε ὥρα ποὺ τὸ παιδὶ ζῆ κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη τοῦ σχολείου. Ἀλλὰ γιὰ νὰ διδαχθῆ ἡ ἠθική, τὰ λόγια ἢ δὲν ἀρκοῦν ἢ καὶ δὲν ὠφελοῦν, χρειάζεται ἡ πράξη, ἡ ἐκδήλωση τοῦ ἤθους μέσα στὴν πράξη. Τὸ ἦθος τοῦ δασκάλου καὶ τὸ ἦθος τῶν συμμαθητῶν του εἶναι τὰ κυριώτερα βιβλία, ὅπου μαθαίνει τὸ παιδὶ τὴν ἀρετή. Τὰ βιβλία καὶ τὰ ἱστορικὰ παραδείγματα εἶναι χλωμὰ μπρὸς στὴ ζωή. Ἂς βάλη τὸ χέρι στὴν καρδιά του κάθε δάσκαλος καὶ ἂς ὁμολογήση στὸν ἑαυτό του ἂν κάνη σὲ αὐτὸν τὸν τομέα, τὸν κρισιμώτατο, ὁλόκληρο τὸ καθῆκον του.

5. Ἡ πολιτεία ἐξ ἄλλου χρέος ἔχει νὰ δώση στὸ δάσκαλο ἕνα πρόσθετο μέσο γιὰ τὴν πολιτικὴ διαπαιδαγώγηση τοῦ παιδιοῦ, τὸ μάθημα τῆς ἀγωγῆς τοῦ πολίτου. Τὸ μάθημα αὐτὸ ὑπῆρχε ἀνέκαθεν στὰ προγράμματα τῶν γυμνασίων, ἀλλὰ εἶχε νεκρωθῆ γιὰ τὸν ἁπλούστατο λόγο, ὅτι κανεὶς δὲν πίστευε στὴ χρησιμότητά του. Τὸ Ἐθνικὸ Ἵδρυμα στὰ σχολεῖα του ἔχει εἰσαγάγει τὸ μάθημα καὶ τὰ ἀποτελέσματα πληροφοροῦμαι ὅτι εἶναι πολὺ ἱκανοποιητικά. Θὰ εἶναι καὶ αὐτὸ ἕνα ἀπὸ τὰ μέσα, ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ ποὺ θὰ βοηθήσουν τὴν ἑλληνικὴ παιδεία νὰ βγῆ ἀπὸ τὴν κρίση ποὺ περνάει σήμερα.

6. Λίγες σκέψεις διατυπώσαμε γύρω ἀπὸ ἕνα θέμα ἀνεξάντλητο. Ἡ ἀτέλειά τους ἐλπίζω, ὅτι θὰ μοῦ συγχωρεθῆ. Εἶναι ἄλλωστε ἀπολύτως συνειδητή. Ὁ σκοπὸς ἄλλωστε αὐτῶν τῶν γραμμῶν εἶναι πολὺ μετριόφρων : νὰ προκαλέσω μιὰ συζήτηση γύρω ἀπὸ τὸ μέγα τοῦτο πρόβλημα καὶ τίποτε περισσότερο. Νομίζω, πὼς ἦταν αὐτὸ ἕνα χρέος τοῦ περιοδικοῦ «Σχολικὴ Ζωὴ» μὲ τὴν πρώτη του ἐμφάνιση νὰ δώση τὴν ὀφειλόμενη ἔμφαση σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα.

Κωνσταντῖνος Τσάτσος

---

*Δὲς Ἑλληνικὴ Πορεία σελ. 76 κ. ε.

[4.4]

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΤΟ ΠΑΛΗΟ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΟ

Πρόκειται πάντα γιὰ τὸ σχολεῖο. Τὸ παλαιὸ καὶ τὸ νέο σύστημα τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἀγωγῆς.

Μὲ τὸ πρῶτο μορφώθηκαν στὰ Διδασκαλεῖα ἀρκετὲς γενεὲς δασκάλων, ποὺ ἔδρασαν πολύπλευρα μέσα καὶ ἔξω ἀπὸ τὸ σχολεῖο, διακρίθηκαν ἀνάμεσα σ' ἄλλους κοινωνικοὺς καὶ ἐκπολιτιστικοὺς παράγοντες καὶ ἀνέβηκαν ὡς τὸ τελευταῖο σκαλοπάτι τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἱεραρχίας.

Στὴν ἐποχή τους ἔδωκαν στὴν ἐκπαίδευση καὶ στὸ Ἔθνος ὅ,τι ἦτο δυνατόν: ὄχι μόνο τὴ μάθηση, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴν πίστη στὰ ἐθνικὰ ἰδανικά.

Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς παραμένουν καὶ σήμερα στὴν ὑπηρεσία, εὐσυνείδητοι καὶ πιστοὶ ἐργάτες τοῦ καθήκοντος, πρότυπα μιμήσεως, ἀλλὰ νοσταλγοὶ τῶν παλαιῶν καλῶν ἡμερῶν καὶ Θωμάδες δύσπιστοι πρὸς κάθε παιδαγωγικὸ καὶ μεθοδικὸ νεωτερισμό.

Μὲ τὸ δεύτερο, τὸ νεώτερο σύστημα, ἐκπαιδεύονται στὶς Παιδαγωγικὲς Ἀκαδημίες καὶ στὴ Μετεκπαίδευση ἀρκετὲς νεώτερες γενεές, ποὺ δροῦν σήμερα στὸ προσκήνιο, ἐνθουσιώδεις ἐργάτες τῆς ἐλεύθερης ἔρευνας καὶ τῆς ἐπιστήμης, φανατικοὶ φίλοι τῆς πατρίδος καὶ τοῦ παιδιοῦ, δημιουργοὶ κάθε ἀκτινοβολίας καὶ πολιτισμοῦ.

Ἔτσι παρουσιάζονται, ἔτσι ἔπρεπεν ἴσως νὰ παρουσιάζωνται τὰ πράγματα.

Ἀνάμεσα ὅμως στὸ νέο καὶ τὸ παλαιὸ δὲν ὑπάρχει σαφὴς διαχωριστικὴ γραμμή. Ὑπάρχει τὸ μεταίχμιο, ὅπου συναντῶνται παλαιὰ καὶ νέα στοιχεῖα· ὑπάρχουν οἱ παλαιοὶ - νέοι καὶ οἱ νέοι - παλαιοί, ἀνάλογα μὲ τὴν ψυχοσύνθεση, τὴ δύναμη καὶ τὴν εὐκολία τῆς προσαρμογῆς.

Ὑπάρχει ἔτσι ἀσάφεια, χάος, σύγχυση καὶ παρεξήγηση. Τὴ σύγχυση καὶ τὴν παρεξήγηση αὐτὴ θὰ προσπαθήσω νὰ διαλύσω. Θὰ ἀντιπαραθέσω τὶς διαφορὲς τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου σχολείου μὲ τρόπο συγκεκριμένο, σύντομο καὶ παραστατικό. Ἔτσι ὁ ἀναγνώστης, μὲ ὁδηγὸ τὴ σχηματικὴ μορφὴ τῶν διαφορῶν, θὰ μπορῇ συνειδητὰ πιὰ νὰ ἀναγνωρίζῃ τὸ περιεχόμενο καὶ τὴν ἔκταση τῆς νέας σχολικῆς μεταρρυθμίσεως.

Ἀντιπαράθεση τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου σχολείου

Γενικὴ λειτουργία

1) Τὰ παιδιὰ στὸ παλιὸ σχολεῖο εἶναι χωρισμένα σὲ τάξεις κατὰ ἡλικίαν, ὅπου τὸ ἐπιτρέπουν οἱ συνθῆκες τοῦ σχολείου καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν· κάθε τάξη στεγάζεται σὲ ἰδιαίτερη σχολικὴ αἴθουσα.

1) Τὰ παιδιὰ δύο - τριῶν *διαφόρων σχολικῶν ἡλικιῶν* ἑνώνονται κάθε φορὰ γιὰ τὴ γοργὴ ἀνταλλαγὴ σκέψεων καὶ τὴν ἀμοιβαία παιδαγωγικὴ ἐπίδραση.

(σημειώσεις
κ. Δ. Μυλωνά)

ΑΘΛΗΤΙΕΜΟΣ

[5.1]

Συνέντευξη

περὶ ἀθλητισμοῦ

Χωρὶς ἡμερ.

Πρὶν τὸ 1956 (σες 2)

Θὰ τὸ βάλω Υπ. Παιδείας

παρ' ὅ/ο που δεν

Ρωτήσαμε τόν κ. Τσάτσο πῶς ἐξηγεῖ τήν μείωση τῶν ἐπιδόσεων τοῦ ἀθλητισμοῦ τοῦ στίβου τόν τελευταῖο καιρό. Ὁ κ. Τσάτσος μᾶς ἀπήντησε ὡς ἑξῆς:

Καταλαβαίνω τήν πικρία τῶν ἀθλητῶν καί τῶν φιλάθλων πού παρατηρου τήν μείωση τῶν ἐπιδόσεων τῶν ἀθλητῶν μας στούς τελευταίους διεθνεῖς ἀγῶνες. Τήν συμμερίζομαι καί ἐγώ καί σάν φίλαθλος, ἀλλά καί σάν Ἕλλην, διότι οἱ διεθνεῖς ἀθλητικές ἐπιτυχίες ἀποτελοῦν ἕναν ἀπό τούς καλλίτερους τρόπους προβολῆς τῆς πατρίδος μας στό ἐξωτερικόν.

Οἱ ὀλιγώτερον ὑπεύθυνοι διά τήν κατάπτωσιν αὐτήν εἶναι οἱ ἀθληταί καί δή οἱ πρωταθληταί μας οἱ ἴδιοι. Τό ἀθλητικό σῶμα χρειάζεται ἰδιαίτερη φροντίδα γιά νά ἀναπτυχθῆ καί νά συντηρηθῆ καί ἡ φροντίδα αὐτή χρειάζεται χρῆμα. Χρῆμα οἱ ἀθλητές μας δέν ἔχουν. Οὔτε καί οἱ ἀθληταί τῶν ἄλλων χωρῶν ἔχουν χρήματα. Ἀλλά ἐκεῖ ὁ ἀθλητής ἐνισχύεται γιά νά τραφῆ ὅπως πρέπει καί γιά νά ἔχη ὅλον τόν χρόνον πού χρειάζεται γιά τήν προπόνησή του. Ἄλλου αὐτά τά φροντίζει τό κράτος, ἀλλοῦ τά φροντίζουν οἱ ἀθλητικοί σύλλογοι, κάποτε καί οἰμωχολές ὅπου οἱ αθλητές φοιτοῦν. Σ' ἐμᾶς αὐτά συστηματικά δέν τά φροντίζει κανείς. Τήν τελευταία στιγμή, σπασμωδικά, γίνονται μερικές ἀνεπαρκεῖς προσπαθειες, ὅταν μᾶς σφίγγουν οἱ περιστάσεις καί εἶναι ἡ ὥρα νά ξεκινήσουν οἱ ἀθληταί γιά τούς ἀγῶνες.

Οἱ ἀθληταί δέν θεριεύουν σάν τίς κολοκυθιές σέ λίγες βδομάδες. Ἀπαιτεῖται ἐτῶν ὑπομονή, ἐτῶν θυσίες καί ἐργασία, ἀλλά καί ἐτῶν φροντίδα γιά νά ἐπιτευχθοῦν οἱ καλές ἐπιδόσεις.

Ἀντί λοιπόν νά θρηνοῦμε ὕστερα ἀπό κάθε ~~διεθνεῖς ἀγῶνες~~ διεθνῆ συνάντηση, καλλίτερα θά εἴτανε νά ὑπάρξη κάποιο πρακτικώτερο ἐνδιαφέρον γιά τήν προκοπή τοῦ ἀθλητισμοῦ. Καί τό ἐνδιαφέρον αὐτό πρέπει νά πηγάση πρῶτα ἀπό τό Κράτος καί ὕστερα ἀπό τήν συνεργασία τοῦ Κράτους μέ τούς ἀθλητικούς συλλόγους καί τούς πρωταθλητάς των. Ἀπό τούς τελευταίους θά ζητήσωμε πειθαρχία καί συστηματικότητα στήν προπόνηση, ἀπό τούς πρώτους ὅμως, πρό παντός ἀπό τό Κράτος θά ζητήσωμε οἰκονομικάς θυσίας χωρίς τάς ὁποίας τίποτε δέν μπορεῖ νά κατορθωθῆ. Μέ ὑποσιτισμένους ἀθλητάς, μέ ἀθλητάς βιοπαλαιστάς χωρίς ἀνάπαυλα, θά πηγαίνωμε φθίνοντας, ἐνῶ οἱ συναγωνιστές μας, ἰδιαίτερα οἱ βαλκάνιοι καί οἱ μεσογειακοί, θά μᾶς ξεπερνοῦν διαρκῶς περισσότερο, χάρις στήν ἀμέριστη κρατική βοήθεια καί ἐνίσχυση. Δέν ὑστεροῦν βιολογικά καί φυσιολογικά οἱ νέοι μάς παρά διότι ὑστεροῦν οἰκονομικά. Βεβαια δέν ἀρνοῦμαι πῶς κατά ἕνα ποσοστό πληρώνεται ἀκόμα καί ὁ λιμός τῆς Κατοχῆς.

Θέλω νά τονίσω ἀκόμη καί τοῦτο. Ἡ δαπάνη πού θά ἀπαιτήση ἡ τοιαύτη εἰδικῶς ἐνισχυσις τοῦ ἀθλητισμοῦ εἶναι ~~ὡς~~ μικρή ὅταν συγκριθῆ μέ τήν ἀπόδοση πού θά ἔχη ἀπό ἀπόψεως ἐθνικῆς προβολῆς. Ἄς περιορισθοῦν

μερικές ἀπό τίς ἄσκοπες δαπάνες πού γίνονται ὄχι τόσο χάριν τῆς διαφωτίσεως τῶν ξένων, ἀλλά τῶν διαφώτιζόντων ἡμεδαπῶν καί ξένων καί ἄς δοθοῦν αὐτά τά χρήματα στόν ἀθλητισμό τοῦ στίβου γιά τήν συστηματική του ἑτοιμασία.

Ρωτήσαμε ὕστερα εἰδικώτερα τόν κ. Τσάτσο διά τήν ἐκπροσώπησιν μας στούς Ὀλυμπιακούς ἀγῶνας τῆς Μελβούρνης τό 1956

Φοβοῦμαθ ,μᾶς ἀπήντησε ὅτι εἶναι ἤδη ἀργά για μιά συστηματική προπαρασκευή. Οὔτε πρέπει νά περιμένωμε, ἄν κάποτε ἀποφασίσωμε νά ἐργασθοῦμε συστηματικά ἄμεσα ἀποτελέσματα. Θά χρειασθῆ καιρός πολύς γιά νά ἔχωμε ἐπιτυχίες σέ Ὀλυμπιακούς ἀγῶνες. Πάντως χωρίς ἀπώλεια οὔτε μιᾶς μέρας πρέπει νά γίνη κάθε δυνατή προσπάθεια.

Στηρίζω πάντα πολλές ἐλπίδες στήν Ὀλυμπιακή Ἐπιτροπή πού ἀποτελεῖ μιά κυψέλη ὅπου ποτέ δέν ἔλειψε τό γνήσιο φιλαθλο πνεῦμα. Πρέπει νά εἴμαστε δίκαιοι καί νά λησμονήσωμε τά παράπονα καί τίς διαφορές πού κάποτε, κάποτε συχνά μᾶς χωρίζουν.

Τό στερεώτερο βάθρο φιλάθλου πνεύματος σήμερα στήν Ἑλλάδα θεωρῶ τόν Βασιλέ μας καί πιστεύω πώς ἀπό ἐκεῖ συχνά ἀφανῶς προκύπτουν πλλές ἀγαθές πρωτοβουλίες. Ἄν κάποτε ἀποκτήσωμε Στάδιον νεόν, αὐτό θά τό χρωστοῦμε σέ βασιλικήν κυρίως πρωτοβουλίαν. Ὑπο τήν ἔμπνευσιν τοῦ Ἄνακτος νομίζω ὅτι πρέπει νά ἐμπιστευθοῦμε εἰς τήν Ὀλυμπιακήν Ἐπιτροπήν τήν ἑτοιμασίαν διά τήν Μελβούρνην. Φυσικά θαύματα δέν μπρρεῖ νά περιμένωμε. Ἀλλα πάντως φρονῶ πώς ἄν κάποτε ἀποφάσιζε τό Κράτος νά ἐνισχύση γενναιότερα τόν ἀθλητισμόν διά τόν εἰδικόν πάλιν σκοπόν τῆς καλλιτέρας ἐμφανίσεωσων τῶν ἑλλήνων ἀθλητῶν εἰς διεθνεῖς ἀγῶνας, τότε θά ἦτο σκόπιμο τήν διαχείρισιν τῶν χορηγηθησομένων χρημάτων θά τήν ἤθελα ὄχι εἰς κρατικάς χεῖρας ἀλλά εἰς χεῖρας τῆς ὁΟλυμπιακῆς ἐπιτροπῆς. Ἐννοῶ τήν διαχείρισιν χρημάτων πέραν τῆς συνήθους κρατικῆς ἐπιχορηγήσεως πρός τήν Ὀλυμπιακήν Ἐπιτροπήν.

Ἠρωτήσαμεν τόν κ. Τσάτσον ἀφοῦ δίδει τόσην σημασίαν εἰς ὑπό τοῦ Κράτους ἐνίσχυσιν τοῦ ἀθλητισμοῦ, διατί ἄν δέν θά ἦτο κατ' αὐτόν σκόπιμον νά ἱδρυθῆ ὑφυπουργεῖον ἀθλητισμοῦ, ὅπως ὑπάρχει εἰς τήν Γαλλίαν καί ἄλλας χώρας.

Κάθε ἵδρυσις νέας ὑπηρεσίας ἀποτελεῖ μίαν πρόσθετον δαπάνην. Καλλίτερα τά χρήματα πού θά ἀπαιτηθοῦν διά τήν νέαν αὐτήν ὑπηρεσίαν νά τά ἀφιερώσωμεν εἰς τήν ἐνίσχυσιν τῶν ἀθλητῶν μας. Ἄλλωστε αὔξησιν χορηγήσεων ζητῶν ἀπό τό, Κράτος καί ὄχι αὔξησιν ἐπεμβάσεων. Προτιμῶ ἀπό τό Κράτος τήν Ὀλυμπιακήν Ἐπιτροπήν.

Ἡ διεύθυνσις σωματικῆς ἀγωγῆς τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, καταλλήλως διωργανουμένη, πρέπει νά ἐπαρκῆ πλήρως εἰς τά ὅσα καθήκοντα εἰς τόν τομέα αὐτόν πρέπει νά ἐπωμισθῆ τό Κράτος. Ὕστερα μόνον μέσα εἰς τό πλαίσιον τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας μπορεῖ ἐπιτυχῶς καί χωρίς ἐπιζημίους προστριβάς νά λυθῆ τό ἐπίμαχον ζήτημα μεταξύ σχολικῆς καί ἐξωσχολικῆς σωματικῆς ἀγωγῆς.

Τό σχολεῖο διεκδικεῖ τό παιδί ὁλόκληρο καί σ'αὐτό ἔχει δικηο. Αὐτό θά βρῆ ὅμως καί τό μέτρο ἰσορροπίας μεταξύ τῶν ποικίλων πλευγῶν τῆς ἀγωγῆς, τῆς θρησκευτικῆς, τῆς διανοητικῆς καί τῆς σωματικῆς. Μεταξύ τῶν παιδιῶν ὅμως μερικά μεφανίζουν μεγαλείτερην ἐπίδοση στήν διανοητική ἀνάπτυξη καί ἄλλα μεγαλείτερη στόν ἀθλητισμό, μέσα πάντα σέ μερικά γενικά ὅρια. Στήν περίπτωσην αὐτήν ὅμως τό σχολεῖο πρέπει, ἄν θέλωμε νά λεγώμαστε φίλαθλος λαός νά μήν ὑποτιμήση τό σχολεῖο καί τά παιδιά πού προικίσθηκαν περισότερο σωματικά παρά διανοητικά, τοσούτῳ μᾶλον πού τό ψυχικό στοιχεῖο κάπως ~~τσάν ἔκφραση~~ συμβαδίζει μέ τήν σωματική ρώμη καί ἀλκή περισσότερο παρά μέ τήν ρώμη τῆς διάνοιας. Καί ὅταν τό σχολεῖο δέν ὑποτιμήση τόν σωματικά ὑπερέχοντα νέο, τότε θά τοῦ τονώση τό φίλαθλο πνεῦμα, θά τό κεντρίση καί ἐκεῖ γεννᾶται πιά τό ζήτημα ὅτι γιά τήν πραγματική ἐνίσχυση αὐτοῦ τοῦ πνεύματος δέν ἀρκοῦν ὅσα προσφέρει τό σχολεῖο ὡς σωματική ἀγωγή καί πρέπει νά προωθηθῆ ὁ νέος πρός τήν ἐξωσχολική σωματική ἀγωγή, χωρίς ἀντιδράσεις καί δυστροπίες. Τό σχολεῖο ἐν συμπεράσματι ἔχει χρεός σέ πολλές περιπτώσεις ἀντί νά ἐμποδίση, νά ἐπιτρέψη καί νά προωθήση μαθητές του πρός τήν ἐξωσχολική ἄσκηση σέ ἀθλητικούς συλλόγους. Ἀλλά ἐμπνέονται τά σχολεῖα μᾶς πάντα ἀπό ἕνα τέοτιο εὐρύ πνεῦμα πού θά ἔλυε κατά τόν ἠπιώτερο τρόπο τό ἐπίμαχο αὐτό θέμα; Φοβοῦμαι ὄχι. Ἕλληνες λεγόμαστε, ἀλλά τό κατ'ἐξοχήν ἑλληνικό ἰδανικό τῆς ἰσορροπίας ψυχῆς καί ~~πνεύματος~~ σώματος σπάνιως τό ἐγκολπούμεθα εἰλικρινῶς.

– Μήπως διά τήν καλλιτέραν ὀργάνωσιν τοῦ ἀθλητισμοῦ ~~καί διά τήν ρύθμισιν καί τῶν σχέσεων σχολείου καί ἀθλητισμοῦ θά~~ θά ἔπρεπε νά ὑιοθετήσωμεν τόν ~~ἀθλητισμ~~ ἐπαγγελματισμόν εἰς τόν ἀθλητισμόν; ἠρωτήσαμεν τόν κ. Τσάτσον

– Ἔχω ὑπ' ὄψιν μου ὅτι εἰς μερικάς χώρας αὐτό συμβαίνει Δέν νομίζω ὅτι πρέπει νά ὑιοθετήσωμεν αὐτήν τήν λύσιν ἔστω καί ἄμ παρουσιάζει μερικά ἄμεσα πλεονεκτήματα. Ὁ ἀθλητισμός εἰς ἕναν τόπον ὅπως ἡ Ἑλλάς δέν ἐπιτρέπεται νά ἀποστῆ ἀπό τάς ὑψηλάς ἠθικάς ἀρχάς ἀπό τάς ὁποίας ἐμπνέεται ἀφ'ὅτου ἐδῶ εἰς τόν τόπον αὐτόν πρωτοεβλάστησε. Δέν μπορεῖ νά ἀποσιωπήσωμε μιάν παράδοσιν

εὐγενεάς καί ὑψηλοφροσύνης πού εἶναι γιά μᾶς ἀρρήκτως συνδεδεμένος μαζί του."Αλλο ἐνίσχυση τῶν πρωταθλητῶν μας πού εἶναι ἄποροι κατά τό πλεῖστον καί ἄλλο ἐπαγγελματισμός."Αν τό πρῶτον πού εἶναι χρέος τῆς πολιτείας καί τῆς κοινωνίας πραγματοποιηθῆ δέν βλέπω τήν μεγάλην κάν πρακτικήν ὠφέλειαν ἐκ τοῦ ἐπαγγελματισμοῦ. 'Απεναντίας νομίζω ὅτι ὁ ἐπαγγελματισμός θά μαράνη τήν καθολικήν συμπάθειαν πού πρέπει νά περιβάλλη τόν ἀθλητισμόν,συμπάθειαν πού - πρέπει νά τό ὁμολογήσωμεν -εἰς ἄλλας χώρας εἶναι μεγαλειτέρα ἀπό ὅ,τι στόν τόπον μας.

Εἰς τό Πανεπιστήμιον τῆς Φιλαδελφείας εἶχα τήν τιμήν νά γνωρίσω τόν ὀλυμπιονικήν Δρίζαν,καθηγητήν διακεκριμένον τῆς Γεωγραφίας. Μοῦ διηγήθηκε μέ πόσον θαυμασμόν καί συμπάθειαν τόν περιέβαλαν οἱ ἀμερικανοί τήν ἐποχήν πού ἔπηγε ἐκεῖ διά νά συμπληρώση τάς σπουδάς του.Κάποτε τόν παρεκάλεσαν νά μετρήση τήν δύναμίν του εἰς ἕνα εἰδικόν δυναμόμετρον."Οταν τήν ἔπῆγαν ἐμπρός εἰς τό μηχάνημα ἠρνήθη νά ὑποβληθῆ εἰς τήν δοκιμασίαν.Τόν ἐρώτησαν διατί ακί ἴσως νά ὑποπτεύθησαν ὅτι ἦταν παχειά λόγια τά περί τῆς ὑπερφυσικῆς σχεδόν δυνάμεως του. Τότε ἠναγκάσθη ὁ Δρίζας καί ἔβαλε χέρι εἰς τήν μηχανήν καί αὐτόπούπροβλεπε συνέβη,ἡ μηχανη κάτω ἀπό τήν τεράστια δύναμή του ἔγινε κομμάτια.Τήν ἐπομένη τό γεγονός τό διαφημίσανε ὅλες οἱ ἐφημερίδες καί ἡ θέση τοῦ Δρίζα στό Πανεπιστήμιο ἔγινε ἐπίζηλη.Στά αγγλοσαξωνικά Πανεπιστήμια ἡ εὔνοια πρός τούς καλούς ἀθλητάς εἶναι ὀφθαλμοφανής,ἡ τόνωσις τοῦ ἀθλητισμοῦ ἐξαιρετική .Τά Πανεπιστήμια εἶναι ὑπερήφανα ὅταν ἀριθμοῦν ἀθλητάς καλούς μεταξύ τῶν φοιτητῶν των."Ολων τῶν καθηγητῶν κατ τῶνφοιτητων εἶναι ἐστραμμενα τά μάτια ἀπάνω τους.Αὐτήν τήν γενική συμπάθεια κα ὑποστήριξη ἄς εὐχηθουμε πῶς θά τήν δοῦμεκάποτε νά βασιλεύη καί στόν τόπο μας

τοτεχνική εορά — εν τουτοις ήρ-

Ὁ κ. Κ. Δ. Τσάτσος, ὁ ὁποῖος κατὰ πᾶσαν πιθανότητα θὰ γίνῃ πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Ἑταιρείας Λογοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος, μὲ πρόγραμμα τὴν συγκέντρωσιν ὑπὸ ἐνιαίαν ὀργάνωσιν τῶν ἐθνικῶς σκεπτομένων διανοουμένων

Αποκόμματα τύπου
Υπουργός Παιδείας
να πάει στο Υπ/ρείο Παιδείας

1948 - 1950

Ο ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Μὲ ξεχωριστὴ χαρὰ καὶ ἱκανοποίησι ὁ φιλολογικὸς καὶ καλλιτεχνικὸς κόσμος ὑποδέχεται τὴν ἀνάληψιν τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἀπὸ τὸν κ. Κωνσταντῖνον Τσάτσον. Ὕστερα ἀπὸ τὸν ποιητὴ Ἀθάνα, ποὺ διηύθυνε πρὸ τριετίας τὸ ὑπουργεῖον, εἶνε ὁ πρῶτος ἀπὸ τοὺς μετέπειτα ὑπουργοὺς, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν πνευματικὴ οἰκογένεια. Ὁ Κωνσταντῖνος Τσάτσος δὲν εἶνε μόνον ἕνας ἐκλεκτὸς διανοούμενος καὶ λογοτέχνης — τὸν διεκδικεῖ καὶ ἡ δημοσιογραφία, ὑπῆρξε μάλιστα παλαιότερα καὶ συνεργάτης τοῦ «Ἔθνους» — ἀλλὰ συγχρόνως κι' ὁ ἄνθρωπος ποὺ γνωρίζει προσωπικῶς καὶ κατέχει ὅσον ὀλίγοι τὰ γενικὰ καὶ εἰδικὰ θέματα, ποὺ ἐνδιαφέρουν τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα καὶ τὰς Τέχνας. Ὡς ἐκ τούτου μὲ δικαιολογημένην ἀνυπομονησίαν οἱ λογοτέχναι καὶ ὅλος ὁ καλλιτεχνικὸς κόσμος περιμένουν ἀπὸ τὸν «ὑπουργό τους» — ποὺ πραγματικὰ εἶνε δικός τους — νὰ ρυθμίσῃ τὸ γρηγορώτερον τὰ θέματα τοῦ Λογοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, τὰ ζητήματα τοῦ ἑλληνικοῦ Θεάτρου (καὶ πρῶτα - πρῶτα ἀναμένεται ὅτι θὰ ξεκαθαρίσῃ ἐπὶ τέλους τὴν Λυρικὴν Σκηνὴν ἀπὸ τὸν περίφημον «Διευθυντήν» της, ὁ ὁποῖος τὴν ὁδηγεῖ ἀπὸ καιροῦ εἰς βέβαιο κλείσιμο) καὶ γενικὰ ὅτι θὰ λύσῃ ὅλα τὰ θέματα ποὺ ἀνάγονται εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ζωήν. Παραλλήλως ἐλπίζεται ὅτι ὑπὸ τὴν καθοδήγησίν του οἱ Ἕλληνες διανοούμενοι καὶ καλλιτέχναι θὰ δώσουν αὐτὴν τὴν φορὰν οὐσιαστικὸν τὸ «παρὼν» εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους κατὰ τοῦ συμμοριτισμοῦ καὶ ὅτι μὲ Λογοτέχνην ὑπουργὸν θὰ γίνουν τώρα ὅσα ἡ πολιτικὴ ἠμπόδιζεν ἕως σήμερα νὰ πραγματοποιηθοῦν εἰς τὸν τομέα τῆς Παιδείας.

του, πρὶν Καθηγητοῦ τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Δικαίου στὸ Πανεπιστήμιο. Ὁ κ. Τσάτσος ποὺ βρίσκεται τώρα στὴν κατάλληλη θέσι πρέπει ν' ἄχῃ πρόθέσεις ἀναγεννητικές. Γιατὶ ὁλόκληρη ἡ μέχρι τώρα Ἱστορία του ἦταν ἀφιερωμένη στὴ Διακονία τοῦ Πνεύματος καὶ τῆς Ἀναγέννησης τῶν Ἑλληνικῶν σπουδῶν. Ὡστόσο ὅμως στὴν ἀνάληψι τῶν καθηκόντων τοῦ Νέου Ὑπουργοῦ διαπιστώσαμε γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά, πῶς ὁ κ. Τσάτσος δὲν διέπεται ἀπ' τὸ ἀντίστοιχο Ἐπαναστατικὸ Πνεῦμα. Τούτη ἡ ἔλλειψι ἐπαναστατικότητας καὶ διάσπασης τῶν φραγγεμένων κι' ἄστοχων θεσμῶν τῆς Χώρας, φαίνεται πῶς εἶναι γενικώτερο φαινόμενο, φαινόμενο ποὺ ἀτυχῶς παρακολουθεῖ πολὺ τὸν κύκλο τοῦ "Ἀρχείου Φιλοσοφίας„. Ὁ κ. Τσάτσος ἀπὸ βαθὺ αἴσθημα νομιμότητας κινούμενος ἀνέθεσε ὅλα τὰ ζητήματα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας στὸ Ἀνώτατο Ἐκπαιδευτικὸ Συμβούλιο. Ἡ πράξις αὐτὴ δείχνει βέβαια ἀνώτερο πολιτικὸ Ἦθος, αὐτοαπαλλαγὴ τοῦ Ὑπουργοῦ ἀπ' τὸ "ρουσφέτι„ καὶ νομιμοφροσύνη. Πλὴν ὅμως ἡ ἀνάθεσις αὐτὴ ὅταν γίνεται ὅπως ἔγινε ἔχει καὶ τὰ τρωτά της.

Καὶ πρῶτον: Ἡ νομιμότης τοῦ παρόντος Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου εἶναι ἐκτὸς συζητήσεως. Ὄχι τόσο γιατ' εἶναι "διωρισμένο τεταρτοαυγουστιανὸ συμβούλιο„ ποὺ ἔμεινε παθητικὰ στὴ θέσι του σ' ὅλη τὴν περίοδο τῆς καχῆς, ἀλλὰ καὶ γιατὶ δὲν ἔχει τὸ ὑπὸ του Νόμου προβλεπόμενο ἐκλογικὸ χρῖσμα. Ὥστε ἡ "νομιμότης„ εἶναι ἀμφισβητήσιμος. Δεύτερον: ἡ Νομιμότης τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου εἶναι καὶ οὐσιαστικὰ ἀμφισβητήσιμη. Γιατὶ ὁ "Νόμος„ τῆς Βενιζελικῆς Ἐποχῆς ποὺ ἐρύθμιζε τὶς ἁρμοδιότητες του δὲν ἐγένετο βάσει ἑνὸς ἰδεατὰ θεμελιωμένου συστήματος Δικαίου, ἀλλὰ συνελήφθη ἐμβαλωματικῶς — ἀπὸ ἕνιον ἄλλον: — ἀπ' τὸν κ. Παπανδρέου καὶ τὸν Γλυνό. Ὥστε ἀξιολογικὰ ἐξεταζόμενος ὁ Νόμος αὐτὸς δὲν μπορεῖ νὰ ἔχῃ κύρος καὶ ἀξίαν γιὰ ἕνα ἀληθινὸ πνευματικὸ ἄνθρωπο. Γιὰ τὸν κ. Γ. Παπανδρέου ἢ γιὰ τὸν κ. Σοφούλη, διὰ τὸν κ. Πλαστήρα ἢ τὸν "ἀείμνηστον„ Κονδύλην, ἕνας τέτοιος Νόμος πρέπει νὰ εἶναι ἰδεώδης. Γιὰ τὸν κ. Τσάτσο ὅμως ἕνας τέτοιος Νόμος πρέπει νἄναι τοὐλάχιστον μιὰ κακὴ πράξις. Τρίτον. Ἀλλ' ἡμᾶς ἴσως ἡ δημοκρατικὴ νομιμοφροσύνη νὰ μὴ μᾶς ἐπηρεάζῃ τόσο πολὺ ὅσο σκεπτόμαστε μάλιστα τὸ σημερινὸ Κράτικό μας δρᾶμα καὶ κατάντημα. Γιατὶ ἀποβλέπουμε ἰδίως στοὺς ΦΟΡΕΙΣ μιᾶς συγκεκριμένης πνευματικῆς ἀποστολῆς. Καὶ βέβαια τὸ ἀνώτατο ἐκπαιδευτικὸ συμβούλιο μπορεῖ νὰ ἔχει πιθανῶς μιὰν ἢ δυὸ ἐξαιρέσεις, κατὰ βάσιν ὅμως ἀπὸ πνευματικὴ ἄποψι ἐξεταζόμενο εἶναι παλαιολιθικό. Ὄχι γιατὶ εἶναι καθαρευουσιάνικο — αὐτὸ δὰ εἶναι τὸ λιγώτερο — κι' οὔτε ἀκόμα γιατὶ ἴσως ν' ἀχῃ διωρίσῃ μέλη του ὁ Λογοθετόπουλος. Ἀλλὰ γιατὶ τὸ Συμβούλιο αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ σκέπτεται ὅπως σκέπτεται ὁ κ. Τσάτσος, δὲν ἔχει διόλου κριτήρια κι εἶναι ἀντικειμενικὰ ἀδύνατο κάθε του πρᾶξι νἄναι δίκαια καὶ σωστή. Λογικὰ ἀποκλείεται. Πῶς λοιπὸν θὰ μπορέσῃ νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὸ Ἀνώτατο Συμβούλιο τὸ Ἀναγεννητικὸ Πνεῦμα τοῦ Νέου Ὑπουργοῦ; Πῶς δηλαδὴ θὰ ὑπάρξῃ ὁ ἀναγκαῖος ἐκεῖνος ἰδεολογικὸς συντονισμὸς μεταξὺ Ὑπουργοῦ καὶ Συμβουλίου του; Πῶς;

Ὁ Καθηγητὴς Τσάτσος ἂν ἔπρεπε κάτι ἀμέσως γιὰ νὰ ἐπιληφθῇ ἦταν ἡ ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ. Τοὐλάχιστον ἂν ἡ στιγμὴ δὲν ἦταν κατάλληλη γιὰ νὰ διαλύσῃ τὸ Πανεπιστήμιο ἡ στιγμὴ ὅμως ἦταν κατάλληλη γιὰ νὰ στείλῃ ἐκτὸς τοῦ Ὑπουργείου μερικοὺς γηρασμένους ἐκπαιδευτικοὺς ποὺ κι' ἂν ἀκόμα εἶναι "καλοὶ ἄνθρωποι„ στὴν συνηθισμένη χρῆσι τοῦ ὅρου, ἐν τούτοις εἶναι ἠθικὰ οἱ πνευματικοὶ σφαγεῖς τῆς Νέας Παιδείας τοῦ τόπου. Διότι τοὺς ἐλλείπει βαθέως ἡ Γνῶσις. Ὁ κ. Τσάτσος λοιπὸν ὤφειλε νὰ πάρῃ 4,5 ἄξιους μαθητὰς του ἢ δύο—τρεῖς μαθητὰς τοῦ ἀειμνήστου Συκουτρῆ, αὐτοὺς ποὺ ἔχουν κάποια ἄμεση σχέσι μὲ τὴν Μέση Παιδεία καὶ νὰ τοὺς κάνῃ Ἀνώτατο Ἐκπαιδευτικὸ Συμβούλιο. Ἔτσι μόνο θἄταν ἡσυχος πῶς ἡ νομιμότης γιὰ τὴν ὁποίαν τόσο ἐνίοτε κοπιάζει θὰ ἰσοῦται μὲ τὴν Δικαιοσύνη καὶ τὴν Ἀρετή. Μιὰ τέτοια βέβαια πράξι προϋποθέτει μοιραίως τὸ γκρέμισμα τοῦ σχετικοῦ ἐκπαιδευτικοῦ Νόμου, προϋποθέτει Ἐλευθερία τῆς Συνειδήσεως τοῦ Νομοθέτου. Ἀλλ' ἕνας Κωνσταντῖνος Τσάτσος ποὺ ἄνοιξε στὴν Ἑλληνικὴ Ἱστορία μιὰ νέα σελίδα τοῦ πνεύματος ὑποτίθεται πῶς καὶ τὸ ἀνάλογο πνεῦμα μὰ καὶ τὴν ἀντίστοιχη συνείδησι μιᾶς τέτοιας ἀλλαγῆς διαθέτει. Γιατὶ ἂν τὴν Ἐπαναστατικὴ αὐτὴ Συνείδησι δὲν τὴν διαθέτει ὁ Καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Δικαίου, τότε ποιὸς θὰ τὴν διαθέτῃ;

Ἐκτιμοῦμε βαθειὰ τὸν Καθηγητὴ Τσάτσο γιατὶ λίγο πολὺ ἡ Γενιὰ ἡ δική μας καὶ τὸ κίνημα τοῦ "Ο.Ν.Α.„ βγαίνει κατὰ προέκτασιν τοῦ Ἔργου του. Γι' αὐτὸ κι' οἱ κρίσεις πού σήμερα κάνουμε, κρίσεις συνέπειας τῶν μαθητῶν, ἀπ' τὸ Διδάσκαλο, γίνεται ἀπὸ διάθεσι καὶ στάσι παιδείας, ὄχι ἀπὸ πολιτικὴ ἀντιπολίτευσι. Γιατὶ σὲ Παιδείας ἔργα ἐκλήθη ὁ κ. Κωνσταντῖνος Τσάτσος καὶ Παιδείας κυρίως ἔργο εἶναι ἡ τοποθέτησις τοῦ Κινήματος αὐτοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ νιώθουμε πολὺ βαθειὰ πῶς οἱ παρατηρήσεις μας αὐτὲς δὲν θὰ πικράνουν τὸν ἄξιο Φιλόσοφο τῆς Νέας Ἑλλάδας ἀλλὰ μᾶλλον θὰ τοῦ τονώσουν τὸ συναίσθημα τοῦ χρέους, τὸ αἴτημα τῆς Συντριβῆς ποὺ ὁ πνευματικὸς ἄνθρωπος φέρει

στρατιωτικὸ βερμπαλισμό, Κράτος ποὺ εἶναι μόνιμη ἔκφρασι καὶ παρουσία τῆς ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς ἰδέας τῆς ἐλευθερίας„.

Ἂν λοιπὸν κοινωνιολογικὰ ἢ πολιτικὰ θωρῶντας, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ ἐπικροτοῦμε ἕνα πολιτικὸ κίνημα γιὰ λόγους ποὺ ἀνάγονται στὴν συγκεκριμενοποίησι τῆς πολιτικῆς μας στάσης καὶ ποὺ ὑπαγορεύονται ἀπ' τὸν κίνδυνο ποὺ ἡ ὅλη ὑπόθεσι τοῦ πολιτισμοῦ ξανοίγει σήμερα ἀνάμεσά μας, αὐτὸ κατ' οὐδένα ὅμως λόγο σημαίνει πῶς κι' ὅλες τὶς ὁποιες εὐθύνες τοῦ ξένου αὐτοῦ κινήματος ἐπιφερουμε. Γιατὶ ἐμεῖς — διδαγμένοι ἀπ' τὸ Ἑλληνικὸ Πνεῦμα — τὴν ἔννοια καὶ τὸ ρόλο τῆς Πολιτείας πολὺ ἀπέχουμε ἀπὸ τοῦ ν' ἀντικρύζουμε μὲ κριτήρια σχετικὰ τὰ σύγχρονα ρεύματα, πολὺ δὲ περισσότερο δὲν συναποκομίζουμε τὶς ὁποιες βαθύτερες εὐθύνες ἐνίων κινημάτων ποὺ σ' ἄλλα σημεῖα κι' ἀπ' ἄλλες ξεκινώντας προϋποθέσεις μᾶς βρίσκουν σύμφωνους. Γιατὶ γιὰ μᾶς τὸ Κράτος εἶναι ἡ ἔκφρασι τῆς ἠθικῆς ἰδέας καὶ οἱ ὁποιοι φορεῖς του, οἱ ἀξιώτεροι πνευματικοὶ ἐκπρόσωποι τῆς Ἰδέας τῆς Κοινωνικῆς Λευτεριᾶς.

Ὁ "Ο. Ν. Α.„ σὰν κίνημα Ἕλληνο—Χριστιανικὸ ἔρχεται γιὰ νὰ θέσῃ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἱστορία τοῦ Νεώτερου Πνεύματος, μὲ συνείδησι κι' αὐτοευθύνη, ὄχι τυχοῦσα, τὸ πρόβλημα τῆς Ἠθικῆς, Πνευματικῆς καὶ Κοινωνικῆς Ἐπαναστάσεως τῆς Ἐθνότητας. Ὁ "Ο.Ν.Α.„ καὶ εἰδικώτερα τὸ Περιοδικὸ ἔχοντας βαθειὰ ἐπίγνωσι τῆς ἱστορικῆς ἀποστολῆς των, δὲν θέτουν ἁπλῶς μόνο τὶς θεωρίτικὲς προϋποθέσεις τῆς ἀλλαγῆς ἀλλ' ἐπιδιώκουν καὶ τὴν ἔμπρακτη μεταλαγή των. Δὲν εἶναι μόνο θεωρία εἶναι καὶ πράξις. Γι' αὐτὸ κι' ὅταν ἀσκοῦν Κριτικὴ ἢ ὅταν ὑψώνουν τὸ ἀδυσώπητο τοῦ χρέους μαστίγιο δὲν συμμορφώνονται ἁπλῶς σὲ μιὰ ἀνώτερη θεωρητικὴ ἀρχή ποὺ ναι ἡ Ἰδέα, ἀλλὰ καὶ διαθέτουν τὴν ἴδια στιγμὴ τὸ σύνολο ἐκεῖνο τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν ποὺ ναι σὲ θέσι γιὰ νὰ ἀντικαταστήσει σὲ μιὰ δεδομένη στιγμὴ τὰ ἐρείπια τῶν σημερινῶν ἰδυνούντων. Ἂν ὁ Ὀργανισμὸς Νεοελληνικῆς Ἀναγεννήσεως„ δὲν εἶχε αὐτὴ κι' ὅλας τὴ στιγμὴ νὰ παρουσιάσῃ τὸ σύνολο τῶν Ἠθικῶν Ἀξιῶν ποὺ ζοῦν μέσα στὰ πλαίσια τῆς σημερινῆς Κοινωνίας, ἀσφαλῶς θάταν ἕνα ἁπλὸ φιλολογικὸ καὶ μόνο κίνημα. Ἀλλὰ τέτοιο δὲν εἶναι. Σφυροκοπάει ἀλύπητα τὴ μετριότητα καὶ τὸ ψεῦδος καὶ μὲ τ' ἀδάμαστο μαστίγιο τοῦ χρέους καὶ τῆς ἀλήθειας οἰκοδομεῖ ἕνα καλλίτερο μέλλον γιὰ τοῦ Ἔθνους μας τὴν ὑπόστασι. Καὶ τὸ σφυροκοπεῖ ὄχι μὲ τὸ κέντημα καὶ τὴν αἰσθητικὴ τῶν ἰδεῶν μόνο, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν παρουσία καὶ συμπαράστασι ὅλων ἐκείνων τῶν ἀληθινῶν ἠθικῶν ἀξιῶν τῆς ἐθνότητας—νέων καὶ παλαιῶν—ποὺ εἶναι σὲ θέσι σὲ μιὰ δεδόμενη στιγμὴ ν' ἀναλάβουν τὶς εὐθύνες καὶ τὸ σκάφος τῆς πολιτείας νὰ ὁδηγήσουν.

Ἂν τώρα ἡ μορφὴ μὲ τὴν ὁποίαν προσδένεται τὸ Ἔργο τῆς Νεοελληνικῆς μας Ἀναγεννήσεως εἶναι "δικτακτορικὴ„ ἢ "φιλελεύθερη„ αὐτὸ γιὰ τοὺς ἀληθινοὺς Πνευματικοὺς ἀνθρώπους εἶναι θέμα ὁλότελα δευτερευούσης σημασίας γιατὶ ἀνάγεται μόνο εἰς τὴν μορφὴ καὶ ὄχι εἰς τὴν οὐσία τῆς Πολιτείας. Ἐμεῖς δὲ πιστεύουμε ὅτι τὸ βαθὺ Ἠθικὸ νόημα τῆς Ἰδέας τῆς Ἐλευθερίας συναιρούμενο πρὸς τὴν τραγικότητα τῶν σημερινῶν Ἑλληνικῶν συνθηκῶν καὶ τῆς ὁλότελης καθυστέρησης τῆς Νεοελληνικῆς Παιδείας, μᾶς ἐπιβάλλει ἕνα ἀνάλογο καὶ ὕψιστο καθῆκον:

Ἀντὶ νὰ συνομιλοῦμε γιὰ "Δημοκρατία„ καὶ "Δικτατορισμό„ τὸ καλλίτερο ποὺ θ' ἄχουμε νὰ κάνουμε εἶναι νὰ μορφώσουμε μιὰ ἀντίστοιχη πρὸς τὸ Ἦθος τοῦ Μεγάλου Λαοῦ, Πνευματικὴ Ἡγεσία, τέτοια ποὺ νὰναι σὲ θέσι μέσα σὲ μιὰ πεντάχρονη σκληρὴ Ἐργασία νὰ ἀνορθώσῃ τὴ συνείδησι καὶ τοὺς θεσμούς, νὰ ὑψώσῃ τὸ Ἔθνος ὡς τὴν μεγαλοσύνη τῶν Ἰδανικῶν ὑπὲρ τῶν ὁποίων πολεμᾶ. Κι' ὅλα αὐτὰ χέρα ἀπ' τὰ κούφια συστήματα τῆς Δύσης καὶ τὶς πολυλογίες τῶν εὐκόλων ἰμπεραλισμῶν ἢ δικτατορικότητων.

Ἂν τὸ Ἔργο αὐτῆς τῆς Κοινωνικῆς καὶ Πνευματικῆς μας Ἀνόρθωσης θὰ γίνῃ μὲ "ἤπια„ ἢ "δυναμικά„, πολιτικὰ μέσα αὐτὸ εἶναι Ἔργο τῆς Ἱστορικῆς Στιγμῆς ποὺ μόνη της, ἐκείνη τὴν ὥρα θὰ ὑφάνῃ τὴν ἀνάγκη τῆς Ἱστορίας. Τὴν ἀνάγκη ἐκείνη τῆς Ἱστορίας ποὺ στὰ χέρια τῶν ἀληθῶν ἀνθρώπων τοῦ Πνεύματος γίνεται Ἐλευθερία, Ἐλευθερία τοῦ Ἤθους καὶ τοῦ Πνεύματος.

***

Κ. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ὅταν ὁ κ. Λαμπράκης ἐπαινεῖ τὴν Ὑπουργία τοῦ Καθηγητοῦ κ. Τσάτσου πρέπει κάτι ἔποπτο νὰ συμβαίνῃ. Ἕνας τέτοιος πλούσιος ἔπαινος σημαίνει πῶς ὁ κ. Τσάτσος — ἄθελά του φυσικὰ — ἐξυπηρετεῖ τοὺς Κομματικοὺς Σκοποὺς τοῦ Ἕλληνος δημοσιογράφου. Ὅταν πάλιν ὁ κ. Λαμπράκης ἀντιπολιτεύεται τὸν κ. Τσάτσο αὐτὸ σημαίνει πῶς ὁ Καθηγητὴς Τσάτσος διώκει τὴν Συνοδοιπορία. Πάντως εἴτε ὁ κ. Λαμπράκης ἐπαινεῖ εἴτε ἀντιπολιτεύεται τὸν κ. Τσάτσο, ἡ οὐσία εἶναι πῶς ὁ Καθηγητὴς Τσάτσος ἔχει πάντα ὑπερκομματικὴ Συνείδησι καὶ τοποθέτησι, δρᾶ προσδιορισμένος πάντα ἀπ' τὸ Ἦθος τοῦ Πρακτικοῦ του Λόγου. Ἀλλ' οἱ Κοινωνιολογικὲς συνέπειες τῆς διαλεκτικῆς αὐτῆς Κίνησης τοῦ κ. Λαμπράκη κι' ἂν ἀκόμα εἶναι ἠθικὰ ἀνάξιες, ὡστόσο ὅμως δίνουν στὸν Καθηγητὴ Τσάτσο τὸν μῦθο τῆς ἀσυνείδητης Ταξικῆς ἢ Καστικῆς πρόσδεσης ποὺ ἔχει ὁ Πρακτικὸς Λόγος σὰν γίνεται Ἱστορία.

****

Ἡ Κυβέρνησις ἔχει εἰς τοὺς κόλπους της μιὰν ἐξαίρεσι. Τὸ φωτεινὸ παράδειγμα τοῦ Κωνσταντίνου Τσά-

Φαν 19/8/49 Φῶς «Καίρους»

[9]

'Αθηναϊκά Σημειώματα

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΟΥ

'Η πρωτοβουλία τοῦ κ. Κ. Τσάτσου. — Ἄρθρα, συζητήσεις, σχόλια

(Τῆς συνεργάτιδός μας κας ΛΟΥΛΑΣ ΙΕΡΩΝΥΜΙΔΟΥ)

'Αθῆναι, 7 Αὐγούστου.— Ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Τσάτσος, μὲ τὴν πρωτοβουλία ποὺ εἶχε νὰ θελήση νὰ εἰσαγάγη στὰ σχολεῖα τὸ μάθημα τῆς ἀγωγῆς τοῦ πολίτου, μᾶς δίνει τὸ μέτρο τῆς ἀνωτερότητος του. Τὸ ἀνάγει τὸ μάθημα τῆς ἀγωγῆς ὁ κ. ὑπουργὸς σὲ σπουδαιοτάτης σημασίας ζήτημα. 'Εκπαίδευσις χωρὶς ἀγωγὴ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ δημιουργήση ἄρτια διαμορφωμένη κοινωνία. Τὸ κάθε φυτώριο, γιὰ νὰ ἀποδώση τὸ καρπό του, χρειάζεται τὸ κλῖμα του τὸ κατάλληλο πρῶτα καὶ κύρια. Αὐτὸ τὸ κλῖμα προσπαθεῖ νὰ φτιάση τώρα ὁ κ. Τσάτσος. Τὴ συνειδητὴ νόησι τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἀτόμου ἀπέναντι τοῦ συνόλου. Τὸ σεβασμὸ καὶ τὴν ἀξιοποίησι τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἄλλου, τὴν ἀξιοπρεπῆ στάσι, τὴν ἀγάπη πρὸς τὴν ἀλήθεια, τὴν ἀβρότητα τῶν τρόπων. Στὴν ἀνατομία ποὺ ἔκανε πάνω στὴν ἑλληνικὴ ὀντότητα ὡς ὑπουργὸς Παιδείας ὁ κ. Τσάτσος, ψηλάφησε καὶ ἀνεκάλυψε χωρὶς ἄλλο, τὸ ἀσθενέστερο σημεῖο μας. Γεμάτος προσόντα, ἀρετὲς πηγαῖες εἶνε ὁ Ἕλληνας, μόνο στὴν ἀγωγὴ κάπως ὑστερεῖ. Θὰ πρέπη νὰ ἀρχίσωμε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ λοιπόν. Ἀπὸ τὰ μαθητικὰ βρανία, καὶ μὲ πρόσωπα ἐντελῶς ἐνδεδειγμένα γιὰ τὴ διάπλασι, ποὺ εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνεται μὲ τὸν πιὸ ἐπιμελημένο τρόπο. Πάνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα ἔγινε ἤδη μιὰ συγκέντρωσις στὴν αἴθουσα ὑπηρεσιῶν τοῦ συντονισμοῦ ἀπὸ ἀντιπροσώπους ὅλων τῶν τάξεων. Παρευρέθηκαν 'Αμερικανοὶ ἀντιπρόσωποι, ὑπουργοί, ὁ πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου κ. Σπυρόπουλος, ἀντιπρόσωπος ἐκπαιδευτικῶν γυναικείων ὀργανώσεων, ἀντιπρόσωποι τῆς ἑνώσεως τῶν συντακτῶν, ἀνώτεροι δημόσιοι ὑπάλληλοι κ.ἄ. Μίλησε καὶ ἐςέθεσε τὰς ἀπόψεις του ὁ κ. Τσάτσος.

«Μέχρι σήμερον εἶπε, ἡ διδασκαλία τῆς ἀγωγῆς τοῦ πολίτου στὸ σχολεῖο, περιωρίζετο εἰς ἕνα περιγραφικὸ μάθημα περὶ πολιτεύματος μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα καὶ εἰς την τελευταίαν τάξιν τοῦ γυμνασίου, καὶ μάλιστα κατὰ τὰ τελευταῖα δύσκολα χρόνια παραμελήθηκε καὶ αὐτὸ τὸ τυπικὸ μάθημα. Μέχρι σήμερον ὑπάρχει τὸ παράπονον ὅτι ἡ ἀγωγὴ τοῦ πολίτου ἐδιδάσκετο ὡς ἱστορία κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀρχαίων ἑλλήνων,ἐνῷ ἔξω τοῦ Γυμνασίου δὲν ἐγίνετο καμμία προσπάθεια διαπαιδαγωγήσεως. 'Εναντίον αὐτῆς τῆς καταστάσεως θὰ ἀντιδράση τὸ Κράτος δ'ὰ τῆς βελτιώσεως τῶν πολιτικῶν ἠθῶν. Τὰ βιβλία καὶ ἡ ὀργάνωσις διὰ τὴν διάδοσιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ πολίτου εἶνε βεβαίως κύριον θέμα εἰς το σχολεῖον, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἐντοπισθῇ μόνον εἰς τὸ σχολεῖο, ἡ διδασκαλία πρέπει νὰ εἶνε καὶ ἐξωσχολικὴ μεταξὺ τῶν ἐπαγγελματιῶν, τῆς ἀστυνομίας, τῆς χωροφυλακῆς, τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, μὲ ὅλα τὰ μέσα ποῦ ἠμπορεῖ νὰ διαθέση τὸ Κράτος».

'Ο ὑπουργὸς Τύπου κ. Αἰλιανὸς ἐδήλωσε ὅτι θὰ ἐνισχύση τὴν προσπάθεια τῆς ἀγωγῆς τοῦ πολίτου διὰ χιλιάδων βιβλίων, διὰ διαλέξεων καὶ διὰ ραδιοφωνικῶν ἐκκλήσεων, ὥστε νὰ στερεωθοῦν ἡ ἐλπὶς καὶ ἡ πίστις πρὸς τὴν Δημοκρατίαν ὡς ἑνὸς ἰδανικοῦ.

'Ο 'Αμερικανὸς κ. Μπλάτφορδ εἶπε ὅτι ἦτο εὐτυχὴς ποὺ παρευρίσκετο εἰς τὴν ἔναρξιμιᾶς τόσο ἐκπολιτιστικῆς προσπαθείας. Τὸ πρόγραμμα ποὺ θὰ προαγάγη τὴν ἀγωγὴ τοῦ πολίτου εἶνε ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ἐτόνισε.

Πολλὲς ἄλλες γνῶμες ἀντηλλάγησαν ἐκείνη τὴν ἡμέρα καὶ συζητήθηκαν διάφορα πράγματα, ποὺ ἂν πραγματοποιηθοῦν,

(Συνέχεια εἰς τὴν 2αν σελ.)

[10.]

27-12-50.

ΥΦ

ΒΗΜΑ.-Ο

Ο ΜΟΝΙΜΟΣ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Ὁ ὑφυπουργὸς τοῦ Συντονισμοῦ κ. Κ. Τσάτσος ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ τύπου, περὶ τῆς τύχης τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου, ἀπήντησεν, ὅτι κατ' ἐντολὴν τοῦ κ. ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπουργοῦ τοῦ Συντονισμοῦ καὶ συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς δηλώσεις του εἰς τὴν Βουλήν, ἡ Ἐπιτροπὴ Συγχωνεύσεως Ὑπουργείων καὶ Ὑπηρεσιῶν τῆς ὁποίας πρόεδρος εἶναι ὁ κ. Τσάτσος, πρόκειται ἐντὸς τῶν ἡμερῶν νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου. Ἐξ ἄλλου, ἀπαντῶν εἰς ἄλλην ἐρώτησιν, ὁ κ. Τσάτσος, ἐδήλωσεν, ὅτι τὴν τυχὸν ἐπαναδυσταθησομένην θέσιν τοῦ μονίμου ὑπηρεσιακοῦ Ὑφυπουργοῦ δὲν θὰ ἀποδεχθῇ καὶ ἐὰν τοῦ προσεφέρετο. Προσέθεσε δέ, ὅτι παραμένει προσωρινῶς μόνον εἰς τὴν θέσιν, ἐφόσον ἀπολαύει τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐφόσον κρίνεται ὅτι εἶναι χρήσιμαι ἀκόμη αἱ ὑπηρεσίαι του.

Πληροφορούμεθα, ὅτι οἱ ἀνώτατοι ὑπάλληλοι τοῦ ὑπουργείου Συντονισμοῦ κ. κ. Μ. Μπρίκας, τακτικὸς καθηγητὴς τῶν Μαθηματικῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Σφαέλλος, Μαρῆς καὶ Κ. Γεωργαντᾶς ὑπέβαλον τὰς παραιτήσεις των, θεωρήσαντες ἑαυτοὺς θιγέντας ἐξ ὅσων ἐλέχθησαν εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ ὑπουργείου Συντονισμοῦ. Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἀπεδέχθη τὰς παραιτήσεις καὶ ὥρισεν εἰς ἀντικατάστασιν τῶν παραιτηθέντων τοὺς κ. κ. Μουσμούτην εἰς τὴν θέσιν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὑπηρεσίας Στατιστικῆς, τὴν ὁποίαν κατεῖχεν ὁ κ. Μπρίκας, Λαμπρόπουλον εἰς τὴν θέσιν τοῦ κ. Σφαέλλου, Σκαπέσσον εἰς τὴν θέσιν τοῦ κ. Μαρῆ καὶ Πολίτην εἰς τὴν θέσιν τοῦ κ. Γεωργαντᾶ. 5

5. Ὑπερβάλλον ἀέρος - %

% Ὑπερβάλλον ἀέρος = $\frac{19580 - 9600 \times 100}{9600} = 104$

6. LB. ὑπερβάλλοντος ἀέρος / LB. λιγνίτου

LB. ὑπερβαλ. ἀέρος / LB. λιγνίτου = 6,56 $\frac{\text{LB ἰδεώδους ἀέρος}}{\text{LB λιγνίτου}}$ X 1,04=6.83

7. Ὄγκος ὑπερβάλλοντος ἀέρος εἰς 2050° F.

Ὄγκος ὑπερβαλ. ἀέρος = 6,83 LB X $\frac{359 \text{ κυβ.ποδ./MOL X } 460/2050}{28,95 \text{ LB / MOL ἀέρος } 460/32}$

= 433 κυβ.ποδ.

8. Σύνολον ὄγκου ἀερίων - κυβ. ποδ.

Ἐκ τῶν ὑπολογισμῶν καύσεως ὁ ὄγκος τῶν ἰδεωδῶν προϊόντων καύσεως εἰς 2050° F = 446 κυβ. ποδ.

Σύνολον ὄγκου ἀερίων 433+446 = 879 κυβ. ποδ.

9. % CO_2 ὑγρόν ὑπολογισθέν

% CO_2 ὑγροῦ = $\frac{74,7 \text{ κυβ. ποδ. } CO_2 \text{ ἰδεωδῶς}}{879 \text{ κυβ. ποδ.}} = 8.50$

10. % CO_2 ξηροῦ (ORSAT) ὑπολογισθέν

% CO_2 ξηροῦ = $\frac{74,7 \text{ κυβ. ποδ. } CO_2}{879 \text{ κυβ. ποδ.} - 38,5 \text{ κυβ. ποδ. } H_2O \text{ ἰδεωδῶς}} = 8,9\%$

11. Ἡ % CO_2 μετρηθεῖσα κατά τήν δοκιμήν ταύτην ἦτο 11,2

12. Ἀπώλεια θερμότητος ἐν τῇ καπνοδόχῳ - H_I

H_I = $\left(\frac{\text{LB. ἰδεώδους ἀερίου}}{\text{LB. λιγνίτου}} - \frac{\text{LB. ὑπερβαλ.ἀέρος}}{\text{LB. λιγνίτου}}\right)$ Εἰδικ. θερμότης

(Θερμοκρ.καπνοδόχου T) X LB. ξηροῦ λιγνίτου / HR.

$= \left(7,31 \text{ LB. } \frac{\text{ἰδεωδ. ἀερίου}}{\text{LB. λιγνίτου}} - 6,83 \frac{\text{LB. ὑπερβαλ. ἀέρος}}{\text{LB. λιγνίτου}}\right).292(1910 - 62) \text{ X } 1462 \frac{\text{LB}}{\text{HR}}$

= 11,140,000 BTU/HR.

[2.01]

Συνέδριο Επιθεωρητών

[11.1]

Εκπαιδευτικός Τύπος
Θεσσαλονίκη. – Τρίτη 25 Οκτ. 1949

ΤΑ ΣΥΖΗΤΗΘΕΝΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΝ

Μεταξὺ τῶν πολλῶν θεμάτων τὰ ὁποῖα συνεζήτησεν ὁ Διευθυντής μας μετὰ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ παραθέτομεν τὰ κυριώτερα καὶ τὰ ζωτικωτέρου ἐνδιαφέροντος.

Η ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΙΣ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΜΕΣΗΣ

— Κ.ε Ὑπουργὲ ἡ διαβάθμισις τῶν Ἐκπαιδευτικῶν, τῆς ὁποίας τὴν ἐθνικὴν σημασίαν ἀνεπτύξαμεν ἐνώπιόν Σας, ἐλπίζετε νὰ πραγματοποιηθῇ ἢ θὰ συναντήσῃ ἀνυπέρβλητα οἰκονομικὰ ἐμπόδια καὶ θὰ μείνῃ γράμμα νεκρὸν διὰ νὰ νεκρώσῃ καὶ τοὺς χιλιάδας ἐκπαιδευτικοὺς τῆς Μέσης καὶ τοὺς σκοποὺς αὐτῆς;

— Δὲν δύναμαι βεβαίως νὰ προδικάσω τὴν ἔκβασιν τῆς καταβαλλομένης μου προσπαθείας πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἀνωτέρω διαβαθμίσεως ὡς καὶ τοῦ ἀπὸ πολλοῦ ἐκκρεμοῦντος σχετικοῦ Νομοσχεδίου. Γνωρίζω ὅμως ὅτι ἂν δὲν ἐπιτευχθῇ, μείνῃ δὲ ὁ καθηγητὴς τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως εἰς ἣν σήμερον εὑρίσκεται οἰκονομικὴν κατάστασιν, τότε αἱ παραιτήσεις, αἱ ἤδη πολλαὶ θὰ αὐξηθοῦν καὶ θὰ εὑρεθῶμεν πρὸ σοβαρῶν δυσχερειῶν ἐπὶ ζητήματος τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ὑπάρχει, συνεχίζει ὁ κ. Ὑπουργός, καὶ ἐπὶ πλέον ἓν θέμα ὑπερωριῶν τῶν Ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν, τὸ ὁποῖον ἐπίσης σοβαρῶς πρέπει νὰ ἐξετασθῇ. Κατ' ἐξοχὴν ὁ ἐκπαιδευτικὸς κάμνει ὑπερωρίας.

ΑΙ ΥΠΕΡΑΡΙΘΜΙΑΙ ΤΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ

— Δὲν νομίζετε ὅτι ὁ Α.Ν. 859 περὶ ὑπεραριθμιῶν, ὡς ἔχει ἀναστατώνει μεγάλον ἀριθμὸν ἐκπαιδευτικῶν καὶ δημιουργεῖ ἀναταραχὴν τῆς ψυχικῆς γαλήνης τῶν ἐκπαιδευτικῶν, στοιχείου ἀπαραιτήτου διὰ τὴν γόνιμον λειτουργίαν τῶν Σχολείων ;

— Ὁ Α.Ν. περὶ ὑπεραριθμιῶν ὡς εἶχε πρὸ τῆς κυρώσεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς, οὐδὲν ζήτημα ἐδημιούργει, ἀπεκαθίστα τὴν νομιμότητα. Πιστεύω ὅμως καὶ τώρα τροποιημένος δὲν πρόκειται ἐν τῇ ἐφαρμογῇ νὰ γεννήσῃ ζητήματα. Πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ταχέως διὰ νὰ παύσουν αἱ ἐκκρεμότητες.

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

— Δὲν φρονεῖτε, ὅτι πρέπει νὰ ἀναθεωρηθῇ ὁ τρόπος τῆς ἐπιλογῆς τῶν Γυμνασιαρχῶν, μετὰ τὴν κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν ἀποτυχημένην ἐνέργειαν τοῦ Συμβουλίου ;

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. ΤΣΑΤΣΟΣ

— Δὲν βλέπω ποῖος καλύτερος τρόπος δύναται νὰ εὑρεθῇ. Ἴσως ὁ διαγωνισμός. Αὐτὸ συζητητέον. Ποτὲ ὅμως ὁ ὑπουργός.

Σ.Ε.Τ. Ὁ βαθὺς ἐπιστήμων καὶ λεπτὸς ἄνθρωπος Ὑπουργός, σεβόμενος τὸν Ἄρειον τῆς Ἐκπαιδεύσεως, κλείει τὴν ἀπάντησιν μὲ τὸ «Ποτὲ ὁ Ὑπουργός».

— Ἡ Β. Ἑλλὰς περιμένει ἐναγωνίως μίαν ἐπέμβασίν σας διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν κενῆς ἕδρας τῆς Παιδαγωγικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσ)νίκης.

— Λυποῦμαι διὰ τὴν ἔλλειψιν καθεγητοῦ τῆς Παιδαγωγικῆς εἰς Θεσ)νίκην. Ἀλλ' εἰς τοῦτο ἀποκλειστικὴν εὐθύνην ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολή, διότι εἰς αὐτὴν ἀνήκει καὶ ἡ πρωτοβουλία καὶ ἡ ἐξουσία τῆς ἐκλογῆς. Ἐπέμβασίς μου πρὸς ἐπιβολὴν ἀπόψεών μου ἐπὶ τῆς Σχολῆς δὲν πρέπει ν' ἀναμένετε ἀπὸ ἐμέ.

— Οἱ Ἐπιθεωρηταὶ τῆς Ἑλλάδος, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀδιαφεύστως ἡ ψυχὴ τῆς Ἐκπαιδεύσεως, εὐλόγως δυσανασχετοῦν μὲ τὸ μισθολογικὸν προβάδισμα τῶν ὑφισταμένων των. Λαμβάνονται Νομοθετικὰ μέτρα θεραπείας τοῦ ἐκπληκτικοῦ τούτου φαινομένου ;

— Ὀρθῶς δυσανασχετοῦν οἱ Ἐπιθεωρηταὶ διὰ τὴν διαβάθμισίν των. Ἐλπίζω, ὅτι τὸ σχετικὸν Νομοσχέδιον, ὅπερ συνετάξαμεν, ταχέως νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς δικαίας ἀξιώσεις τῶν Ἐπιθεωρητῶν.

— Ἡ συνυπηρεσία Δημοσίων Ὑπαλλήλων συζύγων διδασκαλισσῶν ἀποτελεῖ, φρονοῦμεν, κρατικὴν πρόνοιαν, ἠθικὴν, ἀνθρωπιστικὴν καὶ δικαίαν. Προστατεύει τὴν οἰκογένειαν, ἡ ὁποία εἶναι ἐν διαλύσει ἑκατοντάδων ὑπαλλήλων καὶ διδ)σσῶν.

— Τὸ θέμα τοῦτο εἶναι ἐκ τῶν δυσχερεστάτων λόγῳ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλληλικῶν ἀνδρογύνων. Καθ' ἣν στιγμὴν θὰ πρέπῃ νὰ τύχουν εὐνοϊκῆς μεταχειρίσεως οἱ ἀνάπηροι, τὰ θύματα πολέμου καὶ ἄλλαι κατηγορίαι πολεμιστῶν, ἂν εἰς αὐτὰς προστεθοῦν καὶ ἄλλαι προνομίαι, τότε θὰ χαλαρωθῇ ὁριστικῶς πλέον ἡ λειτουργία τῆς Κρατικῆς μηχανῆς ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ συνόλου.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ, συνεχίζει ὁ κ. Ὑπουργός, τῆς ἐπαφῆς μου μὲ τὴν Βόρ. Ἑλλάδα, ἀπευθύνω θερμὸν χαιρετισμὸν καὶ ὀφείλω νὰ δηλώσω καὶ πάλιν, ὅτι πλὴν τῆς προνομιακῆς μεταχειρίσεως, ἧς θὰ τύχῃ αὕτη διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῶν Σχολικῶν της κτιρίων, ἔχω ἀπόφασιν ὅλους τοὺς νέους διορισμοὺς στοιχειώδους καὶ Μέσης νὰ κάμω μόνον εἰς τὴν Βόρ. Ἑλλάδα διὰ ἠμπορήσουν οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν διορισθησομένων νὰ εἶναι Βορειολλαδῖται, ὥστε νὰ θέλουν νὰ μείνουν μόνιμοι εἰς τὸν τόπον τους.

Σᾶς παρακαλῶ καὶ πάλιν μὲ τὸν χαιρετισμόν μου νὰ διαβιβάσητε καὶ τὴν διαβεβαίωσιν, ὅτι προσωπικῶς ἔνδοξον καὶ εὐτυχὲς τὸ προσεχὲς μέλλον τῆς ἀναγεννωμένης Ἑλλάδος καὶ μάλιστα τοῦ ἰσχυροῦ καὶ μεγάλου πνεύμονος αὐτῆς, τῆς Βορ. Ἑλλάδος μετὰ τὴν λαμπροφόρον νίκην τοῦ Στρατοῦ μας καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἀπὸ τὴν Σλαυοκομμουνιστικὴν ἐπιβουλήν.

Κατὰ τὸν τελευταῖον μας ἀποχαιρετισμὸν ὁ Ὑπουργὸς κ. Τσατσος μᾶς ὑπεσχέθη, ὅτι προσεχῶς θὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Β. Ἑλλάδα καὶ θὰ εὑρεθῇ ἐν μέσῳ τῶν Ἐκπαιδευτικῶν.

Τὰ θέματα, ἅτινα ὑπησχόλησαν τὸν Διευθυντήν μας κατὰ τὴν δεκαήμερον ἐν Ἀθήναις παραμονήν του εἶναι πολλὰ μεγάλης καὶ μικρᾶς σημασίας καὶ τὰ ὁποῖα ἐτέθησαν ἐνώπιον τοῦ κ. Ὑπουργοῦ καὶ μελῶν τοῦ Ἐκπαιδ. Συμβουλίου.

Δὲν εἶναι τοῦ παρόντος νὰ θιγοῦν λόγῳ τῆς εἰδικῆς ὕλης σήμερον τοῦ «Ἐκπαιδ. Τύπου» καὶ διότι θέλουν εὐρεῖαν συζητήσεως ἔκτασιν ἐξ ἄλλου, τὴν ὁποίαν καὶ θὰ λάβουν λίαν προσεχῶς.

Ἐθίξημεν, διότι δὲν ἔγινε ἐγένε ἐκ τῶν πρώτων κατανοητὴ ἡ ἐθνικὴ σημασία τοῦ ζητήματος τοῦ διαγωνισμοῦ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἡ ὀξύτης τῆς συζητήσεως ἦτο αἰσθητή. Ὁ Διευθυντής μας ἐτόνισε νὰ τροποποιηθῇ τὸ Διάταγμα καὶ αἱ ἡμίσεις ἑκάστοτε θέσεις νὰ καταλαμβάνωνται ἀπὸ ἐκπαιδευτικοὺς Θεσσαλίας, Μακεδονίας καὶ Θράκης διὰ διαγωνισμοῦ διεξαγομένου εἰς Θεσσαλονίκην. Τὸ ζήτημα εἶναι ζωτικὸν καὶ θὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ πολύ.

ΤΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ

Τὸ συνέδριον τῶν Ἐπιθεωρητῶν κατέληξεν εἰς τὰς κάτωθι διαπιστώσεις καὶ ὑποβάλλει τὰς ἀκολούθους εὐχάς.

Α) Νὰ δοθῇ ἀπόλυτος προτεραιότης εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἀνασυγκρότησιν διατεθειμένων τῶν ἀπαιτουμένων πόρων διὰ τὸ προσωπικὸν καὶ τὰ ὑλικὰ μέσα.

Β) 1. Πρωταρχικῆς σημασίας πρόβλημα ἡ ἐκ τοῦ πολέμου, τῆς κατοχῆς καὶ τοῦ συμμοριτισμοῦ σοβαρῶς κλονισθεῖσα σωματικὴ καὶ ψυχικὴ ὑγεία τῶν παιδιῶν ἀλλὰ καὶ τῶν δασκάλων. Εἶναι τριπλασίως ἀνωτέρα ἡ αὔξησις τῆς φυματιώσεως τῶν διδασκάλων ἀπὸ τῆς εἰς ἄλλας χώρας ἀναλογίας. Μετὰ τῶν 500 καὶ πλέον ὑπηρετούντων φυματικῶν, οἱ πλεῖστοι ἐν ἀγνοίᾳ τῆς νόσου των ἐπὶ μεγάλῳ κινδύνῳ τῆς ὑγείας τῶν μαθητῶν.

2. Τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν Κ.Α.Π. καὶ Α 3. λειτουργίαν μαθ. Συσσιτίων 4) Κατασκηνώσεων 5) Ὑπαιθρίων σχολείων 6) ἵδρυσιν ἰατροπαιδαγωγικῶν σταθμῶν καὶ 7) Ταμείου Ὑγείας Ἐκπαιδευτικῶν.

Γ' Ὅπως ἡ ἠθικὴ καὶ πολιτικὴ ἀγωγὴ διδαχθῇ εἰς τὰ τῆς Μέσης, ὅπου εἶναι ἀναγεγραμμένα μὲ τὴν προσήκουσαν ἐπιμέλειαν, εἰς δὲ τὰ σχολεῖα τῆς Στοιχ. ὡς αὐτοτελὲς μάθημα νέον.

Δ' 1) Προτείνη ἐνίσχυσιν γραφείου Ἐπιθεωρητῶν. 2) Κωδικοποίησιν Νόμων εἰς ἑνιαῖον καὶ ἀπηλλαγμένον ἀντιφάσεων σύστημα καὶ 3) Συνιστᾷ ὅπως καταστῇ ὀργανικωτέρα ἡ σχέσις Ἐκπαιδ. Συμ. καὶ Ἐκπ. Ἐπιθεωρητῶν καὶ στενωτέρα ἡ ἐπαφή των ἐτι, ὅπως αὐξηθῇ ὁ ἀριθ. ἐῶν μελῶν τοῦ Ἐκπ. Συμβουλίου.

Λείπει η 1η σελ.δα

[11.2]

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

= ΣΥΝΕΧΕΙΑ =
= ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ =

νυφασμένην καὶ ἐπ' αὐτῆς ἑδραζομένην ψυχικὴν ὑγείαν τῶν παιδιῶν μας μὲ σκοπὸν νὰ εὕρωμεν τὸν καλύτερον τρόπον ἐπαναφορᾶς των εἰς τὴν σωματικὴν καὶ ψυχικὴν ἀρτιότητα, ἡ ὁποία θὰ κατασταθῇ εὐκολώτερον τὸ ἔργον τῆς καθοδηγήσεώς των πρὸς τοὺς σκοποὺς ποὺ ἐτάξαμεν.

ΕΡΕΥΝΑ ΤΑ ΜΕΣΑ

Ἀλλὰ μὲ ποῖα μέσα θὰ τὰ ὁδηγήσωμεν παρὼς τὰ ἐκεῖ; Καὶ πρῶτον τὰ ὑλικὰ μέσα. Διδάσκομεν ἐν μέσῳ ἐρειπίων. Διδάσκομεν ἄνευ θρανίων, ἄνευ ἐποπτικῶν ὀργάνων, παιδιὰ συνωστισμένα εἰς ἀνθυγιεινοὺς χώρους, (ὅπου χῶροι ὑπάρχουν). Διδάσκομεν ἄνευ ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ διδασκάλων. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν δεινῶν αὐτῶν τὸ πτωχὸν βαλάντιον τῆς πατρίδος δὲν ἐπαρκεῖ».

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ κ. ὑπουργὸς ἔξῆρε τὴν ἀμερικανικὴν βοήθειαν ὡς πρὸς τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς ἑλληνικῆς παιδείας, τονίσας ὅτι μὲ τὴν βοήθειαν αὐτὴν θὰ φθάσωμεν κατ' ἀκριβῶς εἰς τὴν στάθμην, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε φθάσει ἡ παιδεία ἀπὸ τοῦ 1930 καὶ ἐντεῦθεν.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΜΕΣΟΝ Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

Ὡς πρὸς τὸ γ' ἐρώτημα τὰ πνευματικὰ μέσα, δηλαδὴ τὸν διδάσκαλον, ὁ κ. Τσάτσος εἶπεν ὅτι ὁ ἑλληνικὸς λαὸς καὶ σύσσωμος ὁ πολιτικὸς κόσμος ἀναγνωρίζει τὴν οἰκονομικὴν ἐξαθλίωσίν του καὶ ἐπιθυμεῖ τὴν βελτίωσιν τῶν βιοτικῶν συνθηκῶν του.

Η ΖΩΗ ΕΙΝΑΙ ΑΠΕΙΡΩΣ ΑΠΙΤΗΤΙΚΗ

Ἐν συνεχείᾳ ἀναφερθεὶς εἰς τὰς ἠθικὰς καὶ πνευματικὰς κρίσεις τὰς ὁποίας ἐδοκίμασεν ὁ Ἕλλην ἐκπαιδευτικός, ἐτόνισεν ὅτι παρὰ ταῦτα ἐστάθη πρῶτος εἰς τὰς ἐπάλξεις τῆς δόξης καὶ πρῶτος εἰς τὸν δρόμον τῆς θυσίας. «Ἀλλὰ ἡ ζωή, ὑπογράμμισεν ὁ κ. Τσάτσος, εἰς τὴν ἀμείλικτον σκληρότητά της, εἶναι ἀπείρως ἀπαιτητική. Ὕστερα ἀπὸ τόσας ὑπερόχους προσφορὰς ζητεῖ ἀπὸ κάθε ἐκπαιδευτικὸν καὶ ἄλλας προσφορὰς καὶ ἄλλα ἀκόμη ἔργα».

Ο ΗΘΙΚΟΣ ΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Ἀκολούθως ἀνεφέρθη εἰς τὰ ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας καθήκοντα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ, τὸν ὁποῖον ἡ Πολιτεία θὰ περιβάλῃ μὲ ὅλον της τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν στοργὴν τόσον διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ἀποδοχῶν του ὅσον καὶ διὰ τὸν πνευματικὸν ὁπλισμόν αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ συνασπίσῃ τὰ δυσχερείας.

«Ἕλληνες ἐκπαιδευτικοί, μετὰ 10ετῆ ἀγῶνα ἐνικήσαμεν. Ἐπληρώσαμεν μὲ αἷμα ἱερὸν τὴν νίκην μας, ὅπως πάντοτε.

»Ἐνικήσαμεν. Καὶ ἀπὸ τὴν νίκην μας ἀπεκομίσαμεν μόνον τὸν κότινον, ὅπως πάντοτε.

»Ἐνικήσαμεν τὸν ἀγῶνα τοῦ αἵματος.

»Ἕλληνες ἐκπαιδευτικοί, καλούμεθα ἤδη νὰ νικήσωμεν τὸν ἀγῶνα τοῦ ἱδρῶτος.

» Περιθώρια ἀναπαύσεως δὲν ἐγνωρίσαμεν καὶ οὔτε τώρα θὰ γνωρίσωμεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες. Εἴμεθα λαὸς ἀσκητικὸς καὶ ἀγωνιστικός, σκληρὸς ὅπως οἱ βράχοι τῶν βουνῶν μας, ἰσχυροὶ ὅπως τὰ μελτέμια τοῦ πελάγου μας.

»Ἀπὸ τὴν σκληρότητα καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτὴν ἐπλάσαμεν τὸν δωρικὸν ρυθμὸν τῆς ζωῆς μας καὶ ὑψώσαμεν εἰς τὰς κορυφὰς τῆς ἱστορίας τὸν ὑλικὸν καὶ τὸν ἄϋλον Παρθενῶνα. Ἐκεῖ ἱστάμεθα ἀπὸ αἰώνων μὲ τὸν σταυρὸν τῆς μακρᾶς ἀποστολῆς μας, ἐκλεκτοὶ τῆς μοίρας καὶ κατὰ τὴν δόξαν καὶ κατὰ τὴν ὀδύνην.

»Ἀπὸ τὸ ὕψος αὐτὸ ὄχι μόνον δὲν θὰ κατέλθωμεν ἡμεῖς οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες, καμπτόμενοι ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ παρόντος, ἀλλὰ καὶ θὰ ὁδηγήσωμεν τὰς ἐπιγενομένας γενεὰς εἰς αὐτό, διὰ νὰ συνεχίσουν ἐκεῖ, εἰς τὴν κορυφήν, τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπερτάτης ἐπιταγῆς τῆς μοίρας, Σεῖς, Ἕλληνες ἐκπαιδευτικοί, θὰ ὁδηγήσετε πρῶτοι ἐκεῖ τὴν νέαν γενεάν μας. Εἰς ὑμᾶς τὴν παραδίδει ἡ τραυματισμένη καὶ εἰς ὑμᾶς πάνελπις τὴν ἐμπιστεύεται».

Ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα καλύπτουν τὰς τελευταίας λέξεις τοῦ κ. ὑπουργοῦ. Χαιρετοῦν κατόπιν τὸ συνέδριον διάφοροι ὑπουργοί, Ἀρχηγοὶ Κομμάτων, καθηγηταὶ κλπ.

ΟΣΟΦΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ κ. ΞΑΡΧΟΠΟΥΛΟΣ

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ὁμιλεῖ λίαν ἐμπεριστατωμένως ὁ σοφὸς καθηγητὴς τῶν παιδαγωγικῶν εἰ; τὸ πανεπιστήμιον κ. Ν. Ξαρχόπουλος. Ἦτο ἐξαιρετικὴ ἡ ὑποδοχὴ τῶν συνέδρων διότι οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν εἶνε μαθηταί του καὶ θεωρεῖται ἄλλως τε κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν σήμερον ὁ φωτοδότης πάσης παιδαγωγικῆς κινήσεως εἰς τὴν χώραν μας.

Οἱ λόγοι του θ' ἀποτελέσουν πολύτιμον ὑποθήκην διὰ τοὺς ἐκπαιδευτὰς τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἀναμόρφωσις, εἶπε, μεταξὺ ἄλλων ὁ σοφὸς καθηγητὴς πρώτιστον στοιχεῖον θέλει ἐμπνευσμένους ἀνθρώπους. Ὁ ἐπιθεωρητὴς ὅμως εἶνε ἡ ψυχὴ τῆς ἐκπαιδεύσεως. Αὐτὸς εἶνε τὸ πᾶν, ἡ ζωή. Αὐτὸς θὰ ἐμπνεύσῃ τοὺς διδασκάλους καὶ θὰ τοὺς φρονηματίσῃ ἐντὸς βραχυτάτου διαστήματος. Ὅπως ὁ κακὸς ἐπιθεωρητὴς θὰ τοὺς καταστρέψῃ ἐπίσης ἐντὸς βραχυτάτου διαστήματος. Διὰ τοῦτο εἶνε μεγάλης σημασίας καὶ ἀδιατιμήτου ἀξίας τὸ ἔργον τῆς ἐπιλογῆς τῶν ἀξίων ἐπιθεωρητῶν.

Πρέπει, λέγει μεταξὺ ἄλλων τὸ ἔργον τῶν ἐπιθεωρητῶν νὰ ἐπεκτείνεται καὶ πρὸς τὰ ἄνω καὶ πρὸς τὰ κάτω. Δὲν ἔχομεν, λέγει, λάβει οὐδεμίαν προστασίαν διὰ τὴν νηπιακὴν ἡλικίαν. Ἔδωσε μεγίστην σημασίαν εἰς τὴν προσχολικὴν ἡλικίαν καὶ εἰς τὸ ἔργον τῶν νηπιαγωγείων, τὸ ὁποῖον δυστυχῶς θεωροῦμεν πάρεργον. Εἰς τὴν διαμόρφωσιν καὶ διάπλασιν τῶν νηπίων ἔδωσε μεγίστην σημασίαν, ὅπως καὶ εἰς τὴν μετασχολικὴν περίοδον, τὴν ἐπαγγελματικὴν μόρφωσιν κλπ.

— Ὁ ἐπιθεωρητής, πρέπει, λέγει, νὰ ἐνισχυθῇ οἰκονομικῶς καὶ ἠθικῶς, ἀλλὰ καὶ νὰ ἔχῃ ἄγρυπνον καὶ αὐστηρὰν τὴν παρακολούθησιν τῆς πολιτείας.

τὰς φωτεινὰς... διανοίας, αἱ ὁποῖαι δὲν θεωροῦν ἐπιστήμην τὴν Παιδαγωγικήν. Καὶ αὐτὰ παρεμπιπτότως διὰ σήμερον.

ΟΛΙΓΗ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Ὁ πρόεδρος τοῦ συνεδρίου κ. Σέκερης, πολὺ σωστὰ συνιστᾷ εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ὁμιλήσουν νὰ μὴ ἀναφέρωνται εἰς λεχθέντα, διότι αἱ εἰσηγήσεις μακραὶ καὶ ἔξουν χιστικαὶ δὲν ἀφήνουν σημεῖα ζοφερά, ἀλλὰ νὰ ὁμιλοῦν μόνον ἐπὶ σημείων εἰς τὰ ὁποῖα διαφωνοῦν καὶ καλεῖ νὰ παραθέσουν ἰδικάς τους γνώμας, τῆς πείρας των.

Ὁ κ. Σέκερης «Σεκὲρ γκιμπὶ» τὰ εἶπε, ὅπως λέγει ἡ τουρκικὴ θυμοσοφία. Ναὶ ἀλλὰ γιὰ πολλοὺς συνέδρους ἦσαν πικρὰ σὰν κινίνο. Γι' αὐτὸ παρουσιάσθηκε καὶ κάποιος σύνεδρος καὶ εἶπε: Κ-ε Πρόεδρε εἴμεθα ὑπὸ κρίσιν 64 Ἐπιθεωρηταὶ καὶ πρέπει ν' ἀκουσθοῦμε... Ὥστε ἐφαντάσθησαν τινες, ὅτι ἡ πεντάλεπτος ἐμφάνισις εἰς τὴν ἔδραν ἐπρόκειτο νὰ δώσῃ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ νὰ δικαιώσῃ μίαν ἐνέργειαν κομματικήν; Ποτέ. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν πραγμάτων εἶναι νὰ καταργηθῇ ἡ διάταξις ἡ ὁρίζουσα κρίσιν Ἐπιθεωρητῶν. Δὲν εἶναι ἠθικόν, οὔτε δίκαιον. νὰ κριθοῦν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ὑπηρετοῦν σήμερον οὕτως ἢ ἄλλως εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ ἔχουν ἀποκτήσει πεῖραν σχετικὴν κ.λ.π. τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ θεωροῦνται κεφάλαιον ἀσήμαντον. Τότε, παρακαλοῦμεν, στὸ κάτω κάτω καὶ πρωτοφανὲς εἶναι τὸ τελευταῖον φαινόμενον;

Πάρτε ἀπὸ τὸ 1915 τὴν ἐπιθεωρητικὴν κατάστασιν καὶ θὰ τὴν βρῆτε ὁμοίαν καὶ γιατὶ παρακαλοῦμεν νὰ μὴ ἐπεκταθῇ δι' ὅλους τὸ μέτρον αὐτό; Εἶναι αὐτὰ τὰ περὶ κρίσεως ἁπλαῖ φαιδρότητες καὶ δὲν πρέπει ν' ἀναγράφωνται εἰς νόμους, δὲν δύνανται νὰ πραγματοποιηθοῦν, διότι δὲν εἶναι ὀρθόν, οὔτε δίκαιον νὰ πραγματοποιηθοῦν. Θέλουν νὰ καταπιασθοῦν ἀπὸ μικροπράγματα; Τότε ὁ ἀναμάρτητος πρῶτος τὸν λίθον βαλέτω.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ εἰσηγητής. Θέλει νὰ θέσει μερικὰς ἀπόψεις ἐπὶ τῶν ἀπόψεων διὰ τὰς ἀπόψεις τῶν ἀπόψεων εὐτυχῶς δὲν τὸ κατώρθωσεν ἐπὶ τοῦ παρόντος, διότι ἡ μνήμη τοῦμαρτυρίου τῆς εἰσηγήσεως ἦτο νωπή, ἀλλ' ἀσφαλῶς θὰ γίνῃ αἰωνία ἡ μνήμη αὐτή... Ἂς εἶναι ὅμως· ὁ κ. Θεοφανόπουλος εἶναι βαθὺς μελετητὴς καὶ ἐπιστημονικὰ κατηρτισμένος καὶ ἡ ἄπεραντολογία προέρχεται ἀπὸ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν γνώσεων.

Ὁ κ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ζητεῖ νὰ γίνεται προεργασία τῆς ἐκδόσεως τῶν πορισμάτων, λίαν ὀρθῶς. Ὁ δὲ κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ θέλει νὰ παραθέσουν οἱ σύνεδροι τὰ μέτρα γιὰ τὴν ὑγείαν τοῦ διδασκάλου καὶ παιδιοῦ.

Ὁ κ. ΜΠΑΛΑΣ ἐπιθεωρητὴς Χίου ἀναφέρεται στὰ συζητηθέντα θέματα τῶν συσσιτίων καὶ ἐξοχῶν, ἐκδηλώνει εὐχαρίστησιν διότι ἀκούεται ἀπὸ τῆς ἕδρας τὸ ζήτημα τῆς προστασίας τοῦ παιδιοῦ. Συνεχίζων προτείνει, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι πρωταρχικὴ ἀξίωσις νὰ θεωρηθῇ ἡ διαφώτισις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ γιὰ τὴν προστασία τοῦ παιδιοῦ. Παρουσιάζει μία εἰκόνα μὲ ἀριθμοὺς τῆς κατεστάσεως τῆς περιφερείας Χίου καὶ συγκεκριμένως ἀναφέρει μείωσιν ἀριθμοῦ μαθητῶν ἐκ μειώσεως γεννήσεων. Ὡς πρὸς τὰς σχολικὰς ἐξοχὰς δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν εἰσήγησιν ὡς πρὸς δημιουργίαν σχολείων κλπ.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΙΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο παρεμβαίνει ὁ ὑπουργὸς κ. Τσάτσος καὶ λέγει ὅτι τὸ παιδὶ στὶς ἐξοχὲς πρέπει νὰ ξεχάσῃ τὸν δάσκαλο, λέγοντες δάσκαλο, ἐννοοῦμε τὸ σχολεῖο. Ἐκεῖ τὸ παιδὶ πρέπει νὰ βρῇ τὴ χαρά, τὴν πραγματικὴ ζωή.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ Σ. Μ. Α. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΕΤΟΣ 14ον—ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 216
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜ. 1000

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ... Δρχ. 30.000
ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ » 50.000
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Δολλάρια 5

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΙΩΑΝ. Α. ΤΣΙΤΣΙΠΑΝΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ 45
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ: ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ 26
ΤΗΛΕΦ. ΔΙΕΥΘΣ 821-934—ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ 61-44

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΡΙΤΗ
25
ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
1949

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ κ. ΤΣΑΤΣΟΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΙ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

ΔΙΑ ΤΟΥ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ»

Προοιωνίζει ἔνδοξον καὶ εὐτυχὲς τὸ μέλλον τῆς ἀναγεννωμένης Ἑλλάδος μετὰ τὴν λαμπροφόρον νίκην τοῦ Ἐθνικοῦ Στρατοῦ καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ, ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΔΙΑ ΤΑ ΖΩΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΥΨΩΣΙΝ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΑΥΤΗΣ

Θαυμασμός! Χωρὶς ὑπερβολήν, χωρὶς ὑπολογισμούς, χωρὶς ταπεινὰ ἐλατήρια, γεννᾶται τὸ πρῶτον ἀντίκρυσμα τῆς προσωπικότητος καὶ φυσιογνωμίας τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. Τσάτσου. Οἱ ἐκπαιδευτικοὶ τῆς Ἑλλάδος ἔχουν ἀφθαλμὸν ἀκτιμήτου τὴν ἀντικειμενικότητα, τὴν παρρησίαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν ἀπὸ δεκαπενταετίας τοῦ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ». Ὁ ὁποῖος ἀνεπιφύλακτα, ὁλόψυχα καὶ ἀβίαστα εἶπε πάντοτε, ὅπως καὶ τώρα τὸ σῶκ, σῶκ καὶ τὴ σκάφη, σκάφη. Δεσμοὺς καὶ περιορισμοὺς ἡ ἐφημερὶς δὲν ἔχει. Εἶναι ἀφωσιωμένη εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν καὶ μόνον τῶν συμφερόντων τῆς Ἐθνικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν λειτουργῶν της, εἰς τοὺς ὁποίους κατ' ἀξιωματικὴν καὶ δογματικὴν ἀναγκαιοσύνην ὁμολογίαν ἀνήκει τὸ εὐτυχὲς μέλλον τῆς πολυθλασσημένης μας φυλῆς. Εἰς ὅλην τὴν ἔκτασιν καὶ πρὸς τὰ ἄνω καὶ πρὸς τὰ κάτω τὴν ἀληθείαν μόνον εἶπε καὶ αὐτὴν θὰ λέγῃ πάντοτε. Δὲν κολακεύει, ἐξαίρει μὲ πίστιν καὶ φλογερὸν συλλογικὸ ἐνθουσιασμὸν τὴν πνευματικὴν δίοδον ἑκάστου, αἱ ὁποῖαι οὕτως ἢ ἄλλως συντελοῦν εἰς τὸ ἔνδοξον καὶ εὐτυχὲς μέλλον τῆς ἀθανάτου μας Ἑλλάδος. Ὅπως ἀποδοκιμάζει καὶ κατηγοριάζει ἀνηκεστοτόκα μὲ τὸ ἴδιον θάρρος ἄνευ δόλου κάθε κακοήθειαν, ὁδηγήσασα προσεχῶς μας, ἐπιζήμιον ὄχι φυσικὰ διὰ τὰ πρόσωπα, ἀλλὰ διὰ τὴν Ἑλλάδα. Δὲν κολακεύει λοιπόν. Δὲν τὸ κάνει τοιοῦτον ἡ ἀπόλυτος ἀπαλλαγὴ πρὸς τὴν πνευματικὴν ἡγεσίαν τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ἡ ἐφημερὶς αὐτή, εἶναι κατακλυσμένη εἰς τὰ ταπεινώματα μερημνῶν, εἰς ἐξανεμίσεις της. Οἱ φίλοι πνευματικοὶ μας συμπορευόμεθα ἕνεκα πάντα ὅτι' ὄξω τὸ ἀθάνατον τοῦ Ἡσιόδειτους: «Ἐσθλὸν τοὶ κάλαμος. Ὄσπερ τοῦ σπατεύσης. Ἀμήχανον γὰρ πιστωθῆναι τῆς ἀδικοῦντος τοὺς πικρὸν ἐπιόντας».

Λοιπὸν ἀπαρομείβομεν ἀπὸ τὴν πολυήμερον συναναστροφήν μας μὲ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐθν. Παιδείας πληφορισμένοι ἀπὸ θαυμασμὸν γιὰ τὴν φωτεινὴν του διάνοιαν. Ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας δὲν διέλθῃ φωτογνωμία τοῦ πνευματικοῦ ἀναστήματος τοῦ κ. Τσάτσου. Ὅσοι βεβαίως Ἕλληνες καὶ ξένοι Ἕλληνοι ἀφορμὴν νὰ γνωρίσουν τὸν κ. Τσάτσον, ἐξήλθησαν, παρεμερίσαν τὰς συμμαχικὰς προλήψεις καὶ τὰ ἀνθρώπινα συμφέροντα, ἀνεβαπτίσθησαν, ἐξαλύθησαν καὶ ὁμολογήσαν ἀπροκαλύπτως, ὅτι ὁ κ. Τσάτσος στέκεται ὑπεράνω τῶν ἀνθρωπίνων ὁλκῶν συμφερόντων, εἶναι ὁ πνευματικὸς ἄνθρωπος τοῦ πνευματικοῦ ὑπουργήματος, τοῦ ὑπουργήματος ἐκείνου, τὸ ὁποῖον σταθμίζεται τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους. Μικρὸς τὸ βῆμα, ἐλάχιστος ἔσως σπινθηροβολεῖ εἰς τὰς πρώτας του ἐκδηλώσεις ὡς κόρη ὀφθαλμοῦ ἀπὸ τὸν προστάτην της διὰ νὰ παραδοθῇ εἰς τὸν φυσικὸν κληρονόμον της, τὴν ἀθάνατον καὶ αἰωνίαν Ἑλλάδα τὴν 26 Ὀκτωβρίου 1912.

**Οἱ ἐκπαιδευτικοὶ τῆς Ἑλλάδος, οἱ πρωτοπόροι τῶν ἐθνικῶν μεγάλων ἐκδηλώσεων, οἱ συμφερόντων καὶ μὴ λυσσιτελῶν καὶ διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἀνάβη συνείδησιν. Εἰς τοῦτο ἀπέβλεψαν ἡ ἀποστολὴ τοῦ Διευθυντοῦ μας κυρίου Ἐφραντίνα δὲ νὰ κρατήσῃ ἐντύπωσις τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν τῆς «Μακεδονίας» ὅστε νὰ μετάσχουν φυσικῶς καὶ αὐτοὶ τῆς πνευματικῆς συγκινήσεως ἡ ὁποία ἐπλήρωσε ζωηρὸν καὶ παγκάλλιστον διαφέρον. Παλὶ ἀμβὼς καὶ πολλὰ ἀκόμη ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ ἐκοίσεως μία κατάσταση ἀνορθρώσεως τῆς ζωῆς, κατωλύσεως καὶ τῆς ἀνομίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς γενεᾶς ἡ ὁποία θὰ ρυθμίσῃ τὴν ἐπόδοσιν κάτοψή ἡ ἀποχὴ τοῦ μέλλον τοῦ ἔθνους. Εἶχε δῆ ὁλόκληρος δικαίωμα. ἀλλ' ὑπερέχουν τὸ Πανελλήνιον καὶ ἀναμφισβήτητον συμφέρ

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

ΠΕΝΝΙΕΣ ΑΣΤΕΙΕΣ ΣΟΒΑΡΕΣ

ΕΝΑΣ., ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ

Μιὰ καὶ σήμερα ἡ «Ἐκπαιδευτικὴ Τριβὴ» ἀφιέρωσε τὴν πρώτη της σελίδα στὸ Συνέδριο τῶν Ἑλλήνων Ἐπιθεωρητῶν, θὰ ἤθελα κι ἐγὼ νὰ πῶ μερικὰ λόγια γιὰ τὸ Συνέδριο αὐτό, ποὺ ἔγινε πρόσφατα στὴν Ἀθήνα καὶ ποὺ ἔχει μεγάλη σημασία γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῆς ἐκπαιδεύσεως στὸν τόπο μας.

Δυστυχῶς, ὅμως, ἡ ἀνάγκη μιᾶς σύντομης ἐκθέσεως μοῦ ἐπιβάλλει νὰ περιορίσω τὸν λόγο μου σὲ μερικὲς μόνο γενικὲς παρατηρήσεις, ποὺ ἔχουν ὅμως τὴν ἀξίωση νὰ ἀποτελέσουν ἀφορμὴ γιὰ μιὰ ἐκτενέστερη μελέτη τοῦ θέματος. Ἐπίσης, ἐπειδὴ ἡ ἐφημερίδα μας ἔχει ἀφιερώσει ἰδιαίτερη στήλη στὸ Συνέδριο, θὰ ἀποφύγω τὴν ἐπανάληψη ὅσων ἔχουν ἤδη δημοσιευθῆ.

Ἡ ἐπιτυχία τοῦ Συνεδρίου ἦταν ἀπόλυτη. Ἀπὸ τὴν πρώτη κιόλας συνεδρίαση ἔγινε φανερὸ ὅτι ὁ Σύλλογος τῶν Ἑλλήνων Ἐπιθεωρητῶν ἔχει ἀνδρωθῆ καὶ ὅτι ἔχει ἀποκτήσει τὴν ἀπαιτούμενη ὡριμότητα γιὰ νὰ ἀναλάβη τὸ μεγάλο ἔργο τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ ὀφείλεται κατὰ μεγάλο μέρος στὸ ἐνδιαφέρον ποὺ ἐπέδειξε ἡ Κυβέρνηση, ἡ ὁποία ἔστειλε στὸ Συνέδριο ἐκπροσώπους ὅλων τῶν ὑπουργείων ποὺ ἔχουν σχέση μὲ τὴν ἐκπαίδευση, καὶ κυρίως στὴν ἐπιμελημένη προπαρασκευὴ τῶν ἐργασιῶν του ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ ποὺ ὁρίσθηκε γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτό.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ἡ ἐπιτυχία τοῦ Συνεδρίου ὀφείλεται στὴν ἐξαιρετικὴ ἀνάπτυξη ποὺ ἔδωσε στὶς ἐργασίες του ἡ ἀνώτατη ἐκπαιδευτικὴ ἀρχὴ τῆς χώρας μας, τὸ Ἀνώτατο Ἐκπαιδευτικὸ Συμβούλιο, ποὺ ἔστειλε στὸ Συνέδριο ἀντιπροσώπους του τὸν Πρόεδρό του κ. Ἀ. Ἀναστασιάδη καὶ τὸν Γραμματέα του κ. Ν. Ἀποστολόπουλο.

Ἡ ἐπιτυχία τοῦ Συνεδρίου ὀφείλεται ἀκόμη

ΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ

= ΣΥΝΕΧΕΙΑ =
ΕΚ ΤΗΣ 2ας ΣΕΛΙΔΟΣ

ΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Θλιβερὰ καὶ ἀπογοητευτικὴ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἡ κατάστασις τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Τὸ συνέδριον εἰσῆλθεν εἰς τὰ οὐσιαστικώτερον σημεῖον τῶν ἐργασιῶν του, διότι ἤρχισε νὰ βιβλιογραφῆται ἡ κατάστασις τῶν σημείων τῶν εἰσηγήσεων καὶ ἀκουόμεναι φωτειναὶ καὶ καλόπιστοι γνῶμαι καὶ ἀπόψεις τῶν ἐπιθεωρητῶν ἐκπαιδεύσεως, αἱ ὁποῖαι κρατοῦν τὸ ἀδάμαντινον ἐνδιαφέρον ἀν ὄχι καὶ τὸν συναισθηματισμὸν τῆς ἐργασίας ὁπουδήποτε ἐπὶ ζητημάτων παιδείας καὶ ἡ ἐκπαιδευτικὴ συμβολή, ἀπὸ τὰς ἀπόψεις τῶν ἀντιπροσωπευτικωτέρων καὶ καλυτέρως ἀνωτέρους καὶ κατωτέρους ἐκπαιδευτικούς.

Στόχος ἀντιπαλεί ἡ σχολαστικὴ ὑπηρεσία, περὶ τῆς ὁποίας ἐκφράζονται αἱ πλεῖσται ὅσαι ἐπιφυλάξεις τῶν ἐκπαιδευτικῶν, διότι δὲν ἀποδίδει καρπούς, ὅπου ὑφίστανται. Ὁ δεικνύων τὴν σχολικὴν ἐργασίαν ὁ κ. Σταφυλᾶς, ἐν τῇ ἀναγνώσει, ζητεῖ συχνὰ τὸν λόγον διὰ νὰ ἀναφερθῇ διαφόρους ἀνάγκας, ἐπὶ παραδείγματι ὑπαίθρου, διότι, ὅπου ὑπάρχουν τοιαῦτα, δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀποδοθῇ ἡ σκέπη πραγματικῆς.

Ἕλαβον τὸν λόγον σύμφωνα μὲ τὸν ἐπιθυμητὸν τρόπον, τοῦ συνεδρίου καὶ ἐπρόκειτο τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ κυρίου κ. ΣΕΚΕΡΗΣ, ἀπολύτου ἀπὸ Ἠπειρωτικοὺς ἀηδιμνεμονεύτικους τὴν ἐπιθυμίαν τῶν τοιούτων κλεονεξιῶν καὶ ἀποκαταστάσεων. Ἔτσι ὀζόντας ἡ συζήτησις διὰ τὰ ζητήματα ὁ ἀλήθειες πικρὲς εἰς βάρος τῆς ἐπιτροπείας καὶ τῶν ἀνωτέρων τοῖς ἀλλὰ ὡς μόνον ἀρωτικὸν δὲ πάλιν τῆς ἔχει τὴν οἰκονομικὴν ἀνέχειαν τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀνωτέρων ἀλλὰ καὶ ἀδικιῶν μέσης ἀλλὰ καὶ ἀδικημάτων μέσης ἀλλὰ καὶ ἀδικημάτων μέσης ἀλλὰ καὶ ἀδικημάτων

ΤΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ καὶ τὰ μαθήματα εἰς τὰ ὁποῖα θὰ ἐξετασθοῦν οἱ ὑποψήφιοι

'Απεστάλη πρὸς δημοσίευσιν τὸ κατωτέρω Β. Διάταγμα διενεργείας διαγωνισμοῦ πρὸς κατάληψιν θέσεως ἐπιθεωρητοῦ. Εἰς τὸν διαγωνισμὸν δύνανται νὰ μετάσχουν οἱ μὴ ὑπερβάντες τὸ 50 ἔτος τῆς ἡλικίας των. Λόγω τῶν μακρῶν ἀρθρων καὶ λεπτομερειῶν, τὰς ὁποίας περιέχει τὸ Διάταγμα παραθέτομεν τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν πλήρη ἐνημέρωσιν τῶν ἐνδιαφερομένων, διότι τὰ λοιπὰ ἄρθρα ἐνδιαφέρουν τὴν Ἐπιτροπὴν καὶ τὸ Συμβούλιον.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΔΙΑ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ

Ἡ 'Αντίγραφον τιτλου σπουδῶν.

αἱ Τοῦ διδακτικοῦ καὶ διοικητικοῦ ἐκπαιδεύσεως ἢ ἰδιαζόντως.

ββ Τῆς διετοῦς μετεκπαιδεύσεώς των ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ καὶ ἀπονομῆς τοῦ μεταπτυχιακοῦ καὶ διδακτικοῦ καταρτισμοῦ.

ΑΡΘΡΟΝ 2

'Ο αἴτῶν ἐπιθεωρητὴς ἀνήκει εἰς τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἀναγκαίων προσόντων, ἐκτὸς ἐὰν ἐπιθυμῇ νὰ ἐξετασθῇ καὶ εἰς τὰ ἑξῆς μαθήματα:

1ον) Ἐπιστήμην παιδαγωγικὴν καὶ ἱστορίαν αὐτῆς.

2ον) Ἐλληνικὴν φιλοσοφίαν.

3ον) Ἐλληνικὴν ἀντίληψιν τῶν ἔργων τῶν ἀρίστων ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων.

4ον) Ἀναγνῶσιν καὶ ἑρμηνείαν ἑνὸς ἐκ τῶν ἐπομένων ἀρχαίων συγγραφέων: Ὁμήρου, Ἡροδότου, Θουκυδίδου, Πλάτωνος, Δημοσθένους, Ἀριστοτέλους, Πλουτάρχου.

5ον) Ἀνὰ 5 ἀνάτυπα τῶν ὑπὸ τοῦ ὑποψηφίου πρωτοτύπων ἢ ἐν μεταφράσει ἔργων του.

6ον) Τεκμήριον δήλωσιν ἐφ' ὅσον δὲν ὑποβάλλει τ' ἀνωτέρω ἐκτὸς τῆς 'αἰτήσεως τοῦ ὅτι ἐπιθυμεῖ τὴν ἐξέτασιν.

'Ο Μ' Ἐπιθεωρητὴς θὰ ἐνδιαφέρεται μετὰ τῶν τυχὸν ἐπαίνων, τοὺς ὁποίους ἔλαβεν ἐκ τῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἐν ζένοις Πανεπιστημίοις.

γ) Ἀντίγραφον τοῦ ἀπὸ τίτλου σπουδῶν τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς· ἡ ἄλλης σχολῆς ἡμετέρου ἢ ξένου Πανεπιστημίου γνωστικοῦ ὁδηγοῦ χαιρετισμὸς. ξένων γλωσσῶν κλπ.

Δον) Ἐπίσημον Πιστοποιητικὸν τῆς ἡλικίας του.

5ον) Ἐπίσημον πιστοποιητικὸν ποινικοῦ μητρῶου.

6ον) Ἀναγνῶρισιν τῶν ἔγγραφων ὑπὸ τοῦ ὑποψηφίου ἐν ὑπηρεσίαι καὶ ἐν ἰδιωτικῷ βίῳ ἐπὶ τοῦ ἔργου του.

ΑΡΘΡΟΝ 7ον

Ὕλη τῶν ἐξετάσεων

Γραπτὸς : α) "Ἐκθεσις ἰδεῶν. ββ) Ἀνάλυσις καὶ κρίσις τοῦ ἢ ὁμιλητικοῦ ἔργου. Ἐπὶ λογικῆς ἀναγνώσεως, γι. Εἰς τὰ παιδαγωγικὰ, δι) εἰς τὴν γενικὴν καὶ εἰδικὴν διδακτικήν, εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ διοίκησιν τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ εἰς τὴν διοικητικὴν καὶ οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν ἑνὸς σχολείου δημοτικοῦ ἢ ἄλλου ἀνωτέρου.

ΑΡΘΡΟΝ 8ον

Τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὸ ὄλλιγον χρόνον πρὸ τῆς δοκιμασίας: ὁποιαδήποτε θεσίτων ἐπιθεωρητῶν, καθορίζεται ὁ χάρτης τὴν διμάτων χορηγούμενος καὶ σφραγιζόμενος ὑπὸ τοῦ Προέδρου. Παιδείας μὲ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ προέδρου τοῦ Ἐκπαιδ. Συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟΝ 9ον

Καθορίζει τὸν τρόπον καταβολῆς τῶν γραπτῶν δοκιμασιῶν παρὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς· καὶ σημείωσις βαθμοῦ εἰς ἑπτὰ τοῦ ἑνὸς μέχρι μεταβιβῆ εἰς τὸ ἑξῆς ἀπὸ τελέτου βαθμόν.

Τὸ ὑπὸ ΑΡΘΡΟΝ ἀναφέρεται τὸν τρόπον ἀποκαλύψεως τῶν γραπτῶν καὶ τὸ 10ον ΑΡΘΡΟΝ καταχωρήσεως τοῦ βαθμοῦ. Τὸ δὲ 12ον "Αρθρον ὁρίζει περὶ τοῦ βαθμοῦ).

Αἱ εἰσηγήσεις περὶ ἐποπτείας καὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν Σχολείων καὶ τὰ προβλήματα τῆς Διοικήσεως τῆς Ἐκπαιδεύσεως

Πρᾶτος ἐκ τῶν εἰσηγητῶν παρουσιάζεται ὁ κ. Ἀναστ. Σούβαλος κ. Θ. Παρασκευόπουλος.

'Ο κ. Παρασκευόπουλος εἶναι γνὼ ὁ ὁμιλητὴς. Δὲν εἶς ἀγνοῶν, ἀλλ' εἰς σωτὴν. εἰς ἀντιλήψεις εἰς ἰδέας παραδεδεγμένας ἀπὸ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον. Ἀλλ' ἐκεῖνο ποὺ ἐκάμε ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατὰς Ἑλληνικὸν ἐθνικὸν αἰσθημα. Πολὺ σωστὰ εἶχε ἡ ἀρχὴ τῆς ὁμιλίας του ὅταν ἐπεσήμανε τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπανεξετασθοῦν ὁλόκληρα τὰ ζητήματα τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἐξῆς. Ἐπίσης ἐπεσήμανε τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπανεξετασθοῦν ὁλόκληρα τὰ ζητήματα τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἐξῆς. Ἐπίσης ἐπεσήμανε τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπανεξετασθοῦν ὁλόκληρα τὰ ζητήματα τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἐξῆς.

Ἀλλὰ μόλις ἀρχίζει νὰ ἐξηγῇ τὰς ἰδέας του, ἀρχίζει νὰ ἐκτυλίγῃ ἀπὸ ἀπόψεως ἀρχὰς ἀντιφατικὰς πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς Δημοκρατίας, ἀρχὰς ἀντιφατικὰς πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς Δημοκρατίας, ἀρχὰς ἀντιφατικὰς πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς Δημοκρατίας.

Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ ἐκάμε ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατὰς ἦτο ἡ ἀπόλυτος ἀπουσία ἀπὸ τὸν λόγον του τῆς ἐθνικῆς ἰδέας. Ἐνῶ ὁ κ. Παρασκευόπουλος ἐπεσήμανε τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπανεξετασθοῦν ὁλόκληρα τὰ ζητήματα τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἐξῆς, ἐνῶ ἐπεσήμανε τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπανεξετασθοῦν ὁλόκληρα τὰ ζητήματα τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἐξῆς, ἐνῶ ἐπεσήμανε τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπανεξετασθοῦν ὁλόκληρα τὰ ζητήματα τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἐξῆς.

Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ ἐκάμε ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἀκροατὰς ἦτο ἡ ἀπόλυτος ἀπουσία ἀπὸ τὸν λόγον του τῆς ἐθνικῆς ἰδέας. Ἐνῶ ὁ κ. Παρασκευόπουλος

[13.1]

"Αθηναϊκή" χωρίς ἡμερομηνία
Συνέντευξη γιά τό Πανεπιστ.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ «ΑΘΗΝΑΪΚΗΣ» ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

Τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ ΝΑ ΚΛΕΙΣΗ;

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΑΔΙΚΕΙΤΑΙ. — ΕΝΩ Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΕΜΕΙΩΘΗ, ΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙ ΤΟΥ ΗΥΞΗΘΗΣΑΝ. — ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΟΜΙΛΕΙ Ο ΠΡΩΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΣ κ. ΚΩΝ. ΤΣΑΤΣΟΣ

13ον

Μὲ τὴν συνέντευξι τοῦ πρώην ὑπουργοῦ καθηγητοῦ κ. Τσάτσου κλείνει ὁ πρῶτος κύκλος τῆς ἐρεύνης μας γύρω ἀπὸ τὸ φλογερὸ πρόβλημα τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Χωρίς, φυσικά, νὰ πιστεύουμε ὅτι ἐξηντλήσαμε ὅλο τὸν ἀριθμὸ τῶν προσωπικοτήτων ποὺ μποροῦν νὰ ἔχουν [illegible] μη — οἱ περιορισμοὶ μιᾶς δημοσιογραφικῆς ἐρεύνης ἀπέκλειαν μιὰ τέτοια δυνατότητα — θέλομε νὰ πιστεύουμε ὅτι οἱ ἀπόψεις ποὺ ἀνεπτύχθησαν ἀπὸ τὶς στῆλες μας δίνουν μιὰ ἀντικειμενικὴ καὶ σχετικῶς πλήρη εἰκόνα τοῦ ζητήματος.

Ἀπὸ μεθαύριον Δευτέραν ἡ ἔρευνά μας μπαίνει στὸ δεύτερο καὶ πλέον ἐνδιαφέρον μέρος της. Τί γίνεται μὲ τὴν αὔξησι τῶν διδάκτρων στὴν ὁποία προβαίνει τὸ Πανεπιστήμιο; Μποροῦν νὰ ἀνταποκριθοῦν σ' αὐτὴν οἱ φοιτηταί; Τί λὲν οἱ ἴδιοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι; Ποιὰ εἶναι τὰ ἄλλα βασικὰ προβλήματα, ποὺ ἀντιμετωπίζουν; Τί χρειάζεται ἕνας φοιτητὴς γιὰ νὰ σπουδάση; Πῶς παρουσιάζεται τὸ πρόβλημα τῆς φοιτητικῆς στέγης; Πῶς εἶναι σήμερα τὸ ζήτημα τῶν συγγραμμάτων; Τί νομίζουν οἱ ἴδιοι οἱ φοιτηταὶ ὅτι πρέπει νὰ γίνη;

ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Γραπτὲς μᾶς δίνει τὶς ἀπόψεις του ὁ πρώην ὑπουργὸς καθηγητὴς κ. Κωνστ. Τσάτσος:

— Τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, λέγει, ἀδικεῖται ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ Πολυτεχνεῖον ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ποὺ διὰ μὲν τὸ Πολυτεχνεῖον εὑρέθησαν δι' εἰδικῶν νόμων εἰδικοὶ πόροι, ἐνῷ διὰ τὸ Πανεπιστήμιον οὐδεὶς ἀνάλογος πόρος ποτὲ ἐθεσπίσθη, διότι ἔφερεν ἀνέκαθεν τὸ βάρος μιᾶς παλαιᾶς ἀναμνήσεως, τῆς πάλαι ποτὲ οἰκονομικῆς του αὐταρκείας.

Ὁ πρώην ὑπουργός — καθηγητὴς κ. Κ. Τσάτσος.

Ἀλλὰ τὸ Πανεπιστήμιον ἔχασε μέγα μέρος τῆς περιουσίας του καὶ ἀντιθέτως αἱ ἀνάγκαι του ηὔξησαν. Ἄλλαι εἶναι αἱ ἀνάγκαι τῶν ἐργαστηρίων τοῦ 1900 καὶ ἄλλαι αἱ τοῦ 1950. Θέλω νὰ τονίσω ὅτι καὶ αἱ θεωρητικαὶ σχολαὶ ἔχουν ἀνάγκην οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως. Πρέπει νὰ ἐνημερωθοῦν αἱ βιβλιοθῆκαι των, αἱ ὁποῖαι θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι πάντοτε εἰς τὴν διάθεσιν καὶ τῶν φοιτητῶν. Ἐκφράζω τὴν εὐχὴν τὸ νέον ἐνοικιοστάσιον, ὅπως δημιουργεῖ μίαν ἀδικημένην κατηγορίαν ἰδιοκτητῶν, τὴν κατηγορίαν τῶν ἐχόντων μισθοσυντηρήτους μισθωτάς, ἔτσι νὰ δημιουργήσῃ καὶ μίαν κατηγορίαν ἀδικημένων μισθωτῶν, ἐκείνων τῶν ὁποίων ἰδιοκτῆται εἶναι εὐαγῆ ἱδρύματα. Ἐκφράζω ἐπίσης τὴν εὐχὴν ὅπως ψηφισθῇ διὰ τὰ ἄλλα ἀκίνητα τοῦ Πανεπιστημίου νόμος ἀνάλογος πρὸς τὸν ψηφισθέντα διὰ τὸ κτίριον γωνίας Σοφοκλέους καὶ Ἀριστείδου.

Διὰ τὰς σχολὰς θετικῶν ἐπιστημῶν θὰ ἠδύναντο νὰ ἐπιβαρυνθοῦν καὶ ἐπιπροσθέτως ὡρισμέναι κατηγορίαι βιομηχάνων, ὅπως τοῦτο ἐγένετο διὰ τὸ Πολυτεχνεῖον. Ὑπάρχουν οἱ ἴδιοι λόγοι.

ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΗ ΜΕΛΕΤΗ

Τὸ ἂν ὑπάρχη πραγματικὴ φοιτητικὴ ζωὴ εἰς τὸ Πανεπιστήμιόν μας καὶ τὸ ἂν τὸ Πανεπιστήμιόν μας ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν προορισμόν του εἶναι ἐρωτήματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐγὼ τοὐλάχιστον, δὲν ἠμπορῶ νὰ ἀπαντήσω χωρὶς μίαν μακρὰν ἀνάπτυξιν, ἡ ὁποία ἐκφεύγει ἀπὸ τὰ ὅρια μιᾶς δημοσιογραφικῆς ἐρεύνης. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἡ κριτικὴ ἢ θὰ προχωρήσῃ εἰς βάθος καὶ θὰ καταντήσῃ ὁλόκληρη μελέτη, ἢ καλλίτερα νὰ λείπῃ. Ἐπειδὴ ὅλοι ἀγαποῦμε τὸ Πανεπιστήμιόν μας, ἂς εὐχηθῶμεν ὅτι ἡ ἔρευνα τῆς «Ἀθηναϊκῆς» θὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματός του. Εἰς τὰ ἄλλα δυστυχῶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ βοηθήσῃ. Ὅποιος ζητᾷ νὰ διορθώσῃ τὸ Πανεπιστήμιον, εἶναι σὰν νὰ ζητᾷ νὰ διορθώσῃ τὴν Ἑλλάδα. Αὐτὸ φυσικὰ δὲν εἶναι ἔργον μιᾶς δημοσιογραφικῆς ἐρεύνης.

ΚΩΝ. ΤΣΑΤΣΟΣ

Ἀπάντησις τοῦ κ. Τσάτσου εἰς τὴν ἔρευναν πέρι Πανεπιστημίου τῆς Ἀθηναϊκῆς.

Τό Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν ἀδικεῖται ἐν συγκρίσει πρός τό Πολυτεχνεῖον ἀπό ἀπόψεως οἰκονομικῆς, ἀπό τῆς ἐποχῆς πού διά μέν τό Πολυτεχνεῖον εὑρέθησαν δι' εἰδικῶν νόμων εἰδικοί πόροι, ἐνῷ διά τό Πανεπιστήμιον οὐδείς ἀνάλογος πόρος ἐθεσπίσθη, διότι φέρει τό βάρος μιᾶς παλαιᾶς ἀναμήσεως, τῆς πάλαι ποτέ οἰκονομικῆς του αὐταρκείας.

Ἀλλά τό Πανεπιστήμιον ἔχασε μέγα μέρος τῆς περιουσίας του καί ἀντιθέτως αἱ ἀνάγκαι του ηὐξησαν. Ἄλλαι εἶναι αἱ ἀνάγκαι τῶν ἐργατηρίων τοῦ 1900 καί ἄλλαι αἱ τοῦ 1950. Θέλω νά τονίσω ὅτι καί αἱ θεωρητικαί σχολαί ἔχουν ἀνάγκην οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως. Πρέπει νά ἐνημερωθοῦν αἱ βιβλιοθῆκαι των, αἱ ὁποῖαι θά ἔπρεπε νά εἶναι πάντοτε εἰς τήν διάθεσιν τῶν φοιτητῶν.

Ἐκφράζω τήν εὐχήν τό νεόν ἐνοικιοστάσιον ὅπως δημιουργεῖ μίαν ἀδικημένην κατηγορίαν ἰδιοκτητῶν, τήν κατηγορίαν τῶν ἐχόντων μισθοσυντηρήτους μισθωτάς, ἔτσι νά δημιουργήση καί μίαν κατηγορίαν ἀδικουμένων μισθωτῶν, ~~τούς~~ ἐκείνων τῶν ὁποίων ἰδιοκτῆται εἶναι εὐαγῆ καί μορφωτικά ἱδρύματα. Ἐκφράζω ἐπίσης τήν εὐχήν ὅπως ψηφισθῇ διά τά ἄλλα ἀκίνητα τοῦ Πανεπιστημίου νόμος ἀνάλογος πρός τόν ψηφισθέντα διά τό κτίριον γωνίας Σοφοκλέους καί Ἀριστείδου.

Διά τάς σχολάς θετικῶν ἐπιστημῶν δύνανται νά ἐπιβαρυνθοῦν καί ἐπιπροσθέτως ὡρισμέναι κατηγορίαι βιομηχάνων, ὅπως τοῦτο ἐγένετο διά τό Πολυτεχνεῖον. Ὑπάρχουν οἱ ἴδιοι λόγοι.

Τό ἄν ὑπάρχει πραγματική φοιτητική ζωή στό Πανεπιστήμιόν μας καί τό ἄν τό Πανεπιστήμιόν μας ἀνταποκρίνεται εἰς τόν προορισμόν του εἶναι ἐρωτήματα ~~πού~~ εἰς τά ὁποῖα ἐγώ τουλάχιστον δέν ἠμπορῶ νά ἀπαντήσω χωρίς μίαν μακράν ἀνάπτυξιν ἡ ὁποία ἐκφεύγει ἀπό τά ὅρια μιᾶς δημοσιογραφικῆς ἐρεύνης. Εἰς τό σημεῖον αὐτό ἡ κριτική ἤ θά προχωρήσῃ εἰς βάθος καί θά καταντήσῃ ὁλόκληρη μελέτη ἤ καλλίτερα νά λείψῃ.

Ἐπειδή ὅλοι ἀγαποῦμε τό Πανεπιστήμιον μας ἄς εὐχηθῶμεν ὅτι ἡ ἔρευνα τῆς "Ἀθηναϊκῆς" θά βοηθήσῃ εἰς τήν ἐπίλυσιν τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος του. Εἰς τά ἄλλα δυστυχῶς δέν ἠμπορεῖ νά βοηθήσῃ. Ὅποιος ζητᾷ νά ~~βοηθήσῃ τ~~ διορθώσῃ τό Πανεπιστήμιον εἶναι σάν νά ζητῇ νά διορθώσῃ τήν Ἑλλάδα. Αὐτό φυσικά δέν εἶναι ἔργον μιᾶς δημοσιογραφικῆς ἐρεύνης.

συμβουλίου συγκειμένου ἐκ δύο μελῶν ἐξ ἑκάστου τῶν σωμάτων τούτων καὶ δύο καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, δριζομένων πάντων διά κλήρου, ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου ἐξαιροῦνται ἑκάστοτε τά ἀνήκοντα εἰς τό Σῶμα ἐκεῖνο, ἐπί ἐνεργείᾳ τοῦ ὁποίου, εἴτε ὁλοκλήρου εἴτε μελῶν αὐτοῦ, καλεῖται ν'ἀποφανθῇ τό Συμβούλιον.-

Ἡ Ὁλομέλεια ἀποφασίζει περαιτέρω ὅπως τό παρόν πρακτικόν διαβιβασθῇ εἰς τό Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ὡς καί εἰς τήν Δ'' Ἀναθεωρητικήν Βουλήν.-

Ἐφ'ᾧ συνετάγη τό παρόν πρακτικόν

ΟΙ ΔΙΚΑΣΤΑΙ

1) Ἰωάννης Σακκέτας
2) Ζησ. Λιβανός
3) Ἡλ. Παπαηλιού
4) Χρ. Σχίμφλε
5) Χ. Σταυρόπουλος
6) Νικ. Τριανταφύλλου
7) Ἀρ. Θεοφίλου
8) Κωνστ. Βοκατζῆς
9) Χρ. Καλέλλης
10) Ἐμμ. Μιστριώτης
11) Δημοσ. Ζῆλος
12) Ἀργ. Κωτούλας
13) Δημ. Εὐθυμιόπουλος

"Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ" (3) ΑΘΗΝΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1950

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

('Εβδομαδιαία Φιλολογική και Καλλιτεχνική Κίνησις, Έλληνική και Ξένη)

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ "ΔΙΑ ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥ 1950"

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

(ΠΡΟΚΗΡΥΧΘΕΙΣ ΥΠΟ ΤΗΣ "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ" ΕΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΝΔΙΚΑΤΟΝ "ΚΗΡΥΚΟΣ - ΘΗΜΑΤΟΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ")

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

(ΑΠΑΡΤΙΣΘΕΙΣΕΣ ΕΚ ΤΩΝ κ. κ. ΚΑ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ, Κ. Δ. ΤΣΑΤΣΟΥ ΚΑΙ ΑΙΜ. ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΟΥ)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα διάφορα είναι δια λογοτεχνικά είδος που παρουσίας θεωρείται στην Ε. λάδα ως ανεπιθύμητο. Ίσως γιατί τα τελευταία χρόνια μας έχουν πλημμυρίσει και χάρη σε συστηματικήν διάδοσιν του ξένου, σε λίγες εκδόσεις. Αυτό και κατά τα φαινόμενα είναι ένα από τα αίτια που μας έχουν κάνει σχεδόν να ξεχάσουμε με τον καιρόν που ήταν κάποτε ένα από τα πιο αγαπητά μας είδη. Η μεγαλύτερη σε παραγωγήν, γενικώς το είδος που διαβάζεται από όλους και από όλα τα μέρη γραφεία ή σχολεία κάτι άλλο δεν έχει να μας δώσει. Το διήγημα είναι πάντοτε πολύ ευπρόσδεκτο. Η ανάγνωσίς του δεν απαιτεί τόσο πολύ χρόνο, ούτε τόσο πολύ κόπο, ούτε τόσο πολύ μόχθο ή σύγκεντρωσιν πνεύματος, όσα απαιτούν τα άλλα είδη.

Το διήγημα έχει τη μεγάλη ιδιαιτερότητα να μπορεί κανείς εύκολα εύκολος, όχι μόνο να το διαβάσει, αλλά και να το γράψει. Ο καθένας μας έχει μέσα του ένα διαπρεπή κριτικό που συνοδεύει τις ενέργειές μας. Ένα μυθιστόρημα, ένα ποίημα, ένα θεατρικό κομμάτι, ένα δοκίμιο, ένα μελέτημα, ένα άρθρο, ένα κριτικό σημείωμα, ένα ταξιδιωτικό, ένα ιστορικό, ένα βιογραφικό, ένα μεταφραστικό, ένα δημοσιογραφικό

Γράμμα μὲ τὸ ὁποῖο
γιατάει γράψουσι
ὁ γράφων Λουκᾶς Πιναρᾶς

Θερμὰ Σᾶς παρακαλῶ νὰ
μοῦ συχωρέσετε,
σεβαστέ μου κ. Καθηγητά,
τὴν ἐνόχλη-
σι πού Σᾶς δίνω, μὲ τὸ γρᾶμμα μου, ξανά, γιὰ μιὰ
χαμένη ὑπόθεσι, ὅπως μ' ἀφίνατε, προχτές, νὰ καταλάβω.
Ὅμως εἶναι κάτι πού μὲ πιέζει καὶ μ' ἐξαναγκάζει
νὰ Σᾶς γράψω καὶ νὰ ζητήσω τὴν ἐνεργητικὴ συνδρο-
μὴ Σας, μ' ὅλο πού μοῦ εἶναι βαρύ, νὰ ζητάω κάτι
γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ἀκόμη καὶ ἀπὸ Σᾶς. Καὶ δὲ δὰ
τὸ ἔκανα ποτέ – νὰ εἶστε βέβαιος γι' αὐτό – ἂν δὲν
εἴχανε προκηρυθεῖ οἱ συνομιλίες πού κάναμε γύρω
ἀπὸ τὸ διαγωνισμὸ τῆς „Καθημερινῆς", καὶ δὲ μὲ εἴχα-
τε πληροφορήσει, τὴ πρώτη ζορά, πὼς τὸ „Μαράκη"
εἶχεν ἐπιλεγεῖ, σὰν ἕνα ἀπὸ τὰ τρία καλλίτερα διηγή-
ματα, ἀνάμεσα στὰ 400 πού ὑποβλήθηκαν· καὶ μετὰ
πάλι ἡ πάλη εἶχε περιορισθεῖ μεταξὺ τοῦ „Μαράκη" καὶ

τοῦ κομμαλιοῦ, ποὺ ὁ κ. Αἰμ. Χ. ὑποστηρίζει γιὰ τὴ πρώτη θέση, καὶ ποὺ ξεῖς τὸ βρίσκετε καλύτερο ἀπὸ τὸ δικό μου.

Μετὰ ἀπὸ αὐτὰ ἐξπίζω πως δὰ θεμέλετε νὰ μοῦ συχωρέστε τὸ βάρος ποὺ ξᾶς δίνω γιλώντας ξας νὰ ἐπιμείνετε γιὰ τὴ δικαίωση μου (ἐφ' ὅσον, πάντοτε, ἔχετε τὴ γνώμη, πως τὸ „Μαράκη" εἶναι καλλίτερο ἀπὸ αὐτὸ ποὺ ὁ κ. Αἰμ. Χ. θέλει νὰ βραβεύσει) παρὰ τὸ ἐπιχείρημα τον, πὰς, λάχα, οἱ ἀμερικανοὶ κριτὲς δὰ σταθοῦν πιὸ εὐνοϊκοὶ γιὰ ἕνα διήγημα μὲ δράση ἐξωτερική, ἀπὸ ἕνα ἐσωτερικὸ μονόλογο. Καὶ τοῦτο γιατὶ, ὅπως ξέρουμε (καὶ ξεῖς καὶ ὁ κ. Αἰμ. Χ. κἰ ἐγὼ, κἰ ὅλοι ὅσοι παρακολουθοῦν - ἔστω κἰ ὄχι συστηματικά - τὴ παγκόσμια λογοτεχνικὴ κίνηση) πλῆθος διηγήματα, τῆς Σαρογιὰν λ.χ., ποὺ πολὺ ἀγαπήθηκαν ἀπὸ τὸ ἀμερικανικὸ κοινὸ καὶ πολὺ παινέθηκαν καὶ σὲ χιλιάδες ἀντίτυπα - σὲ ἑκατοντάδες χιλιάδες ἀντίτυπα - κυκλοφόρησαν σ' ὁλόκληρο τὸ κόσμο, δὲν εἶναι παρὰ ἐσωτερικοὶ μονόλογοι μὲ πολὺ μικρότερη „ἐσωτερικὴ δράση" ἀπὸ τὸ „Μαράκη". καὶ μὲ

χωρίς καθόλου „ἐξωτερικὴ δράσει", ποὺ, κι' ἂν στὸ „Μαράκη" δὲ δίνεται ἀνάγλυφα, ὅμως - θέλω νὰ πιστεύω - ὑποβάλλεται, κατὰ κάποιο τρόπο, ἔστω καὶ σὰ «κίνησι» ἀπὸ τὰ „ἔξω" πρὸς τὰ „ἔσω", καὶ ἀντίστροφα.

Ἀλλὰ κι' ἐκτὸς αὐτοῦ, ἂν οἱ ἀμερικάνοι, ποὺ προκήρυξαν τὸ διαγωνισμό, εἶχαν κάποιες προτιμήσεις σὲ ὁρισμένο εἶδος διηγήματος, γιὰ λόγους δημοσιογραφικοὺς, θὰ κάναν ὅ,τι κάναν καὶ γιὰ τὸ διαγωνισμὸ ζωγραφικῆς, ποὺ τώρα τελευταία προκήρυξαν. Θὰ ὥριζαν τὸ χώρο μέσα στὸν ὁποῖο θὰ ἔπρεπε νὰ κινηθοῦν ἐκεῖνοι ποὺ θὰ θέλαν νὰ πάρουν μέρος.

Κι' ἔτσι ὅμως νὰ εἶναι, ὅπως ὁ κ. Αἰμ. Χ. ἰσχυρίζεται, καὶ πάλι ἔχω νὰ ἀντιτείνω πάλι, μεγαλύτερη δημοτικότητα, μεγαλύτερη συμπάθεια ἔχει νὰ ἐλπίζει ἕνα διήγημα ποὺ γράφτηκε στὴ καλοχή, μέσα σὲ σταῦλο γίδας, καὶ κάτω ἀπὸ τὴν ἄμεση ἀπειλὴ τῶν ΕΣ-ΕΣ, ἀπὸ ἕνα καταδικασμένο σὲ θάνατο καὶ σκληρὰ κυνηγημένον ἀγωνιστὴν - ἀρχηγὸν ὁμάδας ἀντίστασης - τοῦ μυστικοῦ πολεμοῦ, παρὰ ἕνα κατώτερο - ὅπως ἐκεῖ μοῦ εἴπατε - αἰσθητικὰ διήγημα, ποὺ

τὴν βράβευση τοῦ ὁ κ. Δίμ. Χ. γελάει νὰ τὴν σκηρίξει στὴν „ἐξωτερικὴ δράση" ποὺ περιέχει.

Μὰ τὶ τὰ γέω ὅλα αὐτά (μοὺ καὶ μένα μὲ ταπεινώνουν κὶ ἐξευτελίζουν, μιὰ καὶ ἐλάνω στὸ σημεῖο νὰ ἐπικαλοῦμαι τὴν ἐπιτέλεση ἑνὸς Ἱεροῦ Καθήκοντος) γιὰ ν' αὐτηρούσω τὸ -ἐπιτρέψτεμε τὴν ἔκφραση- ἀστεῖο ἐπιχείρημα τοῦ κ. Δίμ. Χ.;

Ἴσως, μονάχα, γιὰ νὰ ἐκφράσω καὶ νὰ τονίσω τὴ πίκρα ποὺ αἰσθάνουμαι, ὁ νέος ἐγώ, γιὰ τὸ τρόπο ποὺ, καθιερωμένος σὰ πνευματικὸς ἡγέτης, κριτικὸς κάνει τὴ κριτική τοῦ, κὶ, αἰώμη, νὰ καταδείξω τὸ κωμικό, τοῦ τρόπου τοῦ αὐτοῦ, ποιχεῖο, ποὺ μὲ σπρώχνει νὰ πιστέψω πῶς, ἀπὸ τὰ „Ἐπεισόδια" λ.χ. τοῦ Κοβαλγῆ, θὰ προτιμοῦσε νὰ σταίλει στὴν Ἀμερικὴ, σὲ ἕναν, ὑποθετικό, διαγωνισμὸ λογοτεχνικοῦ βιβλίου, τὸ „Μυνᾶ τὸ Ρέμπελο" τοῦ Μπασκιᾶ ἢ ἴσως-ἴσως ~~[illegible]~~ τοῦ „Πέντε" Ἐλλήνες στὴν Ἀφρικὴ" τοῦ Ἀσπρέα. μόνο καὶ μόνο γιὰ τὴ δράση (καὶ τὶ δράση μάλιστα!!) ποὺ περιέχουν.

"Ὅμως μοῦ φαίνεται πὰς ἔγινα κὶ ὅλας μνησί-

[15.5]

ναιος και δε δα το ήθεια, για ανεύα λόγο, και λέλοιο. Τι αυτό και πάλι δεν παρακαλώ δεχμόλαλα

σεβασμέ μου κ. Καθηγητά,

να με συγχωρέσθε και να με δικαιολογήσθε για την επιμονή μου και τον τρόπο που επιμένω, όπως δα δικαιολογούσαλε ένα γονιό, που κάνει μια λεγεωλαία προσπάθεια να σώσει το παιδί του από μιαν άδικη καταδίκη, και δα τον συγχωρούσαλε. (αυτόμη κι αν με τουτοδάξει γινόταν δυσάρεσθα ενοχλητικός). Γιατί (και ξεις το ξέρεται καλλίτερα αυτό από μένα) γονιός είναι κι ολογοτέχνης και μάλιστα δικιά γονιός, μαζί και πατέρας και μητέρα, τοῦ ἔργου του.

Με το πιό βαθύ σεβασμό κι αγάπη

Γουνάς Γουναρᾶς

Ἀθῆνες 8.X.1950

1949–50

[16.1]

Ἐπιστολικὴ Ἀγωγή

[Ἐκ ἐνεργείᾳ τῶν
Παρεμπόνων Ἐγκυμιῶν
Ἀγώνων, τῶν Ἐγκυμίων,
ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς Α.Μ.
τῶν Βασιλέων ἐν τῷ Πα-
ιδεναίῳ Σταδίῳ ὁ
Ὀπουργὸς τῆς Παιδείας κ.
Κωνσ. Τραλλος εξεφωνησε
τὸν παλαιόν λόγον]

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

[16.2]

[16.3]

Μεγαλειότατε,

Μέσα ~~εἰς~~ στούς μόχθους καί ~~εἰς~~ στάς εὐ εὐθύνας πού Σας ἐπιβάλλει τό ὑψηλό Σας ἔργο, θέλω νά πιστεύω ὅτι ἀποτελεῖ μιά φωτεινή παρένθεση ἡ στιγμή αὐτή, κατά τήν ὁποία βλέπετε τά νιάτα τῆς Ἑλλάδος γύρω Σας, καί χιλιάδες μάτια παιδιῶν γεμᾶτα ἀνυπόκριτη ἀφοσίωση, στραμμένα πρός τό πρόσωπό Σας καί πρός τό πρόσωπο τοῦ Διαδόχου.

Σᾶς ζητῶ τήν ἄδεια, Μεγαλειότατε, ν' ἀπευθύνω πρός τήν Ἑλληνική νεότητα ὀλίγες λέξεις, πρίν ἀρχίσουν τά ἀγῶνίσματα.

Παιδιά ~~τῆς Ἑλλάδος~~

Εἶναι γιά ὅλους μας ~~μιά~~ χαρά μεγάλη ἡ σημερινή σας συγκέντρωση. Στό πρόσωπό σας δέν ἀντικρίζομε μονάχα ἐσᾶς.

Ἀντικρίζομε καί ὅλα τά ἄλλα παιδιά τῆς Ἑλλάδος πού δέν εἶναι σήμερα συναγμένα ἐδῶ στό Στάδιο,

[16.4]

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ἐν Ἀθήναις τῇ 20

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ .....

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΣΙΣ .....

Διεύθυνσις .....

Τ μ ῆ μ α .....

Γραφεῖον .....

Ἀριθ. πρωτ. .....

Τ μ ῆ μ α

'Αντικρίζομε τούς πατέρες σας καί τ' [16.5]
ἀδέρφια Σας πού τούτες τίς ὧρες ἀγωνί-
ζονται τόν ὑπέροχο ἀγῶνα τῆς ἐθνικῆς
τιμῆς καί τῆς ἐλευθερίας στά βουνά τῆς ~~Ἑ-~~
~~Ἑλλάδος~~.

'Αντικρίζομε ~~ὅλες τίς γενεές τῶν Ἑλλή-~~
~~νων~~, ὅλων τῶν αἰώνων τά ἑλληνικά νιάτα
πού ἄνθησαν σάν κι' Ἐσᾶς καί δόξασαν τού-
τη τήν εὐλογημένη γῆ μέ τά
τους.

Σᾶν ἕνα ἀπόσπασμα τῆς ἱστορικῆς συνεχεί-
ας τῶν ἑλληνικῶν γενεῶν ἔρχεστε σήμερα
νά μᾶς δείξετε, νά δείξετε στόν 'Ανώτατο
ἄρχοντα τοῦ Κράτους τήν καλλιέργεια καί
τήν προκοπή τοῦ κορμιοῦ Σας. 'Ερχεστε
μέ τό ὡραῖο παράστημα καί μέ τήν ~~ῥώμη~~ σας
νά πληρώσετε μέ ἐλπίδες καί μέ αὐτοπεποί-
θηση. Ἔρχεστε νά μᾶς διαβεβαιώσετε ἐμ-
πρακτα, ὅτι ἡ φυλή μας ὄχι μόνο δέν φθίνει,

[16-7]

ἀλλά παρ' ὅλες τις ἀντίξοες περιστάσεις, δυναμώνει καί αὐξάνει καί τραντεύει.

Ἔρχεστε νά μᾶς διαβεβαιώσετε πῶς μένετε πιστοί στήν μεγάλη παράδοση τῶν προγόνων πού πάντοτε ἐθεράπευσαν τό σῶμα καί τή ψυχή, ψυχική καί σωματική ρώμη, στά γυμναστήρια καί στά στάδια καί στά πεδία τῶν μαχῶν. Καί ἐμεῖς τή δεχόμαστε τούτη τή διαβεβαίωση καί ὑπερήφανοι ἐρχόμαστε νά σᾶς ἐνισχύσουμε σέ αὐτή τήν εὐγενική προσπάθεια, μιά προσπάθεια ἀχώριστη ἀπό τίς ὑψηλότερες παραδόσεις τῆς ἀρχαιότητος καί τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ:

Παιδιά τῆς Ἑλλάδος

Μ' ἀγαπᾶτε καί νά τιμᾶτε τό σῶμα Σας. Μή λησμονεῖτε οὔτε μιά στιγμή: Εἴσαστε ἕλληνες καί γι' αὐτό πρέπει τό σῶμα σας νά τό δουλέφετε καί νά τό δυναμώσετε ὥστε νά ζήσῃ γιά Σᾶς πηγή χαρᾶς, ὑπερηφάνιας καί αὐτοπεποίθησης.

[16.8]

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ _____ 20__

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ _____

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΣΙΣ _____

Διεύθυνσις _____

Τ μ ῆ μ α _____

Γραφεῖον _____

Ἀριθ. πρωτ. _____

[16.9]

10

Παιδιά, μή λησμονεῖτε ποτέ ὅτι εἴσαστε Ἕλληνες, γι' αὐτό ν' ἀγαπήσετε τόν ἥλιο, τήν ἁρμύρα τῆς θάλασσας, τούς ἀνέμους τῶν βουνῶν, ν' ἀγαπήσετε τό ὕπαιθρο, τήν ἀφή τοῦ γυμνοῦ κορμιοῦ μέ τήν φύση, ἔτσι πού ἀπό ὅλους τούς πόρους νά μπῆ ἡ ὁμορφιά τῆς Ἑλλάδας μέσα σας καί νά γίνῃ ὁμορφιά τῆς ψυχῆς σας καί τό καρδιοχτύπι της, καρδιοχτύπι δικό σας.

Παιδιά τῆς Ἑλλάδος

Ὁ θεός σᾶς ἐμπιστεύθηκε τό σῶμα σας γιά νά τό ἀναπτύξετε ὡς τήν ὀργανική του ἀρτιότητα, γιά νά τό ὑποτάξετε στήν πειθαρχία τῆς ἁρμονίας τῆς ὑγείας καί γιά νά τό ἁγλαΐσετε μέ κάθε ἄσκηση καί μέ κάθε χάρη, ἔτσι πού νά 'ναι τό ὑλικό φανέρωμα μιᾶς ἁρμονικῆς καί ὡραίας ἑλληνικῆς ψυχῆς.

[16.10]

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ _____ 19__

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ .....

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΣΙΣ .....

Διεύθυνσις .....

"Όποιος τιμᾶ τό σῶμα του, τιμᾶ ἕνα κομμάτι τῆς πατρίδος του, τιμᾶ ἕνα στρατιώτη ἤ ἕναν ἐργάτη τῆς παρέας του.

Τό σῶμα εἶναι ἱερό, εἶναι θεόπλαστο, πο-
πρέπει. Ποτέ δέν πρέπει νά τό παρασύρουν οἱ πειρα-
σμοί τῆς ἀνήσυχης ψυχῆς πρός ἄσχημες στάσεις, πρός ἄσχημες πράξεις, πού μετά τήν διάπραξή τους γεννοῦν τήν ντροπή καί τήν ἀηδία. Τό σῶμα εἶναι ἡ ντιβωτός τῆς διαθήκης τοῦ Κυρίου. Τό σῶμα, τό γερό καί γενναῖο σῶμα εἶναι τό ἀπόρθητο φρούριο τῆς ψυχῆς. Καί πρέπει νά εἶναι τά δύο μαζί, σῶμα καί ψυχή, ἕνας ἐνιαῖος ἀδιαίρετος ἠθικός καί αἰσθητικός κόσμος.

Παιδιά

Εἴσαστε Ἕλληνες καί πρέπει ἀπό τώρα νά συναισθάνεστε ὅτι σάν ἐλεύθερα πλάσματα τοῦ θεοῦ, ἔχετε τήν εὐθύνη τῆς ζωῆς σας, τήν εὐθύνη τῆς ψυχῆς σας καί τήν εὐθύνη τοῦ κορμιοῦ σας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ .....

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΣΙΣ .....

Διεύθυνσις .....

Τ ...

[16.12]

[16.13]

5α

Απο σας έξαρτατας νά τά
νεφωσεις ή νά τά ταπεινωσεις
Απο σας εξαρτατας ή
νυν ή ή ζωτα. Απο σας
έξαρτατας ο εαυτός σας.
Εσεις τόν ήγαμονεύσεις
εσεις τον οδηγεύτε προς
το μέγον

Παιδιά

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

[16.15]

Εἴσαστε Ἕλληνες καὶ τὴν πρωταρχικὴ ἀρετὴ τοῦ γένους μας, τὸ μέτρο, πρέπει νὰ τὸ σέβεσθε σὲ κάθε τι, πρὸ παντὸς στὴ συμμετρία τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Δὲν εὐδοκιμεῖ ἡ ψυχὴ ποὺ λησμονεῖ τὸ σῶμα της, οὔτε τὸ σῶμα ποὺ λησμονεῖ τὴν ψυχὴ του. Σῶμα καὶ ψυχὴ δὲν ἀντιδικοῦν, ἀλλὰ ὁμολογοῦν σὲ μιὰν ἰδέα ἀθάνατη, στὴν ἰδέα τοῦ τέλειου ἀνθρώπου.

Παιδιά

Στὴν ἰσόρροπη ἀγωγὴ τῆς προσωπικότητός Σας νὰ ἐμπνέεσθε ἀπὸ τὸ παράδειγμα τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων, ὁ ὁποῖος παρ' ὅλες τὶς βαρύτατες εὐθύνες καὶ τὸν φόρτο τῆς ἐργασίας του, σὰν γνήσιος Ἕλλην, ἀφιερώνει ὅσον χρόνον μπορεῖ στὴν ἄσκηση τοῦ σώματός του καὶ στὴν ἄσκηση τῶν θρησκευτικῶν του καθηκόντων. Πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι ἔχομε ἐμπιστοσύνη στὴν γενεά σας.

[16.16]

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ἐν Ἀθήναις τῇ _____ 19__

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ _____

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΣΙΣ _____

Διεύθυνσις _____

Τ μ ῆ μ α _____

Γραφεῖον _____

Ἀριθ. πρωτ. _____

[16.17]

Ἡ πατρίδα σᾶς χρειάζεται. Σᾶς χρειάζεται γλήγορα. Σᾶς περιμένει Οἱ καιροί εἶναι δύσκολοι καί εἶναι ἀνάγκη σύντομα νά ἀρχίσετε νά ἀνταποδίδετε γιά ὅσα ἡ πατρίδα σᾶς προσέφερε.

Ἀπό σᾶς περιμένομε, ὄχι μόνον νά τήν δια φυλάξετε ὅπως θά σᾶς τήν παραδώσωμε, ἀλλά νά τήν κάνετε μεγαλείτερη, εὐτυχέστερη καί ἐνδοξώτερη.

Ἐπί τοῦ παρόντος νά γυμνάζεσθε, κυκλικά νά δουλεύετε συγκρά καί νά πιστεύετε. Γιά νά εἴσαστε ἕτοιμοι, μέ τό σῶμα καί μέ τήν ψυχή ὅταν αὔριο σημάνη ἡ ὥρα σας.-

~~Εσι τοῦ παρόντος, γι' ὅλη τί δυνα~~
~~μη τον ... ἀναγωνηστε~~

Παιδία, τας παρο να ἀναγωνησωμε ὁμοι μαζι

Zulu to Edros

Zulu o Aaryeós

Κυνοτ. Τσαλαος

[16.18]

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ _____ 19

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ _____

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΣΙΣ _____

Διεύθυνσις _____

Τ μ ῆ μ α _____

Γραφεῖον _____

Ἀριθ. πρωτ. _____

Μεγαλειότατε,

Μέσα στούς μόχθους καί στίς εὐθύνες πού Σᾶς ἐπιβάλλει τό ὑψηλό Σας ἔργο, θέλω νά πιστεύω ὅτι ἀποτελεῖ μιά φωτεινή παρένθεση ἡ στιγμή αὐτή, κατά τήν ὁποίαν βλέπετε τά νειᾶτα τῆς Ἑλλάδοςγύρω Σας, καί χιλιάδες μάτια παιδιῶν, γεμᾶτα ἀνυπόκριτη ἀφοσίωση, στραμμένα πρός τό πρόσωπό Σας καί πρός τό πρόσωπο τοῦ Διαδόχου.

Σᾶς ζητῶ τήν ἄδεια, Μεγαλειότατε, ν'ἀπευθύνω πρός τήν ἑλληνική νεότητα ὀλίγες λέξεις, πρίν ἀρχίσουν τά ἀγωνίσματα.

Παιδιά, εἶναι γιά ὅλους μας χαρά μεγάλη ἡ σημερινή σας συγκέντρωση. Στό πρόσωπό σας δέν ἀντικρύζομε μονάχα ἐσᾶς. Ἀντικρύζομε καί ὅλα τά ἄλλα παιδιά τῆς Ἑλλάδος πού δέν εἶναι σήμερα συναγμένα ἐδῶ. Ἀντικρύζομε στό πρόσωπό σας τούς πατέρες σας καί τ'ἀδέρφια σας, πού τούτες τίς ὧρες ἀγωνίζονται τόν ὑπέροχον ἀγῶνα τῆς ἐθνικῆς τιμῆς καί τῆς ἐλευθερίας στά βουνά τῆς Μακεδονίας καί τῆς Ρούμελης. Ἀντικρύζομε στό πρόσωπό σας ὅλων τῶν αἰώνων τά ἑλληνικά νειᾶτα πού ἄνθησαν κάποτε σάν κι'ἐσᾶς καί δόξασαν τούτη τήν εὐλογημένη γῆ μέ τά ἀθλήματά τους.

Σάν ἕνα ἀπόσπασμα τῆς ἱστορικῆς συνεχείας τῶν Ἑλληνικῶν γενεῶν ἔρχεστε σήμερα νά μᾶς δείξετε, νά δείξετε στόν Ἀνώτατο Ἄρχοντα τοῦ κράτους, τήν καλλιέργεια καί τήν προκοπή τοῦ κορμιοῦ σας. Ἔρχεστε μέ τό φραῖο παράστημα καί μέ τήν τάξη σας νά μᾶς πληρώσετε μέ ἐλπίδες καί μέ αὐτοπεποίθηση. Ἔρχεστε νά μᾶς διαβεβαιώσετε ἔμπρακτα ὅτι ἡ φυλή μας ὄχι μόνον δέν φθίνει, ἀλλά παρ'ὅλες τίς ἀντίξοες περιστάσεις, δυναμώνει καί αὐξάνει καί τρανεύει. Ἔρχεστε νά μᾶς διαβεβαιώσετε πώς δέν παρακούσατε τήν φωνή τῶν προγόνων, πού πάντοτε ἐθεράπευσαν τοῦ σώματος τή δεξιοτεχνία, τήν ρώμη καί τήν ἁλκή στά γυμναστήρια καί στά στάδια καί στά πεδία τῶν μαχῶν. Καί ἐμεῖς τή δεχόμαστε τούτη τή διαβεβαίωσή σας καί ἐρχόμαστε ἐδῶ σήμερα γιά νά σᾶς ἐνισχύσωμε σέ αὐτή τήν εὐγενική προσπάθεια/μιά προσπάθεια ἀχώριστη ἀπό τίς ὑψηλότερες παραδόσεις τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος καί τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

./.

Παιδιά τῆς Ἑλλάδος, νά ἀγαπᾶτε καί νά τιμᾶτε τό σῶμα σας. Μή τό λησμονεῖτε οὔτε μιά στιγμή. Εἶσαστε Ἕλληνες καί γι'αὐτό πρέπει τό σῶμα σας νά τό δουλέψετε καί νά τό δυναμώσετε ὥστε νά γίνῃ γιά σᾶς πηγή χαρᾶς, ὑπερηφανείας καί αὐτοπεποίθησης. Παιδιά, μή τό λησμονεῖτε ποτέ. Εἶσαστε Ἕλληνες. Γι'αὐτό ν'ἀγαπήσετε τόν ἥλιο, τήν ἁρμύρα τῆς θάλασσας, τούς ἀνέμους τῶν βουνῶν. Ν'ἀγαπήσετε τό ὄπαιθρο, τήν ἀφή τοῦ γυμνοῦ κορμιοῦ μέ τή φύση, ἔτσι πού ἀπ'ὅλους τούς πόρους νά μπαίνῃ μέσα σας ἡ ὁμορφιά τῆς Ἑλλάδος καί νά γίνεται ὁμορφιά τῆς ψυχῆς σας καί τό καρδιοχτύπι της, καρδιοχτύπι δικό σας.

Παιδιά τῆς Ἑλλάδος, ὁ θεός σᾶς ἐμπιστεύθηκε τό σῶμα σας γιά νά τό ἀναπτύξετε ὡς τήν ὀργανική του ἀρτιότητα, γιά νά τό ὑποτάξετε στήν πειθαρχία τῆς ἁρμονίας καί τῆς ὑγείας καί γιά νά τό ἁγλαΐσετε μέ κάθε ἀρετή καί μέ κάθε χάρη, ἔτσι πού νᾶναι τό ὑλικό φανέρωμα μιᾶς μουσικῆς, ὡραίας, ἑλληνικώτατης ψυχῆς. Ὅποιος τιμᾶ τό σῶμα του τιμᾶ ἕνα κομμάτι τῆς Ἑλλάδος, τιμᾶ ἕνα στρατιώτη ἢ ἕναν οἰκοδόμο τῆς Ἑλλάδος.

Τό σῶμα εἶναι ἱερό, εἶναι τό ἀριστοτέχνημα τοῦ Πλάστου. Ποτέ δέν πρέπει νά τό παρασύρουν οἱ πειρασμοί τῆς ἀνήσυχης ψυχῆς πρός ἀσχημες στάσεις, πρός ἄσχημες πράξεις, πού μετά τήν διάπραξή τους γεννοῦν τήν ντροπή καί τήν ἀηδία. Τό σῶμα εἶναι ἡ κιβωτός τῆς διαθήκης τοῦ Κυρίου. Τό σῶμα τό γερό καί τό γενναῖο, εἶναι τό ἀπόρθητο φρούριο τῆς ἀθάνατης ψυχῆς. Καί γι'αὐτό πρέπει νά εἶναι καί τά δυό μαζί, σῶμα θνητό καί ψυχή ἀθάνατη, ἕνας ἐνιαῖος καί ἀδιαίρετος ἠθικός καί αἰσθητικός κόσμος.

Παιδιά εἶσασθε Ἕλληνες καί πρέπει ἀπό τώρα νά συναισθάνεστε, ὅτι σάν ἐλεύθερα πλάσματα τοῦ θεοῦ, ἔχετε τήν εὐθύνη τῆς ζωῆς σας, τήν εὐθύνη τῆς ψυχῆς σας καί τήν εὐθύνη τοῦ κορμιοῦ σας. Ἀπό σᾶς ἐξαρτᾶται νά τά ὑψώσετε ἢ νά τά ταπεινώσετε. Ἀπό σᾶς ἐξαρτᾶται ἡ νίκη ἢ ἡ ἧττα. Ἀπό σᾶς ἐξαρτᾶται ὁ ἑαυτός σας. Ἐσεῖς τόν ἡγεμονεύετε, ἐσεῖς τόν ὁδηγεῖτε πρός τό μέλλον.

Παιδιά εἶσασθε Ἕλληνες καί τήν πρωταρχική ἀρετή τοῦ γένους μας, τό μέτρο, πρέπει νά τό σέβεσθε σέ κάθε τι, πρό παντός στή συμμετρία τοῦ σώματος καί τῆς ψυχῆς. Δέν εὐδοκι μεῖ ἡ ψυχή πού λησμονεῖ τό σῶμα της, οὔτε τό σῶμα πού λησμονεῖ τήν ψυχή του. Σῶμα καί ψυχή δέν ἀντιδικοῦν, ὄχι δέν

./.

[18.3]

ἀντιδικοῦν, ἀλλά ὁμολογοῦν σέ μιάν ἰδέαν ἀθάνατη, στήν ἰδέα τοῦ τέλειου ἀνθρώπου.

Παιδιά τῆς 'Ελλάδος, πρέπει νά γνωρίζετε ὅτι ἔχομε ὅλοι ἐμπιστοσύνη στή γενεά σας. 'Η πατρίδα σᾶς χρειάζεται. Σᾶς χρειάζεται γρήγορα. Σᾶς περιμένει. Οἱ καιροί εἶναι δύσκολοι καί εἶναι ἀνάγκη σύντομα νά ἀρχίσετε νά ἀνταποδίδετε πολλά, γιά ὅσα πολλα ἡ πατρίδα σᾶς προσέφερε.

'Από σᾶς περιμένομε, ὄχι μόνο νά τήν διαφυλάξετε ὅπως θά σᾶς τήν παραδώσωμε, ἀλλά νά τήν κάνετε μεγαλύτερη, εὐτυχέστερη καί ἐνδοξότερη.

'Επί τοῦ παρόντος νά γυμνάζεσθε τακτικά, νά δουλεύετε σκληρά καί νά πιστεύετε στόν ἑαυτό σας. Γιά νά εἴσαστε ἕτοιμοι, μέ τό σῶμα καί μέ τήν ψυχή ὅταν αὔριο σημάνῃ ἡ ὥρα σας.

Παιδιά σᾶς καλῶ νά ἀναφωνήσωμε ὅλοι μαζί: Ζήτω τό Ἔθνος! Ζήτω ὁ Βασιλεύς!

5.6.49.
"Πανεγγύνιοι ἔχομεν ἀγῶνες.
Στο Στάδιο.

"Καθημερινή" 7 'Ιουνίου 1949

ΜΕΓΑΛΗΝ ΕΠΙΤΥΧΙΑΝ ΕΣΗΜΕΙΩΣΑΝ ΟΙ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΙ ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΝ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ

Εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον διεξήχθησαν προχθὲς τὸ ἀπόγευμα παρουσίᾳ τοῦ Βασιλέως, τῶν ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν κ. Τσαλδάρη, Παιδείας κ. Τσάτσου καὶ ἄλλων ἐπισήμων οἱ Β' πανελλήνιοι ἀθλητικοὶ ἀγῶνες μεταξὺ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν, τοὺς ὁποίους ὡργάνωσε τὸ ὑπουργεῖον Παιδείας.

Τοὺς ἀγῶνας παρηκολούθησαν δεκάδες χιλιάδων θεατῶν, οἱ ὁποῖοι ἔζησαν ἕνα ἀπόγευμα ζωηρῶν ἐθνικῶν παλμῶν καὶ ὡραίων ἐλπίδων, τὰς ὁποίας ἐνεσάρκωναν οἱ ἐκπρόσωποι τῆς μαθητικῆς νεολαίας οἱ συγκεντρωθέντες εἰς Ἀθήνας ἀπὸ ὅλας τὰς περιφερείας τῆς χώρας. Ἡ συμμετοχὴ ἐπὶ μαθητῶν καὶ 600 μαθητριῶν τῆς ἑλληνικῆς Κύπρου προσέδωκεν εἰς τὸ γεγονὸς ἰδιαιτέραν αἴγλην. Τὸ κοινὸν τοὺς ἐχειροκρότησε μὲ ἰδιαίτερον ἐνθουσιασμὸν καὶ ἔδρεψαν εὐκαιρίαν νὰ διατρανώσουν τὸν πανελλήνιον πόθον διὰ τὴν ἕνωσιν τῆς μεγαλονήσου μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος.

Ἡ ἑορτὴ ἤρχισε μὲ τὴν παρέλασιν τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν κατὰ σχολεῖα ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς. Ἐπηκολούθησε παράταξις καὶ ἔπαρσις τῆς σημαίας ὑπὸ Κυπρίων μαθητῶν. Ἐν συνεχείᾳ ἐψάλη ὑπὸ μαθητικῆς χορῳδίας τὸ «Τῇ Ὑπερμάχῳ», ὁπλανθήσαν τὰ βραβεῖα καὶ ἐψάλησαν ὁ Ὁλυμπιακὸς καὶ ὁ Ἐθνικὸς ὕμνος ὑπὸ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν.

Ὁ λόγος τοῦ κ. Τσάτσου

Κατόπιν ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Κων. Τσάτσος ἐξεφώνησε τὸν κατωτέρω λόγον:

«Μεγαλειότατε,

Μέσα στοὺς μόχθους καὶ στὶς ἐγνοιες ποὺ Σᾶς ἐπιβάλλει τὸ ὑψηλό Σας ἔργο, θέλω νὰ πιστεύω ὅτι ἀποτελεῖ μιὰ φωτεινὴ παρέκβαση ἡ στιγμὴ αὐτή, κατὰ τὴν ὁποία θέλετε τὰ γειτόνια τῆς Ἑλλάδος γύρω Σας, καὶ χιλιάδες μάτια παιδιῶν, γεμάτα ἀνυπόκριτη φαιδρότητα, στραμμένα πρὸς τὸ πρόσωπό Σας καὶ πρὸς τὸ πρόσωπο τοῦ Διαδόχου.

» Σᾶς ζητῶ τὴν ἄδεια, Μεγαλειότατε, ν' ἀπευθύνω πρὸς τὴν ἑλληνικὴ νεότητα ὀλίγες λέξεις, πρὶν ὁρίσουν τὰ ἀγωνίσματα.

» Παιδιά, εἶναι γιὰ ἐμᾶς μιὰ χαρὰ μεγάλη ἡ σημερινὴ σας συγκέντρωση. Στὸ πρόσωπό σας δὲν ἀντικρύζομε μονάχα ἐσᾶς. Ἀντικρύζομε καὶ ὅλα τὰ ἄλλα παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος ποὺ δὲν εἶναι σήμερα συναγμένα ἐδῶ. Ἀντικρύζομε στὸ πρόσωπό σας, τοὺς πατέρες σας καὶ τ' ἀδέλφια σας, ποὺ τούτες τὶς ὧρες ἀγωνίζονται τὸν ὑπέροχον ἀγῶνα τῆς ἐθνικῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας στὰ βουνὰ τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ρούμελης. Ἀντικρύζομε στὸ πρόσωπό σας ὅλων τῶν αἰώνων τὰ ἑλληνικὰ νειάτα ποὺ ἄνθησαν κάποτε σὰν κι' ἐσᾶς καὶ δόξασαν τοῦτη τὴν εὐλογημένη γῆ μὲ τὰ ἀθλήματά τους.

» Σὰν ἕνα ἀπόσπασμα τῆς ἱστορικῆς συνέχειας τῶν ἑλληνικῶν γενεῶν ἔρχεστε σήμερα νὰ μᾶς δείξετε, νὰ δείξετε στὸν Ἀνώτατο Ἄρχοντα τοῦ κράτους, τὴν καλλιέργεια καὶ τὴν προκοπὴ τοῦ κορμιοῦ σας. Ἔρχεστε μὲ τὸ ὡραῖο παράσημα καὶ μὲ τὴν τάξη σας νὰ μᾶς πληρώσετε μὲ ἐλπίδες καὶ μὲ αὐτοπεποίθηση. Ἔρχεστε νὰ μᾶς διαβεβαιώσετε ἔμπρακτα, ὅτι ἡ φυλή μας δὲν μόνο δὲν φείδεται, ἀλλὰ, πρὸ ὅλες τὶς ἀντίξοες περιστάσεις, δυναμώνει καὶ ρωζάνει καὶ γρανώνει. Ἔρχεστε νὰ μᾶς βεβαιώσετε πὼς δὲν παρεκτραπήκατε ἀπὸ τὴν φυσιογνωμία τῶν προγόνων, τοὺς ὁποίους τόσο ἐξωράισαν τοῦ σώματος τὴ βέλτιστη τεχνίτρια, τὴ ρώμη καὶ τὴν ἄλκη στὰ γυμναστήρια καὶ στὰ στάδια καὶ στὰ πεδία τῶν μαχῶν. Καὶ ἐρεῖς τὴ δοκιμάσατε τούτη τὴ διαβεβαίωση σας καὶ ἔρχόμαστε ἐδῶ σήμερα γιὰ νὰ σᾶς ἐνισχύσωμε σὲ αὐτὴ τὴν αὐτηρὴ προπάθεια, μιὰ πρωτοβουλία ἀχώριστη ἀπὸ τὶς ὑψηλότερες παραδόσεις τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

» Παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος, νὰ ἀγαπᾶτε καὶ νὰ τιμᾶτε τὸ σῶμα σας. Μὴ τὸ λησμονεῖτε οὔτε μιὰ στιγμή. Εἴσαστε Ἕλληνες καὶ γι' αὐτὸ πρέπει τὸ σῶμα σας νὰ τὸ δουλέψετε καὶ νὰ τὸ δυναμώσετε. Δοστε νὰ γίνῃ γιὰ σᾶς πηγὴ χαρᾶς, ὕμνος φάνεις καὶ αὐτοπεποίθησης. Παιδιά, μὴ τὸ λησμονεῖτε ποτέ. Εἴσαστε Ἕλληνες. Γι' αὐτὸ ν' ἀγαπήσετε τὸν ἥλιο, τὸν ἀρμυρὸ τῆς θάλασσας, τοὺς ἀνέμους τῶν βουνῶν. Νὰ ἀγαπήσετε τὸ ὑπαίθριο, τὸν ἀγῶνα τοῦ γυμνοῦ κορμιοῦ μὲ τὴν φύση. Ἔτσι ποὺ ἀπὸ ὅλους τοὺς κόρους νὰ μπαίνῃ μέσα σας ἡ ὁμορφιὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ γίνεται ὁμορφιὰ τῆς ψυχῆς σας καὶ τὸ καρδιοχτύπι της, καρδιοχτύπι δικό σας.

» Παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος, ὁ Θεὸς σᾶς ἐμπιστεύθηκε τὸ σῶμά σας γιὰ νὰ τὸ ἀνταντιλέτε ὡς τὴν ὀργανική του ἀρτιότητα, γιὰ νὰ τὸ ὑποτάξετε στὴν πειθαρχία τῆς ἀρμονίας καὶ τῆς ὑγείας καὶ γιὰ νὰ τὸ ἀγλαΐσετε μὲ κάθε ἀρετὴ καὶ μὲ κάθε χάρη, βγαλτε ποὺ γάνει τὸ ὁλόκληρο φαγέρωμα μιᾶς μουσικῆς, ὡραίας, ἑλληνικώτατης ψυχῆς. Ὅποιος τιμᾶ τὸ σῶμα του τιμᾶ ἕνα κομμάτι τῆς Ἑλλάδος, τιμᾶ ἕνα στρατιώτη ἢ ἕνα πλεκτάνι τῆς Ἑλλάδος. Τὸ σῶμα εἶναι ἱερό, εἶναι τὸ ὡραιότερο τέχνημα τοῦ Πλάστου. Ποτὲ δὲν πρέπει τὸ παρασύρουν οἱ πειρασμοὶ τῆς ἀτίμου ψυχῆς πρὸς ἀσχημίες, στάσεις, πρὸς ἀσχημες πρόξεις, ποὺ μετὰ τὴν διάπραξή τους γεννοῦν τὴν γρουσιὰ καὶ τὴν ἀηδία. Τὸ σῶμα εἶναι ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης τοῦ Κυρίου. Τὸ σῶμα τὸ γερὸ καὶ τὸ γενναῖο, εἶναι τὸ ἀπόρρητο φρούριο τῆς ἀθανάτης ψυχῆς. Καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι καὶ τὰ δυὸ μαζί, σῶμα θνητὸ καὶ ψυχὴ ἀθάνατη, ἕνας ἐνιαῖος καὶ ἀδιαίρετος ἠθικὸς καὶ αἰσθητικὸς κόσμος.

» Παιδιά, εἴσαστε Ἕλληνες καὶ πρέπει ἀπὸ τώρα νὰ συναισθάνεστε, ὅτι σὰν ἐλεύθερα πλάσματα τοῦ Θεοῦ, ἔχετε τὴν εὐθύνη τῆς ζωῆς σας, τὴν εὐθύνη τῆς ψυχῆς σας καὶ τὴν εὐθύνη τοῦ κορμιοῦ σας. Ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται νὰ τὰ ὑψώσετε ἢ νὰ τὰ ταπεινώσετε. Ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται ἡ νίκη ἢ ἡ ἧττα. Ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται ὁ ἑαυτός σας. Ἐσεῖς τὸν ἡγεμονεύετε, ἐσεῖς τὸν ὁδηγεῖτε πρὸς τὸ μέλλον.

» Παιδιά, εἴσαστε Ἕλληνες καὶ τὴν πρωταρχικὴ ἀρετὴ τοῦ γένους μας, τὸ μέτρο, πρέπει νὰ τὸ σέβεσθε σὲ κάθε τι, πρὸ παντὸς στὴ συμμετρία τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Δὲν ἐξοκεμπεῖ ἡ ψυχὴ ποὺ λησμονεῖ τὸ σῶμα της, οὔτε τὸ σῶμα ποὺ λησμονεῖ τὴν ψυχή του. Σῶμα καὶ ψυχὴ δὲν ἀντιδικοῦν, ἔχει δὲν ἀντιδικοῦν, ἀλλὰ ὁμολογοῦν σὲ μιὰν ἰδίαν ἀθανασία, στὴν ἰδέα τοῦ τέλειου ἀνθρώπου.

» Παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος, πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι ἔχομε ὅλοι ἐμπιστοσύνη στὴ γενιὰ σας. Ἡ πατρίδα σᾶς χρειάζεται. Σᾶς χρειάζεται γρήγορα. Σᾶς περιμένει. Οἱ καιροὶ εἶναι δύσκολοι καὶ εἶναι ἀνάγκη σύντομα νὰ ἀρχίσετε νὰ ἀνταποδίετε πολλά, γιὰ ὅσα πολλὰ ἡ πατρίδα σᾶς προσέφερε.

» Ἀπὸ σᾶς περιμένομε, ἔχι μόνο νὰ τὴν διαφυλάξετε ὅπως θὰ σᾶς τὴν παραδώσωμε, ἀλλὰ νὰ τὴν κάνετε μεγαλύτερη, εὐτυχέστερη καὶ ἐνδοξότερη.

» Ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ γυμνάζεσθε ταχτικά, νὰ δουλεύετε σκληρὰ καὶ νὰ πιστεύετε στὸν ἑαυτό σας. Γιὰ νὰ εἴσαστε ἕτοιμοι, μὲ τὸ σῶμα καὶ μὲ τὴν ψυχὴ ὅταν σύριο σημάντρο ἡ ὥρα σας.

» Παιδιά, σᾶς καλῶ νὰ ἀναφωνήσωμε ὅλοι μαζί: Ζήτω τὸ ἔθνος! Ζήτω ὁ Βασιλεύς!»

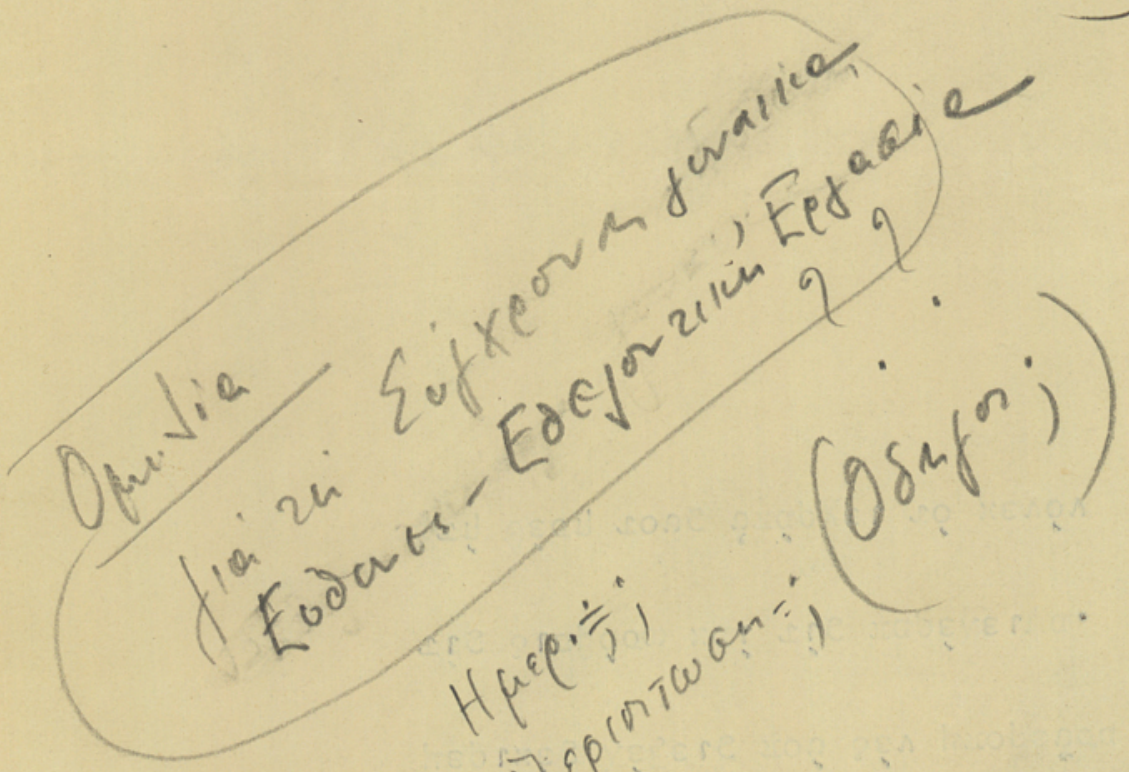

Θά χρειασθῆ νά τό δῆτε γιατί εἶναι μερικές λέξεις πού δέν μποροῦσα νά τίς διαβάσω καί τίς παρέλειψα.

Στή θέση τους ὑπάρχει τό κενόν

[22.3]

a/ Νόμος αρμοδιοτήτων

Προσόλοφος

Division du travail

(κοινωνικῶν [illegible]) [illegible]

b/ Νόμος ἐξαρτήσεως

Προσωπόλογος

γνώμη ἀπόλη

κοινωνικῶν

εκμεταλλεύσεως

ὁρίζει [illegible] - αρχὴ [illegible]

[illegible]

Τὸν ὁμοῦ καλάμου

αρμοδιοτήτων

τὸν μονοπόλιο

[illegible]

Μορφὲς αρμοδιοτήτων

a/ Πολιτικὴ κοινόλη

ἐννοῦν μικρὰ κοινόλεια

[illegible]

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

ΑΜΕΡΙΚΗΣ 3 ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟΝ : 30-931

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: **ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΝ-ΑΘΗΝΑΣ**

'Αριθ. Πρωτ. .....

Κλάδος .....

Τομεὺς .....

'Αθῆναι τῇ ..... 195...

Πρὸς .....

.....

.....

Σχετικόν: Ἔγγραφόν μας .....

Ἔγγραφόν σας .....

Πληροφορίαι: τηλ. ..... δωμ. .....

κ. .....

Ὑπηρεσιακὴ ἔνδειξις .....

Θέμα: .....

.....

[22.4]

[22.5]

(διαγορά - σχεσιμός πολιτικός)

Ποιητικός νόμος

Πρόγ. - Τουρκοπρεπής

Πρόξ. νομοτελής Αγαρής

~~[illegible]~~

- Ορκωμοτικός νομοτελής

Σκεύ. ἔνοια πολιτικός

Πολιτικός χορίς social-welfare

(κοινωνικός πρόλος)

~~[illegible]~~ Παρεγβάνει

Εκκλησίας

(περιπτ. χριστιανή)

Ψυχαλίρια γεναμένος

Εκκλησίας παιγόνος

(Ρωμαιοκ. ψυχαί)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Υπηρεσια Συντονισμου Εφαρμογης
Σχεδιου Αναθεωρησεως

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΜΕΡΙΚΗΣ 3 ΤΗΛ. 30-931

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΥΣΕΣΑ ΑΘΗΝΑΙ

Πρὸς .....

.....

.....

Θέμα: .....

.....

'Αριθ. Πρωτ. .....

'Αθῆναι τῇ ..... 19 .....

Σχετικόν: Ἔγγραφόν μας .....

Ἔγγραφόν σας .....

Πληροφορίαι: τηλ. ..... δωμ. .....

κ. .....

Ὑπηρεσιακὴ ἔνδειξις .....

[22.5]

[22.7]

Ideální ~~[illegible]~~ [illegible]

(Εξω από πρακτικό πολλή
γ εκκλησία!) ....

Κλεί Εγγάλ.

Κλεί κτοπίες: Schweitzer.

Γοάνια:

(christian conception)

πρόλαγοντας social welfare

ακόν ιδιαίτ. πρόλαβ

γ ι δρεπιεσθαι

~~[illegible]~~ Βρείτε κτο σπίτι

(πάρα ενναία γνώμη)

γ γοάνια ι αλίβο

για ια πρεπρόμη ~~[illegible]~~ ρόρος

κοινωνικά πρόνοια

(22.8)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
Υπηρεσια Συντονισμου Εφαρμογης
Σχεδιου Αναθεωρησεως
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΜΕΡΙΚΗΣ 3 ΤΗΛ. 30-931
ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΥΣΕΣΑ ΑΘΗΝΑΙ

Ἀριθ. Πρωτ. .....

Ἀθῆναι τῇ ..... 19 .....

Σχετικόν: Ἐγγραφόν μας .....

Ἐγγραφόν σας .....

Πληροφορίαι: τηλ. ..... δωμ. .....

κ. .....

Ὑπηρεσιακὴ ἔνδειξις .....

Πρὸς .....

.....

.....

Θέμα: .....

[22.9]

[Ἔχει γ ἐκρυλέρα – παρέχουν
ὁπουνάρχει δὲν ἐπαρκεῖ
α/ ἐπιστήμη διαγνῶσεις
ἐν συγκρίσει
ἢ γιὰ εἰδικὰ ἔργα
b/ ὅλων ~~[illegible]~~ γεωργία]

Ἔχει ἐμεῖς ἀπασχόλει ἡ ἐργασιά
ἐν – κοινωνικὴ πρόνοια

Νέα γάτη γνῶν γυναίκας
Νέον χρέος.
(μαλακοδοξίας, ἀπαθείας
δὲν ἐχει σπάσει)
Νέα Γουλίου

Ἐνλάξει γεωργίας
ἀδὴ μέσα σε ἀγγίς

Social welfare πολιτικὴ
α/ ἀπροσωπόν

(22-10)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Υπηρεσια Συντονισμου Εφαρμογης

Σχεδιου Ανασυγκροτησεως

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΜΕΡΙΚΗΣ 3 ΤΗΛ. 30-931

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΥΣΕΣΑ ΑΘΗΝΑΙ

'Αριθ. Πρωτ. .....

'Αθῆναι τῇ ..... 19 .....

Σχετικόν: Ἔγγραφόν μας .....

Ἔγγραφόν σας .....

Πληροφορίαι: τηλ. ..... δωμ. .....

κ. .....

'Υπηρεσιακὴ ἔνδειξις .....

Πρὸς .....

.....

.....

Θέμα: .....

[22.11]

Ξέρω πανώς
παρόντων γεμιά γιλιγάτ
Αναρατιτος
Αγά ολιν αρχίζει ενα
πενό.
Αλλο το πενό —
μας πενο αγάπη

Το ουρεο αλλο αλλιτ
Χριστιανοι — Κο φιγονι, ουρο
Κοιμ. = εγδρο φιγαιδρον
δεοτε γεμονι..
ολι εμας ια γιμι — δα
το πανει το ιρατος

[22.12]

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Υπηρεσια Συντονισμου Εφαρμογης
Σχεδιου Αναδιοργανωσεως

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΜΕΡΙΚΗΣ 3 ΤΗΛ. 30-931

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΥΣΕΣΑ ΑΘΗΝΑΙ

'Αριθ. Πρωτ. .....

'Αθῆναι τῇ ..... 19 .....

Σχετικόν: Ἐγγραφόν μας .....

Ἐγγραφόν σας .....

Πρὸς .....

Πληροφορίαι: τηλ. ..... δωμ. .....

κ. .....

.....

'Υπηρεσιακὴ ἔνδειξις .....

Θέμα: .....

[22.13]

le χριστιαν. Κοινωνία

ζωή ἀγα - (μικρος ρόγος Ἐπιγυν

Αγα μας το αστιν

Αστιν Κρατος δεν ζωή

ἀπροσωπο

Διορθωσις

Ἀνθρωπος / γυναικα

Αδο το ολοιχεῖο, -

τον δεν μορεῖ να το

δεσι

Το χαιον σωνιδος

οι ἐπαγγελιες

social workers

μωνιαι μεγαλη ιγιλον

Η αδεξιοτρια ι το

διαστοι — δημιουργια

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Υπηρεσια Συντονισμου Εφαρμογης
Σχεδιου Αναςυγκροτησεως

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΜΕΡΙΚΗΣ 3 ΤΗΛ. 30-931

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΥΣΕΣΑ ΑΘΗΝΑΙ

Πρὸς .....

.....

.....

.....

Θέμα: .....

.....

'Αριθ. Πρωτ. .....

'Αθῆναι τῇ ..... 19 .....

Σχετικόν: Ἔγγραφόν μας .....

Ἔγγραφόν σας .....

Πληροφορίαι: τηλ. ..... δωμ. .....

κ. .....

'Υπηρεσιακὴ ἔνδειξις .....

[22.15]

[illegible] [illegible]

[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]

— [illegible]

[illegible]

(Γνωρρωτικός [illegible] [illegible])

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] —

[illegible] élite

([illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
Υπηρεσια Συντονισμου Εφαρμογης
Σχεδιου Αναθεωρησεως
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΜΕΡΙΚΗΣ 3 ΤΗΛ. 30-931
ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΥΣΕΣΑ ΑΘΗΝΑΙ

'Αριθ. Πρωτ. .....

'Αθῆναι τῇ ..... 19 .....

Σχετικόν: Ἐγγραφόν μας .....

Ἐγγραφόν σας .....

Πληροφορίαι: τηλ. ..... δωμ. .....

κ. .....

'Υπηρεσιακὴ ἔνδειξις .....

Πρὸς .....

.....

.....

Θέμα: .....

[22.16]

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

ΑΜΕΡΙΚΗΣ 3 ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟΝ: 30-931

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: **ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΝ-ΑΘΗΝΑΣ**

'Αριθ. Πρωτ. .....

Κλάδος .....

Τομεὺς .....

'Αθῆναι τῇ ..... 195....

Σχετικόν: Ἔγγραφόν μας .....

Ἔγγραφόν σας .....

Πληροφορίαι: τηλ. ..... δωμ. .....

κ. .....

'Υπηρεσιακὴ ἔνδειξις .....

Πρὸς .....

.....

.....

.....

Θέμα: .....

.....

[22.8]

[22.19]

[illegible]

[illegible]

— [illegible]

= [illegible]

[illegible]

= [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

2) [illegible]

[illegible]

[illegible]

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

ΑΜΕΡΙΚΗΣ 3 ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟΝ : 30-931

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: **ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΝ-ΑΘΗΝΑΣ**

'Αριθ. Πρωτ. .....

Κλάδος .....

Τομεὺς .....

'Αθῆναι τῇ ..... 195...

Πρὸς .....

Σχετικόν: Ἔγγραφόν μας .....

Ἔγγραφόν σας .....

Πληροφορίαι: τηλ. ..... δωμ. .....

κ. .....

'Υπηρεσιακὴ ἔνδειξις .....

Θέμα: .....

.....

(22.20)

(σημειώσεις κ. Δ. Μυλωνά) [23.1]

Υπουργος Παιδείας;

Απευθυνεται στάνειάτα

Πιθανον κυν ἴδια ἐποχή με τιν

νικη

[23.2]

Ραδιομηνύμα.

Μεθαύριο θά γιορτάσωμε, τήν 25 Μαρτίου τήν μέρα κατά τήν ὁποίαν ἔχομε χρέος ὅλοι νά στρέψωμε, μέ κατάνυξη τά βλέμματά μας πρός τό ἀπέραντο παρελθόν μας. Ὑπάρχουν Ἔθνη ἀρχαιότερα, κανένα ὅμως δέν παρουσιάζει μιά τόσον ἀδιάσπαστην ἱστορική συνέχεια, κανένα δέν ἔχει νά ἐπιδείξη μιά τόσο μόνιμη παρουσία στό προσκήνιο τῆς ἱστορίας. Ἄν ἐξαιρέσει κανείς-καί τοῦτο σχετικά - τούς τρισήμισυ αἰῶνες τῆς δουλείας, ἐπί τριανταπέντε καί πλέον αἰῶνες, ὅπου ἦταν τό ἐπίκεντρο τοῦ πολιτισμοῦ, ἐκεῖ ἦταν παρόν καί τό Ἑλληνικό Ἔθνος: Στήν τέχνη, στήν ποίηση, στήν φιλοσοφία, στήν πολιτική, στόν πόλεμο γιά τήν ἐλευθερία τῶν λαῶν, παντοῦ ὁ Ἕλλην στήν πρώτη γραμμή καί συχνά στήν κορυφαία θέση.

Θά ἔλεγε κανείς πῶς ἕνας τέτοιος λαός θά ἔκυπτε κάτω ἀπό τό βάρος τῶν προγόνων του, θά ἔλεγε, ὅτι ἕνας τέτοιος λαός, ἀφοῦ ἔδωσε ὅτι εἶχε νά δώση στήν πρόοδο τῆς ἀνθρωπότητος, τώρα ἐξαντλήθηκε πιά καί ζῆ μόνο ἀπό τήν δόξα τοῦ μεγάλου του παρελθόντος.

Ὄχι, χίλιες φορές ὄχι. Μιά τέτοια στροφή τῆς ἱστορίας μας δέν θά ἦταν Ἑλληνική. Εἴμαστε λαός πού πιστεύει στήν ἀθανασία του, πού πιστεύει καί πραγματοποιεῖ ἐπί αἰῶνες τήν ἀστείρευτη ἀνανέωσή του, λαός πού προσαρμόζεται, χάρις στόν πλοῦτο καί τήν ποικιλία τῶν ἀρετῶν του, σ' ὅλους τούς καιρούς τῆς ἱστορίας. Εἴμαστε λαός σήμερα ἀνανεωμένος, μέ ὅλη τή ζωτικότητα τῆς νεότητος καί μαζί μέ ὅλη τήν καλλιέργεια τῆς ἀρχαιότητός του. Τό παρελθόν γιά μᾶς δέν εἶναι ἕτοιμη στροφή καί ὑπεροπτικός ρεμβασμός, ἀλλά παράδειγμα καί κίνητρο γιά νέες δημιουργίες. Εἴμαστε μέσα στήν ἱστορία τοῦ νέου κόσμου μιά νέα ἀρχή μιά νέα ζωή, μόνο πού φέρνομε στή νέα τούτη ζωή τήν ἀνεκτίμητη προῖκα πού ἀπεργάσθηκαν οἱ λαμπρότεροι αἰῶνες.

Σήμερα περισσότερο παρά ποτέ τούτη ἡ ἀλήθεια φανερώνεται. Στήν τρομερή ἐπίθεση κατά τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἐλευθερίας καί τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς, πάλι οἱ Ἕλληνες ἀντιστέκονται πρῶτοι.

Πάλι αὐτοί προσφέρουν τό αἷμα τους χωρίς μέτρο, τοποθετημένοι ἀπό τή μοῖρα στά σύνορα τοῦ ἐλευθέρου κόσμου, αὐτοί γίνονται πάλι δημιουργικοί σκαπανεῖς τοῦ πολιτισμοῦ, αὐτοί μάχονται γιά νά διατηρηθῆ ἀσβυστη ἡ δάδα πού πρίν ἀπό εἰκοσιπέντε αἰῶνες τήν πρωτάναψαν οἱ πατέρες των.

Τό ἔργο τους τό βαρύ τό ἐπιτελοῦμε σεμνά καί σιωπηλά καθώς τούς ταιριάζει.

Ἀλλά σήμερα ἄς γίνει μιά ἐξαίρεση μοναδική.
Σήμερα τά νιάτα τά Ἑλληνικά ἄς ποῦν ὑπερήφανα πρός ὅλο τόν κόσμο, πῶς μάχονται καί πῶς ἐργάζονται, ἄς ποῦν καί ἄς δεί-

-ξουν μέ ἔργα ὅτι εἶναι ἄξιοι τῶν προγόνων τους πού ὅλοι τιμοῦν καί πῶς ἀρχίζουν ἡρωϊκά καί ἀκάματα τόν νέον ὕφωμό γιά νά καταλάβουν πάλιν ἐπαξίως μιάν ἀπό τίς πιό τιμημένες θέσεις μέσα στή κοινότητα τῶν πολιτισμένων λαῶν.

Πρός ὅλους τούς λαούς τῆς γῆς, πρός ὅλους τούς φίλους τῆς Ἑλλάδος, σήμερα βροντοφωνοῦν τά Ἑλληνικά νιάτα:

Λαοί τῆς οἰκουμένης, ἀδέρφια καί φίλοι, ἐμεῖς ἐδῶ, νύχτα μέρα, δουλεύομε καί νικοῦμε " .-

- . -

(2) 1945-49 R.32 [24.1]

(σημειώσεις κ. Δ. Μυλωνά)

Ἡ Νίκη του ΚΤ.

Ἐπὶ εὐκαιρείᾳ τῆς νίκης της Πρεσόνας. (συμπερένεται ἀπὸ κειμ. σελ. 9)

Υπουργος Παιδείας + Θρησκευμ.

τὸ γραφει στὸ τέλος

Ημ. 1948 49.

" σελ. 7 αμνήσεια

" σελ. 10

Κάπου ἔχει δημοσιευτει

Νίκη τοῦ Γράμμου

27 Οκτ 1949

10 Δεκ. 1949 [24.3]

Γεωργος Μαιδειας + Θρη

Η νίκη

Πάλεψε το παλιόγρι τη νίκη. ~~Τον περιμ~~ Τον τον περιμένη τη βρεπόμε τωρα προς αγγη περιμένη. Αλλοι δυναλοι γαοι οι νίκη δεν ενα λεγγαλα αγγα απαρχη αρωνον. ~~Προ~~ ~~το~~ Κρεπόμε το γορα που μεινει τοις νεκροις μα και συγγοχωρασε αυτ δε ~~[illegible]~~ [illegible] ~~[illegible]~~ τη δυνα τοις, αυτ δε δεανοιωνει τον

[24.4]

ἐξῆς τῆς γένος ὁ τὸ γέρον,
ὁ πάθε ἔξωνας τὸ ἔργο
τοῦ παῖ ὁ ἀνεγαλμὸς ἀν-
θρωπος τὸ ὁ δικιὸ τοῦ.

Καὶ τὰ φύσιζαν οἱ παλαιοὶ
ἀνεγοὶ τῶν ἐξεύλαμε γρόνον
περιστολέρον ὁ τῆς πορυφῆς
τῆς ἀνεγαλμῆς ἐπὶ πάρ
ὁ τῆς ἔξω πρόσεις τῶν βουνῶν
γα. Πόσσα ἐξεφοβούμαν ἐκεῖ
παῖ πόσσα γαράσαν. Καὶ
ἐκεῖνοι πόν ~~πόσσα~~ τόσα ἐπιστάν
δεκα γρόνια πρὶν, ἐναρεθιώτας
δομηνάρεσιν ἀπὸ τῆς ἀπόγος

[24.5]

κοντά, σαν μας σύρει δα ~~σε~~
~~[illegible]~~ οδηγούν οι πάγοι
και ξεφεύγουμε

Ένας γεωγραφικός λοιπόν λόγος
μας εξαναγκάζει πάλι σαν το πλοίο
χωρίζεται από το ύδωρ. Όλαι
τα δόγματα η δεξιά μας η αριστερή
μέρος όλον επεξεργασμένον
ύδρο. Όλαι τα σκαλοπάτια
η νοτία μεσημβρινή μέρος
όλη μοναχείας ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ παλαιόπυρος μέρος
Όλαι τα πλοία κινούνται
~~τα πάντα~~ αντί να έρχεται
μαζί μας μόνον αντί

[24.6]

va peri nodos. Olav lo
dreyse dadz vi enas essumo
va enas „ijeporimo" nai
nalavlaes zgopaio nai
ijejaio nai glyro. Olav
der enas prisro aja anisela
~~nai sirelas gasmo pali~~
~~vopisse vopiselas dos aoto~~
~~enas lij pódz~~ nai, novujarla
lij pódz ~~na~~ sirelas
vdoupisima
vdeposologimo pai sa gara
pory lur duder vdepojelov ~~#~~. Olav der enas zyro
nai duponodes nai

[24.7]

εμπορευεται τον ιερεύ εδεν
τον εθνον, για να υπαντοπο-
ιήσει ~~τις~~ επαγγελμα ~~τον~~
γεγοδοξίας ή να ιερωθεί τις
υποπτεί τον. Ενας γοιρας
τοῦτα τα μεμεμιγαλα ναδε
στον το πνεῦμα χωρίσεται
στο το ήδος.

Αγγα ερούσι η νιμη. Το
νέο τις γῦς ὑπερμαγνατες
ογι τοῦτες τις ~~ηδιμη~~ ανοτια.
Το εγγυνιμο πνεῦμα μαγεῖται
να ζαταβρη το εγγυνιμο ήδος
Το εθνος νιμιγορο, ογι γοιο

Ε

δυναμικά, ἀγγά καὶ ἐθνικά
καὶ πνευματικά, ~~[illegible]~~ ὁ τὸν
φοβάλας πρὸς τοὺς ἀπαλοὺς
καὶ τοὺς δεκαπλικοὺς,
ὅσοι δὲν φανέρωνα τὸν
ἔθνικο ἑαυτό τους, ὁ τὸν
χρεμάζεται τοὺς παρατίτους
καὶ τοὺς καπηγοὺς τοῦ
ἔγινος τοῦ. Οἱ πραγματικοὶ
ὅροι γιὰ τὴν ἀναπτύξει
~~[illegible]~~ τοῦ τὴν ἐθνικῶν καὶ τὴν
ἐγκαρτίων ἔγουν ἐκφεύγει
χάρις οἱ νῦν τοῦ γένου
~~[illegible]~~ καὶ ὁ δρόμος τῆς ἀρετῆς
ἔγινε πρατιτέρος.

[24.9]

Ἀγά ἀνὸ δὲ φλαίει. Ὅτι καὶ
ἂν οἱ ἀραγγαλμοί ὁρὸς ἐναι
εὐνοϊκοί γιὰ τὴν ἀνάγκαν
τοῦ ἰδοῦς τῆς ἀναγαλμῆς
γὰρ ἔνεκα, ~~[illegible]~~
ἐναι ἀπαραίτητα καὶ τὸν
ἀνθρώπων ἡ ~~[illegible]~~ κίρεσι.
Ὅτι ἡ γνῶσι, ὅτι ἡ ἀρνιόλεια
δὲν ἐναι γαρμάνα γιὰ τὸν
γένα μὰς κόσμο. Ὁ ὀμόγομα
ἡ ἀνάνεωσι, ἡ ἀνάσυνταξι
τῆς φυγῆς μὰς, ἡ ἀπαρβάτη
τοῦ κακοῦ ἑαυτοῦ μὰς,
ἡ ἀπαρξὶ ἐπίμνωσι ὅτι

[24.10]

Ε

μαζεύει σιγά σιγά, για δώ
νίνη δυο όλους, ο' αυγερινός
~~άλλος~~ ξύπνος, ~~δυο ξύπνοι~~ μή
επαίρνος δυο ψυχές σου-
λος του έλνου μας για σκέψη αλλη
ιστορία, να σκεφτούμε μαζί
να αυξήσει δύο αγαπημένη
του ~~αυτή~~ αυτονοβούς, γιάτο
είδα μοδρεί να ~~το~~ δούμε
σου όλη χάρη και να
χαμογέλασε όλη μαζί μου
Η λύση αυτή αυτή σ'
όλους όσους γνωρίζουν ότι αυτή
λύση. Δύσκολα σ'

[24.11]

ενεκτοῦς στοῦ ἀρρωσίας, καὶ τὰ
ενεκτοῦς γαλεσίας καὶ τὰ ενε-
κτοῦς ~~[illegible]~~ προορεύμενα
τὴν ἄγρυ τὰ γάλη καὶ τὴν
ἀγροπορία. Ἀνεμίες τὰ ὄγους
ὅτι δέγουν τὰ ἀνεμοῦν τὸ
ἐδικός ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ἐδικός
τὴν ἐνοτυλίας στοῦ ὀνομαζεταί ἐδικός, καὶ ὁ νόρος
(κοτὴ ἐναι τὴ ποίρα τὴν κολοφίς
Ἀ δεκαιοσύνη ἀλαμπτὴ ἐστι
καὶ γυναῖκα ἄγογο μέτος καὶ
χαρμοῦ ἀντεκδίκησις.

Καρπός, κτίσεν ἀπὸ γὰρ τὴν
δεμάτων ἐπὸ δυνατὸν γεῖν,
τὴ νίκη τὴν Ἀρέσπας ~~[illegible]~~
βάζει ἐπὶ ~~[illegible]~~ νίκηγο καὶ

[illegible] ὀφοῦμο στὴν ἀφορία
[illegible] γιὰ χρῆ[illegible]
[illegible] ἀφορία, τὸ δουλοχρέος ὅλος
[illegible] μαρὸν μᾶς, τὴν ἀφόρτιση καὶ ἀσύνο-
[illegible] τὴν ἀφορία
[illegible] ἀνάγκη γιὰ ἐπάρχης, τὴν
[illegible] τὴς ἀφορίας. τὴς χάρης
ὑραίαν
τὴν ἐπιμαρία μὲς ἀναπαλ-
ιτικὴς τοῦ ἐφόρου ἀφ' ἐγε
μαρχῶν καὶ μὲς ὅλης φο
ρικὴς τῆς ἐκκλησίας ἀφορίας
ἐπιτροπῆς, καὶ τῶν χρεῶν
ἀφ' ὅρεξη νὰ ὅλαι σοβαρὸν
σὰν
ἐδῶ ἀφορία, ὅλον μόνο
τὸ σπίτι. τοῦ ἀλλὰ τὸ ἄφορ
νὰ 'ἐ γιὰ ἀφ' ὅλα σπορὰ

[24.13]

ή νίκη τοῦ ἐχθροῦ μας, δὲν δὲ
ἐπαιδοῦτο οὐδὲ τὸ μικρό-
τερο οὐδὲ τὸ μεγάλο ἐνεργε-
τικό. Ἀπὸ τὸ δεξιόν μέ τὴν
ὀμιλοῦσαν εὐγνωμοσύνη καὶ
καλλιόνεσι οἱ σαράγοι τῆς
τέρᾳ τρίπρεσι

Κωνσταντίνος Τσάτος

Υπαγορεύς Δρυοκαυμάτων
καὶ Εδνικῆς Πατέλα

[24.14]

[24.15]

(σημειώσεις κ. Δ. Μυλωνά)

[25.1]

R.31

Ἡ Νεοζαία στόν ἀγῶνα

δημοσ. ποῦ; ὀφιζία;
χωρίς ἡμερομ.

Οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδας πρέπει νὰ ἐξακολουθήσουν τὸν ἀγῶνα γιὰ τὰ ἐλλ. ἰδεώδη.
Ὑπ./Παιδείας - 1949-1950

(Δεῖ μοιάζει γιὰ ἄρθρο εφημ)

[25.3]

Ἡ Νεοχαία τοῦ ἀγῶνα

Μέσα σε καιρούς που δεν βαδίζουν
μὲ τὸ βυρμα ~~τὸ~~ ἴσιο καὶ ~~τὸ~~ κατο-
νικὶ, ἔχει τοῦ τρέχουν ἀνυπόμονοι
καὶ τρυπομαγιάκοι, κανεὶς ἀνθρώπος
δεν ἔχει τὸ ἰδικὸ δικαίωμα νὰ
ἐμπιστεύεται τὸν ἑαυτό τοῦ, νὰ
συμπεθρωνεται τὸ σπίτι τοῦ, τὸ
σπαρμένα τοῦ, τὸ μέλλον τοῦ
ἐγκαίρως μεγαλωμένα τὴν
ἱστορία νὰ τραβήξει τὸ δρόμο τῆς
κάθε ἀνθρώπου μοιρεῖ καὶ
κάθε ἀνθρώπου πρέπει (τὸ τέλειος καιρούς) νὰ δυσιάσει
ἐκ κοιμάτι ἀπὸ τὴν ζωὴ τοῦ
(τὴν προσωπικὴ) καὶ τὸ τὸ προσέχει τοὺς τὸν
ἀνθρώπους, τὸν ὅλην κοινωνία τοῦ
ἀνήκει, τὸ ἔθνος τοῦ τὸν ἐθρέψε
μὲ τὴν παράδοσι καὶ τὸν ζ

~~της~~ αυθεντικής δημιουργίας.

Όλο η αντιγραφή της δικής μου ιδιοσυγκρασίας μπορεί να μου δώσει μόνο μια αρλουμπολογική μανία στα τελευταία μου χρόνια.

*

Η αρλουμπολογική μανία που γεννιέται μέσα από ~~την~~ την ιδιοσυγκρασία (την γραφή της γενικότερης φορτισμένης καταστάσεως - που ιδιαίτερα χαρακτηρίζει την εποχή μας. Δηλ. ~~το~~ ~~το~~ ~~το~~ το αποτέλεσμα της πίεσης, ιδίως ~~ανώτερων~~ ανώτερων ανθρώπων (ενεργειών) δεν μπορεί παρά να οδηγεί σε μια παράλογη κατάσταση όπου η γλώσσα, παρά ~~τις~~ τους όποιους δεν μου φαίνεται ~~ποτέ~~ καθόλου ~~δεν~~ ~~μπορεί~~ ~~να~~ ~~μπορεί~~ ~~να~~ ~~μπορεί~~ ~~να

σχήμα του. Ένα σε μαγο-
έσον δεν ~~σχίσουν~~ δαφαγα-
γοντα ~~τα~~ σε μιαν γυναίκα
γυναίκες δεν ήθελαν σε
γυναίκα, αγα δεν αδυνα-
γοντα ~~τα~~ ήγιες
γοντα ~~τα~~ ~~τα~~ ~~τα~~

[25.6] 9

a ... O meu [illegible] ... ~~[illegible]~~

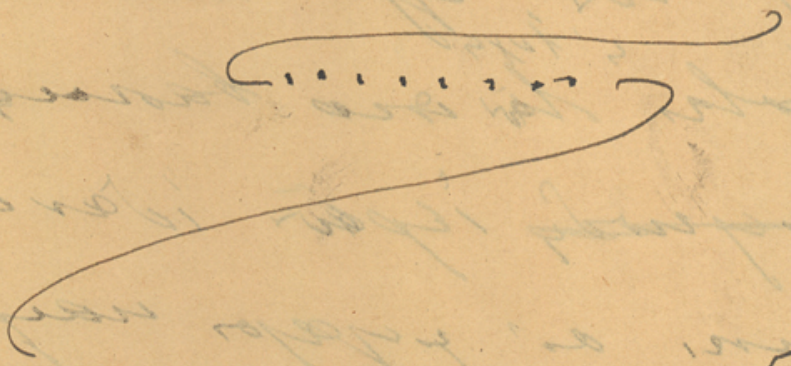

.....

γιὰ μιὰ κοινὴ καὶ ~~[illegible]~~ ἀγωνιστικὴ
δράσι.

Μὲ χαρὰ λοιπὸν ἐνώνω
τὴν φωνή μου μὲ αὐτοὺς ποὺ πρῶτοι
κηρύξανε, ποὺ πρῶτοι πρέπει
νὰ δοῦνε, ποὺ πρῶτοι πρέπει ν'
ἀντιδοῦνε ~~καὶ~~ ἀλλὰ τοὺς πρῶτοι ~~νὰ~~ γ'ἀλλὰ πρέπει
νὰ τοὺς ἀγκαλιάσουν; ποιοὶ ἄραγε
εἶναι τοὺς νέους; τοὺς νέους ποὺ
ἔχουν περισσότερο ἐπαναστατικὸ
πνεῦμα καὶ περισσότερες ἀνησυχίες
~~[illegible]~~ ἀπέναντι στὴ ζωή; τοὺς νέους πρω-
τοπόρους ποὺ εἶναι ~~[illegible]~~ συμπρωτοπόροι
~~[illegible]~~ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ
ἐλπίζουν γιὰ τὴ νεολαία αὐτὴ
χάρες, γιὰ τὴ σύγχρονη
λογοτεχνία καὶ τὴ πρωτοπορία
τῆς ποίησης;

Kai ὑπάρχουν μαρμαρ. ἐπιτάφ.
ποὺ δὲν μοῦ πῶς τὰ γράφει
ἐπιτάφ. μαῖ ἐπιτ. ὀνόμ.
Ἀλλ' ἐπιτάφ. πᾶς ἀλλ' ἐπιτάφ.
ὀνόμ. ὀνόμ. γ ἐπιτάφ. ταμ.
Δὲν ἐπιτάφ. ὁ Λέγερ τὰ ὀνόμ.
αὐτὰ τὰ δύο. Ἀλλ' ὅπως ~~[illegible]~~
ἀνεύρω μὲ τοὺς μαθητὲς μου,
ἀνεύρω πᾶς ἐγὼ μὲ τοὺς δύο
μαθητὲς τοῦ, ποὺ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ δεῖ
~~[illegible]~~ ἐπιτάφ. 2 [illegible] I
[illegible] 1
τὰ ἀπαρτιδοῦν.

Δυμπιμιώνιτα τὴν ἀπαρτιμ.
τοῦ μὲ τὴν μέθοδο τὴν ἀμέτρ.
ὀνόμ. ὁ Λέγερ [illegible] ~~[illegible]~~ ἐπιτάφ.
τὰ ἀν. [illegible] τοῦ ἐπιτάφ. ποὺ δεῖ εἰς τὰ
μέλλοντα μὲ τὰ διαβάσουν πᾶς
ἀπὸ ἐπιτάφ. ποὺ ἐπιτ. πᾶς δὲ
διαβάσουν τὸ ἀρθρ. τοῦ "

[25.8]

[25.9] 4

Δε πάθε ἀγύρα οἱ νεοί εἶναι
τῆς δεξιᾶς τους. Ἀπὸ τὴν μέρη ἔχουν
τὰ πρόσωπα τοῦ μαμπτῆ, τὴν ὄψη
τὴν ἀπόψη, τὸ δάρρος, τὴν πίστη.
Ἀγὰ σήμερα κπάρχει πάν πα
πόνος πρόσθετος ἔχος πόν πάνει
πιο ἐπιτυπτικῆ τὴν ἀπαστήρη
τῆς ἱστορίας νὰ δεύσουν οἱ νεοί
τὸ πάρον, πιο σημάτιμη τῆς
~~δεξ~~ ἀποστόλης τους στὸν ἀγύρα
ἐπεῖς πάν δαπτοῦ πόν ἀγυρ-
-ίζουσαν.

Σήμερα χαρίσει μια νεὰ μέρη
τῆς πάμπαρμης ἱστορίας, μιὰ ἔχεις
πόν πάθε χρῆμα, πάθε δύο χρῆμα
χρόνια συμβαίνει. Ἐπιτέλει πάλι
πόν ἂν δὲν μένει πόνος πρέπει
ἐπεῖνο πόν χρ' νέλας δὲν ἐπα

y ἡ ὀργή ἀλογία ἀλλ' ἐρωτήσω
ποιοῦ τοῦ δεν ἀρέσει τὰ μὲ
πάνω τὰ τὸν ἀντίδρομα μὲ
τὰ μέρα ~~[illegible]~~ ἀνθρώπεια ὅπου ἀπὸ τὴ
ὁποῖα δεν προβάλλει ὄντα

Ὅταν μέρα κάθαρμα: ἀρχαιοδρεπή
παραμμή, ἀλλ' ποιοῦ μοορεῖ τὰ
σημαίνει y μοορεῖ τὰ μὲ σημαίνει
τίποτα. Ἐξαρτάται ἀπὸ τὸ βάθος
ἀπὸ τὸν ὁποῖο βρίσκει αὐτὸς ὁ
γόρος. Ὅταν ὅρος μέρα κεφαλαίνει:
ἀλλοιωτά, δεν μέρα τίποτα. Ὅταν
μέρα παραμμῆ: ἀνάλεπος ἀλλοιωτή
μέρα μοιαν ἀπαρίθμη. Ὅταν μέρα
ἐπιμέρεπος: δεγμμή ἰδέα, ἀπρεπῶ
τὴν βαθύτερα ὄντα τοῦ σημαίνειν
γρόν ἀποπολιτοῦμε. — Ὑπαρχοῦν
ἐπιπέδα ποιοῦν ποιοτίτων

[25.11] 5

για ἐπαρχή, για περιοχή, για
εὐκαιρία, δεν ἐπαι ἐνας γάος
για χώρα, για πιπέρος — ἐπαι
ὁ κόσμος ὅλος, καὶ περιπολεῖ
ἀπόρα, ὅλος ὁ ἀόρατος κόσμος
τῶν ἰδεῶν τοῦ δικοῦ κάποιο
νοῦμα καὶ κάποιος δικαιοῦ
ὁλέ γνῶ γε. Για τὴ τοιχεῖα τελεύω
ἀπαλεμέλεμεν τεκρῶν τὸ
μέλ τοῦ νέου, τοῦ νέου ἢ ἄλλη
χωρὶ ἐχει ἐπαιόλεμε τοῦ σπάνια
διαδέλουν οἱ ἔθνεμοι. Ἀλλοι δὲ
νοιωνοῦν πιὸ ἔμεα τὸ τεμπο
ποὺ δὲ μόρεσον νὰ ἐνεργήσουν
ἀνάλογα.

~~Ἐπὶ~~ Τὸ γιά τελεύω ἄμος κόσμος ἐν
~~ποιοῦ ἄμος ἄμος~~ ἀπὸ μόρεσον νὰ
ὁ τελεμεύουν οἱ νέοι τῆς ἐμεῖς

δημόσιο χαρακτήρα, για
εκείνα, όχι η ιδιότης
του αντικειμένου που πουλά.
πώλη πωλείται
~~Και~~ το σχολείο, επίσης ~~και~~ πωλείται
κατά κανόνα των ιδιωτών
έναντι. Όσα αφορίζονται
στο δίδακτρο μικρού ύψους
ήσαν όμως χωρίς αμφιβολία
σύνηθες εξοδο του σημαίνει
τρόπον χειρουργίας της πρακτι-
κής. Εφιάλτης δίδακτρο
σημαίνει της πρακτικής
~~τρόπο~~. Που μπορεί αμφιβολία
-μαι ο όλος
δεν είναι. χωρίς να αφορά στις "ιδιωτικές"
δε κυβερνήσεις ιδιωτικές για ιδιωτικής δράσης
στο γ' το τρόπον αγαπητής ή για εκπαιδευτής
τας, στο γ
εκπαιδευτικής έχει. ~~Δίκαιος τρόπος για τα~~
~~χωρίς τρόπος~~. ~~Και~~ Μα η δικαιοσύνη

ὅλαν τὰ γεγαρτέρα τοῦ ἀδέρφια
ἀδεμίαν ~~ὅ~~ ἀπὸ τὴν Πόλιν ὁ
ὁ Κεφαρρα οἱ φιλεκόλεροι σκα
πάνεις τὴν κοιμόρνιν αὐτῆς; Πῶς
δὲν δὰ ἐπιγίνουν αὐτοὶ τὸν δι-
κό τοῦ νεκρόφου ἀγώνα;

Καὶ ποιοὶ ἀγώνα; Τὸν ἀγώνα γιὰ
τὰ ἐγγυνιάτερα ἐδάνεια, γιὰ τὴν
ἐγκόλεια καὶ τὴν δικαιοσύνη,
γιὰ τὴν ἐλευθεί, γιὰ τὴν πόρτην
γιὰ τὴν κοινωνικὴν ἐγκόλεια,
γιὰ τὴν δικαιοσύνη γενὰ ἀ κάθε
κοινωνία καὶ γιὰ τὴν δικαιοσύνη
ἀνάγκεια ὁλῆς κοινωνίας) ~~[illegible]~~ ἀνάγκεια ὁλὰ
ἐδνῆ. Ἀπὸ τὸν καιρὸ τὸν Πολιτόρο
ἐπάνω τὴν γὰ ἐπάνω γλέγουν καὶ
ζαναγλέγουν τοῦτα τὰ δεκρατὰ
ἐδάνεια, ~~[illegible]~~ ἐπαθεύουν κατὰ

Aktę ze wpisu pozwoli się przez [illegible]
[illegible] nas w [illegible]
z nawozu [illegible]. Aby jej
[illegible] dziś [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
o [illegible].

Z pozytywnej [illegible] pozwoli
się [illegible] ze wpisu [illegible]
[illegible] [illegible] na [illegible]
[illegible], [illegible] na [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
nas z [illegible] idzie ~~[illegible]~~ [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

παρεκτρεπόμενος, ἀπαρτίσεις ἀπὸ
πάντα ἀναγωγίζοντες τὴν ἐρευνητικὴν
ὄρεξ ~~[illegible]~~ ἐπίσης
τὴν ἀπὸ μὲν μὲν τὰ ἀναγωγίζοντες
τὸ γλύκτρο τοῦ αἰώνιου σκοποῦ
μὲν, ἀλλὸς μὲν τὸ ὀπόιο τόσον
ἐπιπαίρα μὲν τοποθέτεις ἡ μορφὴ
τῆς ἰστορίας. Ὁ ἀγώνας ἀλλὸς ἐπεὶ
ἀγώνας ἐξυπνιοῦ ὀχι μόνο μετὰ
τρεβάει πρὸς τὴν ἐπιμένει μὲν ἐπὶ
πατάσσει καὶ τὴν ἐπιμένει μὲν
ὀρθοκυρίου· ἐπεὶ ἐξυπνιοῦ καὶ
μετὰ ~~τὰ [illegible]~~ ὁ γόρος τῆς
ἐπαρξῆς τοῦ, ὁ σκοπὸς τῆς νεκρῆς
τοῦ ἐπεὶ τὰ βαθυτέρα ἐπιπαίρα
τῆς ἐξυπνίας ἐξοχῆς, τὰ ἐπιμέρα
ἐπιπαίρα τῆς ἐξυπνίας ἰστορίας. Ὁ
ἀγώνας ἀλλὸς ἐπεὶ ἐξυπνιοῦ

Και όρος και ένταλος τούς
δρόμους ανάπτω, διαφαρμαλίσσοντας
συμπαθητικές προσπάθειες ανο εξαρτίες
πνευματικές διαφορές, που όρος
δεν μπορεί να προχωρήσουν παρά απο ενα σημείο
~~[illegible]~~ εξαιτίας τις
αλυγής ιεραρχίας τους. Ρ' αυτό
δεν ειναι παρεγόρο να μέρε
πώς γνωρίσμα πώς τα δεωρούμε
τάσμα ανθέλα προς τον ανθε-
λιμή σημείου τρίσσοντας και
τε μαγους γε τε μαγούς εγγάτες
~~τοῦ~~ ἐνος πολιτικοῦ γόγου. Και Ετοι ~~[illegible]~~ μπο-
ρούμε να διαλυσσούμε μερικές
γενικές ~~παρατηρήσεις~~ μοινες για έργα
~~[illegible]~~ πώς ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ ιρούν αναρτέλεσε τους πολιτικές
διαγορές

[25.16]

[25.17]

9

γιατί δείχνει μια τα Ἕλληνικά
ιδανικά μας στέρεα ενωμένα
και μας στέρεα δεμένους.
Ο Σολομός τον μεγάλο δε γράφει
τώρα αλλ' ανάγκη τον καιρόν:
«~~Οι~~ ~~Ἕλληνες~~ Ἕλληνες δυστυχούμε
λόγω αρρώστιας ενωμένης, αλλ' ακόμα
όλων ασθενείας, όλων κακοτυχιών
λόγω αρρώστιας ηθικής δεμένους»
Αρα ~~[illegible]~~ δε μπορεί
να αποφασίσει; «Όλα μια λέξη
λοιπόν μόνο Σολομός, όλα εκείνα
ακόμα, τούτα τα μεγάλα ιδανικά
υπόφερναν από τα οργανωμένα
βαρβαρικά ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~, ωστε οι Ἕλληνες ~~[illegible]~~ ιδρύσουν σ' αλλόφυλη
αρχή μπορεί, να υπερασπιστούν
τον πολιτισμό τους, το εθνικό
τον χαρακτήρα τους τον ιερό

nivnoz" pa na tous gapantupioz.
Ta' nosi pnopiopata wou drajesa
ta egour nai oi ~~najos~~ nanos nai
oi najoi awo ovoy arunour o'ahur
tur nivnoz. Tia tous nanous
daratos pa tous najous nivdurus
pnuous nai dir poopirour, ajapiorta
awo tis nanos oferis ayelupis, a bpour to
anuro pilpo tou wpaiou wou
oiwsu awo tis ydopa. Kai adto
to pilpo, ivtejus apponotuno
wo ole ~~to~~ yartasetas o Lay epa
~~ale~~ wiw to yartasopas, wiotiw wiw wapyes... kai
anopa, ~~wapyour~~ ~~wou wolio wiw poopi~~
~~ni wepa awo adto to pilpo~~ wapyour
wpai otous awepous spopous wou
odiyour o'avto to pilpo nai
awepos spopos tou dir odiyour o'avto

Δεξιὰ ὅμως τὴν μέρα καὶ τὴν
δικαιοσύνη ἀνάγκη ἀ ὅμως τοὺς
μαθοῦς.

Καὶ ὅτον ἔχουν αὐτὸν οἱ αὐρίανοι
πολίτες, οἱ αὐρίανοι πρίτες τοῦ
ἐξπιστοροῦ, οἱ αὐρίανοι διεφόσιοι
μελούργοι, οἱ αὐρίανοι ἐπιστή-
ρονες, οἱ διαγεμένες τὸν ὅμως
γ τὴν πεπαλιμένων ἀγαθῶν,
ποιὰν ἀξὶ δὲν μοῦρι ἐκ πολ-
μάτων, παρὰ τὴν δεξιὰ τῆς
πρόσπορείας;

Ἀντιγύνεται τὴν εἰσοῦ τοὺς
μόνα ἀπὸ πάθαρα ἐξπιστοῦ
πρὸς δὲ ἀντιγύνων, μετρονοντὰ
πάθε διαγορά, ὁτὲ τοῦ ἐπιστοῦ
πόν γυρὰ παμμενοπεδοβουλία
~~[illegible]~~ διαμερόσιον ~~[illegible]~~ ἀπαραγράφεται ἐπιστ-
δίκαια καὶ πολύνων μὲ

τὸ περιεχόμενο δὲν ἐ'ανθο τὸν
ὄρο (σχ. 97). Καὶ χωρὶς ἐ'ανθο τὸ
περιεχόμενο ἀπεριστὰ ἐ' ἀρετὴ
μου

Ἀπαλεύω πὸς ὑπάρχουν ἀπὸ τοῦτο
μὲν ~~ἀπὸ~~ ~~χρόνιος~~ μερικοὶ ἀνθρώπου πὸς ἐπιστάτας γι
ἐ' πολὺ πανάκαν ἐπιδρᾶσι ἀνανεωτικῶν ἀπὸ
τῶν χρόνων χρόνιστε πόνων ~~πὸ~~
~~πὸ~~ συνεντρέπουν ~~μὲ~~ ~~πανάκαν~~ καὶ ἀρετὴ
πόνα ἀπεριστὰ γνωρίσματα ~~πανάκαν~~
ἀπὸ τὰ ἐπιστάτου τὰ μὲν πάλι
χωρία. Καὶ ἐπειδὴ οἱ ἐπὶ ἀνθρ
ἀνθρώπου παρουσιάζονται μὲ τὴν
ἀξίωσι μιᾶς ὑπέρμετρα τόμης ἀπὸ
ἀνανεωτὴ τὴν παρακάτω πολλῆς
ἀτέμνης, ἀπαλεύω πὸς ἐπὶ ὄρος
χωρὶς ὁ ὄρος „πρόλοπορεσιαμὴ

ἐγκρίνεις ὅλα ἐδάνεις τῆς
ἐξουσίας καὶ τῆς δικαιοσύνης
Θὰ συνεργάσθουν εἰς συνεταιρισμὸν
καὶ μὲ ὅσους ἄγους γνωρίσεται
τὸν ἰδίον ἀγύνα, προσπαθοῦντες νὰ
παραμερίσουν κατὰ ἀγορμὴ προ-
τρεπτῆς. Θὰ ἐργάσθουν μὲ πίστη,
μὲ ἐπιμονή, γιατὶ οἱ πρὸς τῆς
ἀναγκῆς μορεῖ ἐκεῖ μαυρίς
καὶ μὲ συνέχεια. Θὰ ἀπόγεγουν
τὰ πόγα γόρα, τὸ μέλαιο δόρυβο
καὶ μὲ ὀρθυμικὸ μναγὸ δὲ
ὀρθῶν τὴ δόναμι τοὺς πρὸς
ὀνειρεύτιμοὺς σκοπούς, ἐγκιτοὺς
συμπαθιμοὺς, μερὰ τὰ σκοροσοῦν
τὴ δρᾶσι τοὺς σε ἀνώγεια τόγγε
μέλα γ σε παιχνίδια πον βιαστοῦν

Κωνσταντίνου Τραπεν

~~Ένας Διάλογος μεταξύ ποιητή~~

1

Ο Λεγέρης συμπαθεί τη δεξιά
και έχει συμπαθεί το διάλογο τι
διάλογο μεταξύ του και μ' ώσεων
το διάλογο
αγοπωνείας ~~σ' αυτόν~~, σαν σε μια
ποιητή έρμαιο ~~ίδα~~ ώσει να μοιρεί
πάνω να τη ~~πάνω~~ ώσει δεν
~~[illegible]~~ ανθυτόν δυό ~~ανθρωπόν~~ ανθρωπόν,
δυό φίλοι, άλλα ώσει το ίδιο το
πνεύμα διαλεγείας με τον εαυτό
του.

Αφορμή στη ανθυτή δυνον μεμπτη
πάνω μου μια ~~αρθοπορπαμή~~
πίνεται στη ποιήτη γοιοτρία μας
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ Φρόντιστα ~~[illegible]~~ να
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ίδιο

[25.22]

[illegible] αγια, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
να [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Ἅγ., ὁ γιος σου καὶ ὁ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[

Stiv tyrz ~~opo~~ oi spójoi ~~Dió~~ tiz
dupsoupjiz der mai poco aoiu
dulos. Tapeybaggotai ovyra ovu
dula stoyiz woi vwupelow
tiv vwoovrudulz wuyaz woi
~~Uepuz dilow~~ Uepuz ovrudulo
wonuz, ~~tond stup~~ vwo uvupeuz
ano tiv upelinz onuz, poopi
vwoyaivolinz va ewupeaow tov
wio ajrov dupsoupjov tiv
ipjaoiz

Uipelinz der aweodvetai
poraja stovs dealz y tovs ampoalz
aggi nai stovs ikovs tovs dupsoupjovs
nai pia tetoia dayotiolinz
ovrudulowoinz, odz avtidinz
wporowinz enai pia tovs dupsoupjovs odz nanotpoz
ewimpeoi, aggi ovpboji tiz
avdulinz vonuz sto eggo tiz

[25.24]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Τώρα θα σπουδάσουμε λίγο
[illegible]. Λάβαμε όλες οι [illegible]
[illegible] δάνειο [illegible]
[illegible]. Πρέπει [illegible]
[illegible]. Θ' [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible], [illegible], [illegible]
[illegible]. Θ' [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Θ' [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible], ~~[illegible]~~

ανάπτυσσον σόγον. Ο Βαγερύ ένα
δύνοιος, ὁμοίως ἰδίους σόγους πού
μεθη αναλαμπτῆς ~~[illegible]~~ συγκά
τι προδοπορεύεται μὲ πόνος, ἀλλ
γιατί μεθυσμένος ἀπόπτυμα
σύμβολα τὴν ναδαρ σπέρμ. Ἀλλ-
ὰ σε μιαν αποφρόνιμα τοῦ δεν-
ρεύτυσσον σόγου ἀπὸ τοῦ ανάπ-
τυσσ σόγο. Δεν ξέρω πάντα πόνος
βαθύτερα ἔγγονο. Και ὁμοί μου ἔγγονο
ἀλλὰ πάν δαιμόνιο. Αὐτὸς δὲν
πάντα πόνος μοιάζει τὸ σόγο ἀλλ
τὴ δαιμόνια, τὴν παρθενικὴ ταί-
δου. Ένας αιμοπτῆς πάντα δόνα
μέτος μὲ τὴν ἀγωνιμένη σπέρμ
~~[illegible]~~ ξῆ μὲ ανάπτυσσ τὴν ἀγ-
τυπτόνιμα σχιμοτυπία τῆς

[illegible] Velery

[25.27]

13

[illegible] Ἑλλάδος, ~~[illegible]~~

2 ~~[illegible]~~ [illegible] da [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] da [illegible] [illegible] da [illegible]

[illegible], [illegible] Ἑλλάδος [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible], ~~[illegible]~~

[illegible] da [illegible] [illegible], [illegible] da

[illegible] [illegible], [illegible] da [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[25.28]

~~Ο Ευγένης γέρνει παράδειγμα ανοχ-~~
~~ας τὸν Βαγερό~~. Αγγ. γαλ.
Μίνως με ονα ειπα ~~αγγ~~ ναλαμπτ τὴν
πάνεις τὸν Βαγερόν; μίνως τὸν
~~τοποθετῶ τὸν εργ~~ αν ειμουν συνεπ
με ονα ειπα δε εφρεπε ια τὸν
ναλαλαξο ενει που ναλαλαν
ας τὴν πρόλοπορεσαμε ει-
νεκ μας; ~~[illegible]~~ Για ια απο
γενεδοῦν ~~παρανοίες~~ ειδοῦν απο πιο
ἀμαθους, φρεπει εδω ια τονίσω
πιο πανεις πονεμένη απο τὸν
ζωτανοῦς δεν αποδεχνει τὴ
δεσποτεια τῆς αποχτῆς ανανεως
τῆς πονεμένης γορφῆς, μεσοτε στο
πρασιο τῆς ιμασιας παράδοσης
γ τῶν δεμεγιαμων ναμον τοῦ

[25.30]

[26.1]

1 gos
engondrés
1949

épuré 20-5-52

[26.2]

"Οταν πρό δεκαπέντε μηνῶν ἔγραφα γιά τήν Εὐτυχία Καλύβα τό παιδομάζωμα ἄπλωνε ἀκόμα σέ ὅλη τή χώρα τά θανατηφόρα του πλοκάμια. Ὁ συμμορίτης, κάνοντας καθημερινῶς ἐπιδρομές στούς κατοικημένους τόπους, πρό παντός στό βορρᾶ, ἄρπαζε τήν πρόχειρη λεία του μεσ' ἀπό τά χέρια τῶν μητέρων. Τά μεγαλύτερα παιδιά καταδικάζονταν νά πάρουν τά ὅπλα καί νά χτυπήσουν τούς δικούς των, τά μικρότερα ἑτοιμάζονταν, κρυμμένα σέ ξένα χέρια, γιά τόν ἴδιο σκοπό. Καί στήν ψυχή τοῦ ἔθνους ὁλόκληρου ξυπνοῦσε ἡ θαμπή ἀνάμνηση τῆς παλιᾶς ἐποχῆς, ὅπου ὁ τύραννος στρατολογοῦσε τόν ἀνθό τῆς σκλαβωμένης φυλῆς γιά νά τόν μετατρέψη σέ δεσμοφύλακας καί σέ δημίους. Οἱ γενήτσαροι, τά ξεριζωμένα βλαστάρια τοῦ Γένους, πού τούς εἶχαν κάνει νά ξεχάσουν πῶς εἶταν Ἕλληνες καί ἔτσι κατώρθωναν τήν φυσική τους παλληκαριά καί μαχητικότητα νά τήν στρέφουν ἐναντίον τῆς πηγῆς της.

Πάλι γενήτσαροι ἑτοιμάζονταν νά πολεμήσουν τήν Ἑλλάδα.

Οἱ Εὐρωπαῖοι, φιλοσοφῶντας μέ ἄνεση, ἀπά-

%

νω στά συμβάντα τοῦ τελευταίου πολέμου, εἶχαν ἐν τῷ μεταξύ συγκροτήσει τήν ἐπιστημονική ἔννοια τῆς γενοκτονίας. Πέρα ἀπό τά ἐγκλήματα πού διαπράττονται ἀπό ἄτομα ἤ ἀπό μικρές ὁμάδες ἀτόμων καί πού προβλέπει ὁ ποινικός νόμος, ἄρχισαν νά ἀντιλαμβάνονται ὅτι ὑπάρχουν ἐγκλήματα πού διαπράττονται ἀπό μεγάλες ὁμάδες ἤ ἀπό κράτη ὁλόκληρα.

Ἕνα ἀπό αὐτά εἶναι ἡ συστηματική καί ὀργανωμένη προσπάθεια ἐξοντώσεως ἑνός ὁλοκλήρου λαοῦ ἤ ἑνός γένους, τό ἔγκλημα τῆς γενοκτονίας. Στό ἔγκλημα αὐτό σημασία δέν ἔχει ὅτι σκοτώνονται ἄτομα, συγκεκριμένες ἀνθρώπινες ὑπάρξεις. Σημασία ἔχει ὅτι διά τῆς ἐξοντώσεως τῶν ἀτόμων ἐξοντώνεται ἕνα γένος, ἕνα ἀνθρώπινο εἶδος στήν ὁλότητά του, ἕνας τύπος ἀνθρώπου, ἕνας τύπος πολιτισμοῦ. Ἡ γενοκτονία δέν ἀποβλέπει στήν ἀφαίρεση τῆς φυσικῆς ζωῆς περισσοτέρων ἀνθρώπων, ἀλλά στήν ἐξαφάνιση μιᾶς ἐκφράσεως πολιτισμοῦ, στήν ἐξαφάνιση μιᾶς πίστεως, μιᾶς ἰδέας, ἑνός ἠθικοῦ κόσμου. Αὐτός εἶναι ὁ σκοπός, ὁ φόνος εἶναι ἁπλῶς ἕνα μέσον. Τό μέσον αὐτό μποροῦσε νά ἀντικατασταθῆ ἀπό ἕνα ἄλλο. Στό παιδομάζωμα τά παιδιά δέν σκοτώνονταν. Σκοτώνονταν ὅμως ἡ ἰδέα τῆς Ἑλλάδος, ἡ συνέχειά της μέσα στήν ἱστορία. Σκοτώνονταν ἕνα γένος,

%

ὡς φορεύς ἑνός πολιτισμοῦ, ἑνός ἠθικοῦ κόσμου.
Δέν ἐνδιέφερε τούς ἐγκληματίες ὁ φόνος μερικῶν
παιδιῶν. Τούς ἐνδιέφερε κάτι πολύ σπουδαιότερο. Διά μέσου τῶν παιδιῶν αὐτῶν πού χάνονταν γιά τήν Ἑλλάδα, νά ἐλαττωθῆ ἡ βιολογική της δύναμη, σέ σημεῖο πού νά μήν μπορέση νά συνεχίση τό δρόμο της μέσα στήν ἱστορία, σέ σημεῖο πού νά μήν ὑπάρχουν Ἑλληνόπουλα πού νά θυμοῦνται ὅτι εἶναι Ἕλληνες. Τούς ἐνδιέφερε, ὄχι νά σκοτώσουν μερικά ἄτομα, ἀλλά τή μνήμη τῆς Ἑλλάδος, τήν παρουσία της μέσα στήν ἱστορία. Ἐμπίπτει ἐπομένως τό παιδομάζωμα πλήρως στήν ἔννοια τῆς γενοκτονίας.

Γενοκτονία μιά μορφή γενοκτονίας ναί, αλλά ειδική

Εἶναι ὅμως μιά μορφή γενοκτονίας χειρότερη ἀπό ἐκείνην πού γνώρισαν οἱ φιλοσοφοῦντες εὐρωπαῖοι. Εἶναι βέβαια φρικτό νά σκοτώνης ἄτομα, μόνο καί μόνο γιατί ἀνήκουν σέ ἕνα γένος. Ἀλλά ὑπάρχει κάτι χειρότερο· εἶναι νά τά παραμορφώνεις, νά τά ὁπλίζης καί ὕστερα νά τά στέλνεις νά γίνουν αὐτά τά ἴδια οἱ φονιάδες τοῦ γένους των. Ἀπό τό νά σκότωσες κατ' εὐθεῖαν τά ἴδια τά ἑλληνόπουλα, εἶναι πολύ ἐγκληματικώτερο νά σκοτώνεις τήν ἑλληνική ψυχή τους, καί ὕστερα νά τά στέλνεις νά σκοτώσουν αὐτά τά ἴδια τούς ἄλλους Ἕλληνες, τούς πατέρες των καί τά ἀδέρφια των. Ἀπό τό νά ἐξον

-τώσης μέ τά χέρια του ἕνα γένος, εἶναι πολύ πιό ἀπάνθρωπο νά κάνης γενοκτόνους τά ἴδια τά νιάτα τοῦ γένους.

Αὐτή τήν εἰδεχθέστερη μορφή τῆς γενοκτονίας, τήν μορφή τῆς ὀργανωμένης καί ἐπιβεβλημένης ἀλληλοεξοντώσεως, αὐτήν ἐκφράζει τό παιδομάζωμα. Καί εἶναι καταπληκτικό - ἤ μᾶλλον δέν εἶναι- ὅτι πολλοί ξένοι, ἐπειδή τό παιδομάζωμα εἶναι ἀκριβῶς ἡ χειρότερη μορφή τῆς γενοκτονίας, δέν μπόρεσαν νά καταλάβουν ὅτι πρόκειται περί γενοκτονίας./ Ἐπειδή δέν ἔβλεπαν τά παιδιά νά σφάζωνται, ἐνόμιζαν ὅτι ἐπρόκειτο γιά ἕνα καινό ἐλαφρότερης μορφῆς./ Δέν ἔβλεπαν ὅτι ἄλλοτερα θά εἶταν νά σφαγοῦν τά παιδιά παρά νά γίνουν σφαγεῖς καί νά γυρίσουν στόν τόπο τους γιά νά σκοτώσουν τούς δικούς των ἤ νά σκοτωθοῦν ἀπό αὐτούς./ Δέν μπορεῖ κανείς νά ἀπαιτεῖ μεγάλη διάυγεια ἱστορικῆς ἀντιλήψεως ἀπό μιά τόσο ἐξαρθρωμένη καί κουρασμένη ἀνθρωπότητα./ Ἀλλά τό Ἑλληνικό ἔθνος μποροῦσε ἀπό τούς διεθνεῖς βουλῆφόρους καί νομοθέτας, στό θέμα τοῦτο τοὐλάχιστον τό ἁπλό, τοῦ παιδομαζώματος, μποροῦσε νά ἀπαιτήση περισσότερη κατανόηση καί περισσότερη συγκίνηση.

Ἀντί νά κατεβάσουν τό σέ πρόβλημα φιλανθρωπίας καί ὑγιεινῆς συντηρήσεως μερικῶν ἀπαχθέντων παι-

-διῶν , θά ἔπρεπε νά τό τοποθετήσουν στή σωστή του θέση, καί νά τό ἀντικρύσουν ὡς τήν χειρότερη μορφή γενοκτονίας πού παρουσιάσθηκε ποτέ στήν ἱστορία. Ἔπρεπε ἔτσι νά τό ἀντικρύσουν. Ἴσως ὅμως νά δικαιολογοῦνται ἀπό τό γεγονός ὅτι ἐπρόκειτο μόνο γιά μιάν ἀρχή ἐκτελέσεως, γιά μιάν ἀπόπειρα, ἀπόπειρα ἡ ὁποία ἀπέτυχε χάρις ~~εἰς~~ στήν καθολική ἀντίστασι τοῦ ἔθνους. Τιμῶ βαθύτατα τό ἔργον τοῦ ἐράνου Ἐπαρχιῶν Βορείου Ἑλλάδος καί τά μέτρα πού ἔλαβε ἡ πολιτεία γιά νά ἀντιμετωπίση τόν κίνδυνο τοῦ παιδομαζώματος. Πιστεύω ὅμως πῶς μέ ὅλα αὐτά τίποτα δέν θά κατορθώνονταν, ἄν δέν ἀγρυπνοῦσε, μαζί μέ τό ἰσχυρώτατο ἔνστικτο αὐτοσυντηρήσεως τοῦ λαοῦ καί περισσότερο ἀπό αὐτό, ἡ συνειδητή ἀπόφασή ~~του~~ νά διαφυλάξη ἀλώβητη τήν ὕπαρξή του.

Ἡ Εὐτυχία Καλύβα δέν εἶναι μιά, εἶναι ὅλες οἱ ἑλληνίδες. Ξεριζώματα μπορεῖ νά εἶναι εὔκολα ἀλλά δέν κατορθώνονται σέ λαούς πού τούς δένει μέ τό χῶμα τους τόσο αἷμα καί τόση ἱστορία, σέ λαούς πού ἔχουν τήν μνήμη τους κατάφορτη ἀπό ~~ἱ~~ παραδόσεις, σέ λαούς ὅπου ὁ οἰκογενειακός δεσμός δέν εἶναι ἕνα ἁπλό βιολογικό γεγονός ἀλλά ἔχει ~~ὅλο~~ τό ὅλος τῆς ἠθικῆς καί τῆς θρησκευτικῆς πνευματικότητας. Ὅλοι βέβαια οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἄνθρωποι κατά τό σχῆμα. Ἀλλά ἄνθρω-

%

-ποι κατά ποιότητα, ἄνθρωποι πού ἔχουν συνείδηση τῆς ἀνθρωπιᾶς των καί πού ξέρουν γιατί ζοῦν καί ποῦ τούς ἐτοποθέτησε τό πνεῦμα τῆς ζωῆς, ἄνθρωποι, πού κατά τό λόγο τοῦ Δαυίδ, "οὐκ ἐπί ματαίῳ ἔλαβον τήν ψυχήν των", τέτοιοι ἄνθρωποι εἶναι πολύ λιγώτεροι ἀπό ἐκείνους πού φέρουν ἁπλῶς τό σχῆμα τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτή εἶναι ἡ πρωταρχική ~~ἀφορμή~~ τοῦ Ἕλληνος. Αὐτή εἶναι τό βάθρο νάθε νίκης καί ἡ πηγή τοῦ μέλλοντος. Αὐτή δίνει δύναμη στό σῶμα μας νά ἀνθίσταται καί στήν ψυχή νά ξέρει γιατί ἀνθίσταται. Αὐτή μᾶς ὁδηγεῖ ἄτρομους μπρός στό θάνατο καί ἀταπείνωτους μέσα στή φτώχια. Δέν εἶναι τῶν βιβλίων σοφία αὐτή, εἶναι σοφία τοῦ αἵματος. Τήν εἶχε ἡ Εὐτυχία Καλύβα, ὅλες οἱ Εὐτυχίες Καλύβα πού συνειδητά θυσιάστηκαν γιά νά σώσουν τήν οἰκογένεια, τήν τιμή τους καί τήν Ἑλλάδα.

Ὁ προσκοπισμός εἶναι ἕνα ἔργο αἰσιοδοξίας. Ἄς σταθοῦμε στή σκοπιά τούτη καί ἄς διαπιστώσωμε ~~σήμερα~~ ὅτι τό δράμα τοῦ παιδομαζώματος ~~τελείωσε~~, ~~μοῖρα ἀφιλότιμη~~, χάρις στίς νίκες τοῦ στρατοῦ μας καί χάρις στήν σύσσωμη καί σύψυχην ἀντίσταση τῆς ἐπίσημης ἀλλά καί τῆς ἀνώνυμης Ἑλλάδας. Ἄς διακηρύξωμε, χωρίς τοῦτο νά εἶναι κομπασμός ὅτι ἡ νίκη κατά τοῦ παιδομαζώματος ἦταν μία ἀπό

τίς μεγάλες νίκες τοῦ ἔθνους μας, πού μπορεῖ τή
τή δάφνη της νά τήν μοιράσουν, μαζί μέ τή Βασί
λισσά τους, ὅλοι οἱ ἕλληνες καί ὅλες οἱ ἑλληνίδε
Καί ἄς ποῦμε ἀκόμα ὅτι ἀπάνω σέ τέτοια γεγονότα
στερεώνεται ἡ πίστη μας καί οἱ μοδομεῖται ἡ πεποίθηση ὅτι τά
περιστατικά τῆς πολιτκῆς καί οἱ συνδυασμοί τῶν
γεγονότων καί τά δίχτυα τῶν δολοπλοκιῶν, ὁσοδή-
ποτε καί ἄν μᾶς κυκλώνουν ἀπειλητικά, θά ἀποδει
χθοῦν στό τέλος πιό ἀδύνατα, ἀπό τήν μονολιθι-
κή καί ἀμετάκίνητη ~~θέλησή~~ ἀπόφασή μας. Γιατί μᾶς ἔρχε-
ται ἀπό πολύ παληότερους καιρούς καί μᾶς πηγαίνει
πρός μεγαλείτερα βάθη τοῦ μέλλοντος. Ἔτσι στε-
κόμαστε μέ τή ~~θέλησή~~ ἀγωνιστικό χερμιτήρι μας, μέ τήν ἀρετή μας καί
μέ τήν ~~μοῖρα μας~~ Θεοδοσιόνη, μπρός στούς αἰῶνες ~~μας~~ τῆς ἱστορίας.

Καί ὁ Θεός, ὁ ἐτάζων νεφρούς καί καρδίας,
ἔχει κάθε λόγο νά μή μᾶς ἐγκαταλείψη .-

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ .-

Θεοδοσιόνη
γεωρεῦμε ἀγωνιστ.

- 25923 Φγ.

[27.8]

[28. 1] 1

Kata Κρεσκρον [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible]
[illegible] ὁλ.

Τοῦ οἱ χορὸς [illegible] ...

Βουδεῖα: Ἀγερμ.
Σιμπρῶς [illegible]
Ἀπ. [illegible]
[illegible]
(Δεσμῶν)

Δι. [illegible] [illegible]
[illegible]

[28.2]

[28.3]

[28.4]

8/ Apple vates – Bigger

ὀχι φλεγ. λοιο

παντιγιά

πομπεια

Κόρα χειρολεγο

πομπεια ποιελ. φεγαλο

Δρόμος διεπ. φοιοπογιου

πομπεια

γ Κόρα

[28.5]

4/ Ο πνεύμ. κοσμος ~~[illegible]~~
ολων ομοιωλ. το
αγιος – ανεκαγος
δα αντιφαση
αν ολο μεγον εξαιρεσης
δα χωριστη
και εκτιμωμενη ιδους
ου η η εδιους

– ιδιο καραδοση

= Το ιεραιολεγο μυρωνον
για

[28.6]

5) Dia παραθέσεως δε προχειρίας
νεας εφαρ

Μεγαλο το Οχι. Το δεξιοχειρε
η ὅσσος ... (Μελιβ)

Αγγ. μαν δεν εφαρμοντας

υπερμεγαν αριστ. παν

" παλεγαν αγαθ

Μελ. το Οχι
το Ναι

Οχι μου αρνειλιν - δελιν

[28.7]

[28.8]

Τα κ. [illegible] [illegible]

Τα σπαρτα δεν καλεσε

δεναλον

προσεχος

να ρωτουν γ κ. μη σπαρτα

Το αρτελος εσφαλμος =

γνωμονικον

Αρα γ μη σφαλμενος ρόγος

αρτελωγες αρρον λογεα

[28:9]

Πειρα 28 Oct

– εγκυρα – αιδρ. ἀξιοπρ. ἐπ.

Τοῦτο = γρῆμα συνεδικα

Να παρρεφθεῖ ἐκ ἀξιοπρ.

Ἔργον υπ. Παιδ.

~~[illegible]~~

Πειρα συγκρα αγωνα

συνεχον

Ερωτα εξαιρετα

Κωνσταντιν παιον

10 Ιερια

[28.10]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[28.11]

Μετα 9 χρονια – πρωτη φορά
χωρις βραχνα
με φωνια – – –

Η επι καλοχης αρξαμενη μαχη

Η 1ροπη ογεγελας Σιρακ. Εδης

Ρωσοι επιτιθεσθαι – αρκετες
Τηνες νεκροις στον καλλιστοντες

[28.12]

3

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

1 Ορθη σιειξη εδλυχης

1 Θιμαιο σιθρωποι που

για αναδιοργανωση δημοσ. υπηρεσ.

να λημιθη, απο αρχομην ποι

. . . . .

2. Η' δυεγγα που περαση απο Εγγράφα

εισιδυσι βαθια στις ιφυχές

στην ψυχογογία

αναστατωση - anatacton

ματαστροφη αξιών

χωρις προσανατολισμό

3. Ὅταν οἱ ἐλεύθεροι λαοί ,
ὅσοι ἀλώβητοι ἀπό θύελλαν
ἀποφάσισαν τήν ἀνασύνταξιν τῆς ζωῆς των
φυσικόν θά ἦτο νά ἀποβλέφουν καί εἰς ἠ
θικάς ἀνάγκας ζωῆς.
Ἀλλά ἐπειδή ἐπείγουσαι καθημεριναί ἀ-
νάγκαι ὑλικαί
ἐστράφησαν πρός αὐτάς .
4. Ἀλλά ταχέως διεπιστώθη ὅτι τό κακόν ἦτο
βαθύτερον
καί προέκυψε ἀνάγκη μιᾶς ριζικωτέρας
θεραπείας-
μιᾶς νέας ἠθικῆς καί πολιτικῆς
παιδείας
5 Δέν ξέρω ἄν ἀνάγκη αὐτῆς συνειδητή εἰς
ὅλους
ἄν κρισιμότης αὐτῆς πλήρως
Εὐτύχημα ὅτι κατενοήθη ἀπό Ἀμερικανική
Ἀποστολή -Βοηθείας .
ἡ ὁποία προσέφερε φῶτα καί πεῖραν
της πρός ἀναδιοργάνωσιν δημοσίων ὑπηρε
σιῶν ἐπί πλέον συγχρονισμένων βάσεων
6 Κατενοήθη ἤδη πλήρως ἀπό Ἀμερικανι
κή Ἀποστολή ὅτι κάθε τόπος ἔχει τάς ἰδ
διομορφίας του καί κάθε διοίκησις ἐπί
σης

[28.14] 3

ὅτι δέν ἀρκεῖ ἡ μεταφυτεύσης ἐπιτυχόντας
ἀλλοῦ θεσμούς διά νά κάνῃς καλήν διοίκησιν
ἐν Ἑλλάδι
ὅτι χρειάζεται προσαρμογή τῶν νέων συστημά
των διά νά γίνουν γόνιμα

Μέ αὐτήν τήν εὐλύγιστον σκέψιν προχωρε
ρεῖ ἡ Ἀμερικ. Ἀποστολή εἰς τό ἔργον της
ἐπιδιώκουσα διαρκῶς περισσότερον εἰς τάς
ἰδιοτυπίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Χαρακτῆρος καί τ
τῆς Ἑλλην. ζωῆς

7. Εἰς τήν προσπάθειαν αὐτήν τῆς Ἀμερικαν.
Ἀποστολῆς- τῆς ὁποίας ἡ ἀξία δέν δύναται
ἀκόμη νά ἐκτιμηθῇ ἀπό τούς μή γνωρίζοντας
τί συντελούμενον ἔργον - ἐπί ἔν ἔτος ὑπῆρ
ξε πρωταγωνιστής καί ἀποφασιστικός ρυθμι-
στής ὁ τιμώμενος σήμερα

8 Ἦλθε προικισμένος μέ ὅλα τά ἐφόδια πού
ἐχρειάζοντο δι' ἕν τοιοῦτον ἔργον

X X X

9. Ἀλλά ὅλα αὐτά δέν ἀποκαλύπτουν πλήρως τό
μυστικόν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἀνδρός

[28.15] (4)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Μόνος ὅσος τὸν μπόρεσαν εἰς τὸν πρωτόν.....

10 Δὲν ἦξε ὅλως Ἑλλάδα ὡς ἕνας ἰσχυρικός
πρὸ ~~[illegible]~~ [illegible] νὰ πάνε πολιτικῶς
Ἦξε νὰ χαράξῃ μιαν πολιτικῶς
προσκυνήσεως μὲ ὅλα τὰ ἐφόδια πολιτικῶς
[illegible]

Ἡ πολιτικὴ ἀδεῖ δὲν ἦτο μεταφυτεύσεις
ξένων σχημάτων —
ἀλλὰ μεταφυτεύσεις ξένων πεῖρας
δεῖς τὰ ἰδικά μας σχήματα.

Ἡτο πολιτικὴ ἐμπνευσμένη ἀπὸ
τὴν γνησιωτέραν δημοκρατικὴν
ἰδεολογίαν
— μιαν ἰδεολογίαν ποὺ εἶναι ἐνδόξος
κοινή καὶ εἰς τὸν ἐχθρόν καὶ εἰς τὸν
ἀμερικὰν ἐπίσης

[28.16]

5

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

— Ηλο πολιτικη εμπνευσεμενη απο
ιδεαν ιγενθερίαν
ηλα ιδεαν λαξεων
- εγκυρίζει ολι γρωτον συνδυασμος επιλογής
δυο λουλον ιδιων, ἀδρανωνει δημοκρατίας

— Ηλο πολιτικη εμπνευσεμενη απο λιν
βεβαιολιτα ολι
προσφορα πρόνλον δεν ανξει λιν χωρα
αν δεν οργανωθη αξιοποιηση λον
και ολι αξιοποιηση. αραδον
προυποθεσεις
ιμανολιτα πολιτικας ια λα αξιοποιηση
και. ιμανολιτα αδη = ιναρη οργανωση
οργανωση διοικηνων

11 Ι.Β. αιρεθεν εις οργανωση γ ανεξαρτη
διοικηνων

[28.17] (6

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

a) Η δεσπόλεια αποκαθήρωσις —
αγγ. γεωρίστρα δημοκρατία
συνεχής τοῦ εγκαθίς.

και ή αποκρατικότης δεσμοῦ
ποτον ιγκνιόθη

και ἔγω — ή ἀγωγή τοῦ πολίτου

12 Πόρρα ἐπέτυχα
a) ἐγκαθίδρυσα τὸ ἰδέα
(γέγω) - θα τὸ δεῖτε.
b) μανοτέλα χειρίστρου γυμνάσιον
γ) ὑπόρρουν γ ἐπιμονὴν
ἀνόρων ἐγκαθίδρυσον μας
ἀγγ. γ πιστὸν εἰς ἀρετὰς

[28.18]

7

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κονεμπονδη – δεν δοσηρέσεται
δι' αδη διηρωγία.

Κυμερική λεγεται πραγμάτων
ειορυγορα αδη τη γαμη
συγκαθεια υπερ αδη

Ευρεθα εμεινο δι' ου ειορων
εμοχθων

εμεις οι παρονες μεγγονες δημοσιοι
γαλουργ

Υ εμεινα που ~~[illegible]~~ τον ουν
δεναμι με ογας τας ευχας μας

Λ Ο Γ Ο Σ

ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας κ. Κ. Τσάτσου εἰς τὴν τελετὴν τῆς ἀπονομῆς τιμητικοῦ διπλώματος ὑπὸ τῆς Παντείου Σχολῆς εἰς τὸν ἀναχωροῦντα ὑπαρχηγὸν τῆς Ἀμερικανικῆς Οἰκονομικῆς Ἀποστολῆς κ. John Blandford.--

10 Ὀκτωβρίου 1949

Ἦτο πράγματι πολὺ εὐτυχὴς ἡ πρωτοβουλία τῆς Παντείου Σχολῆς νὰ τιμήσῃ προσωπικῶς τὸν κ. Blandford

Ἦτο δίκαιον πρὶν φύγῃ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος κατ' ἐξοχὴν ἐμόχθησε διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν νὰ τιμηθῇ ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὴν Σχολήν, ἡ ὁποία εἰς κύριον μέλημά της καὶ κύριον σκοπόν της ἔχει ἀκριβῶς αὐτὴν τὴν ἀναδιοργάνωσιν.

Ὅταν ἡ θύελλα τοῦ πολέμου ἐπέρασεν ἐπάνω ἀπὸ τὴν χώραν μας αἱ συνέπειαί της εἰσέδυσαν βαθύτατα καὶ ἴσως κατὰ τρόπον πρωτοφανῆ εἰς τὴν ψυχὴν τῶν ἀτόμων καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τῆς Κοινωνίας μας. Ἡ πολεμικὴ αὐτὴ θύελλα ἐδημιούργησεν εἰς τὸν τόπον μας, εἰς βαθμὸν πολὺ μεγαλείτερον ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ παρετηρήθη εἰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς χώρας μίαν ἀναστάτωσιν συνειδήσεων καὶ μίαν ἀνατάραξιν σχέσεων, ἀνέτρεψε δὲ τοὺς ἠθικοὺς καὶ πνευματικοὺς προσανατολισμοὺς πολλῶν ἀτόμων. Ἡ προσπάθεια, ἐπομένως, τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς χώρας μας ἦτο πολὺ σκληροτέρα καὶ δυσκολωτέρα ἀπὸ ὅσον παρουσιάζετο ἡ ἀντίστοιχος προσπάθεια εἰς ἄλλας χώρας τῆς δοκιμασθείσης εὐρωπαϊκῆς ἠπείρου.

Ὅταν οἱ ἐλεύθεροι λαοὶ τῆς γῆς, ἀλώβητοι πλέον ἀπὸ τὴν θύελλαν, ἀπεφάσισαν νὰ βοηθήσουν τὰς κατ' ἐξοχὴν δοκιμασθείσας χώρας εἶναι φυσικὸν ὅτι ἡ φροντὶς των ἐστράφη καὶ κατὰ καθῆκον καὶ κατ' ἀνάγκην κατὰ πρῶτον λόγον πρὸς τὴν τόσον δεινοπαθήσασαν Ἑλληνικὴν πατρίδα.

Ἡ φροντὶς αὐτή, ὅπως παρουσιάζεται εἰς ὁλόκληρον τὴν

Εὐρώπην ἔχει χαρακτῆρα κυρίως οἰκονομικόν καί ἀποβλέπει εἰς τήν ἀνασυγκρότησιν τῶν ὑλικῶν καί οἰκονομικῶν δυνάμεων ἑκάστης χώρας.

Τοῦτο ἦτο πράγματι ἀπολύτως ἀπαραίτητον καί ἴσως νά ἦτο ἐπαρκές, ἐκεῖ ὅπου τό κακόν δέν εἶχεν εἰσδύσει πολύ βαθειά. Ταχέως ὅμως διεπιστώθη ὅτι τοὐλάχιστον διά τήν Ἑλλάδα, ἐπειδή τό κακόν εἶχεν εἰσδύσει βαθύτερον δέν θά ἦτο δυνατόν νά ἐπαρκέσῃ μία ἁπλῆ ἀνασυγκρότησις εἰς τόν ὑλικόν καί οἰκονομικόν τομέα τῆς Χώρας, ἀλλά ἔπρεπεν ἡ προσπάθεια ἀνασυντάξεως νά προχωρήσῃ καί ἐκεῖ ὅπου καί τό κακόν εἶχεν εἰσδύσει ἐπικινδύνως. Διεπιστώθη ἀπό ὅλους, ὅσοι παρηκολούθησαν τά ζητήματα αὐτά, ἡ ἀνάγκη μιᾶς ἠθικῆς παιδείας, μιᾶς πολιτικῆς παιδείας, ἄνευ τῆς ὁποίας ὅλαι αἱ προσπάθειαι αἱ καταβαλλόμεναι ἐπί τοῦ οἰκονομικοῦ οἰκοπέδου θά ἦτο ἀδύνατον νά καρποφορήσουν.

Δέν γνωρίζω ἐάν ἡ ἀνάγκη τῆς ἀνασυγκροτήσεως εἰς τόν εἰδικόν αὐτόν τομέα κατέστη συνειδητή ἀμέσως εἰς ὅλους. Γεγονός ὅμως εἶναι ὅτι αὐτή κατέστη συνειδητή εἰς τά μέλη τῆς Ἀμερικανικῆς ἀποστολῆς Βοηθείας, τά ὁποῖα ἀντελήφθησαν ἀμέσως ὅτι δέν ἦτο δυνατόν εἰς τήν Ἑλλάδα τοὐλάχιστον νά χωρισθῇ ἡ οἰκονομική ἀνασυγκρότησις ἀπό μίαν κοινωνικήν ἀνασύνταξιν τῆς χώρας, ἀπό μίαν ἀνασυγκρότησιν τῶν ἠθικῶν παραγόντων καί τῶν ἠθικῶν δυνάμεων τῆς Κοινωνίας. Εἰς αὐτόν δέ τόν τομέα τῆς ἠθικῆς καί πολιτικῆς ἀνασυντάξεως τῆς χώρας ἔστρεψε τήν μέριμνά της καί τήν φροντίδα της ἡ Ἀμερικανική Ἀποστολή Βοηθείας κατά τρόπον μάλιστα ὁ ὁποῖος ὁμολογουμένως ἀποτελεῖ παρέκκλησιν ἀπό ὅσα ἐγένοντο εἰς ἄλλας Εὐρωπαϊκάς Χώρας.

Κατενοήθη δέ περαιτέρω ἀπό τήν Ἀμερικανικήν Ἀποστολήν Βοηθείας ὅτι ἡ ἀνασύνταξις εἰς ἕνα τομέα ὁ ὁποῖος παρουσιάζει ἀπόλυτον ἰδιοτυπίαν, δέν ἦτο δυνατόν νά γίνῃ δι' ἁπλῆς μεταφυτεύσεως συστημάτων τά ὁποῖα ἐφηρμόσθησαν ἀλλοῦ μέ καλά ἀποτελέσματα, ἀλλά ἐχρειάζετο μία προσεκτι-

καὶ προσαρμογή, δεδομένου ὅτι ἦλθε συγκεκυκλωμένον ζήτημα ἔπρεπε νὰ ἀντιμετωπίζεται καὶ νὰ λύεται μέσα εἰς τὸ πλαίσιον τῶν διαζουσῶν συνθηκῶν τῆς Χώρας μας. Κατενόησεν ἀμέσως ἡ Ἀμερικανικὴ Ἀποστολὴ ὅτι πᾶσα ἰδέα ἐρχομένη ἔξωθεν καὶ προωρισμένη νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔπρεπε νὰ προσαρμόζεται μέσα εἰς τὰ ἰδικά μας ψυχολογικὰ καὶ κοινωνικὰ πλαίσια. Καὶ μὲ αὐτὴν τὴν εὐλύγιστον σκέψιν ἐπροχώρησεν ἡ Ἀμερικανικὴ Ἀποστολὴ εἰς ὅλας τὰς προσπαθείας της, ἄνευ δὲ αὐτῆς δὲν θὰ ἐπετύγχανεν ὅσα ἐπέτυχεν. Ἐπροχώρησε πάντοτε μὲ τὴν συνειδητὴν προσπάθειαν νὰ προσαρμοσθῇ εἰς τὴν ἰδιοτυπίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς πραγματικότητος.

Δὲν γνωρίζω ἐὰν ὅσοι εὑρίσκονται μακρὰν τῶν προσπαθειῶν αὐτῶν δύνανται σήμερον νὰ ἐκτιμήσουν τί ἔγινεν εἰς αὐτὸν τὸν τομέα. Δὲν γνωρίζω ἐπίσης ἂν εἶναι ὅλοι εἰς θέσιν νὰ κατανοήσουν ποίας δυσχερείας ἔχει νὰ ὑπερνικήσῃ ὁ ξένος, ὁ ὁποῖος ἐρχόμενος εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ πρώτην φορὰν καὶ καλούμενος νὰ ἀναδιοργανώσῃ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο τομέα τῆς πολιτικῆς μας ζωῆς, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ μελετήσῃ τὰς συνθήκας ποὺ ἐπικρατοῦν ἐδῶ καὶ νὰ προσπαθήσῃ νὰ προσαρμοσθῇ μὲ αὐτὰς καὶ νὰ κατανοήσῃ τὴν ἰδιοτυπίαν, διὰ νὰ μὴ εἴπω τὴν ἰδιοτροπίαν τῆς ψυχολογίας μας διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀπόλυτον ἀντικειμενικότητα, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχῃ ὅταν θὰ συγκρούεται καθημερινῶς μὲ γεγονότα ξένα δι' αὐτὸν καὶ πολλάκις ἀκατανόητα.

Παρὰ ταῦτα ἡ προσπάθεια ἔγινε καὶ, ὀφείλω νὰ τὸ εἴπω, ἔγινε μὲ ἐπιτυχίαν. Ὀφείλω δὲ εἰδικῶς σήμερον νὰ τονίσω ὅτι μεταξὺ τῶν προσπαθειῶν αἱ ὁποῖαι κατεβλήθησαν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν κατὰ τὸ τελευταῖον διάστημα σημαντικωτέρα εἶναι ἡ προσπάθεια τοῦ κ. Blandford, ὁ ὁποῖος ἂν καὶ οὐδέποτε εἶχεν ἔλθει προηγουμένως εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ εἶχε περιορίσει τὴν ὁρᾶσιν του εἰς

τὴν Ἀμερικὴν ἢ ἐκτὸς τῆς χώρας του, μόνον εἰς τὴν Ἀπω
ἀνατολήν, ἐπέδειξε μεγάλην ἱκανότητα προσαρμογῆς καὶ
εὐλυγισίαν σκέψεως καὶ κατώρθωσε νὰ κατανοήσῃ τὴν Ἑλ-
ληνικὴν ζωὴν καὶ νὰ προσαρμοσθῇ εἰς αὐτὴν τόσον ὥστε
ἡ ἐπικοινωνία καὶ ἡ συνεννόησις μαζί του ἦτο πάντοτε
εὔκολος καὶ γόνιμος. Αὐτὸ τὸ ξέρουν μόνον ὅσοι τὸν
ἐγνώρισαν ἐκ τοῦ πλησίον. Ὁ κ. Blandford δὲν
ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς τεχνικός, ὁ ὁποῖος ἐκλήθη
ξαφνικὰ νὰ ἐκπληρώσῃ μίαν πολιτικὴν ἀποστολήν. Ἦλθεν
ὡς πολιτικός, ὁ ὁποῖος καλεῖται νὰ ἐκτελέσῃ μίαν πολι-
τικὴν ἀποστολήν. Ἦλθε διὰ νὰ χαράξῃ μίαν πολιτικὴν
ἀφοῦ εἶχεν ἤδη μακρὰν πεῖραν πολιτικῆς θεωρίας καὶ
πράξεως. Προικισμένος μὲ τὰ ἐφόδια αἰτιᾶ ἦλθεν, ἐπροχώ-
ρησε, χωρὶς κίνδυνον νὰ συγχέῃ, ὅπως συχνὰ μπορεῖ νὰ
συμβῇ, τὸν τεχνικὸν τομέα μὲ τὸν πολιτικόν. Ἡ πολιτι-
κὴ τὴν ὁποίαν ἦλθε νὰ χαράξῃ δὲν ἦτο ἡ ἕκαμπτος πολι-
τικὴ τὴν ὁποίαν ἐγνώρισεν ἢ ἐφήρμοσεν εἰς τὸν τόπον
του. Ἦλθε ὄχι ἁπλῶς διὰ νὰ μᾶς φέρῃ ὄχι ξένην θεωρί-
αν ἀλλὰ ξένην πεῖραν καὶ διὰ νὰ τὴν προσαρμόσῃ πρὸς
τὰ ἰδικά μας πολιτικὰ καὶ ψυχολογικὰ δεδομένα εἶχε
μία πολιτικὴν σκέψιν ἐμπνευσμένην ἀπὸ τὴν πλέον γνησί-
αν δημοκρατικὴν ἰδεολογίαν, μίαν ἰδεολογίαν ἡ ὁποία,
εὐτυχῶς, εἶναι κοινὴ καὶ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν καὶ εἰς
τὸν Ἀμερικανικὸν λαόν.

Εἶχε μίαν πολιτικὴν σκέψιν ἐμπνευσμένην ἀπὸ τὴν ἰδέ-
αν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς τάξεως, διότι ἐγνώριζε, ὅτι
μόνον ὁ εὐτυχὴς συνδυασμὸς τῶν δύο αὐτῶν ἰδεῶν ἐξασφα-
λίζει τὴν δημοκρατίαν.

Εἶχε μίαν πολιτικὴν σκέψιν ἐμπνευσμένην ἀπὸ τὴν θέλησιν
νὰ κατοχυρωθῇ εἰς τὴν γωνίαν αὐτὴν τῆς Εὐρώπης τὸ
ἐλεύθερον πολίτευμα, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὸ πόρισμα τῆς
πείρας καὶ τῆς φιλοσοφίας ὅλων τῶν πολιτισμένων λαῶν.
Ἦλθε εἶναι ἀντίθετον πρὸς πᾶσης φύσεως ὁλοκληρωτισμόν

οἱουδήποτε χρώματος καὶ οἱασδήποτε ἀποχρώσεως. Τὴν πολιτικὴν σκέψιν ἐμπνευσμένην ἀπὸ τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ προσφορὰ τοῦ πλούτου τὴν ὁποίαν ἔκανε ἡ πατρίς του πρὸς τὴν Ἑλλάδα δὲν ἦτο ἀρκετὴ καὶ ὅτι θὰ ἐχρειάζετο νὰ ὀργανωθῇ αὕτη ἐσωτερικῶς διὰ νὰ ἀξιοποιήσῃ τὰς ἐσωτερικάς της δυνάμεις. Ἀνεγνώρισθη συγχρόνως ὅτι ἡ ἀξιοποίησις αὐτὴ προϋποθέτει τὴν ἱκανότητα τῆς πολιτείας νὰ προβῇ εἰς μίαν τοιαύτην ἀξιοποίησιν, πρᾶγμα ποὺ πάλιν προϋποθέτει καλὴν ὀργάνωσιν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν. Δι' αὐτὸ καὶ ὁ κ. Blandford ἀφιερώθη εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀναδιοργανώσεως τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν μὲ πάθος καὶ ἀφοσίωσιν. Ἡ διοικητικὴ ἀποκέντρωσις, ἕνα γνώρισμα ὅλων τῶν ἀληθινῶν δημοκρατιῶν, ὑπῆρξεν ἡ συνεχὴς φροντίς του. Ἐπεβάλλετο ὅλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι συνεργάζοντο μαζί του καὶ ἐπεβάλλετο πάντοτε διὰ τῆς συζητήσεως καὶ τῆς ἠρέμου σκέψεως, πράγματα τὰ ὁποῖα μᾶς ἔφερον πάλιν εἰς τὰς ἀληθινὰς ἐκείνας βάσεις τῆς δημοκρατίας, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ τὰς ἐπαναλάβωμεν καὶ νὰ τὰς ἐνθυμούμεθα πάντοτε, ἀκόμη καὶ ὅταν φαίνεται ὅτι εἶναι ἄνευ σοβαρότητος οἱ ἀπειλοῦντες αὐτὰς κίνδυνοι. Διότι ὁσονδήποτε καὶ ἂν πάντες ὁμιλοῦμεν περὶ δημοκρατίας καλὸν εἶναι πάντοτε νὰ προφυλασσώμεθα ἀπὸ τοὺς ὑπονομευτάς της.

Ἠγωνίσθη ἐπίσης ὁ κ. Blandford διὰ τὴν ἀκομμάτιστον διοίκησιν καὶ εἰσήγαγε θεσμοὺς οἱ ὁποῖοι ἂν ἐπιτύχουν καὶ ἐφαρμοσθοῦν ὅπως πρέπει θὰ δώσουν εἰς τὴν Χάραν μας κατὰ περισσότερον ἀκομμάτιστον ἀπὸ τὴν προηγουμένην.

Εἰς αὐτὰ ὀφείλω νὰ προσθέσω μὲ ἕνα αἴσθημα προσωπικῆς εὐγνωμοσύνης ὅτι ἠγωνίσθη καὶ διὰ τὴν πολιτικὴν παιδείαν τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅτι παρὰ τὰ πολλὰ προσκόμματα καὶ τὰς ἀκαίρους εἰρωνείας, ὑπεστήριξεν ἀνυστερήτως τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ μαθήματος τῆς Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτου εἰς τὰ σχολεῖα.

Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ἐπέτυχεν διότι εἶχε τὸ σπάνιον προσὸν νὰ γνωρίζῃ ἀκριβῶς τί θέλει. Καὶ ὅσο προχωρεῖ κανεὶς εἰς τὴν ζωὴν τόσο περισσότερον πείθεται ὅτι εἶναι ὀλίγοι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν ἀκριβῶς τί θέλουν. Τὰ ἐπέτυχεν ὅλα αὐτὰ διότι εἶχεν ἱκανότητας χειρισμοῦ τῶν ζητημάτων εἰς τὰ συμβούλια καὶ τὰς δημοσίας συγκεντρώσεις. Τὰ ἐπέτυχε διότι εἶχε τὴν ἱκανότητα νὰ ἀνέχεται τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς ἀδυναμίας ἐκείνων μὲ τοὺς ὁποίους συνεργάζετο. Εἶχεν ὑπομονήν, ἀνεκτικότητα, ἐπιμονήν καὶ βαθυτάτην πίστιν εἰς τὰς ἀρετὰς τοῦ λαοῦ μας.

Πολὺ συχνὰ κατὰ τὰς συνεργασίας του μὲ τοὺς δικούς μας ἦλθεν εἰς συζητήσεις καὶ διαφωνίας, οὐδέποτε ὅμως δυσηρέστησε κανένα. Ἦτο τόσον προφανὴς ἡ καλή του διάθεσις καὶ τόσον φανερὰ ἡ καλή του πίστις ὥστε δὲν ὑπῆρχε περιθώριον παρεξηγήσεων.

Ἡ σημερινὴ τελετὴ εἶναι πράγματι ἕνα εἶδος κορυφώματος αὐτῆς τῆς γενικῆς συμπαθείας τὴν ὁποίαν εἶχε συγκεντρώσει πρὸ τοῦ προσώπου του. Ὁ κ. Blandford ἔγινε σχεδὸν δημοφιλής. Τοῦ ἔλεγα μάλιστα πρὸ ὀλίγου ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν πατρίδα του πλέον, διότι εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι πάντοτε ἐπικίνδυνον τὸ νὰ γίνεται κανεὶς δημοφιλής.

Δι' ἡμᾶς πάντως τοὺς ἀσχολουμένους εἰδικώτερον μὲ τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας, εἶναι ὡραῖον τὸ ὅτι ἐχαιρετήσαμεν τελευταῖοι κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τῶν ἀπερχομένων φίλων μας καὶ ὅτι τελευταῖοι τοῦ στέλλομεν τὰς ἀποχαιρετιστηρίους εὐχάς μας.

[illegible]

Θὰ ἐπεθύμουν πρὶν τελειώσω νὰ ἐκφράσω πρὸς τὸν κ. Blandford, ἕνα προσωπικὸν μου αἴσθημα τὸ ὁ-

κοῦον κατ'αὐτήν τήν στιγμήν μέ διακατέχει.

Ὅσον προχωρεῖ κανείς στά χρόνια καί στήν πεῖραν,τόσον καί πολλά πράγματα τά ὁποῖα ἐζητοῦμε καί ἐπεδίωκε μέ ἐπιμονήν χάνουν τήν ἀξίαν των ὀλίγον κατ'ὀλίγον,καί ἡ δόξα καί ἡ εὐτυχία,καί ἡ ἐξουσία καί ἡ φήμη καί τό μόνον ποῦ πέραν ἀπό τόν χρόνον καί ἀπό τόν θάνατον μένει ἀκατάλυτον καί ὀρθόν καί αὐξάνει εἰς ἀξίαν εἶναι ἡ παρουσία εἰς τήν ζωήν ὀλίγων ἀνθρώπων ποῦ εἶναι ἄξιοι αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος. Ὅταν εὑρεθῶ ἀπογοητευμένος ἀπό ὅλα,τό ἀντίκρυσμα τέτοιων ἀνθρώπων εἶναι ἡ μόνη ἀληθινή ἐνίσχυσις εἰς τούς ἀγῶνας μας, ἡ μόνη δικαίωσις τῆς ζωῆς μας.

Πέρασαν κάποτε χρόνια χωρίς νά συναντήσουμε ἕνα τέτοιον ἄνθρωπο ὁλοκληρωμένον καί ὡραῖον κατά τήν μορφήν του. Ὁποία εἶναι ἡ συγκίνησις καί ἡ χαρά μας ὅταν ξαφνικά τόν συναντοῦμε,ἥσυχο,ἁπλό,λιτό,ἀφανῆ καί γεμᾶτο ἀπό τήν μεγαλυτέρη ἀρετή τοῦ ἀνθρώπου ἐπί γῆς,γεμᾶτο ἀπό ἀγάπη γιά τούς ἀνθρώπους καί γιά τίς ἰδέες.

Θέλω τελειώνοντας καί λίγο πρίν φύγῃ μακριά στήν πατρίδα,ὄχι σάν Ὑπουργός,οὔτε σάν καθηγητής,ἀλλά σάν ἕνας κοινός ἄνθρωπος νά εὐχαριστήσω τόν κ. Blandford γι'αὐτήν τήν συγκίνηση ποῦ μοῦ ἔδωσε,νά τόν εὐχαριστήσω διότι τόν γνώρισα καί τόν ἔβγοιωσα.-

Before finishing I would like to express to Mr. J. Blandford ~~the~~ personal feeling which possesses me at ~~present~~ this moment.

As ~~much as any one~~ we is advanced in age and experience, ~~so much and~~ many things which we estimates and persuades with passion in life ~~perseverance~~ loose their value, ~~and the~~ activity ~~and~~ happy happiness, ~~and the~~ power and fame and the only which, beyond ~~the~~ true ages and ~~the~~ death remains unabolished and ~~right~~ and ~~augments~~ increases in worth, is the presence in ~~the~~ life of few persons which are worth of that ~~appellation~~ name. When we are disappointed from everything, the presence of such persons is the only real help ~~to~~ in our ~~fights~~ struggle, the only justification of our own life.

Sometimes, years passed without facing such a person entirely perfect in his form. What ~~is~~ could be our emotion and ~~gladness~~ happiness when we suddenly meet him, quiet, simple, ~~plain~~, ~~unknown~~ and full of the ~~biggest~~ greatest virtue ~~of person~~ on ~~the~~ earth, full of love for ~~the persons~~ human beings and for ~~the~~ ideas.

I would like ~~finishing and~~ a little before he ~~goes~~ starting away far to his own country, ~~neither~~ as a Minister, nor as a Professor but as a ~~common person~~ simple man to thank Mr. Blandford for that ~~strong~~ emotion ~~that~~ he gave me, to thank him because I ~~was~~ met ~~acquainted with~~ him and I understood him.

(let me say that -))

[30.1]

εκτοχή: 11/10/1949
ενθρονιση: 18/12/1949.

1949;

(σημειώσεις κ. Δ. Μυλωνά)

Ὁ Μητροπολίτης Κορινθίας

Μιχαήλ

ἐξ ἐξέγη πρωθιεράρχης

Αμερικης

Ὑπῆρξε βαθεία ἡ ἱκανοποίησις ὅλων ἡμῶν ὅταν ἐπληροφορήθημεν ὅτι ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἐξέλεξε ὡς πρωθιεράρχην Ἀμερικῆς τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Κορινθίας Μιχαήλ καί ὅτι οὗτος ἀπεδέχθη τήν τιμητικήν αὐτήν ἐκλογήν.

Βεβαίως ἡ ἀπομάκρυνσίς του ἐξ Ἑλλάδος θά λυπήσῃ τό ποίμνιόν του ὡς καί εὐρύτερα στρώματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, θά στερήσῃ δέ τήν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν ἑνός πρωτεργάτου καί ἑνός ἐμψύχωτοῦ, ὁ ὁποῖος καί ἐδῶ θά ἠδύνατο πολλάς νά προσφέρῃ ὑπηρεσίας. Ἀλλά εἶναι τόσον μεγάλαι αἱ ἀνάγκαι ἐν Ἀμερικῇ, εἶναι τόσον μέγα τό θέμα τῆς ἐξευρέσεως τοῦ ἀξίου πρωθιεράρχου διά τόν ἀπόδημον ἑλληνισμόν τοῦ Νέου Κόσμου ὥστε ὅλοι οἱ δισταγμοί ὀφείλουν νά παραμερισθοῦν, ὅλαι αἱ θυσίαι ὀφείλουν νά προσφερθοῦν διά νά σταλῇ εἰς τόν ἐθνικόν ἱεραρχικόν θῶκον τῆς Ἀμερικῆς ὁ ἄξιος ἐκπρόσωπος τῆς ὀρθοδοξίας καί τοῦ Ἔθνους.

Ὁ Ἑλληνισμός τῆς Ἀμερικῆς ἀποτελεῖται κατά τό πλεῖστον ἀπό ἀμερικανούς πολίτας ἀφοσιωμένους εἰς τήν νέαν των πατρίδα, ὅπως ὅλοι οἱ ἄλλοι οἱ προερχόμενοι ἀπό ἄλλας εὐρωπαϊκάς χώρας. Ἡ κυρία μεταξύ αὐτῶν

διαφορά ἐκείνη ἡ ὁποία τούς φέρει πλησιέστερον πρός τήν παλαιάν ἑλληνικήν πατρίδα εἶναι ἡ θρησκεία καί ἡ γλῶσσα καί αἱ παραδόσεις, μέ μίαν λέξιν ἡ πνευματική ζωή. Τῆς πνευματικῆς αὐτῆς ζωῆς κορυφή εἶναι καί πρέπει νά εἶναι ὁ πρωθιεράρχης. Περί αὐτόν πρέπει νά συσπειροῦνται ὅλοι οἱ ἐξ Ἑλλάδος ἀμερικανοί διά νά συνεχίσουν νά λατρεύουν τόν θεόν κατά τόν τρόπον τῶν πατέρων των. Περί αὐτόν θά συσπειροῦνται διά νά διασώσουν τήν ἑλληνικήν λαλιάν καί τά ἑλληνικά ἤθη. Κέντρον τῆς πνευματικῆς των ζωῆς εἶναι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος. Εἰς αὐτόν ἀποβλέπουν καί ἀπό αὐτόν περιμένουν τήν καθοδήγησιν. Ἀπό αὐτόν περιμένουν τήν ἐπίλυσιν τόσον προβλημάτων σχετιζομένων μέ τήν πνευματικήν των ζωήν, ἡ ὁποία τόσον πλήρως καί τόσον ἀπροσκόπτως ἐναρμονίζεται μέ τάς ὑποχρεώσεις ὡς ἀμερικανῶν πολιτῶν καί μέ τήν ἀγάπην των πρός τήν ἀμερικανικήν δημοκρατίαν.

Τό ἔργον τῆς ἀνυψώσεως τοῦ πνευματικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς εἶναι σημαντικόν καί δυσχερές. Καί ὅμως εἶναι ἐπείγον ἄν θέλωμεν νά διατηρηθοῦν ζωντανοί οἱ αἰσθηματικοί δεσμοί μετά τῆς μητρός πατρίδος. Χρειάζονται

ὑλικά μέσα, τά ὁποῖα δυσκόλως προσφέρονται διά πνευματικούς σκοπούς. Χρειάζονται ἄνθρωποι, πρό παντός ἱερεῖς καί ἐκπαιδευτικοί πού ἐπίσης δέν εὑρίσκονται τόσον εὐκόλως καί ὅταν εὑρεθοῦν, δέν κατορθώνουν νά συντηρηθοῦν μέσα εἰς τόν διεσπαρμένον καί ἀκαθοδήγητον ἐκεῖ Ἑλληνισμόν. Εἶναι ἀνάγκη νά ἀναπτυχθῇ εἰς ὅλους αὐτούς τούς τομεῖς μία δραστηριότης, μία πρωτοβουλία σχεδόν ὑπεράνθρωπος διά νά συντελεσθῇ τό ἀπαραίτητον ἔργον.

Ἀπό τόν Σεπτόν Ἱεράρχην ὁ ὁποῖος ἐπωμίσθη τάς βαρυτάτας αὐτάς εὐθύνας περιμένομεν ὅτι, τό ἔργον αὐτό θά τό προωθήσῃ καί θά τό φέρῃ πλησιέστερον πρός τό τέρμα. Περιμένομεν ὅτι θά θέσῃ τάς ὀργανωτικάς βάσεις, διά νά δυνηθοῦν ἄλλοι μετ'αὐτόν νά ἐργασθοῦν ἀνετώτερον.

Πιστεύομεν εἰς τήν διάνοιάν του, εἰς τήν πεῖραν του, εἰς τήν γενναιότητά του καί πρό παντός εἰς τήν ἀγάπην του δι'ὅ,τι ἀνήκει εἰς τήν Ὀρθοδοξίαν καί εἰς τό Ἔθνος.

Ἡ μικρά καί πτωχή Μητέρα του ὑπόσχετε ὅτι θά τόν παρακολουθήσῃ μέ στοργήν εἰς τάς προσπαθείας του καί ὅτι θά τόν βοηθήσῃ ὄχι μόνον λόγοις ἀλλά καί ἔργοις.

%

Σήμερον τόν προπέμπει μέ τάς θερμοτέρας εὐχάς καί μέ τάς ὡραιοτέρας ἐλπίδας. Ἄς εἶναι μακρά καί γόνιμος καί ἔνδοξος ἡ ἀρχιερωσύνη του.-

[30.7]

[30.8]

Ο Μ Ι Λ Ι Α

Τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας κ. Κ. Τσάτσου
Εἰς τήν Στέγην Γραμμάτων καί Τεχνῶν
- 27 Ὀκτωβρίου 1949 -

.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.

Ἐφέτος χάρι στίς νίκες τοῦ Ἐθνικοῦ μας στρατοῦ, μποροῦμε πρώτη φορά μέ κάποια ἠρεμία καί κάποια ἐσωτερική γαλήνη νά ἀνασκοπήσουμε τά βαρειά χρόνια τῆς δουλείας, τῆς κατοχῆς, καί ὕστερα τά χρόνια τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνα πού ἀκολούθησε τήν κατοχή.

Ἀνασκοπῶντας τά χρόνια αὐτά μποροῦμε νά διαπιστώσουμε πώς στόν τόπο μας ἡ σχέση τῆς ἱστορικῆς ζωῆς τοῦ Ἔθνους ἀπό τή μιά μεριά καί τῆς πνευματικῆς ζωῆς του ἀπό τήν ἄλλη ἔχουν ἕναν ἰδιαίτερα βαθύ δεσμό, ἕνα δεσμό πού δέν τόν βρίσκουμε σέ ἄλλες χῶρες.

Εἶναι ἡ μοῖρα τῆς Ἑλλάδος νά πρέπῃ ἀδιάκοπα νά ἀγωνίζεται γιά τήν ὕπαρξή της. Κάθε στιγμή τῆς θέτουν οἱ ἐχθροί καί τά γεγονότα τό ἐρώτημα: Πρέπει ἤ δέν πρέπει νά ζήσῃς;
Γι'αὐτό καί κάθε στιγμή γιά ν'ἀπαντήσῃ στό ἐρώτημα τοῦτο, εἶναι ὑποχρεωμένη νά ἀνασκοπῇ τόν ἑαυτό της, νά ἀναγνωρίζῃ τόν ἑαυτό της καί νά καταφάσκῃ τόν ἑαυτό της.
Καί τίτε κάθε φορά ἀπαντᾶ: πρέπει νά ζήσω.
Εἶναι ἀδιάκοπη ἡ συνέχεια αὐτῆς τῆς ἐρωταπόκρισης. Ἀλλά καί κάθε φορά τήν ἀπάντησι στό ἐρώτημα, ἐάν ἔχῃ δικαίωμα ἡ φυλή νά ζήσῃ, τήν δίδει πρῶτο τό πνεῦμα, πρῶτος ὁ πνευματικός ἄνθρωπος. Αὐτός ἀποφασίζει καί δίνει λύση στό βασικό πρόβλημα τῆς ἱστορικῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ μας.

Τό φαινόμενο αὐτό δέν παρατηρεῖται σέ ἄλλους λαούς. Οἱ ἄλλοι λαοί δέν ἔχουν παρά σέ ἀραιά μόνον διαστήματα τήν ἱστορική ὑποχρέωση νά καταφάσκουν τή ζωή τους καί νά τήν ἀναγνωρίζουν ὡς ἀναγκαία. Αὐτό πού σέ μᾶς εἶναι καθημερινό βίωμα σέ ἄλλους εἶναι σπάνια καί ἐξαιρετική περιπέτεια. Μόνο σέ μᾶς εἶναι διαρκής ἡ ἀνάγκη γιά τόν διανοούμενο νά ἀπαντάῃ σέ ἱστορικά ἐρωτήματα. Γι'αὐτό καί σέ μᾶς ἡ σχέσι ἀνάμεσα σέ πνευματική ζωή καί ἐθνική ζωή εἶναι τόσον ἰδιότυπη καί τόσο βαθύτερη ἀπό ὅτι εἶναι σέ ὁποιαδήποτε ἄλλη φυλή τοῦ κόσμου. Γι'αὐτό καί κάθε φορά πού καλεῖται ἡ πνευματική ζωή νά δώσῃ λόγο καί νά ἀπαντήσῃ σ'αὐτό τό ἐρώτημα, κάθε φορά πού καλεῖται ὁ πνευματικός ἄνθρωπος νά ἀνωγνωρίσῃ τήν ἐθνική ζωή, πρέπει νά βρίσκεται παρών στή θέση του καί νά ἀπαντάῃ: " Ναί ἐγώ πού ἐτάζω τά αἰώνια, ἐγώ λέγω ὅτι μπορεῖ νά ἀγωνισθῇ αὐτό τό ἔθνος καί πρέπει νά ἀνθέξῃ ".-

Γι'αὐτό καί ὅταν συμβῇ νά ἀπουσιάσῃ ὁ πνευματικός ἄνθρωπος ἐκείνη τήν ὥρα εἶναι τόσο αἰσθητή, τόσο συγκλονιστική ἡ ἀπουσία του. Καί εἶναι τόσο συγκλονιστική ἡ ἀπουσία του γιατί

καταντάει ἀκατανόητο τό νά ἀγαπᾶ κανείς τήν πνευματική παράδοσι ἑνός τόπου καί ἑνός λαοῦ, νά ἀνήκη σ'αὐτή ,νά μελετάει καί νά ζῆ τήν ἱστορία του, νά γράφη τή γλῶσσα του, νά τραγουδάη τήν ζωή του καί τή φύσι του, καί ὅταν ἔρθη ἡ κρίσιμη ὥρα νά λησμονῆ τό φυσικό ὑπόβαθρο ὅλων αὐτῶν καί μάλιστα νά τό ἀρνιέται ἤ καί νά τό ὑποσκάπτη. Αὐτή ἡ ἀντινομία εἶναι κάτι τό ἠθικά ἀκατανόητο καί τό πνευματικά ἀντιφατικό.

Αὐτό τό γεγονός τοῦ βαθειοῦ δεσμοῦ ἀνάμεσα σέ πνευματική καί ἐθνική ζωή πού τό ὑπογραμμίζουν ἀκριβῶς οἱ κακές ἐξαιρέσεις , αὐτό εἶναι πού μᾶς κάνει καί συγκεντρωνόμαστε καί σήμερα ἐδῶ σά μιά οἰκογένεια καί μέ μιά ψυχή νά γιορτάζουμε ἕνα περιστατικό τῆς ἱστορικῆς μας ζωῆς, ὅπου ἀκριβῶς ἐδόθηκε μιά τέτοια ἱστορική ἀπάντησι ἀπό τήν ἐθνικήν ὁλότητα καί ἀπό τήν ὁλότητα τοῦ πνευματικοῦ της κόσμου . Γι' αὐτό καί σέ κάθε γιορτή , ὅπως εἶναι ἡ σημερινή ,αἰσθανόμαστε ὅλοι- ἐγώ τοὐλάχιστον τό αἰσθάνομαι καί εἶμαι βέβαιος ὅτι τό ἴδιο αἰσθάνονται καί οἱ ἄλλοι - τήν ἀνάγκη τῆς συσπείρωσης καί συνένωσης καί τῆς συγκέντρωσης ἀκριβῶς τῶν πνευματικῶν δυνάμεων, γιατί σ'αὐτές ἀνήκει καί τό χρέος καί ἡ εὐθύνη νά διαφυλάσσουν καί νά ἀναζωπυρώνουν τήν μνήμην αὐτῶν τῶν ὡρῶν.

Ὅσο καί ἄν θέλουμε νά εἴμαστε ἀλλοιώτικοι , εἴμαστε ὅλοι Τυρταῖοι ἑνός αἰώνιου στρατευμένου ἔθνους, δέν μπορεῖ ποτέ νά εἴμαστε οἱ ἁπλοῖ καί ἥσυχοι καί οἱ ἀπόκοσμοι ἄνθρωποι μιᾶς εἰρηνικῆς ζωῆς.

Αὐτή εἶναι ἡ μοῖρα μας, τό ριζικό μας, καί μέ αὐτήν πρέπει νά προχωρήσουμε καί νά ζήσουμε στήν πνευματική μας ζωή , σφιχτοδεμένοι πάντα μέ τά ἐθνικά πεπρωμένα, ἀντλῶντας ἀπό τά ἴδια αὐτά πεπρωμένα τήν ἰκμάδα πού χρειάζεται ἡ πνευματική μας ζωή .

Ἡ σχέσι αὐτή δέν εἶναι βέβαια, εὔκολη καί δέν μπορεῖ νά τήν ζῆ ὅπως πρέπει, κάθε πνευματικός ἄνθρωπος σέ κάθε στιγμή τῆς ζωῆς του. Εἶναι δύσκολη, καί τολμῶ νά πῶ, εἶναι καί ἐπικίνδυνη.

Ἀλήθεια πολλοί εἶναι οἱ κίνδυνοι πού γεννιοῦνται ὅταν συμβῆ, αὐτό πού συνέβη σέ μᾶς , ὅταν δηλαδή ἡ πνευματική ζωή συνεδέθη τόσο σφιχτά μέ τήν ἱστορική ζωή καί τά καιρικά γεγονότα. Κινδυνεύει τότε ἡ πνευματική ζωή νά περιπέση στό ἐφήμερο καί νά γίνη φωτεινή. Αὐτός εἶναι ὁ ἕνας μεγάλος κίνδυνος δηλαδή νά σημειωθῆ μιά πτῶση τοῦ ἱστορικοῦ ἐπιπέδου, νά πέση ἡ ποιότης τῆς πνευματικῆς ἐργασίας. Ὁ ἄλλος κίνδυνος εἶναι νά χαλάση ἡ ἐθνική ποιότητα τῆς πνευματικῆς ζωῆς.

Ὁ κίνσυνος αὐτός δέν ὑπάρχει μόνον γιά μᾶς καί γιά τό παρόν, ὑπῆρξεν καί θά ὑπάρξη γιά ὅλους τούς λαούς καί γιά ὅλες τίς ἐποχές, κάθε φορά πού ἡ πνευματική ζωή πορεύεται

πολύ κοντά στά γεγονότα.
Άλλοτε ὁ Βιργίλιος καί ὁ Ὁράτιος ἦταν ὑποχρεωμένοι ὑμνῶντας τή Ῥώμη νά ὑμνήσουν καί τόν Αὔγουστο καί νά τόν κολακεύσουν. Τώρα βέβαια, δέν ὑπάρχει Αὔγουστος, ὑπάρχει ὅμως τό πλῆθος. Καί ὑπάρχει πάντα ὁ κίνδυνος νά παρουσιασθῆ αὐτή ἡ παπηλεία, καί ἀντί νά κολακεύεται ὁ Αὔγουστος, νά κολακεύονται οἱ βοπές τῶν μαζῶν. Καί ὅπως τότε διαγκωνίζονταν στήν αὐλήν τοῦ Αὐγούστου οἱ πνευματικοί ἄνθρωποι γιά νά μονοπωλήσουν ὁ καθένας γιά τόν ἑαυτό του τήν τιμήν τοῦ νά ἀναγνωρισθῆ αὐτός ὁ μόνος στενά συνδεδεμένος μέ τά ἱστορικά γεγονότα τῆς ἐθνικῆς ζωῆς, ἔτσι καί τώρα μπορεῖ νά ὑπάρξη ὁ κίνδυνος νά φιλοδοξήσουν ὡρισμένοι ἄνθρωποι νά μονοπωλήσουν καί αὐτοί τήν ἐπαφή μέτά ἱστορικά γεγονότα.
Μπορεῖ δηλαδή νά ὑπάρξη ἡ τάση κάποιας μονοπώλησης τῆς κολακείας τῶν καιρικῶν δυνάμεων ἀπό τούς πνευματικούς ἀνθρώπους.
Εἶμαι εὐτυχής διαπιστώνοντας ὅτι ἡ ἰδική μας πνευματική οἰκογένεια στήν ὁλότητά της τοὐλάχιστον δέν ἔχει περιπέσει σέ τέτοια ἁμαρτήματα, καί ὅτι ἔμειναν σχεδόν ὅλοι ἀνέπαφοι ἀπό τούς πειρασμούς αὐτούς τούς συφυνασμένους μέ τήν πνευματική ἐργασία, κάθε φορά πού ἡ πνευματική ζωή πορεύεται παράλληλα καί κοντά στά καιρικά καί τά πολιτική πράγματα.
Δέν ὑπάρχει ὅμως καμία ἀμφιβολία ὅτι αὐτοί οἱ κίνδυνοι πού θέλησα νά ἐπισημάνω, ὑπάρχουν καί θά πρέπει στό μέλλον νά προσέξουν ὅλοι ὅσοι ἀγαποῦν τό ἔθνος καί τήν πνευματική του ζωή, ἀπό τήν ἐπιγαμία τῶν δύο αὐτῶν στοιχείων, νά μή προέλθουν φαινόμενα γιά τά ὁποῖα δέν θά ὑπερηφανεύεται οὔτε τό ἔθνος, οὔτε καί ἡ πνευματική του ἡγεσία.
Εἶμαι ἀπόλυτα βέβαιος ὅτι ἄν ὑπάρχουν τέτοιες ἐξαιρέσεις- ἐγώ δέν τίς ξέρω, ἀλλά λέγω ἐάν ὑπάρχουν- ἡ ὁλότητα τῆς πνευματικῆς μας οἰκογενείας θά χωρισθῆ ἀπ'αὐτές. Καί ὅπως ἐχωρίσθηκε ἀπό ὅλους ὅσοι ὑπῆρξαν ἐπιλήσμονες τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ἔτσι θά χωρισθῆ καί ἀπό ἐκείνους πού ὑπῆρξαν ἐπιλήσμονες τοῦ ἑλληνικοῦ ἤθους. Αὐτό ἐπιβάλλει ἡ ἀληθινή μας, ἐθνική, ἑλληνική παράδοση.
Μ'αὐτή τήν παράδοση θά βροῦμε τό δρόμο μας καί στόν ἠθικό καί στόν πνευματικό τομέα.
Ἡ παράδοσι εἶναι κάτι ζωντανό, ἕνα ποτάμι πού ρέει, πού κινεῖται καί ζῆ, καί ἀντιμάχεται κάθε τι τό στατικό, κάθετί τό ὀπισθοδρομικό καί τό ἀντιδραστικό. Ἡ παράδοσι εἶναι πάντοτε καί πανταχοῦ παροῦσα, ἐνῶ ἡ ἀντίδραση εἶναι ἀναπροφή μόνον μέ τό παρελθόν. Γι'αὐτό σήμερα σέ μᾶς, πού εἴμαστε οἱ κλητοί καί οἱ ἐκλεκτοί γιά τή διαφύλαξι τῆς πνευματικῆς καί τῆς ἐθνικῆς παράδοσης, σέ μᾶς ἀνήκει νά τήν ἀνατοποθετήσουμε μέσα στά νέα γεγονότα, στά νέα προβλήματα, καί νά ἀντλήσουμε ἀπό τήν ἴδια ἀρχαία πηγή ὅ,τι χρειάζεται τή φυσική της ἀνέλιξη καί τό αὐριανό μεγαλεῖο της.
Μιά τέτοια ὥρα, ὅπως ἡ σημερινή, πού μᾶς ἀνεβάζει σέ μιά κ

./.

[31.4]

ρυφή τόσο ὑφηλή γιά τό ἔθνος μας, ὅσο ἡ 28 Ὀκτωβρίου 1940 μᾶς ἐπιτρέπει ἀκριβῶς νά σκεφθοῦμε τά ζητήματα αὐτά ξανά καί νά αἰσθανθοῦμε βαθύτερα τά καθήκοντά μας γιά τό πνευματικό μας μέλλον.

Εἶναι ἡ ὥρα καί ἡ ἡμέρα πού εἴπαμε τό μεγάλο μας Ο Χ Ι Ἔχουμε χρέος σήμερα ὅλοι μας νά τιμήσουμε ὅλους χωρίς καμιά ἐξαίρεση καί ὀνομαστικά ὅλους ἐκείνους πού τό πρόφεραν ἐν ὀνόματι τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους (χειροκροτήματα) Οὔτε τά μεγάλα μικραίνουν μέ τήν ἀποσιώπηση, οὔτε τά μικρά μεγαλύνονται μέ τούς λόγους.

Ἀλλά βέβαια, οἱ μεγάλοι λαοί δέν ἐξαντλοῦνται ποτέ σέ μεγαλεῖο. Λαός δημιουργικός ὅπως ὁ ἑλληνικός, δέν μπορεῖ ποτέ νά ἐξαντληθῇ στήν ὑπερήφανον ἄρνηση τοῦ κακοῦ, ἔχει χρέος νά προχωρήσῃ καί στήν ὑπερήφανη κατάφαση τοῦ ἀγαθοῦ, καί μέτά τό μεγάλο του ΟΧΙ νά πῇ τό μεγάλο του ΝΑΙ.

Δέν φθάνει ἡ ἄρνησις. Δέν μποροῦμε νά σταματήσουμε στό ΟΧΙ . Πρέπει νά πᾶμε πιό πέρα. Χρειαζόμαστε μιά νέα, θετική δημιουργική τοποθέτησι τῶν συνειδήσεων , πού τό "ΟΧΙ αὐτό δέν περικλείνει . Χρειαζόμαστε μιά νέα συσχέτισι τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς καί τῆς ἐθνικῆς μας ἱστορίας. Ὕστερα ἀπό τούς ἀμυνόμενους " ἀπολογητάς " χρειαζόμαστε τούς δημιουργούς "πατέρες " καί καλοῦμαστε ἐμεῖς ὅσοι ἐπιζήσαμε , ὅσοι ὑπάρχομεν καί ὅσοι θά ὑπάρξωμεν νά βροῦμε αὐτό τό μεγάλο ΝΑΙ, καί νά τό ποῦμε, διότι τό καλεῖ ἡ ὥρα τῆς νίκης καί διότι καί ἄν ἀκόμη χάρις σ' αὐτήν ἀδειάση ἀπό ἐχθρικά σώματα ἡ ἑλληνική γῆ ἄν δέν βροῦμε τό μεγάλο τοῦτό ΝΑΙ , δέν θά ἀδειάση ἡ γῆ μας ἀπό ἐχθρικά πνεύματα.

Ἔχουμε χρεός νά ἀνανεωθοῦμε πνευματικά, ἀκριβῶς τώρα διότι μετά τή μάχη ἀνανεώνει κανείς τόν ὁπλισμό του . Τό ἔκαναν αὐτοί δημοτικοί ἥρωες καί πρέπει νά τό κάνουν καί οἱ σημερινοί ἀγωνιστές. Πιστεύω πώς ἡ πνευματική μας ζωή πού τώρα προχωρεῖ πιό πέρα ἀπό τήν ἄρνησι, ὅσο μεγάλη κι' ἄν εἶναι ἡ ἄρνησι αὐτή καί πάει νά δημιουργήσῃ τήν νέα κατάφασι, τή νέα μορφή ; τή νέα ὄψι, τό νέο ἰδιολογικό στερέωμα τῆς φυλῆς μέσα στήν πολυαίωνη παράδοσί μας θά βρῇ ὅλα τά στοιχεῖα πού χρειάζονται γιά τή νέα αὐτή μεγάλη ἀποστολή της . Ἀπό αὐτήν τήν παράδοσι ἐκκινοῦντες θά βροῦμε τίς νέες συγκεντρωμένες μορφές πού χρειάζονται καί γιά τούς νέους μας ἀγῶνες, γιά τίς σημερινές περιστάσεις καί γιά τά ἐπίκαιρα ἱστορικά προβλήματα. Καί αὐτό τό ἔργο μας θά εἶναι τό ὡραιότερο μνημόσυνο πού μποροῦμε νά κάμουμε σέ ὅλους τούς ἥρωες τῆς 28 Ὀκτωβρίου.-

Πρωτοπόροι, βέβαια, θά εἶναι πάντα οἱ πνευματικοί ἄνθρωποι τοῦ τόπου. Αὐτοί ἔχουν τήν ἱστορική εὐθύνη αὐτῆς τῆς διατύπωσης. Αὐτοί ἔχουν τήν ἱστορική εὐθύνην τῶν πράγμάτων καί τῶν γεγονότων , πού δέν συντελοῦνται στόν ἐξωτερικό κόσμο, ἀλλά μέσα μας , καί εἶναι πολύ σπουδαιότερα ἀπό τά ἐξωτερικά πού βλέπουμε μέ τά μάτια μας . Τολμῶ μάλιστα νά πῶ ὅτι χρειά-

ζεται κάποια ἀπομάκρυνση ἀπό τά καιρικά, γιά νά δοῦμε τά γεγονότα στήν πραγματική τους θέση. Χρειάζεται μιά τοποθέτηση σάν ἐκείνη τοῦ Σολομοῦ, ὅταν ἔκλεινε μέσα του ὅλα τά πανανθρώπινα ἰδανικά ψιά νά βρῆ τό ἀληθινό νόημα τῆς Ἑλλάδος.

Λ'τό πρέπει νά κάνουμε κι'ἐμεῖς. Γιά νά τό πετύχουμε ὅμως πρέπει νά τηρήσουμε κάποιαν ἀπόσταση ἀπό τά καιρικά. Ἔτσι θά βροῦμε τή βίζα, τήν ἀρχή τοῦ νοήματος πού θά μᾶς ὁδηγήση πιό πέρα, στά πιό δύσκολα πνευματικά κατορθώματα.

Γιά ὅλα αὐτά χρειάζεται νά ἀνανεωθοῦμε, ἐνῶ ἐμεῖς ἔχουμε -πρέπει νά τό πῶ μέ παρρησία - ἔχουμε λιγάκι τυποποιηθῆ στή στάση μας, στόν τόνο μας ἀκόμη καί στίς ἐκδηλώσεις μας γιά κάθε τί πού εἶναι ἐθνικό. Χρειάζεται μιά ἀνανέωση εἰς βάθος καί αὐτή τήν περιμένουμε καί ἀπό τούς νέους καί ἀπό τούς παλαιούς. Τήν περιμένουμε ἀπό ὅλους ἐκείνους πού ἔχουν ἀπόλυτη συνείδηση ὅτι ἡ σύνδεση τῆς πνευματικῆς καί ἱστορικῆς ζωῆς στόν τόπο μας εἶναι βαθύτερη, στενώτερη καί δημιουργικώτερη ἀπό ὅτι εἶναι σέ ὁποιαδήποτε ἄλλη χώρα. Τήν περιμένουμε ἀπό ἐκείνους πού καί κατά τό ἦθος καί κατά τήν πνευματική ἀξία στέκουν ψηλά, ἐπάνω ἀπό πάθη, ἐπάνω ἀπό πικρίες, ἐπάνω ἀπό δημοκοπίες, ἐπάνω ἀπό δειλίες, ἐπάνω ἀπό ὅλα ἐκεῖνα τά κακά πού μοιραῖα δημιουργοῦνται καί ἀνασκαλεύονται μέσα στήν ἱστορική ζωή, ἀλλά πού δέν ἔχουν καμιά θέση μέσα στό ἱερό τέμενος τοῦ πνεύματος. Ἀπό αὐτούς τούς ἀνθρώπους περιμένουμε νά ἀνοίξουν μέσα στό σκοτάδι τή μεγάλη πύλη ἀπό ὅπου θά δοῦμε νά φαντάζη ἀπό τή μιά μεριά τό ἰδεολογικό μας στερέωμα τό αἰώνιο καί ἀπό τήν ἄλλη τήν νέα ζωή τοῦ ἔθνους μας.-

(ραγδαῖα χειροκροτήματα)

-. Τ Ε Λ Ο Σ .-

[32.1]

Ofuyia;

dakefas fir ufuq. 49

[32.2]

Ak pejaja, pe anomoripeles
yapa lą bjetoje ilo
phojnio pą.

Epej tov nyepa elor.
Lą dejopach der eipach
naeirą vyjojos, ovle pia
opą, ovle nár oporotą
tov lo era poiásas pe lo
ajjo, eipach ilopa, ~~lo~~
~~dajo~~ tov dajepov pajola (tojí)
lo era ato lo ajjo. O
nadirą eyes lu voolpotią
lov, lo dino lov lpoto

7

ὁ τόλε ~~[illegible]~~ ἔργων τὸ Τυπογρα-
φεῖον τοῦ Ἀθηναίου Ἀθέρου
Ἄγγελος Κρεμνοῦνος. Ταμιλεῖα
προϊόν ἐργασίας τῶν ὀργάνων τοῦ
κράτους ἀποτελοῦν ~~[illegible]~~
δημόσιον εἶδος καὶ πρὸς ἀποφυγὴν
πολλαγμένων, ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ παρέκτατον τοιβαγγέλει ἐξ
τὸν ἐπαστόλε τυπογράφον ἐν ὑπογρεώσει
νὰ πολλαγμένης τὰ πρόσας
εἰδὸς ὡς ἐπιτυπιδοῦν τὰ
ἀντίτυπα τὰ ὁποῖα ~~[illegible]~~ μὲν

na bjeroj tá jej, tá dnes
tov jagropala, tj. dnes
tov namies. O nadnej
tgebaši to dnes tov dgoyo.
Moro i šiá nyšto vrarko
yaste ojos, ~~e~~ šiá yunos
nai šiá tjalos gyoye
nonó nai avlo tó
nyšto jeyeli Eyj.
Enei ojos vrarkoyaste
~~ojos~~ ojos vyyvrodye,
Mj. Eyorée y Eyj. Avlo
aporte enu i dovjeca

[illegible]. Βεβαίως πάντα
ἔπρεπε το [illegible] τῶν μελῶν
νά [illegible] βασιμῶν. ~~[illegible]~~ [illegible]
~~α) ἔπρ~~ 1ον) ἔπρεπε τά ανεν-
παθαρτα παρανα μελῶν
(ὁρα ναί τα τοῦ Κρεσιόνη)
νά ανανεαθουν εἰς ὁρουμενον
2ον) ἔπρεπε νά ἐπιτυπωθοῦν
τα μετα το 1935 μελῶν
3ον) ἔπρεπε να συνταχθουν
ματα τροπον νεον [illegible]-
τουντα ναι [illegible] [illegible]
[illegible] τοῦ [illegible] [illegible]
δι' [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]-

[32.5]

[33.1]

Ιημερώσεις
γιά όμηρε
Φακεσος 1949

ΕΠΕΤΕΙΟΣ 28ης ΟΚΤ;

[33.2]

Ιδιοτοπος δέσης εδίνος εἰς πνευμα-
λιμον ζωήν εν Εγαδι —

Αρον δι' οπαρξιν ανεχης

Καρεῖται να απαντωμεν αν δεις — αν
ορεται να οπαρξη

Ξεινα δεν τοις ιδεται ιδιοτο-
ρίτυμα —

Ες ὁν ιγνοις πνευμαλιμον να
ζαβουν δεσης —

και αντιουμεν να δεχεται
πνευμαλιμον ζωη ις να αρνεται
ιποβαθρο εις

Αλλο μας μονον οι ναδε
εδιμης ενδιγωσης

Αλλο και συμφερα

Ιδεις ομως εοτε με πομπιμη
ιμι ιπιδοτο

να ζεπεσης οι ιμεινες ενδιγωσης
(δεμα παιοτιτα

SECRETARIAT OF STATE FOR PRESS AND INFORMATION

ί Ὑπουργοί Μεταφορῶν καί Ἐργασίας εἰς χθεσινήν σύσκεψίν των μετῶν ἁρμοδίων συνεζήτησαν τά ζητήματα τῶν μαθητευομένων ΣΠΑΠ.-

ατά πληροφορίας ἐκ Θεσσαλονίκης ἀφίχθη χθές ἐξ Ἀθηνῶν ὁ Ὑπουργός ρείου Ἑλλάδος κ. Κορόζος.-

-- Ἀνεβλήθη διά τήν 2Ιην Νοεμβρίου ἡ σύσκεψις τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐπαρ-ιακῶν ἐμπορικῶν ἐπιμελητηρίων ἡ ὁποία ἐπρόκειτο νά γίνῃ εἰς Θεσσαονίκην τήν 2Ιην τρέχοντος.-

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Εἰς χθεσινάς δηλώσεις του ὁ Ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως κ. Βισίνσκυ ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Ρωσία ἐπιμένει ὅπως ἡ Ἑλλάς παραιτηθῇ τῆς Βορείου Ἠπείρου καί χορηγήσῃ γενικήν ἀμνηστίαν εἰς τούς συμμορίτας. Ἐπίσης ἠπείλησε τόν Ο.Η.Ε. ἄν ἡ Γιουγκοσλαυΐα ἐκλεγῇ εἰς τό Συμβούλιον Ἀσφαλείας τονίσας ὅτι τοῦτο θά ὑπονομεύσῃ τήν βάσιν τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Ηνωμένων Ἐθνῶν. Ὁ κ. Βισίνσκυ ἐπανέλαβεν ὅτι ἡ Σοβιετική Ρωσία κατέχει τήν ἀτομικήν βόμβαν.-

-- Ὁ Ἕλλην ἀντιπρόσωπος παρά τῷ Ο.Η.Ε. κ. Κύρου ὑπέβαλε χθές δια μαρτυρίαν πρός τήν Γενικήν Γραμματείαν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν κατηγορῶν τήν Ἀλβανίαν δι' 22 παραβιάσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους.-

-- Ἐγνώσθη ὅτι ἡ Γιουγκοσλαυΐα ἐδήλωσεν ὅτι κατ' ἀρχήν εἶναι σύμφωνος νά ἐπαναλάβῃ τάς σχέσεις της μέ τήν Ἑλλάδα.-

-- Ὁ Τίτο ἀναγγέλλει ὅτι εἰσέρουσιν πρακτόρων τῆς Κομινφόρμ εἰς τήν Γιουγκοσλαυΐαν.-

-- Τό ἐν Λονδίνῳ πρακτορεῖον τῶν συμμοριτῶν ἐδήλωσεν ὅρι δέν ἔπαυσεν ὁ ἀγών εἰς τήν Ἑλλάδα.-

-- Ὑπάρχουν πληροφορίαι ὅτι τό Κρεμλῖνον παρητήθη τῆς ὑποστηρίξεως τῶν Ἑλλήνων συμμοριτῶν διά νά στρέψῃ τήν προσοχήν ἐπί τῆς Γιουγκοσλαυΐας.-

-- Ὁ κ. Τσαλδάρης ὁμιλῶν χθές ἐπί τῆς ἀποτυχίας τῶν προσπαθειῶν τῆς συμφιλιωτικῆς ἐπιτροπῆς ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Ἑλλάς ἐπέδειξε καλήν πίστιν εἰς τάς ὑποδείξεις τῶν συμφιλιωτῶν καί ὅτι τώρα ἀναπόκειται εἰς τόν Ο.Η.Ε. καί τάς Μεγάλας Δυνάμεις, ὅπως ἀξιοποιήσουν τήν Ἑλληνικήν νίκην. Ὑπάρχουν πληροφορίαι ὅτι ἡ Ἀμερική, Ἀγγλία καί Γαλλία θά ζητήσουν μά ἐξασφαλισθῇ ἡ Ἑλλάς ἀπό κάτε ἀπειλήν.-

-- Κατά πληροφορίας ἐκ Παρισίων ἡ Σοβιετική Ρωσία ἀπαγκιστροῦται ἀπό τήν Ἑλλάδα.-

-- Κατά πληροφορίας ἐκ Λονδίνου ἡ κατάπαυσις τοῦ πυρός ὑπό τῶν συμμοριτῶν δέν ἀποτελεῖ παρά ἀναγνώρισιν ἑνός ἤδη ὑφισταμένου γεγονότος ἐκ τῆς ἥττης των.-

-- Κατά πληροφορίας ἐκ Λονδίνου ἡ κατάστασις εἰς τά Βαλκάνια εἶναι ἐξαιρετικά κρίσιμος. Συμμορίαι τῆς Κομινφόρμ εἰσέβαλον ἤδη εἰς τήν Γιουγκοσλαυΐαν. Λέγεται ὅτι ἡ Βουλγαρία πρίκειται νά ἐνσωματωθῇ εἰς τήν Σοβιετικήν Ἕνωσιν. Ὑπάρχουν φῆμαι περί ἐκρήξεως ἐπαναστάσεως κατά τοῦ Χότζα εἰς τήν Ἀλβανίαν.-

-- Ὁ σχηματισμός τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ἀνετέθη εἰς τόν κ. Μεγέρ.

-- Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἐτάχθη κατά τῆς ἀναμίξεως τοῦ Βατικανοῦ καί τοῦ Ἰσραήλ εἰς τούς Ἁγίους Τόπους.-

-- Συνελήφθησαν εἰς Βουλγαρίαν ὁ Γενικός ἐπιτελάρχης τοῦ στρατοῦ καί ὁ διοικητής τῆς ἀης στρατιᾶς.-

-.-.-.-.-.-

[33.3]

[33.4]

νέ μιν παντιγεις
(δεμα ιδονι)

Αγρόλε οι ποιηλαι – Αεγγιγεν νομαν
βασιγεν

Κορα νομαν ποιελιν μιγαλον
ιον μεγαλεμο

Και οπον τοτε δεκαδιεσιαν
νομαν μοποτιγεν εκοιαν
ελα και κορα

O πεκιγαλιν μεγαλεμιν νομαν
τη μεγα ελιν ομοιεται τον αγιον
γ αναπαγον απο αυτα
Αυτον δα αυτεραν –
δα μεγαν τον μεγαν τον ναι
απο τον προδοτα τον εδιον
προδοτα τον ιδον
δα ενεμιν μεγαν παρεδον – – –
Το πραιαλεμο μιγαλον
ενεκιον που δεκαν τον αγιον τον

SECRETARIAT OF STATE FOR PRESS AND INFORMATION

μα τον νιν

--Ὁ ἐνταῦθα παρεπιδημῶν Μητροπολίτης Αἰτίου κ. Μακάριος ἀνεχώρησε χθὲς ἀεροπορικῶς διὰ λοζάνην προκειμένου νὰ ἐπισκεφθῇ μονάδας τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς τὸν Γράμμον.-

-- Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Κινηματογραφικῶν Ἐπιχειρήσεων ἀπηύθυνεν εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον ἐκ μέρους ΕΚΕ καὶ τῶν περιθαλπομένων εἰς τὴν παιδούπολιν κινηματογραφιστῶν συμμοριοπλήκτων παιδιῶν μήνυμα εὐγνωμοσύνης διὰ τὰς περιλάμψασας τοῦ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν του ἐθνικοῦ στρατοῦ.-

--Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Μεταφορῶν ἀνεκοίνωσεν ὅτι λόγῳ καθυστερήσεως τοῦ ἀναμενομένου φορτίου βενζίνης καὶ πετρελαίου θὰ συνεχισθοῦν οἱ ἐπιβληθέντες περιορισμοὶ ἐπὶ τῆς βενζίνης.-

-- Ὁ Ὑπουργὸς Μαυρογορδᾶτος ἐπεσκέφθη χθὲς ἐκ μέρους τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως τὸ Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον Μελισσίων.-

-- Ἡ Πανελλήνιος Ἕνωσις Ἐνοικιαστῶν καλεῖ τοὺς μὴ προστατευομένους ὑπὸ τοῦ ἐνοικιοστασίου εἰς σύσκεψιν τὴν προσεχῆ Κυριακὴν εἰς τὸ Θέατρον ΑΛΙΚΗΣ.-

-- Κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν τῆς διοικήσεως τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. ἀπεφασίσθη ὅπως αὕτη παρουσιασθῇ μεθαύριον εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ ἐπιδώσῃ σθένταμον ὑπόμνημα τῶν ἀπόψεών της ἐπὶ τῶν αἰτημάτων τῆς ἐργατικῆς τάξεως. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Γ.Σ.Ε.Ε., ἐνημέρωσε χθὲς διὰ διαβήματός του τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας.-

-- Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ὑγιεινῆς ἀνεκοίνωσεν ὅτι ὁ ἀντιφυματικὸς ἐμβολιασμὸς θὰ ἐπεκταθῇ.-

--Ὁ Πορτογαλικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς παρέδωσεν πρὸς ἀποστολὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσπραλαβὴν τοῦς Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ,800 χιλιόγραμμα μουρουνελαίου καὶ ἄλλα φαρμακευτικὰ εἴδη,ὡς δωρεὰν διὰ τὰ συμμοριόπληκτα παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος.-

-- Ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν συνῆλθε χθὲς ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τὴν τελικὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ νομοσχεδίου περὶ προστασίας καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου.-

-- Εἰς Λαμίαν ἐγένετο χθὲς λιτανεία ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς Ἀπελευθερώσεως τῆς πόλεως ἀπὸ τῆς κατοχικῆς δουλείας.-

--Ἀνεκοινώθη ὅτι ἤρθη ἡ γενομένη ἐπίταξις τῶν καφέδων τῶν εὑρισκομένων εἰς χεῖρας διαφόρων ἐμπόρων τοῦ Πειραιῶς.-

--Οἱ συνταξιοῦχοι διεμαρτυρήθησαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἄρνησιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως χορηγηθῇ τὸ 30% καὶ εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ πολιτικοὺς συνταξιούχους.-

-- Ὁ νεοεκλεγεὶς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς,μέχρι τοῦδε Μητροπολίτης Κορινθίας πρόκειται νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν ὅπου θὰ γίνῃ τὸ μέγα μήνυμα.-

--Ἡ γνωσθεῖσα πρότασις τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ἡ Ἑλλὰς μετάσχῃ ὑπὸ τὴν Ἀμερικανικὴν αἰγίδα προσπαθείας διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς μέσης Ἀνατολῆς,διὰ μεταναστεύσεως μέρους τοῦ πληθυσμοῦ της προεκάλεσε ἐνδιαφέρον μεταξὺ τῶν ἐνταῦθα ἐγκύρων ἀμερικανικῶν κύκλων.-

-- Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δημοσίας Τάξεως ἀπηυθύνθη πρὸς ἁπάσας τὰς Ὑπηρεσίας χωροφυλακῆς καὶ Ἀστυνομίας Πόλεων ἐγκύκλιος σχετικὴ μὲ τὸν τρόπον ἐφαρμογῆς τῶν μέτρων ἀσφαλείας.-

--Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Δημοσίων Ἔργων ὡμίλησε πρὸς τοὺς ἐκτάκτους ὑπαλλήλους τοὺς προελθόντας ἐκ τῆς ἀποχωρησάσης ἀμερικανικῆς Ἑταιρείας ΑΤΚΙΝΣΟΝ συστήσας εἰς αὐτοὺς ὅπως διεξάγουν τὴν ἐν τῷ Ὑπουργείῳ ὑπηρεσίαν των ἐν πνεύματι πειθαρχίας πρὸς τὴν ὑπαλληλικὴν ἱεραρχίαν.-

./.

[33.5]

[33.6]

Ο δρόμος αυτός προχωρεμένος ογι σταθεί
προς κάτω γαλεμ ξύρ
Μεγάλο το Ο.Χ.Ι. Το Ιδιοζόμενο
γ Τιμούμε στόνε το αντεγγαθμιάν
Αλλά μεγάλος ζάτος δεν εξαντλούν ξύρ
ότιν υπερηφάνεια αρνήσει τον πανιόν
χωρόν γ " " πατάμεται τον εγάδ
Περιόν από τα μεγάλα Ο.Χ.Ι.
ξύρ να προχωρεύουν ότι " Ναί
Θέσιν γ ογι μόνον αυτίδεσιν
χρειάζομαι
σημερά
Μια κα λοποδεθεύσει τις
ανεκδεύσεις μεν ενοτε ιστορίας
Μετά τον αμοιόμενον αποζόμενα χρειάζομαι
τον δημιουργούς πατέρας
~~Μια τδεμόρια~~ - Μόνον κα ποιμο
πατάμεται τις δεσεν μας
Δα κα προβιμάτα αταντίσει
Δημιουργία κα μορφών
(μορεί να γίνουμε από ανοποτέτο ιδέν)
Εμείς πνευματικοί ανθρώποι
πρωτοπόροι

SECRETARIAT OF STATE FOR PRESS AND INFORMATION

Ο.Χ.Ι. Μεγάλον ζάτος — Υπερεύα ότι εδεν
Δημιουργία.

--Συνιστᾷ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅπως προβῇ εἰς τὰς καταλλήλους ἐνεργείας διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν 25 περίπου Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν αἰχμαλωτισθῇ κατὰ περιόδους ὑπὸ τῶν συμμοριτῶν.

--Διερωτᾶται πῶς εἶναι δυνατὸν ὁ Ἔπαρχος μὲ 525.000 μηνιαίως καὶ ἄνευ ἐξόδων παραστάσεως νὰ ἀνταποκριθῇ πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις του.

--Δημοσιεύει μίαν ἀποκαλυπτικὴν ἔρευναν 5 Ἀμερικανῶν δημοσιογράφων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ κ.Α.STEELE, ὑπὸ τὸν τίτλον ΑΣΙΑ, ΤΟ ΕΡΥΘΡΟΝ ΑΙΝΙΓΜΑ.

--Φιλοξενεῖ ἄρθρον τοῦ κ.Γ.Διαμαντίκου, διὰ τὸ οἰκονομικὸν μας πρόβλημα ὑπὸ τὸν τίτλον ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΙΝ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΚΑΦΑΛΑΙΩΝ.

ΟΙ ΚΑΙΡΟΙ

Εἰς πρῶτον ἄρθρίδιον σημειώνουν, ὅτι ἡ ἀπόφασις ποὺ ἔλαβε προχθὲς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον νὰ ἀνάθεσῃ τὸ ὅλον ζήτημα τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν συμμοριτοπλήκτων εἰς πενταμελὲς Συμβούλιον ἐκ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν Προνοίας, Ἀνοικοδομήσεως, Ἐφοδιασμοῦ, Ὑγιεινῆς καὶ Γεωργίας μὲ εἰσηγητὴν καὶ Συντονιστὴν τὸν κ.Καραμανλῆν ἠτοιμασμένη, διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἐνιαίαν διεύθυνσιν ὅλων ἐκείνων τῶν Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν ποὺ ἐκινητοποιήθησαν καὶ ἐτέθησαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πραγματοποιήσεως αὐτοῦ τοῦ τόσον βασικοῦ εἰς τὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς χώρας σκοποῦ.

--Ὑπενθυμίζουν, ὅτι εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς πολιτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ο.Η.Ε. τὴν 25ην Ὀκτωβρίου πέρυσι ἡ Γιουγκοσλαυϊκὴ ἀντιπροσωπεία προέτεινε νὰ κληθῇ ὁ.... Μάρκο διὰ νὰ ἀκουσθοῦν καὶ οἱ "ἐκπρόσωποι τοῦ δημοκρατικοῦ ἀγωνιζομένου λαοῦ".

--Σημειώνουν, ὅτι μὲ μόλις συγκαλυπτομένην πικρίαν ἡ ΕΣΤΙΑ ἐσχολίασεν... ὅπως ἐσχολίασε τὴν ἀπονομὴν εἰς τὸν Στρατηγὸν τῆς νίκης τοῦ τιμητικοῦ ἀξιώματος τοῦ Στρατάρχου.

--Ὑπογραμμίζουν, ὅτι εἶναι ἀνεντίρρητον ὅτι αἱ κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις ἔχουν ἐν πολλοῖς δίκαιον μέχρις οὐρανοῦ.

[33.7]

Volepa aπo 9 χρονια παιγνιδιζουμε
28 Oct. – χωρις διακοπη. – πρωτη φορα
με τα γιορτινα εκατομμυρια
με διαγγελμενον τον εχθρον

Μια ~~[illegible]~~ φορα στον αγωνα μας ολα
αυτη τη νυχτα ~~[illegible]~~ δοξη στην τιμη του
Εθνους –

με αγων ιδιαιτερον διαδεχθη Εθνικη
ιδιαιτερη εγειρη

Τρομερη αυτη ομοιοτητα εις
ολαλον – εις ιδιαιτερον αυτοκρατορα
Εθνους

Βαρος εκατονταετιας ολοκληρος
Τρεις ολοι κυριοι αυτοι.
στον κατακτητα εις αγων αγων ομοιον
Για τα ιδια συμφερον
εκλογικος αγων με ομοιαν
Δεν κατεστη δυνατον να αναγνωρισθη
το ομοιον – εγκαιρως αναγνωρισθη
φορεν
Ενιοι ομοιοι μεγιστοι

SECRETARIAT OF STATE FOR PRESS AND INFORMATION

Εις τροπον ~~[illegible]~~ εις Ο. Παιδ. ~~[illegible]~~
η συνεχεια πρωτος ο κυριος

---Ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἔγινε χθές τό ἀπόγευμα σύσκεψις τῶν Ὑπουργῶν κ.κ. Σ. Στεφανοπούλου καί Χέλμη καί τοῦ προέδρου Ὑπουργοῦ κ. Δοξιάδη διά ζητήματα ἐπανορθώσεων.-

-- Ὁ Ὑπουργός τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ζαΐμης ἐδέχθη χθές τήν διοικητήν τῶν κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κ. Παρουσελ καί συνειργάσθη μετ' αὐτοῦ διά ζητήματα ἀφορῶντα τάς κοινωνικάς Ἀσφαλίσεις τῶν δημοτικῶν Νοσοκομείων

-- Χθές τήν ἑσπέραν συνῆλθεν ἡ ἐπιτροπή οἰκονομικῆς πολιτικῆς καί συνέχισε τήν συζήτησιν ἐπί ζητημάτων τοῦ σίτου καί τοῦ βάμβακος.-

--Συνεκροτήθη χθές σύσκεψις εἰς τήν ὁποίαν μετέσχον οἱ Ὑπουργοί κ.κ. Σ. Στεφανόπουλος, Δ. Χέλμης, Β. Στεφανόπουλος, Γουλόπουλος καί οἱ βουλευταί τῶν σιτοπαραγωγικῶν περιφερειῶν διά τά ζητήματα τοῦ σίτου. Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν σιτοπαραγωγῶν ἐζήτησαν βελτίωσιν τῶν τιμῶν τοῦ σίτου.-

--Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐφοδιασμοῦ ἐκομίσθη ποσότης 70 τόννων τυροῦ φέτας ἐξ Ἰταλίας, ἡ ὁποία δέν ἐκοστολογήθη ἀκόμη.-

--Οἱ γυμνασιάρχαι, διευθυνταί παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν καί διευθυνταί ἐμπορικῶν σχολῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καί Περιχώρων εἰς συνεδρίαν των διεπίστωσαν τούς ἐθνικούς κινδύνους ἐκ τῆς παρακμῆς τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως λόγῳ τῆς ἐλλείψεως προσωπικοῦ καί ἐπικαλοῦνται τήν ἄμεσον ἐπέμβασιν τῶν ἁρμοδίων.-

-- Συνεχίσθησαν καί χθές αἱ ἐργασίαι τοῦ συνεδρίου τῶν Ἐπιθεωρητῶν Μέσης καί Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.-

--Τό Γενικόν Συμβούλιον τῆς Ο.Π.Ο.Δ.Δ. ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις δέν ἐπέλυσε τά αἰτήματα τῶν Ν.Π.Δ.Δ.-

--Συνεχίζεται ἡ δίωξις καί ἐξόντωσις τῶν ὑπαλειμμάτων τῶν συμμοριτῶν. Φυλάκιόν μας εἰς τήν περιοχήν Κομνινάδων Καστορίας ἐβλήθη καί πάλιν διά πυρῶν μυδραλίου ἐκ τοῦ Ἀλβανικοῦ ἐδάφους.-

--Καταρτίζεται σχέδιον νόμου διά τόν συντομισμόν τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ τῶν συμμοριοπλήκτων.-

--Ἡ ἐπί τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπή ἐπελήφθη τῆς ἐξετάσεως τοῦ ἄρθρου 114 τοῦ Συντάγματος 1927.-

--Οἱ κρατικαί βιομηχανίαι δαπανείων ἐκτελουμένων ὑπό ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας διεμαρτυρήθησαν εἰς τήν κυβέρνησιν ζητήσαντες ὅπως ἐκτελεσθοῦν αἱ δοθεῖσαι τελεσίδικοι ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων διά τήν πληρωμήν τῶν ὀφειλομένων τόκων. Σχετικῶς συνεκροτήθη χθές σύσκεψις ὑπό τήν Προεδρίαν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ εἰς τήν ὁποίαν μετέσχον οἱ οἰκονομικοί Ὑπουργοί ὡς καί ἀντιπρόσωποι τῶν ἐνδιαφερομένων.-

-- Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπηλλάγησαν τοῦ φόρου οἰκοδομῶν χρήσεως 1949-50 οἱ ὑπόχρεοι τῆς νήσου Χίου, ἐκτός τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Χίου.-

--Αἱ διαπραγματεύσεις διά τήν συνομολόγησιν συνθήκης ἐγκαταστάσεως μεταξύ Ἑλλάδος καί Αἰγύπτου τερματίζονται ἐντός τῶν ἡμερῶν, ὁπότε ἀναχωρεῖ εἰς Αἴγυπτον διά τάς τελικάς συνεννοήσεις ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν ὁ καθηγητής κ. Βάλλιανος.-

-- Ἐτοποθετήθη πρεσβευτής τῆς Αἰγύπτου εἰς Ἀθήνας ὁ κ. Ἀντλί Ἀντραούζ.-

--Ὁ Ὑπουργός τοῦ Ἐφοδιασμοῦ ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἀπεφασίσθη ὅπως ἡ ἐπιδότησις γενικευθῇ εἰς ὅλα τά ἀνταλλακτικά τῶν αὐτοκινήτων.-

-- Ἐγνώσθη ὅτι ἀπωλέσθησαν ὁριστικῶς τά Ἑλληνικά ἀτμόπλοια ἐκ τῆς μεταφορᾶς σταφίδος εἰς Ἀγγλίαν.-

--Τό ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τιμῆς δολλαρίου ἐπί τῶν εἰσαγομένων φαρμάκων θά καθορισθῇ εἰς προσεχῆ συνεδρίασιν τῆς ἁρμοδίας ἐπιτροπῆς.-

./.

[33-9]

[33.10]

SECRETARIAT OF STATE FOR PRESS AND INFORMATION

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Οἱ Βασιλεῖς συνεχίζοντες τήν περιοδείαν των ἀφίχθησαν χθές τήν 8.30' εἰς τόν λιμένα τῆς Μυτιλήνης. Οἱ Βασιλεῖς ἀπεβιβάσθησαν τήν 10ην π.μ. εἰς τήν προκυμαίαν ὅπου τούς ὑπεδέχθησαν αἱ ἀρχαί τῆς πόλεως καί χιλιάδες ἐνθουσιώντος λαοῦ. Ἐτελέσθη δοξολογία μετά τήν οποίαν τό Βασιλικόν ζεῦγος παρηκολούθησε παρέλασιν. Τήν 1ην μ.μ. τό Βασιλικόν ζεῦγος παρεκάθησεν εἰς γεῦμα παρατεθέν πρός τιμήν του ὑπό τοῦ Δήμου εἰς τό Μέγαρον τῆς Τραπέζης.-

--Τό κύριον θέμα τῆς εἰδησεογραφίας τῶν ἐφημερίδων ἀποτελεῖ ἡ ἀποτυχία τῶν συμφιλιωτικῶν προσπαθειῶν τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ο.Η.Ε. καί τό πρόβλημα τῆς Ἑλληνικῆς ἀσφαλείας. Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀπαντῶν ἐπί τῆς ἀναγγελθείσης ἀποτυχίας τῆς συμφιλιωτικῆς προσπαθείας ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Ἑλληνική κυβέρνησις ἔκαμε τό καθῆκον της καί ἔδειξε πᾶσαν καλήν διάθεσιν νά προβῇ εἰς πᾶσαν συμφωνίαν μέ τούς ὁμόρους. Ὁ κ. Πρωθυπουργός ἐτόνισεν ὅτι ἡ μή πραγματοποίησις τῆς δοαλλαγῆς βαρύνει τούς ἄλλους. Ἐν συνεχείᾳ ἀναφερόμενος εἰς τάς διατυπωθείσας ἀξιώσεις περί παραιτήσεως τῆς Ἑλλάδας ἀπό τήν διεκδικήσιν της ἐπί τῆς Βορείου Ἠπείρου ὑπεγράμμισεν, ὅτι ὁ νέος Ἑλληνισμός, ἀφ ἧς ἤρχισεν νά συνειδητοποιεῖται, οὐδέποτε παρητήθη οἱασδήποτε διεκδικήσεως, ἡ ὁποία εἶναι συναφασμένη μέ τήν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος. Ὡς πρός τάς πληροφορίας περί Ἑλληνογιουγκοσλαυϊκοῦ συμφώνου εἶπεν ὅτι ἡ κατάστασις εἶναι ρευστή καί πᾶσα ἐπιφυλακτικότης ἐνδείκνυται.

Κατά τάς ἐκ Νέας Ὑόρκης πληροφορίας, ἡ ἀποτυχία τῶν συμφιλιωτικῶν προσπαθειῶν ἀνεκοινώθη πρός τήν Πολιτικήν Ἐπιτροπήν διά ἐπιστολῆς τοῦ κ. Ρόμουλο τήν ὁποίαν ἀνέγνωσεν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Πῆρσον. Ἀκολούθησεν ἀνακοίνωσις μέλους τῆς Ἀμερικανικῆς ἀντιπροσωπείας, τό ὁποῖον ἐξέφρασεν ἀπογοήτευσιν καί εἶπεν ὅτι δέν βλέπει τό ἐνδεχόμενον νέας προσπαθείας συμφιλιώσεως, ἐφόσον συνεδριάζει ἡ Γενική Συγέλευσις. Ὁ Ἕλλην ἀντιπρόσωπος κ. Μιπινέλης ἔθεσε τό ἐρώτημα ἄν ἡ ἐπιτροπή συμφιλιώσεως προτίθεται νά παράσχῃ πληροφορίας σχετικῶς μέ τούς λόγους τῆς ἀποτυχίας καί ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπάντων εἶπεν ὅτι ἡ Ἐπιτροπή θά ὑποβάλῃ λεπτομερῆ ἔκθεσιν. Ἐν συνεχείᾳ ὁ Πολωνός ἀντιπρόσωπος ἀνεκίνησε καί πάλιν τήν ὑπόθεσιν τῆς Ζέβγου. Τελικῶς ἡ Ἐπιτροπή διά ψήφων 42 ἐναντι 4 ἀπεφάσισεν τήν συζήτησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ κατά τήν προσεχῆ Δευτέραν, ὁπότε θά ἔχῃ ὑποβληθῇ καί ἡ ἔκθεσις τῆς συμφλιωτικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐκπρόσωπος τοῦ Σταίητ Ντηπάρτμεντ ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Ἀμερικανική κυβέρνησις δέν πρόκειται νά περιορίσῃ κατ ἐλάχιστον τό ἐνδιαφέρον της ὑπέρ τῆς Ἑλλάδος.

Ἤδη μετά τήν ἀποτυχίαν τῆς συμφλιωτικῆς προσπαθείας παραμένει ἐκκρεμές ἕνα μόνον σημεῖον, ἡ ἀπάντησις τῆς Γιουγκοσλαυΐας.

Ὁ κ. Τσαλδάρης πρόκειται νά μεταβῇ εἰς Οὐασιγκτῶνα ὅπου καί θά συζητήσῃ τό ζήτημα τῆς Ἑλληνικῆς ἀσφαλείας.

Μέχρι τῆς νυκτός τῆς χθές, ὅπως γράφουν αἱ ἐφημερίδες, ἡ Κυβέρνησις ἐστερεῖτο ἐπισήμων πληροφοριῶν τῶν κ.κ. Τσαλδάρη καί Βενιζέλου τόσον ἐπί τῆς ἀποτυχίας τῆς συμφιλιωτικῆς ἐπιτροπῆς, ὅσον καί ἐπί τῆς ἀνακοινώσεως τῶν συμμοριτῶν ὅτι ἀναστέλλουν τάς ἐχθροπραξίας. Κατά δημοσιογραφικάς πληροφορίας τό ἀνακοινωθέν τῶν συμμοριτῶν χαρακτηρίζεται προπαγανδιστική πομφόλυγξ καί συνδέεται μέ τήν δημοκοπικήν πολιτικήν τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, Γενικῶς τονίζεται ὅτι οἱ προτεινόμενοι ὑπό τῶν Σλαύων ὅροι πρός συμφιλίωσιν τῆς Ἑλλάδος μέ τούς Βορείους γείτονας της εἶναι ἀπαράδεκτοι, ὅτι ἡ Ἑλλάς δέν εὑρίσκεται πλέον εἰς κατάστασιν κινδύνου καί ὅτι ἐξεδηλώθη διάθεσις εἰς τούς κόλπους τῆς ἡγεσίας τοῦ Κ.Κ.Ε. Ἐπίσης ἀναφέρεται ὅτι ἡ συμφιλιωτική ἐπιτροπή δέν εἰσέχθη ἀνάμιξιν τῶν ξένων εἰς τά ἐσωτερικά τῆς Ἑλλάδος οὔτε παρατήρησιν ἀπό τήν διεκδίκησιν τῆς Βορείου Ἠπείρου. Καλῶς πληροφορημένοι κύκλοι τοῦ ἐξωτερικοῦ τονίζουν ὅτι μετά τό ναυάγιον ἐξακολουθεῖ νά ὑφίσταται ἡ ἀπειλή διά μίαν νέαν παγκόσμιον σύρραξιν.-

./.

[33.II]

[33.12]

Ἐν γέρων Πολιτικῆς ἐπιστήμης ἔργον Νεα Σ.

Διοφερές ἔργον — Ὀρμηρος, χαρις εἰς Πλα

~~Καλο~~ Μισθολογιον ἐμπορ-

Καλοφερος ἀνεμ. ἀερ-

Δεξιωσις διαχειρ

Διαφορεμ εἰς τὰ προυποθεσις ἀπὸ

ἐπιδρασις ἀπαιτοῦσις δραστος

φορφιος ἐμπορ - ἀπιστος

ἀπιστρεφω παραγω ἐξεφρασις Εδω

Ὑπο περιστεμεν προτοπαιδεσιαν ἐπιστρεφ

γαλεον

Μεταξύ τῶν ἄλλων ὁ σχολιαστὴς ὑπογραμμίζει, ὅτι ὁ Ο.Η.Ε. δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἀφήσῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς κατάστασιν ἐμπολέμου καὶ διαρκῶς ἀπειλουμένην ἀπὸ ἐνεδρεύοντας κινδύνους.

--Ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ τακτικὴ ποὺ ἠκολούθησε τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐκδόσεως τῶν διδακτικῶν βιβλίων, ἦρχισε νὰ ἀποδίδῃ τοὺς ὡραίους καρπούς της.

--Σημειώνει, ὅτι ἀνεξαρτήτως τῶν γενικῶν μέτρων ἀποσυμφορήσεως, ὡρισμένα τινὰ μέτρα πρέπει νὰ ληφθοῦν, ὁπωσδήποτε διὰ τὴν συγκοινωνίαν.

--Συνιστᾷ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Παιδείας, ὅπως κατ' ἀπαίτησιν τῆς περιοχῆς Λαγείας τοῦ Γυθείου προβῇ εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς ἀπὸ τοῦ 1942 κενῆς θέσεως τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου Λαγείας.

--Ἐκφράζει τὴν ἱκανοποίησίν του, διότι εἰς τὸν Πειραιᾶ γίνεται μία συστηματικὴ παρακολούθησις καὶ ταυτοποίησις τῶν διαφόρων ζητημάτων ποὺ τὴν ἀπασχολοῦν.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Εἰς πρῶτον ἀρθρίδιον ὑπογραμμίζει, ὅτι τὸ ναυάγιον τῶν προσπαθειῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Συνδιαλλαγῆς, φυσικὸν ἦτο νὰ προκαλέσῃ ὀδυνηρὰν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς διεθνεῖς κύκλους τοῦ Ο.Η.Ε. ἀλλὰ δὲν ἐξένισε τοὺς Ἕλληνας. Ἐπίσης ὁ σχολιαστὴς γράφει, ὅτι ἡ εἰκὼν τῆς κομμουνιστικῆς συνωμοσίας εὑρίσκεται ἤδη ἀνάγλυφος ἐνώπιον τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν. Καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἐξαρτᾶται νὰ ἀντιδράσουν κατὰ τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος ταραξιῶν μὲ τὴν ἀδίστακτον χρῆσιν τῶν εἰρηνικῶν καὶ ὑσιαστικῶν μέσων ποὺ διαθέτουν.

--Ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ ἐντυπωσιακὴ διακήρυξις τῆς ἡγεσίας τοῦ Κ.Κ.Ε. ἀποτελεῖ βεβαίως κατὰ βάσιν στοιχεῖον ἐλιγμοῦ τῆς Ρωσικῆς πολιτικῆς, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι σχετίζεται καὶ μὲ μίαν νέαν ῥῆξιν εἰς τοὺς κόλπους τῆς συμμοριτικῆς ἡγεσίας.

[33.13]

[34.1]

Κ. Δ. ΤΣΑΤΣΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ & ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ

Ἐκφωνηθεὶς ἐν τῇ Ἱερᾷ πόλει τοῦ Μεσολογγίου ἐπὶ τῇ 123ῃ ἐπετείῳ τῆς ἐξόδου

ΠΑΤΡΑΙ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΧΑΡ. ΚΑΓΙΑΦΑ
1949

[34.2]

ΛΟΓΟΣ

('Επὶ τῇ 123η ἐπετείῳ τῆς ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ Παιδείας κ. Κων. Τσάτσου εἰς τὸν κῆπον τῶν ἡρώων τὴν 17—4—1949 καὶ ὥραν 11.45' π. μ. παρουσίᾳ τῶν Α. Α. Μ. Μ. τῶν Βασιλέων ΠΑΥΛΟΥ καὶ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗΣ).

Μεγάλη ἡ τιμὴ ἀλλὰ καὶ μεγάλο τὸ χρέος, δεύτερη φορά, μέσα σὲ τέσσερα χρόνια, νὰ πῶ τὸν ἐπίσημο καὶ προσήκοντα λόγο γιὰ νὰ τιμήσω, ἐξ ὀνόματος τῆς πολιτείας τὴν 'Επέτειον τῆς ἐξόδου στὸ ἱερὸ τοῦτο τέμενος τῆς ἱστορίας μας.

Δειλός, διστακτικὸς προβαίνει ὁ λόγος, ὄχι γιατὶ εἶναι πολὺ τὸ πλῆθος καὶ ὑψηλὰ τὰ πρόσωπα ποὺ τὸν ἀκοῦνε, ἀλλὰ γιατὶ ἀντικρύζει αὐτοὺς τοὺς πάντα ζωντανοὺς μεγάλους νεκροὺς ποὺ στοργικὰ τούτην τὴν ὥρα μᾶς κυκλώνουν.

Πῶς μέσα στὸ στενὸ ρεῖθρο ἑνὸς λόγου νὰ χωρέσω τὸν ἀκράτητο χείμαρρο τῆς πράξεώς των, πῶς μέσα στὴν φευγαλέα φωνὴ νὰ μετουσιώσω τὴν αἰωνιότητα τῆς σιωπῆς των;

Ἴσιοι καὶ ὄρθιοι στέκουν ὁλόγυρά μας τοῦτοι οἱ νε-

κροὶ ποὺ δὲν πεθαίνουν καὶ ἡ σκιά τους, στὰ προφητικὰ μάτια τοῦ στοχασμοῦ, ὑψώνεται ὡς ἀνάστημα ζωῆς ἀθάνατης ἀπάνω ἀπὸ τὴν διαβατάρικην ὕπαρξή μας.

Μαζί σας βασιλεύουν, Μεγαλειότατε, ἀπάνω σὲ τούτη τὴ χώρα, βασιλεύουν ἀπάνω στὴν ἱστορία της, ἀπάνω στὴ μοῖρα της. Αὐτοὶ τὴν ἐσφράγισαν μὲ τὴν ἀνεξίτηλη σφραγῖδα τῆς ὑπεροχῆς των. Αὐτοὶ τὴν ἐπλαστούργησαν στὰ σιδερένια τους χέρια. Αὐτοὶ σήμερα ἀκόμα, ἀπάνω ἀπὸ ὅλους τὴν ὁρίζουν καὶ ἂς φαίνεται πὼς τὴν ὁρίζομε ἐμεῖς. Αὐτοὶ μιλοῦνε σήμερα ἐδῶ πέρα κι ἂς φαίνεται πὼς ἐμεῖς μιλοῦμε.

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΕΘΑΙΝΟΥΝ

Ὅταν κάποτε ἐσήμανε ἡ ἀναστάσιμη ἡμέρα ποὺ θἄπρεπε νὰ ξαναρχίσῃ τὸ κτίσιμο τοῦ Ἐθνικοῦ ναοῦ, πολλοὶ συνάχτηκαν ἄξιοι μαστόροι καὶ ἄξιοι ἐργάτες γιὰ τὸ ἔργο τὸ τρανό. Ὅμως δὲν ἔφτανε ὅλη τούτη ἡ ἀξιότητα. Ἔπρεπε, σὰν τῆς Ἄρτας τὸ γιοφύρι, νὰ στοιχειώσῃ κάποια ζωὴ στὰ θεμέλια γιὰ νὰ στεριώσῃ ἡ οἰκοδομὴ στοὺς αἰῶνες. Ἔπρεπε στὴ ρίζα της κάποιος μεγάλος χαμὸς νὰ συντελεσθῇ. Χρειάζονταν ἡ προσφορὰ μιᾶς ὑπέρτατης θυσίας. Τότε γιὰ στοιχειό, γιὰ νὰ στεριώσῃ ὁ Ἐθνικὸς ναός, πρόσφερε τὴ ζωή του τὸ Μεσολόγγι. Θυσία ἀπαράμιλλη ποὺ κάποτε ἀνάλογη μέσα στὴν ἱστορία τὴν ἔχουν ἀποφασίσει ἄτομα ξεχωριστά, ἀλλὰ ποὺ δὲν θυμᾶμαι νὰ τὴν ἀποφάσισε ποτέ, ὁμόφωνα καὶ ὁμόψυχα, ἕνας ὁλόκληρος λαός.

Τὸ Μεσολόγγι θυσιάστηκε καὶ ἔγινε τὸ στοιχειὸ ποὺ στέριωσε τὸ ἔθνος. Καὶ ἀπὸ τότε κάθε χρόνο γυρίζομε

[34.3]

ἐδῶ προσκυνηταὶ καὶ συναζόμαστε σὲ τοῦτο τὸ μεγάλο σχολεῖο, ὅπου διδάσκεται μὲ τὴν ἀκαταμάχητη δύναμι τοῦ παραδείγματος, κάθε ἐθνικὴ ἀρετή.

Ἡ ἐλευθερία ἔφθασε ἐδῶ στοὺς ὑψηλοτέρους ἀναβαθμούς της, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνδρεία, ὄχι ἐκείνη ποὺ φέρνει ἡ παραζάλη τῆς ὁρμῆς καὶ τῆς ὀργῆς ἡ παραφορά, ἀλλ' ἡ ἀνδρεία ποὺ ἀντέχει στὴν ψύχραιμη ἀναμέτρηση τῆς πραγματικότητος καὶ στὴ συνείδηση τοῦ θανάτου. Ἡ συμπόνια γιὰ τὸν ἀδύνατο, γιὰ τὴ γυναῖκα, γιὰ τὸ παιδί, ποὺ εἶναι ἡ τιμὴ τῶν ἀντρειωμένων. Ἡ εὐγένεια τοῦ ἀρχαίου γένους, ποὺ δὲν ξέχασε οὔτε μέσα στὴ φτώχια, οὔτε μέσα στὴ σκλαβιά, οὔτε μέσα στὴν ἀγραμματοσύνη, τὴν ἀριστοκρατικότητα τῆς καταγωγῆς του. Ὅλα τοῦτα δεμένα μὲ τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ καὶ μὲ τὴ λατρεία τῆς Παναγίας, συσπειρώθηκαν, συμπυκνώθηκαν καὶ ἔγιναν, πρὶν ἀπὸ 123 χρόνια ἐδῶ μιὰ μέρα, φωνὴ λαοῦ καὶ ὑπέρτατος νόμος τῆς ζωῆς του. Ὅταν ἀπὸ τὸ μισογκρεμισμένο φράχτη, τὴ Νύχτα τῆς ἐξόδου, μὲ τὰ γυμνά τους σπαθιὰ καὶ τὶς λερὲς φουστανέλλες ξεχύθηκαν τὰ Παλληκάρια τοῦ Μεσολογγιοῦ, στοὺς κοκκαλιασμένους ὤμους των σήκωναν τριάντα αἰώνων ἀγωνιστικὴ παράδοση καὶ τὴν καταθλιπτικὴ εὐθύνη μιᾶς ἀβασίλευτης δόξας. Ὅταν βγαίναν ἀπὸ τὸ φράχτη τὰ παλληκάρια τοῦ Μεσολογγιοῦ, ἔβγαιναν ἀπὸ τὸν στενὸ κύκλο ἑνὸς πρόσκαιρου παρόντος, γιὰ νὰ μποῦν μέσα στὸ ἀνέσπερο στερέωμα τῆς ἀπαράγραπτης ἱστορίας.

Αὐτοὶ εἶναι ποὺ στὴν κρίσιμη ὥρα ἀποφάσισαν μιὰ γιὰ πάντα, γιὰ τὴν τροπὴ καὶ τὴν φύση τοῦ Ἐθνισμοῦ μας, γιὰ τὴ μορφὴ τῶν ἐθνικῶν μας ἰδανικῶν, γιὰ τοὺς

σκοποὺς τοῦ ἱστορικοῦ μας μέλλοντος. Αὐτοὶ μᾶς ἔπλασαν, ὅπως εἴμαστε. Καὶ γι' αὐτό, ἀπάνω ἀπ' ὅλα, σὲ τούτη τὴν ἐπίσημη λειτουργία, τοὺς κλαῖμε καὶ τοὺς προσκυνᾶμε σᾶν πατέρες.

Ναί, πατέρες. Ἐρχόμαστε σήμερα μπροστά Σας καὶ εἶναι βαρὺς ἀπὸ καημὸ ὁ λόγος ποὺ ἔχομε νὰ Σᾶς ποῦμε.

Ἡ Πατρίδα βρίσκεται σήμερα πάλι σ' ἕνα μεταίχμιο δύσκολο καὶ ἐπικίνδυνο. Ἐννέα χρόνια τώρα μᾶς κυκλώνει ἡ βία καὶ ὁ δόλος. Στὰ ἐννέα αὐτὰ τὰ δίσεκτα χρόνια, εἶχε ἔρθει στιγμὴ ποὺ ἡ βία εἶχε συντρίψει ὅλες μας τὶς δυνάμεις καὶ ὁ δόλος μᾶς εἶχε ρίξει ὅλους τοὺς πειρασμούς του. Ὅλοι οἱ τεχνικοὶ ὅροι τῆς ὑποταγῆς εἶχαν τότε συντρέξει. Ἡ ὑποταγή, γιὰ τὸ λαὸ τοὐλάχιστον, θὰ ἦταν ὁ συντομώτερος, ὁ ἀνετώτερος μοιρολατρικὸς δρόμος. Τὰ κράτη ποὺ γειτόνευαν μὲ τὸ δόλο καὶ τὴ βία ἕνα ἕνα ὑποτάχθηκαν, ἐγκαταλείποντας τὸν ἑαυτό τους στὸ ρεῦμα τοῦ κακοῦ. Ὅλοι πρόσφεραν τὸν αὐχένα τους στὸ ζυγό. Ὅλοι παραδέχθηκαν τὰ ἀπαράδεχτα.

Μόνον τὰ παιδιὰ ἐκείνων ποὖχουν ἀστέρι στὴν καρδιά τους τὸ Μεσολόγγι, μόνο αὐτὰ δὲν παραδέχθηκαν τίποτε. Οὔτε στὴ βία ὑποτάχθηκαν, οὔτε ἀπὸ τὸ δόλο ἐξαπατήθηκαν. Ἀρνήθηκαν τὸ εὔκολο, τὸ κατηφορικό, τὸ ἀναίμακτο καὶ προτίμησαν τὸ τραχὺ καὶ τὸ ἀνηφορικό, τὸ θανασίμως ἐπικίνδυνο.

Κάτι μέσα τους ἀξερρίζωτο δὲν τοὺς ἄφησε νὰ πέσουν. Ἡ μνήμη τῶν νεκρῶν αὐτῶν, τὰ ἐφέστια ἰδανικά των, ἡ ἱστορία τους ποὺ σὲ πυκνὰ διαστήματα τὴν ἀστερώνουν δόξες ἡρώων. Στάθηκαν ἄξιοι κληρονόμοι καὶ πιστοὶ θεματοφύλακες γύρω ἀπὸ τὸν ἠθικὸ θησαυρὸ ποὺ

ἡ θεία βουλὴ τοὺς ἐμπιστεύθηκε καὶ τὸν διαφύλαξαν ἀπὸ τὴν ἀγριώτατην ἐπιδρομή.

Καὶ ἐπειδὴ αὐτοὶ στάθηκαν, ὅπως στάθηκαν, στάθηκαν ὕστερα καὶ ἄλλοι κοντά τους καὶ ἐπειδὴ διάλεξαν αὐτοὶ ὅπως διάλεξαν, διάλεξαν καὶ ἄλλοι ὕστερα ἀπὸ αὐτούς. Δὲν εἴμαστε βέβαια οἱ δυνατώτεροι σὲ αὐτὸν τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ εἴμαστε οἱ πρῶτοι. Ἴσως νὰ θεωρηθῆ πολὺ κομπαστικὸς αὐτός μου ὁ λόγος.

Ὅσοι βέβαια μετροῦν μὲ τὸ καντάρι καὶ μὲ τὸν πῆχυ τὸ μεγαλεῖο τῶν Ἐθνῶν, μπορεῖ νὰ ἔχουν τέτοια γνώμη. Ὅσοι ὅμως τὸ μετροῦν μὲ τὸ μέτρο τῆς ἀρετῆς καὶ τὰ σταθμὰ τοῦ πνεύματος, αὐτοὶ θὰ δικαιώσουν τὸν κομπασμό μας.

Ἐκεῖνο ποὺ ἀπάνω ἀπὸ τὰ πράγματα, ἀντίμαχος ἰσοσθενὴς τῆς μοίρας, ἀποφασίζει γιὰ τὴν πορεία τῆς ἱστορίας, δὲν εἶναι οὔτε ἡ ὕλη, οὔτε κἂν ὁ νοῦς, ἀλλὰ ἡ θέληση, ἡ θέληση ἡ δυνατώτερη κι' ἀπὸ τὸ σίδερο κι' ἀπὸ τὸ θάνατο κι' ἀπὸ τὸ χρόνο. Ἡ θέληση τούτων ἐδῶ τῶν γύρω μας νεκρῶν τοῦ Εἰκοσιένα, αὐτῶν ποὺ δὲν πεθαίνουν, ἡ θέληση καὶ τῶν σημερινῶν μας νεκρῶν ποὺ ἔχουν ἀκόμα νωπὴ στὸ μέτωπο τὴ δάφνη τῆς ἀθανασίας.

Ἡ θέληση εἶνσι πάντα ὁ ἔσχατος κριτής. Μὲ τὴ θέληση ποὺ δὲν ξέρει ἀπὸ ὅρια καὶ ἀπὸ ὅρους ἡ μάχη τῆς γενεᾶς μας ἔχει κι ὅλας κριθῆ. Ἔχει κριθῆ μὲ τὴν ἀπόφαση τῆς θυσίας καὶ μὲ τὴν ἀπόφαση τῆς νίκης. Οἱ προθεσμίες μπορεῖ νὰ εἶναι ἀβέβαιες, ἡ ἔκβαση εἶναι βέβαιη, ὅπως τὸ φῶς μας καὶ ὅπως ἡ ἄνοιξη.

Κάποτε ἡ ἱστορία, ὁ ψυχρός, ὁ δίκαιος καὶ αὐστηρὸς δικαιοκρίτης, μὲ τὸ κοντύλι ποὺ ὅ,τι γράφει δὲν ξεγρά-

φεται, θὰ χαράξη στὸ σίδερο ἀπάνω αὐτὰ περίπου τὰ λόγια: «Στὸ 1949 τὸ πάντα ὀλιγάριθμο ἔθνος τῶν Ἑλλήνων στάθηκε στὰ σύνορα τοῦ πολιτισμένου κόσμου καὶ ἔφραξε, κατὰ τὰ ρήματα τῶν προγόνων, τὸ δρόμο στοὺς βαρβάρους.

Στὸν ἀγῶνα γιὰ νὰ σωθῆ ὁ μέγας θησαυρὸς ποὺ συσσώρευσαν οἱ αἰῶνες, ἄλλοι ἔδωσαν τὴν τέχνη τους, ἄλλοι ἔδωσαν τὴν ὑλική τους δύναμη, καὶ ἡ φτωχὴ Ἑλλάδα ποὺ ἀπὸ τὸν περασμένο πόλεμο τίποτε δὲν τῆς εἶχε ἀπομείνει, ἐκτὸς ἀπὸ αἷμα καὶ ἀνδρεία, ἔδωσε—καὶ μόνο αὐτὴ—τὸ αἷμα καὶ τὴν ἀνδρεία».

Τέτοια μὲ χρόνους καὶ καιροὺς θὰ γράψη ἡ ἀδέκαστη ἱστορία μὲ τὸ κοντύλι ποὺ ὅ,τι γράφει δὲν ξεγράφεται.

Γι' αὐτὸ ὅμως σήμερα μπορεῖ καὶ ἡ γενεά μας νὰ μπῆ σὲ τοῦτο τὸ τέμενος καὶ μπρὸς στοὺς νεκροὺς ποὺ δὲν πεθαίνουν μπορεῖ νὰ διακηρύξῃ: Νότη Μπότσαρη, Κίτσο Τζαβέλλα, Δημήτρη Μακρῆ νάμαστε ἐδῶ, παρόντες μὲ τὸ ὅπλο ἐδῶ, στὸ προσκλητήριο ποὺ δὲν ἔπαψαν ποτὲ νὰ τὸ σαλπίζουν γιὰ τὸ ἔθνος μας, οἱ σάλπιγγες τῆς ἱστορίας. Νάμαστε ἐδῶ, δίδαχοί μας καὶ ὁδηγοί μας, ὅ,τι διατάξατε τὸ ἐκτελέσαμε. Χιλιάδες σταυροὶ σὲ ὅλες τὶς κορφές, σὲ ὅλα τὰ φαράγγια τῆς Ἑλλάδος γράφουν καὶ ὑπογράφουν τὴν ἐντολή σας.

Τὰ πέντε τάλαντα πού, ὡς ὁ Κύριος, μᾶς ἐμπιστευθήκατε, δοῦλοι ἀγαθοὶ καὶ πιστοί, Σᾶς τὰ ἀποδίδομεν πολλαπλάσια.

Ὑπερήφανοι σκεπάζομε σήμερα τοὺς βωμούς Σας μὲ τοὺς πλούσιους καρποὺς τῆς κληρονομίας Σας.

Ὅταν μιὰ μέρα φθάσαμε στὸ σταυροδρόμι τῆς τι-

μῆς καὶ τοῦ ξεπεσμοῦ, τὴν τιμὴ διαλέξαμε ὅπως Ἐσεῖς, καὶ ὅπως Ἐσεῖς δὲν γνοιαστήκαμε, οὔτε τὴν πεῖνα, οὔτε τὸ μαρτύριο οὔτε τὸ θάνατο: Νότη Μπότσαρη, Κίτσο Τζαβέλλα, Δημήτρη Μακρῆ, γιὰ τὴν ὁμορφιὰ τῶν θανάτων μας μᾶς ἐρωτεύθηκεν ἡ οἰκουμένη. Γι' αὐτὸ ἦρθαν πάλι ἐδῶ, συμπαραστάται καὶ συστρατιῶται, στὸν τόπο μας τὰ τέκνα ἐκείνων τῶν ξένων ποὺ κοιμοῦνται στὸ ἅγιο τοῦτο περιβόλι Σας, τὰ τέκνα τῆς Ἀμερικῆς καὶ οἱ συμπατριῶτες τοῦ Βύρωνος, οἱ ἡρωϊκοὶ πολεμισταὶ τῆς Βρεττανίας. Γι' αὐτὸ εἶναι ἐδῶ οἱ νεκροὶ καὶ οἱ ζωντανοί. Γιατὶ ἀγαποῦν ὅσα ἀγαποῦμε καὶ μάχονται γιὰ ὅσα μαχόμεθα. Τὰ ὅσια καὶ τὰ ἱερὰ τοῦ πολιτισμένου ἀνθρώπου.

Νότη Μπότσαρη, Κίτσο Τζαβέλλα, Δημήτρη Μακρῆ, ἡ μάχη ποὺ ἀρχίσατε τὸ τελευταῖο ἐκεῖνο βράδυ Ἐσεῖς, δὲν ἐτελείωσε ἀκόμα. Λέμε νὰ τὴν τελειώσωμε ἐμεῖς. Τὸ θέλομε καὶ τὸ μποροῦμε. Ἂν χρειάζεται καιρό, καλὰ νἄναι ἡ ὑπομονή μας, καὶ ἂν χρειάζεται θυσίες, καλῶς νἄρθη καὶ ὁ χάρος ὅταν ἔρχεται διὰ τὴν Ἑλλάδα. Δὲν γίνεται νὰ κάνωμε ἀλλοιῶς.

Γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνες ἡ δόξα δὲν εἶναι ἐπιδίωξις, εἶναι μοῖρα. Ἐδῶ κάτω σ' αὐτὰ τὰ βράχια καὶ σ' αὐτὲς τὶς θάλασσες, μᾶς ἔρριξε ὁ θεὸς γιὰ νὰ βγάλωμε πέρα ἕνα μεγάλο του ἔργο.

Πατέρες καὶ παιδιὰ καὶ παιδιὰ τῶν παιδιῶν μας σ' αὐτὸ θὰ δουλέψωμε ὡς τὴν συντέλεια τῶν αἰώνων.

Νεκροὶ τούτου τοῦ ἁγίου περιβολιοῦ, ἐπειδὴ τέτοιοι εἴμαστε καὶ ἐμεῖς καὶ τέτοιοι θὰ εἴμαστε, στὸ πεῖσμα ὅλων τῶν ἀνέμων καὶ ὅλων τῶν πειρασμῶν, γι' αὐτὸ δὲν στε-

κόμαστε σήμερα ἀντικρύ Σας μονάχα γιὰ νὰ Σᾶς ἐπαινέσουμε Ἐσᾶς, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ μᾶς ἐπαινέσετε καὶ Ἐσεῖς μὲ τὴ σειρά Σας, ἐμᾶς τὰ παιδιά Σας. Σᾶς κοιτάζομε κατάματα, νεκροὶ ἀθάνατοι, γιατὶ ποτὲ δὲν Σᾶς ντροπιάσαμε, ποτὲ δὲν σᾶς πικράναμε, ἔξω ἀπὸ τοὺς λίγους προδότες ποὺ φυτρώνουν μοιραῖα ζιζάνια σὲ κάθε πλούσιο ἀγρό. Ἐρχόμαστε ὑπερήφανοι νὰ πάρωμε τὴν εὐλογία Σας, γιατὶ χρειαζόμαστε τὸν καλό Σας λόγο. Τώρα στὴν ὥρα τῆς μάχης τὸν χρειαζόμαστε.

Ἐλᾶτε πλάϊ μας, πλάϊ στοὺς νεκρούς μας, πλάϊ στοὺς στρατιῶτες μας. Μὲ τὰ γιαταγάνια καὶ τὰ καρυοφίλια Σας, ἀθάνατοι νεκροί, κυκλῶστε τὸν Βασιλέα μας. Ἐλᾶτε, ἄρχοντες τῆς ἱστορίας, νὰ μοιράσωμε πάλι ἐδῶ σήμερα μαζὶ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον τῆς ΝΙΚΗΣ.

[34.6]

[34.7]

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΗΜΟΣ ΙΕΡΑΣ ΠΟΛΕΩΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ 1826

Ἐν Ι. Π. Μεσολογγίου τῇ 28 Μαρτίου 1949

Ἀριθ. πρωτ. 971

Πρός
Τόν ἀξιότιμον Κύριον
Κωνστ/νον Δ. Τσάτσον
Ὑπουργόν Παιδείας

ΑΘΗΝΑΣ

Λαμβάνω τήν τιμήν νά Σᾶς γνωρίσω ὅτι τό Δημοτικόν Συμβούλιον, τῇ προτάσει μου, ἀνέθηκε τήν ἐκφώνησιν τοῦ πανηγυρικοῦ τῆς 123 ἐπετείου τῆς Ἐξόδου κατά τόν ἑορτασμόν αὐτῆς τήν 16ην-17ην Ἀπριλίου ἐ.ἔ.-

Ἡ Ἱερά Πόλις τοῦ Μεσολογγίου Σᾶς παρακαλεῖ μετ' ἐμοῦ ὅπως εὐαρεστηθῆτε καί ἀποδεχθῆτε τήν ἀπόφασιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καί τιμήσητε διά τῆς συμμετοχῆς Σας τόν Ἐθνικόν ἑορτασμόν της.-

Μετ' ἐξόχου τιμῆς
Ὁ Δήμαρχος Μεσολογγίου

[36.]

[36-2]

[37.1]

1 Αδελφοι Κύπριοι

Δεξιωση οχι λιπτική

Λογιμιτη – μαλαιο νά παραμορφοδη

Μεσα απο τα μαλια σας

ιχει σαν τραγουδι

... Τα αποσλεση χεροχαβη

Αγγα – ταλλοχρονα – πειρία

Τουτον τον καιρό

Ιστερα ... περιοδο εγοιδον

περιοδο απογοιλιστων

(Ιδεια γονεων. διαιωγημα)

μια δυνησης καιρή

Στο ενιαιο αιτιμα

δεν αντιλαχδιμα μετα αρνησ

[37.2]

ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ

'Η Ε.Δ.Ε. εἶναι κόμμα ἐθνικόν. Προπαντός ἄλλου θὰ ἀγωνισθῆ διὰ τήν ἱκανοποίησιν τῶν ἐθνικῶν μας διεκδικήσεων. Θὰ ἀγωνισθῆ ἐναντίον τοῦ κομμουνισμοῦ τοῦ ὑπονομεύοντος τήν ἐθνικήν ἡμῶν οἰκογένειαν καὶ τὰς ἱστορικάς της παραδόσεις.

'Η Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα δημοκρατικῶν ἀρχῶν. 'Ο Λαός δ' ἀποφασίση ἐλεύθερος διά τὸ πολίτευμά του εὐθύς ὡς αἱ πολιτικαὶ συνθῆκαι τὸ ἐπιτρέψουν. Εἰς τήν ἐτυμογορίαν του πάντες ὀφείλουν νὰ ὑποταγῶσι.

'Η Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα πιστεῦον εἰς φιλελευθέρας σοσιαλιστικάς ἀρχάς. Γνώμων τῶν προσπαθειῶν της διὰ τήν ἀνασυγκρότησιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς θὰ εἶναι, ὄχι θεωρητικὰ σχήματα, ἀλλὰ ἡ συγκεκριμένη ἑλληνική πραγματικότης καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη εἰς τήν ἀτομικήν πρωτοβουλίαν τοῦ Ἕλληνος.

Η Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα νέων ἀνθρώπων ποὺ ἀποδύονται εἰς τήν πολιτικήν των προσπάθειαν, διότι πιστεύουν ὅτι ἐπείγει. Μορφωμένοι νέοι ἄνδρες, ἄφθαρτοι, ἐργατικοί, προπαντός γνήσιοι ἐθνικόφρονες νὰ λάβουν θέσιν εἰς τόν στίβον τῆς πολιτικῆς ζωῆς.

'Η Ε. Δ. Ε. πιστεύει εἰς τήν ἕνωσιν τῶν 'Εθνικῶν κομμάτων. 'Ηγωνίσθη ἐξ' ἀρχῆς ὑπέρ αὐτῆς καὶ ὑπέρ τῆς καθιερώσεως τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος, μὲ ὅσην δὲ διαθέτει δύναμιν θὰ ἀγωνισθῆ καὶ διά τήν συνεχισίν της ὑπό τήν στερεωτέραν δυνατήν μορφήν. 'Ενώπιον τοῦ ἐπικρεμαμένου κινδύνου ὑπάρξεως διά τήν φυλήν μας, ἐνώπιον τοῦ τεραστίου ἔργου τῆς οἰκονομικῆς, διοικητικῆς καὶ ἠθικῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς χώρας, δέν ὑπάρχουν περιθώρια δι' ἔριδας πολιτειακάς καὶ κομματικάς μεταξύ τῶν 'Εθνικοφρόνων. Χρειάζεται πολιτική ἐκεχειρία μακρά καί συγκέντρωσις τῆς ἱκανότητος ὅλων ὑπέρ κοινῶν ἐθνικῶν σκοπῶν. 'Η 'Εθνική ἕνωσις θά πρέπει νά ἐξασφαλίση τήν ἀριθμητικήν δύναμιν ἀλλά καί τήν ποιότητα καί εἰς τήν Βουλήν καί εἰς τήν Κυβέρνησιν διά τήν ἀρτιωτέραν πραγματοποίησιν τοῦ κοινοῦ αὐτοῦ σκοποῦ.

'Η Ε. Δ. Ε. πάντοτε μέσα εἰς τό πλαίσιον τῆς 'Εθνικῆς 'Ενώσεως, ὡς νέον κόμμα συνδυάζεται ἐκλογικῶς μέ τά ἄλλα νέα ἐθνικόφρονα κόμματα, τό κόμμα τῶν Βενιζελικῶν Φιλελευθέρων, τό Δημοκρατικόν Σοσιαλιστικὸν κόμμα, τὸ 'Εθνικὸν 'Ενωτικὸν κόμμα καὶ τὰς μετ' αὐτῶν συνεργαζομένας Πολιτικὰς ὁμάδας, καὶ εἰς κοινὸν μὲ αὐτὰ μέτωπον θὰ ἀγωνισθῆ διὰ τοὺς κοινοὺς ἐθνικοὺς σκοποὺς πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ ἕνωσις ὅλων ἀποβλέπει.

'Ο Πρόεδρος τῆς Ε.Δ.Ε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ

Ἡ Ε.Δ.Ε. εἶναι κόμμα ἐθνικόν. Προπαντός ἄλλου θὰ ἀγωνισθῆ διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐθνικῶν μας διεκδικήσεων. Θὰ ἀγωνισθῆ ἐναντίον τοῦ κομμουνισμοῦ τοῦ ὑπονομεύοντος τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν οἰκογένειαν καὶ τὰς ἱστορικάς της παραδόσεις.

Ἡ Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα δημοκρατικῶν ἀρχῶν. Ὁ Λαός δ' ἀποφασίση ἐλεύθερος διά τὸ πολίτευμά του εὐθύς ὡς αἱ πολιτικαί συνθῆκαι τὸ ἐπιτρέψουν. Εἰς τὴν ἐτυμογορίαν του πάντες ὀφείλουν νὰ ὑποταγῶσι.

Ἡ Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα πιστεῦον εἰς φιλελευθέρας σοσιαλιστικὰς ἀρχάς. Γνώμων τῶν προσπαθειῶν της διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς θὰ εἶναι, ὄχι θεωρητικὰ σχήματα, ἀλλὰ ἡ συγκεκριμένη ἑλληνική πραγματικότης καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη εἰς τὴν ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Ἕλληνος.

Ἡ Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα νέων ἀνθρώπων ποὺ ἀποδύονται εἰς τὴν πολιτικὴν των προσπάθειαν, διότι πιστεύουν ὅτι ἐπείγει. Μορφωμένοι νέοι ἄνδρες, ἄφθαρτοι, ἐργατικοί, προπαντός γνήσιοι ἐθνικόφρονες νὰ λάβουν θέσιν εἰς τόν στίβον τῆς πολιτικῆς ζωῆς.

Ἡ Ε. Δ. Ε. πιστεύει εἰς τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐθνικῶν κομμάτων. Ἠγωνίσθη ἐξ' ἀρχῆς ὑπέρ αὐτῆς καὶ ὑπέρ τῆς καθιερώσεως τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος, μὲ ὅσην δὲ διαθέτει δύναμιν θὰ ἀγωνισθῆ καὶ διά τὴν συνεχισίν της ὑπό τὴν στερεωτέραν δυνατήν μορφήν. Ἐνώπιον τοῦ ἐπικρεμαμένου κινδύνου ὑπάρξεως διά τὴν φυλήν μας, ἐνώπιον τοῦ τεραστίου ἔργου τῆς οἰκονομικῆς, διοικητικῆς καὶ ἠθικῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς χώρας, δέν ὑπάρχουν περιθώρια δι' ἔριδας πολιτειακάς καὶ κομματικάς μεταξύ τῶν Ἐθνικοφρόνων. Χρειάζεται πολιτική ἐκεχειρία μακρά καί συγκέντρωσις τῆς ἱκανότητος ὅλων ὑπέρ κοινῶν ἐθνικῶν σκοπῶν. Ἡ Ἐθνική ἕνωσις θά πρέπει νά ἐξασφαλίση τήν ἀριθμητικήν δύναμιν ἀλλά καί τήν ποιότητα καί εἰς τήν Βουλήν καί εἰς τήν Κυβέρνησιν διά τήν ἀρτιωτέραν πραγματοποίησιν τοῦ κοινοῦ αὐτοῦ σκοποῦ.

Ἡ Ε. Δ. Ε. πάντοτε μέσα εἰς τό πλαίσιον τῆς Ἐθνικῆς Ἑνώσεως, ὡς νέον κόμμα συνδυάζεται ἐκλογικῶς μέ τά ἄλλα νέα ἐθνικόφρονα κόμματα, τό κόμμα τῶν Βενιζελικῶν Φιλελευθέρων, τό Δημοκρατικόν Σοσιαλιστικὸν κόμμα, τὸ Ἐθνικὸν Ἑνωτικὸν κόμμα καὶ τὰς μετ' αὐτῶν συνεργαζομένας Πολιτικὰς ὁμάδας, καὶ εἰς κοινὸν μὲ αὐτὰ μέτωπον θὰ ἀγωνισθῆ διὰ τοὺς κοινοὺς ἐθνικοὺς σκοποὺς πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ ἕνωσις ὅλων ἀποβλέπει.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ε.Δ.Ε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ

[34η]

ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ

Ἡ Ε.Δ.Ε. εἶναι κόμμα ἐθνικόν. Προπαντός ἄλλου θὰ ἀγωνισθῆ διὰ τήν ἱκανοποίησιν τῶν ἐθνικῶν μας διεκδικήσεων. Θὰ ἀγωνισθῆ ἐναντίον τοῦ κομμουνισμοῦ τοῦ ὑπονομεύοντος τήν ἐθνικήν ἡμῶν οἰκογένειαν καὶ τὰς ἱστορικάς της παραδόσεις.

Ἡ Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα δημοκρατικῶν ἀρχῶν. Ὁ Λαός θ' ἀποφασίση ἐλεύθερος διά τὸ πολίτευμά του εὐθύς ὡς αἱ πολιτικαί συνθῆκαι τὸ ἐπιτρέψουν. Εἰς τήν ἐτυμογορίαν του πάντες ὀφείλουν νὰ ὑποταγῶσι.

Ἡ Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα πιστεῦον εἰς φιλελευθέρας σοσιαλιστικάς ἀρχάς. Γνώμων τῶν προσπαθειῶν της διὰ τήν ἀνασυγκρότησιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς θὰ εἶναι, ὄχι θεωρητικὰ σχήματα, ἀλλά ἡ συγκεκριμένη ἑλληνική πραγματικότης καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη εἰς τήν ἀτομικήν πρωτοβουλίαν τοῦ ἕλληνος.

Ἡ Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα νέων ἀνθρώπων ποὺ ἀποδύονται εἰς τήν πολιτικήν των προσπάθειαν, διότι πιστεύουν ὅτι ἐπείγει. Μορφωμένοι νέοι ἄνδρες, ἄφθαρτοι, ἐργατικοί, προπαντός γνήσιοι ἐθνικόφρονες νὰ λάβουν θέσιν εἰς τόν στίβον τῆς πολιτικῆς ζωῆς.

Ἡ Ε. Δ. Ε. πιστεύει εἰς τήν ἕνωσιν τῶν Ἐθνικῶν κομμάτων. Ἠγωνίσθη ἐξ' ἀρχῆς ὑπέρ αὐτῆς καὶ ὑπέρ τῆς καθιερώσεως τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος, μὲ ὅσην δὲ διαθέτει δύναμιν θὰ ἀγωνισθῆ καὶ διά τήν συνεχισίν της ὑπό τήν στερεωτέραν δυνατήν μορφήν. Ἐνώπιον τοῦ ἐπικρεμαμένου κινδύνου ὑπάρξεως διά τήν φυλήν μας, ἐνώπιον τοῦ τεραστίου ἔργου τῆς οἰκονομικῆς, διοικητικῆς καὶ ἠθικῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς χώρας, δέν ὑπάρχουν περιθώρια δι' ἔριδας πολιτειακάς καὶ κομματικάς μεταξύ τῶν Ἐθνικοφρόνων. Χρειάζεται πολιτική ἐκεχειρία μακρά καί συγκέντρωσις τῆς ἱκανότητος ὅλων ὑπέρ κοινῶν ἐθνικῶν σκοπῶν. Ἡ Ἐθνική ἕνωσις θά πρέπει νά ἐξασφαλίση τήν ἀριθμητικήν δύναμιν ἀλλά καί τήν ποιότητα καί εἰς τήν Βουλήν καί εἰς τήν Κυβέρνησιν διά τήν ἀρτιωτέραν πραγματοποίησιν τοῦ κοινοῦ αὐτοῦ σκοποῦ.

Ἡ Ε. Δ. Ε. πάντοτε μέσα εἰς τό πλαίσιον τῆς Ἐθνικῆς Ἐνώσεως, ὡς νέον κόμμα συνδυάζεται ἐκλογικῶς μέ τά ἄλλα νέα ἐθνικόφρονα κόμματα, τό κόμμα τῶν Βενιζελικῶν Φιλελευθέρων, τό Δημοκρατικόν Σοσιαλιστικὸν κόμμα, τὸ Ἐθνικὸν Ἐνωτικὸν κόμμα καὶ τὰς μετ' αὐτῶν συνεργαζομένας Πολιτικὰς ὁμάδας, καὶ εἰς κοινὸν μὲ αὐτὰ μέτωπον θὰ ἀγωνισθῆ διὰ τοὺς κοινοὺς ἐθνικοὺς σκοποὺς πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ ἕνωσις ὅλων ἀποβλέπει.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ε.Δ.Ε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ

[37.6]

[37.7]

Cytowane op. jóźn. [illegible]

— [illegible]

Ar der [illegible]

[illegible] — [illegible]

jóźn.

Ar [illegible] — ...

[illegible] ...

[illegible] jóźn. — [illegible]

Oz [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] ... —

[illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible]

ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ

Ἡ Ε.Δ.Ε. εἶναι κόμμα ἐθνικόν. Προπαντός ἄλλου θὰ ἀγωνισθῆ διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐθνικῶν μας διεκδικήσεων. Θὰ ἀγωνισθῆ ἐναντίον τοῦ κομμουνισμοῦ τοῦ ὑπονομεύοντος τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν οἰκογένειαν καὶ τὰς ἱστορικάς της παραδόσεις.

Ἡ Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα δημοκρατικῶν ἀρχῶν. Ὁ Λαός δ' ἀποφασίση ἐλεύθερος διά τὸ πολίτευμά του εὐθύς ὡς αἱ πολιτικαί συνθῆκαι τὸ ἐπιτρέψουν. Εἰς τὴν ἐτυμογορίαν του πάντες ὀφείλουν νὰ ὑποταγῶσι.

Ἡ Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα πιστεῦον εἰς φιλελευθέρας σοσιαλιστικάς ἀρχάς. Γνώμων τῶν προσπαθειῶν της διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς θὰ εἶναι, ὄχι θεωρητικὰ σχήματα, ἀλλὰ ἡ συγκεκριμένη ἑλληνική πραγματικότης καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη εἰς τὴν ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν τοῦ ἕλληνος.

Ἡ Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα νέων ἀνθρώπων ποὺ ἀποδύονται εἰς τὴν πολιτικὴν των προσπάθειαν, διότι πιστεύουν ὅτι ἐπείγει. Μορφωμένοι νέοι ἄνδρες, ἄφθαρτοι, ἐργατικοί, προπαντός γνήσιοι ἐθνικόφρονες νὰ λάβουν θέσιν εἰς τόν στίβον τῆς πολιτικῆς ζωῆς.

Ἡ Ε. Δ. Ε. πιστεύει εἰς τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐθνικῶν κομμάτων. Ἠγωνίσθη ἐξ' ἀρχῆς ὑπέρ αὐτῆς καὶ ὑπέρ τῆς καθιερώσεως τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος, μὲ ὅσην δὲ διαθέτει δύναμιν θὰ ἀγωνισθῆ καὶ διά τὴν συνεχισίν της ὑπό τὴν στερεωτέραν δυνατὴν μορφήν. Ἐνώπιον τοῦ ἐπικρεμαμένου κινδύνου ὑπάρξεως διά τὴν φυλήν μας, ἐνώπιον τοῦ τεραστίου ἔργου τῆς οἰκονομικῆς, διοικητικῆς καὶ ἠθικῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς χώρας, δέν ὑπάρχουν περιθώρια δι' ἔριδας πολιτειακάς καὶ κομματικάς μεταξύ τῶν Ἐθνικοφρόνων. Χρειάζεται πολιτική ἐκεχειρία μακρά καί συγκέντρωσις τῆς ἱκανότητος ὅλων ὑπέρ κοινῶν ἐθνικῶν σκοπῶν. Ἡ Ἐθνική ἕνωσις θά πρέπει νά ἐξασφαλίση τὴν ἀριθμητικὴν δύναμιν ἀλλά καί τὴν ποιότητα καί εἰς τὴν Βουλὴν καί εἰς τὴν Κυβέρνησιν διά τὴν ἀρτιωτέραν πραγματοποίησιν τοῦ κοινοῦ αὐτοῦ σκοποῦ.

Ἡ Ε. Δ. Ε. πάντοτε μέσα εἰς τό πλαίσιον τῆς Ἐθνικῆς Ἑνώσεως, ὡς νέον κόμμα συνδυάζεται ἐκλογικῶς μέ τά ἄλλα νέα ἐθνικόφρονα κόμματα, τό κόμμα τῶν Βενιζελικῶν Φιλελευθέρων, τό Δημοκρατικόν Σοσιαλιστικὸν κόμμα, τὸ Ἐθνικὸν Ἑνωτικὸν κόμμα καὶ τὰς μετ' αὐτῶν συνεργαζομένας Πολιτικὰς ὁμάδας, καὶ εἰς κοινὸν μὲ αὐτὰ μέτωπον θὰ ἀγωνισθῆ διὰ τοὺς κοινοὺς ἐθνικοὺς σκοποὺς πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ ἕνωσις ὅλων ἀποβλέπει.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ε.Δ.Ε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ

[Β-τε]

[37.9]

Ερξ σαν γρόνος βεβαιο

Αγωνα επιλεγωνος

Οχι μη δημα - ουλε

Υπορει η παιρε γαδε

- οχι που το αγοι μη ... με

επιβαλλουν ... με

... Απο υπερβαλλουνα δημα

οχι

Οχι - οχι υπολαγε

Αγε α γοιουμε οι ουλε

Ρεαλ ουνεσε συμφαγε με

Οχι - δημα

ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ

'Η Ε.Δ.Ε. εἶναι κόμμα ἐθνικόν. Προπαντός ἄλλου θὰ ἀγωνισθῆ διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐθνικῶν μας διεκδικήσεων. Θὰ ἀγωνισθῆ ἐναντίον τοῦ κομμουνισμοῦ τοῦ ὑπονομεύοντος τὴν ἐθνικήν ἡμῶν οἰκογένειαν καὶ τὰς ἱστορικάς της παραδόσεις.

'Η Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα δημοκρατικῶν ἀρχῶν. 'Ο Λαός δ' ἀποφασίση ἐλεύθερος διά τὸ πολίτευμά του εὐθύς ὡς αἱ πολιτικαί συνθῆκαι τὸ ἐπιτρέψουν. Εἰς τήν ἐτυμογορίαν του πάντες ὀφείλουν νὰ ὑποταγῶσι.

'Η Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα πιστεῦον εἰς φιλελευθέρας σοσιαλιστικάς ἀρχάς. Γνώμων τῶν προσπαθειῶν της διὰ τήν ἀνασυγκρότησιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς θὰ εἶναι, ὄχι θεωρητικὰ σχήματα, ἀλλά ἡ συγκεκριμένη ἑλληνική πραγματικότης καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη εἰς τήν ἀτομικήν πρωτοβουλίαν τοῦ Ἕλληνος.

Η Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα νέων ἀνθρώπων ποὺ ἀποδύονται εἰς τήν πολιτικήν των προσπάθειαν, διότι πιστεύουν ὅτι ἐπείγει. Μορφωμένοι νέοι ἄνδρες, ἄφθαρτοι, ἐργατικοί, προπαντός γνήσιοι ἐθνικόφρονες νὰ λάβουν θέσιν εἰς τόν στίβον τῆς πολιτικῆς ζωῆς.

'Η Ε. Δ. Ε. πιστεύει εἰς τήν ἕνωσιν τῶν 'Εθνικῶν κομμάτων. 'Ηγωνίσθη ἐξ' ἀρχῆς ὑπέρ αὐτῆς καὶ ὑπέρ τῆς καθιερώσεως τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος, μὲ ὅσην δὲ διαθέτει δύναμιν θὰ ἀγωνισθῆ καὶ διά τήν συνεχισίν της ὑπό τήν στερεωτέραν δυνατήν μορφήν. 'Ενώπιον τοῦ ἐπικρεμαμένου κινδύνου ὑπάρξεως διά τήν φυλήν μας, ἐνώπιον τοῦ τεραστίου ἔργου τῆς οἰκονομικῆς, διοικητικῆς καὶ ἠθικῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς χώρας, δέν ὑπάρχουν περιθώρια δι' ἔριδας πολιτειακάς καὶ κομματικάς μεταξύ τῶν 'Εθνικοφρόνων. Χρειάζεται πολιτική ἐκεχειρία μακρά καί συγκέντρωσις τῆς ἱκανότητος ὅλων ὑπέρ κοινῶν ἐθνικῶν σκοπῶν. 'Η 'Εθνική ἕνωσις θά πρέπει νά ἐξασφαλίση τήν ἀριθμητικήν δύναμιν ἀλλά καί τήν ποιότητα καί εἰς τήν Βουλήν καί εἰς τήν Κυβέρνησιν διά τήν ἀρτιωτέραν πραγματοποίησιν τοῦ κοινοῦ αὐτοῦ σκοποῦ.

'Η Ε. Δ. Ε. πάντοτε μέσα εἰς τό πλαίσιον τῆς 'Εθνικῆς 'Ενώσεως, ὡς νέον κόμμα συνδυάζεται ἐκλογικῶς μέ τά ἄλλα νέα ἐθνικόφρονα κόμματα, τό κόμμα τῶν Βενιζελικῶν Φιλελευθέρων, τό Δημοκρατικόν Σοσιαλιστικὸν κόμμα, τὸ 'Εθνικὸν 'Ενωτικὸν κόμμα καὶ τὰς μετ' αὐτῶν συνεργαζομένας Πολιτικὰς ὁμάδας, καὶ εἰς κοινὸν μὲ αὐτὰ μέτωπον θὰ ἀγωνισθῆ διὰ τοὺς κοινοὺς ἐθνικοὺς σκοποὺς πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ ἕνωσις ὅλων ἀποβλέπει.

'Ο Πρόεδρος τῆς Ε.Δ.Ε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ

[37.10]

[37.11]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ

'Η Ε.Δ.Ε. εἶναι κόμμα ἐθνικόν. Προπαντός ἄλλου θὰ ἀγωνισθῆ διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐθνικῶν μας διεκδικήσεων. Θὰ ἀγωνισθῆ ἐναντίον τοῦ κομμουνισμοῦ τοῦ ὑπονομεύοντος τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν οἰκογένειαν καὶ τὰς ἱστορικάς της παραδόσεις.

'Η Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα δημοκρατικῶν ἀρχῶν. 'Ο Λαός δ' ἀποφασίση ἐλεύθερος διά τὸ πολίτευμά του εὐθύς ὡς αἱ πολιτικαὶ συνθῆκαι τὸ ἐπιτρέψουν. Εἰς τὴν ἐτυμογορίαν του πάντες ὀφείλουν νὰ ὑποταγῶσι.

'Η Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα πιστεῦον εἰς φιλελευθέρας σοσιαλιστικὰς ἀρχάς. Γνώμων τῶν προσπαθειῶν της διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς θὰ εἶναι, ὄχι θεωρητικὰ σχήματα, ἀλλὰ ἡ συγκεκριμένη ἑλληνική πραγματικότης καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη εἰς τὴν ἀτομικὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Ἕλληνος.

Η Ε. Δ. Ε. εἶναι κόμμα νέων ἀνθρώπων ποὺ ἀποδύονται εἰς τὴν πολιτικὴν των προσπάθειαν, διότι πιστεύουν ὅτι ἐπείγει. Μορφωμένοι νέοι ἄνδρες, ἄφθαρτοι, ἐργατικοί, προπαντός γνήσιοι ἐθνικόφρονες νὰ λάβουν θέσιν εἰς τόν στίβον τῆς πολιτικῆς ζωῆς.

'Η Ε. Δ. Ε. πιστεύει εἰς τὴν ἕνωσιν τῶν 'Εθνικῶν κομμάτων. 'Ηγωνίσθη ἐξ' ἀρχῆς ὑπέρ αὐτῆς καὶ ὑπέρ τῆς καθιερώσεως τοῦ πλειοψηφικοῦ συστήματος, μὲ ὅσην δὲ διαθέτει δύναμιν θὰ ἀγωνισθῆ καὶ διά τὴν συνεχισίν της ὑπό τὴν στερεωτέραν δυνατήν μορφήν. 'Ενώπιον τοῦ ἐπικρεμαμένου κινδύνου ὑπάρξεως διά τὴν φυλήν μας, ἐνώπιον τοῦ τεραστίου ἔργου τῆς οἰκονομικῆς, διοικητικῆς καὶ ἠθικῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς χώρας, δέν ὑπάρχουν περιθώρια δι' ἔριδας πολιτειακὰς καὶ κομματικὰς μεταξύ τῶν 'Εθνικοφρόνων. Χρειάζεται πολιτική ἐκεχειρία μακρά καί συγκέντρωσις τῆς ἱκανότητος ὅλων ὑπέρ κοινῶν ἐθνικῶν σκοπῶν. 'Η 'Εθνική ἕνωσις θά πρέπει νά ἐξασφαλίση τήν ἀριθμητικήν δύναμιν ἀλλά καί τήν ποιότητα καί εἰς τήν Βουλήν καί εἰς τήν Κυβέρνησιν διά τήν ἀρτιωτέραν πραγματοποίησιν τοῦ κοινοῦ αὐτοῦ σκοποῦ.

'Η Ε. Δ. Ε. πάντοτε μέσα εἰς τό πλαίσιον τῆς 'Εθνικῆς 'Ενώσεως, ὡς νέον κόμμα συνδυάζεται ἐκλογικῶς μέ τά ἄλλα νέα ἐθνικόφρονα κόμματα, τό κόμμα τῶν Βενιζελικῶν Φιλελευθέρων, τό Δημοκρατικόν Σοσιαλιστικὸν κόμμα, τὸ 'Εθνικὸν 'Ενωτικὸν κόμμα καὶ τὰς μετ' αὐτῶν συνεργαζομένας Πολιτικὰς ὁμάδας, καὶ εἰς κοινὸν μὲ αὐτὰ μέτωπον θὰ ἀγωνισθῆ διὰ τοὺς κοινοὺς ἐθνικοὺς σκοποὺς πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ ἕνωσις ὅλων ἀποβλέπει.

'Ο Πρόεδρος τῆς Ε.Δ.Ε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΑΤΣΟΣ

[ca. 1943]

[38.1]

1949

Αθήνα Κυπρίου

Θα ιδεία να ~~[illegible]~~ πιστεύεται ότι δεν
ειναι τοπική ή δεξιώσει που τῆς
ξεκλεί αποκτε εδω περα. Θα ιδεία
να μαλαβαίνει ότι μὲ μαλαγε
ομοι αντίς τις ολιγρή μὲ ονο-
μνεσι ποί δαλαν και εδεινο
και μάλαιο νά παραμορ-
φωθη απο αποιαδιπωτε
πεξη ιξηγεσι. Μετα απο λά
μαλα ἀντιμήσουν το ~~[illegible]~~
μαγειό, ακοινο ~~[illegible]~~ [illegible] δεν δαγαστη μα
~~[illegible]~~ νεγοί ~~[illegible]~~
μορλεμενο ονειρα γ μεθονο, δεξιο, ωρονο, και
~~[illegible]~~
εργα ανθρεια και αρετη. Εαν ομοιος ανθρ

ανθρώπου λόγος του
και της γραφής ~~σου σημείο~~ ο ίδιος
όλος για τη γραφή ~~του~~
~~λόγου του.~~

Αρα ο λογίζομαι – για
να το πρόσωπο – για μάς
για σένα και για αλλαγή
σημεία διαφυγή η' διαφυγή.
Αμφιβολία λοιπόν και σημεία

Ὕστερα ἀπό μια περίοδο ἰδιαίτερα [illegible]
[illegible] ἐγοίδεν, ~~[illegible]~~ μαί
ὕστερα ἀπό μια περίοδο ἰδιαίτερα
καὶ ἰδιόρυθμα ἀδιαιτοζωτικοῦ
ἀπομονικοῦ διανίει [illegible]
Κυπρος μιά παρτη ποιὸ δυνατο
καὶ ποιὸ ἀρίστης τῆς ἰδιορίας
τῆς. Ἀπεικτὴ ἀλλο ἀλλοῦ τὸ
ἐνιαῖο καὶ μοιαδικὸ τῆς ποιητικῆς
[illegible] δὲν ἀντιλαμβάνει μιά
μετὰ καὶ εἰμπρεσιν ἐρνεστ
Ἀδὲ δὰ εἶναι ἐκεῖνα καὶ
ἀμπρο καὶ μοιπρο καὶ ἀδικο

[38.4]

Ἀρχὴ δὲ δὰ αἰτίαν (τοῦ ἐπιγείου. Τοῦ
ἐπιγείου εἶναι ἐδὼ ἀπὸ μεταῖ
κόρα καὶ παρόσο παρὸ αἰτίαν κόρα
ἀπόπειρα, τοῦ συμβεβαιτοῦ γόνου
ἀπ' ἐπιμελήσεως τοῦ διαφέρουν
καὶ τοῦ ἀδυναμοῦν. ~~Ἐπιπέδου~~
~~ἐ' ἐπιγείου ἐπιβάσεως τὰ μέρα~~
~~ἐπιλόγ ὁ συμβεβαιτός~~. Ἐπιπέδου
ἐπιαῖ ἐ' ~~ἐπιμελήσεως~~ ἀδυναμοῦν τοῦ ~~ἐμπο~~
~~μέρα~~ ἀνθρώπου ἀφόδεσον τοῦ
~~μέρα~~ ἐ' βάρος τοῦ ἀφοῦ ἐπιπέδου
ἐμπέδου ἀπὸ ὁ ἐδιοῦ τοῦ
πιδόνου ἐπιαῖ ἐ' ἀφοβοῦ τοῦ
νόδου γόνου ~~ἀπὸ~~ μὰ τὰ παλαιφάγω
~~τοῦ~~ ~~ἀφοβοῦ~~ ἀφιδιοῦ γόνου

[38.5]

Νόμος γένος εἶναι ἐπεὶ ἀπὸ προκειμένου
~~[illegible]~~ γαῖα γε τὴν ἐπίγαιον
γῆς παρόχης δυναμοφάτων
δὲ παρέχει παρὰ σπάς
δυναμοφάτων. ~~[illegible]~~ τὰ γνωστὰ
ἐπεὶ
ἀποκαλεῖται ἀφαγμαλμῆς ἀπ-
λῆς γεωδεσίας γε τὰ ὀνοῖα ~~[illegible]~~
οἱ γεγάδες τὴν Δεῖμον ἰδέων
καὶ οἱ πάτοιμοι τῆς Χρόνης Αἰτίας
ἀλλὰ ὅλοι γαῖοι ὤρεμοι δὲ τὴν
γεωδεσίαν. Ἀλλὰ δὲν γῆς ἐπὶ
γεμεῖ τόπο τὶ γῆς ἀποσφεμένας
ἂν εἶναι σπουδῆς γεωδεσίας
καὶ ἂν εἶναι σφοιγμὸς διαγεσίας
Δὲν γὰρ ἐπιδιάγεμι δεοῖ

Δεν θέλω να σου πω τίποτα. Εγώ δεν
θέλω να σου πω τίποτα. Εγώ δεν
είμαι εγώ που δεν θέλω να σου πω
τίποτα, αλλά θέλω να σου πω
ότι δεν θέλω να σου πω τίποτα.

Κανείς δεν θέλει να σου πει τίποτα
εκτός από εμένα. Κανείς δεν θέλει
να σου πει τίποτα εκτός από εμένα.
Αυτό δεν είναι αλήθεια. Κανείς δεν
θέλει να σου πει τίποτα.

μια φορά
μια της μάνας. Καμιές δε
σαράντα. Καμιές τρεις σαράντα
δε φτάνουν. Καμιές τρεις σαράντα
δεν μπορεί ποτέ να σηκώσει. Εγώ
δεν μπορώ σαράντα γι' αυτό
δεν μπορώ σαράντα, γι' αυτό
δεν μπορώ να είμαι ο πρώτος, γι'
αυτό δεν μπορώ τα χιλιόμετρα, γι'
αυτό δεν μπορώ τα χιλιόμετρα.
Αν δε θα
μπορώ τα χιλιόμετρα. (Δεν μπορώ
δε μπορώ τα χιλιόμετρα
δε μπορώ τα χιλιόμετρα.
Αν δε μπορώ τα χιλιόμετρα

διαλογής τυχαίως να εἰς
διὸ, χαίρω τὸ νὰ σὲ ἀνάγκη
νὰ ἀφήσῃς, ἢ ἀπὸ τὴν
τὴ θὰ ἐγὼ νὰ ἔρχομαι, ἐκεῖνη
σου ἀπόλυτα ἐγὼ εἰς ἔρχομαι
ἐκεῖ. Θὰ ἐγὼ, ~~ἐκεῖ~~ ἐκεῖ θὰ
ἐκπαλαίστρα τὸ ἀπόγευμα τῆς
διαφορᾶς ~~εἰς~~ ἐκεῖ, ἐγὼ ἐκεῖ
ἐγὼ θὰ
ἐγὼ, ἐκεῖ θὰ διαπλωθῶ τὸ
ἐγὼ, ἐκεῖ θὰ διαπλωθῶ τὸ
αὐτοῦ ἐκεῖ ἐγὼ μαθαίνω τὸ
διπλῶμα
διπλῶμα ἐγὼ ἀνάβαινε ἐκεῖ
νὰ ἐγὼ μαθῶ σπουδὴ
ἐγὼ
ἐγὼ, θὰ ἐγὼ ἐκεῖ ~~θὰ~~
ἐγὼ μαθῶ ἐγὼ, ~~θὰ~~ ἐγὼ

[38.9]

W teologii Dzianowie

[38.10]

να ἐρθῇ. Ἐμεῖς οἱ ἐγκλείοντες δεσπόσεις
λίγον ἐπιστῆς τὴν κυπρόν τὰν ἐπα-
βεβαιά, καὶ ἀναπογεύσεται
γεγονός. Ἀγωνιζόμεθα ἀπρὸς
γιὰ λίγον ἐπιστεύσεις τὸν.
Καὶ βαθόμε ὅμως γιὰ τὴν ἀνάγκη
καὶ τὴν δέρωσιν καὶ λίγον
πιστὴν τὰς αὐτὸν τὸν ἀγῶνα
Μπορεῖ νὰ κανόμεν μάθῃ
ἐπιστὸν τὸν ἀγῶνα. Ἀγγὰ δὲν
προκαλεῖ κ κανόμε τὰ μάθῃ
πόν οἱ ἀγγοῖ γε τὴν δεμαθίνῃ
προλάσεις, γε τὰ δεμιμμάτα

[38.12]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[38.13]

Προσφώνησις πρός τόν κ. Ὑπουργόν Παιδείας κ. Κ.Τσάτσον κατά τήν ἐπίσκεψίν του εἰς Β΄ Ε.Τ.Ο. τήν 24-7-49 ὑπό τοῦ Στρατ. Παπαλιάκου Γεωργίου

Πῶς νά σταθοῦμε μπροστά σας
Ἐξοχώτατε κ. Ὑπουργέ,
μέ τό παληό μας κρῖμα, μέ ταπείνωσύνη γιά τό ξεστράτημά μας τό Ἐθνικό, ἤ μέ ὑπερηφάνεια γιά τήν ξαναπλασμένη Ἑλληνική ψυχή μας;
Κ' ὕστερα, πῶς μέσα στή ψευγάτη φωνή, στά λόγια αὐτά πού ἀκοῦτε νά κλείσουμε τήν χαρά καί τόν ἐνθουσιασμό, τῆς ψυχῆς μας τόν παλμό, γιά τήν τιμή πού μᾶς κάνετε νάρθετε σήμερα κοντά μας;
Καί πῶς νά μή συγκινηθοῦμε στόν ἐρχομό σας ἐδῶ, γιά νά δῆτε τό ἀναβάπτισμά μας, τήν παιδεία μας στό Σχολειό τῆς Μακρονήσου;
Κύριε Ὑπουργέ.
Διστακτικός εἶναι ἐκεῖνος πού θά μιλήση γιά τό κακό πού ἔκαμε κάποτε, προπάντων ὅταν ἔχει δίπλα του πρόσωπα ὑψηλά καί αἰσθάνεται τό ἁμάρτημά του βαρύ. Σέ μᾶς ὅμως ἐδῶ δέν συμβαίνει τό ἴδιο λέμε τό ἁμάρτημά μας, ρροντοφωνάζουμε τήν μετάνοιά μας (ἔτσι μᾶς ἔμαθε ἡ Μακρόνησος). Δέν μένουμε στήν πλάνη μας καί ζητᾶμε τήν τιμωρία αὐτῶν πού μᾶς ἔσπρωχναν στόν γκρεμνό.
Κάποτε,
χρόνια δίσεκτα καί σκοτεινά πλάκωσαν τόν ξάστερο οὐρανό τῆς Πατρίδος μας, μιά σκλαβιά μαύρη, ὅσο κι αὐτοί πού τήν ἔφεραν μᾶς ἔφερνε στόν Ἐθνικό ἀφανισμό, ἦταν ἡ κατοχή. Καί πέρνοῦσαν οἱ Ἕλληνες καταφρονεμένοι, δύστυχη ἐποχή.....
Ὅμως τό Ἔθνος δέν πέθανε. Ἔπρεπε ν' ἀναστηθῆ ξανά. Καί οἱ καμπάνες τῆς Ἐθνικῆς ἀναστάσεως, δέν ἄργησαν νά σημάνουν.
Καί νά.
Σεῖς ὁ ἴδιος ἀπό τούς πρώτους δείξατε τό δρόμο τῆς λευτεριᾶς καθηγητής τότε στό Πανεπιστήμιο, τό 1941 (28 Ὀκτωβρίου)
" Ἡ μοῖρα τῆς Ἑλλάδος εἶναι ν' ἀγωνίζεται γιά τήν ἐλευθεριά της. Ζήτω ἡ Ἐλευθερία....."
Τά λόγια σας αὐτά μᾶς ἐδείχναν τό δρόμο καί μέ τήν θέρμη τοῦ πρώτου μας ἐνθουσιασμοῦ γυρέψαμε τό δρόμο αὐτό, πού τόν φανταστήκαμε, Ἐθνικό, στά χνάρια πάνω τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας.
Ἦταν ὅμως προστά μας δύχτια καί μεῖς ἄπειροι νέοι τότε, δέν νοιώσαμε τούς σκοτεινούς ἀνθρώπους πού μᾶς παγίδευαν, τούς Κομμουνιστές πού καπηλεύτηκαν τόν ἐνθουσιασμό μας γιά νά μᾶς φέρουν ἐκεῖ πού ἤθελαν: Νά ματώσουμε τήν Πατρίδα μας, νά γίνουμε ἐχθροί τοῦ Ἔθνους.
Ξεχάσαμε τό μεγάλο μας χρέος. Νά σταθοῦμε Ἕλληνες στή γῆ πού πατοῦμε.....
Σήμερα πάλι αὐτοί πού μᾶς χαντάκωσαν στό παρελθόν, ξανακτυποῦν τήν Ἑλλάδα μας. Μά χτυπιοῦνται ἀλύπητα καί σφαδάζουν σ' ἕνα πανελλήνιο συναγερμό.
Μόνο ἐμεῖς μέναμε ἔξω ἀπ' τό πανηγύρι αὐτό, γιατί δέν εἴχαμε τήν ἐμπιστοσύνη τῆς Πατρίδος.
Ἀλλά ἡ Ἑλλάδα,
—Ἡ μάνα ἡ μεγαλόψυχη στόν πόνο καί στή δόξα—ὅπως λέει κι' ὁ ποιητής, δέν μᾶς ἄφησε στήν ντροπή μας. Ἄνοιξε τήν ἀγκαλιά της, μᾶς εἶπε ξανά παιδιά της. Καί τότε ἔγινε τό θαῦμα.
Ἐδῶ σέ τοῦτο τό νησί ξαναρρήκαμε τό δρόμο μας.

Γύρω μας ἄστραψε φῶς
κι ἔλαμψαν ἡ ἀλήθεια,
ἔρρεψε ἡ πίστη ἡ πλανερή
σ' ἀμέτρητη κομμάτα.

Καί γινήκαμε Ἕλληνες ξανά φορές!

Πολλοί ἔφυγαν μέ τό ὅπλο στό χέρι καί πολεμοῦν, πεθαίνουν γιά τήν πατρίδα γεμάτοι δόξες καί τιμές. Ἔθαψαν μέ μιά πλάκα ἀσήκωτη ἐδῶ τό κακό παρελθόν κι ἔτρεξαν στή μάχη. Καί μαζί μέ τάλλα Ἑλληνόπουλα φέρνουν τήν Νίκη, στεριώνουν τήν Ἑλληνική Σημαία σύμβολο τῆς Ἑλληνικῆς δόξας, ἀνδρείας καί λεβεντιᾶς ἐκεῖ ψηλά στά σύνορα. Ἔτσι τούς ἔμαθε ἡ φωτεινή Διοίκησή μας.
Σεῖς ὁ ἴδιος, Κύριε Ὑπουργέ, εἴπατε.
".....Στό 1949, τό πάντα ὀλιγάριθμο Ἔθνος τῶν Ἑλλήνων στάθηκε στά σύνορα τοῦ πολιτισμένου κόσμου καί ἔφραξε τό δρόμο στούς βαρβάρους. Στόν ἀγῶνα αὐτόν ἡ φτωχή Ἑλλάδα, ἐκτός ἀπό αἷμα καί ἀνδρεία, ἔδωσε—καί μόνο αὐτή—αἷμα καί ἀνδρεία....."

ο/ο

Καί οι Μακρονησιῶτες συνεχίζουν τήν ἀπάντηση στό Σλάρο.

"Αμμες νῦν ἐσμέν, εἰ δέ λῆς πεῖραν λαβέ"

Εἴμαστε ὅμως ἐδῶ,

Κύριε Ὑπουργέ,

πολλοί ἀκόμη. Δέν ἔχομε ὅπλα νά πολεμήσουμε. Τόν ἀχό τῆς μάχης ἀκόμα δέν τόν ἀκούσαμε, οὔτε τήν ἀντάρα τοῦ πολέμου. Δέν κοσμοῦν παράσημα πολεμιστοῦ τό στῆθος μας. Ἔχομε ὅμως κάτι, καί αὐτό εἶναι τό πᾶν: τήν ψυχή μας ἔχομε καθαρή, τήν πίστη μας Ἐθνική. Αὐτήν ἐμεῖς τήν δίνομε στό Ἔθνος.

Σεῖς δῶστε μας ὅπλα. -ὅπλα θέλουμε-.

Ἐδῶ τέλειωσεν ὁ ἀγῶνας μας κατά τοῦ Γερμανοῦ τόν βγάλαμε ἀπό μέσα μας. Στεῖλτε μας τώρα γιά νά τόν διώξουμε κι' ἀπ τήν Πατρίδα.

Θέλουμε μετάλλια Ἑλληνόπουλα μαζί νά πολεμήσουμε, θέλουμε νά μοιραστοῦμε καί ἐμεῖς τή δόξα. Θέλουμε νά πᾶμε στό μέτωπο-ὅλοι στό μέτωπο. Μή ξεχνᾶτε τόν πόθο μας αὐτό Κύριε Ὑπουργέ. Τούς μαχητές τῆς τιμῆς τούς ἠρωες Ἕλληνες πού πολεμοῦν, ἐμεῖς θέλουμε νά τούς συντροφεύουμε.

Μήν ξεχνᾶτε τήν Μακρόνησο καί τό ἔργο της. Καί στήν προσπάθειά σας νά παιδευτῆ ἡ Ἑλληνική Νεολαία Ἐθνικά, πάρτε γιά παράδειγμα τή Μακρόνησο. Τονώσετε τήν πίστη τῶν νέων στήν Ἑλλάδα γιά νά σπάζουν ἀπάνω τους οἱ ψευδοιδεολογίες. Κάνετε τοῦτο ἔργο τῶν Δασκάλων. Τό ζητᾶμε ἐμεῖς οἱ Μακρονησιῶτες, Δῶστε Ἐθνική ἀγωγή στά Ἑλληνόπουλα γιά νά μήν πλεχτοῦν στά δίχτια τῆς ἀπάτης, ὅπως κάποτε, ἀπαίδευτοι, κι' ἐμεῖς.

Ἔτσι σᾶς καλωσορίζουμε, Κύριε Ὑπουργέ. Αὐτά σᾶς λέμε.

Ἐδῶ στό νησί αὐτό οἱ σπόροι τῆς Ἐθνικῆς παιδείας, τοῦ Ἔθνους δέν πᾶνε χαμένοι-τούς σπέρνουν διαλεχτοί Στρατιῶτες, ὁ Διοικητής μας, οἱ Ἀξιωματικοί μας-καί ἀνθίζουν ὄμορφοι καί εἶναι ψυχές Ἑλληνικές-Νάτες ἐμεῖς εἴμαστε.

Καλῶς ὁρίσατε

Ζήτω τό Ἔθνος. Ζήτω ὁ Βασιλεύς

Ζήτω ὁ Στρατός. Ζήτω ὁ Ὑπουργός τῆς Παιδείας

Καγιὰ φράσατε

Σὺ μὲ ἔλαβες. Σὺ μὲ ἀγόρασες. Σὺ ὁ Χριστὸς τῆς Παρουσίας μου

Σὺ μὲ ἔβαλες στὴν καρδιά σου σὰν σφραγίδα στὸ χέρι σου, σὰν σφραγίδα στὸ μέτωπό σου· γιατὶ ἡ ἀγάπη εἶναι δυνατὴ σὰν τὸ θάνατο, ἡ ζήλεια σκληρὴ σὰν τὸν Ἅδη. Τὰ βέλη της εἶναι βέλη πυρός, φλόγα Κυρίου. Τὰ πολλὰ νερὰ δὲν μποροῦν νὰ σβήσουν τὴν ἀγάπη, οὔτε οἱ ποταμοὶ νὰ τὴν πνίξουν. Ἂν κάποιος θέλει νὰ ἀγοράσει τὴν ἀγάπη μὲ ὅλα τὰ πλούτη τοῦ σπιτιοῦ του, θὰ τὰ περιφρονήσουν ὅλα.

Ἀγαπητὲ μου Ἰησοῦ, ἐσὺ ἔχεις τὴν καρδιά μου, ἐσὺ ἔχεις τὴν ψυχή μου, ἐσὺ ἔχεις τὸ μυαλό μου, ἐσὺ ἔχεις τὸ σῶμα μου. Ἐσὺ εἶσαι ὁ γάμος μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ ἄντρας μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ Κύριός μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ Θεός μου. Ἐσὺ εἶσαι ὁ Σωτήρας μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ Λυτρωτής μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ Ἀρχηγός μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ Βασιλιάς μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ Ποιμένας μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ Προστάτης μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ Ἀδελφός μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ Φίλος μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ Ἀγαπημένος μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ Ἀγαπητός μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ Ἀγαπητικός μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ Ἀγαπητικός μου, ἐσὺ εἶσαι ὁ Ἀγαπητικός μου.

Ἐλήσατε ὅλοι ἐσεῖς, ἐλήσατε τὸν Κύριον.

Καὶ οἱ Καπνολογιστὲς ἀπαντοῦσαν μὲ τραγούδια ὡραῖα.

" Ὅπου ἀρχίσει νὰ γελᾷ τὸ γλυκὸ παιδί,
ἐκεῖ ἀνθίζουν τὰ λουλούδια καὶ τὰ πουλιὰ κελαηδοῦν."

Ἐκεῖ ὁμοίως ἐκεῖ ὅπου ἔχουν μαζευθῆ τὰ ἀγαπημένα παιδιὰ τοῦ Θεοῦ,